karl may

DE PE TRON LA EȘAFOD

EDITURA PALLAS

Consilier editorial
NICULAE GHERAN

KARL MAY
BENITO JUAREZ

KARL MAY

Opere — 3

BENITO JUAREZ

din ciclul

De pe tron la eşafod

* * *

Roman

EDITURA PALLAS
București, 1994

Coperta de
SERGIU GEORGESCU
Tehnoredactare de
CRISTINA STANCIU

ISBN 973-96430-0-0
973-96430-3-5

Ani după ani treceau și nimeni nu mai aflase ceva despre cei dispăruți. Părea că i-a înghițit pământul. Când văzură că toate cercetările rămăseseră zadarnice, își închipuiră că au murit și durerea lor fu nemărginită. Dar timpul alină durerea și, deși cu tristețea în suflet, vorbeau de ei ca de făpturi dragi, pierdute pentru totdeauna. În adâncul inimii lor poate mai licărea încă o scânteie de speranță, căci inima omului nu încetează să spere până în ultima clipă a vieții. Mai trecuseră încă nouă ani — eram în 1866 — de când bătrânul Arbellez venise să-și spună păsul lui Juarez, de când povestea noastră părea să-și depene mai departe firul.

Pe coasta de apus a Golfului Aden, care leagă Marea Roșie cu Oceanul Indian, se află o țară care alcătuiește multvestitul Dorado. Cei mai îndrăzneți exploratori încercaseră zadarnic să-l exploreze, când, în anul 1866, un singur om, ofițerul englez Richard Burton, a reușit să înainteze până acolo și să aducă în Europa câteva comunicări importante despre acest ținut inaccesibil până atunci.

Drept e că au mai fost și alți străini, europeni chiar, care au pătruns în Harar — așa se numește țara —, dar nici unul nu s-a mai întors, căci au

fost făcuți sclavi și li s-a pierdut urma. Cu toată campania statului britanic — în special a lordului Wilberforce, care a alcătuit o Ligă a Națiunilor pentru combaterea negoțului de sclavi — acest negoț se făcea pe scară foarte întinsă. Vapoarele de război ale tuturor țărilor aveau nu numai dreptul, ci și datoria de a pune mâna pe orice vas cu sclavi, să-i elibereze pe prizonieri și să spânzure tot echipajul, începând cu comandantul și sfârșind cu cel din urmă marinar. Totuși aceste măsuri atât de drastice n-au împiedicat ca negoțul cu carne omenească să meargă mai departe. Chiar și în mijlocul secolului al 19-lea se aflau, la Constantinopol, case în care se vindeau amatorilor oameni de toate rasele. Cea mai productivă dintre vânătorile de sclavi se făcea în ținuturile de pe malul Nilului și acelea din apropierea Mării Roșii, ca și pe coasta de răsărit a Africii. În aceasta din urmă se află și Harar.

Harar nu se află chiar în imediata apropiere a coastei. Ajungi acolo pornind de la portul Zeyla sau Berbera, și trecând prin țara somalezilor. Locuitorii acestei țări sunt cei mai frumoși reprezentanți ai rasei negre. Sunt mândri și războinici pricepuți, trăiesc într-o veșnică dușmănie cu vecinii lor, așa încât drumul dintre Harar și coastă e cât se poate de primejdios. Din această cauză rareori a reușit vreun nenorocit de sclav să fugă din Harar și să ajungă până la coasta salvatoare.

Prin pustiul ținutului somalezilor care duce spre țara fără ieșire la mare, înainta cu greu sub sulițele de foc ale soarelui în apus o caravană. Caravana era alcătuită din cămile încărcate cu poveri și oameni pârliți de arșiță, toți bine înarmați.

Armele lor nu erau cele obișnuite, ci flinte cu fitil, măciuci din lemn de teak și abanos, săgeți otrăvite și cuțite lungi cu tăișul ascuțit. Cămilele erau legate între ele una de coada celeilalte. Toate aveau în spinare poveri grele, în afară de aceea din cap, pe care se afla un fel de baldachin; sub perdelele baldachinului, ascunsă de ochii tuturor, se afla o femeie. Alături de cămilă călărea, pe un catâr alb și voinic, un bărbat care părea să fie conducătorul caravanei. Individul purta o manta albă de beduin și un turban de aceeași culoare. Armele lui, la fel cu ale celorlalți, aveau însă plăsele de argint. Ochii lui cu privirea sfredelitoare cercetau zarea. Își struni catârul și zise întorcându-se spre unul din oamenii săi:

— Otman, vezi tu văgăuna din fața ta?

— Da, stăpâne, o văd, răspunse omul cu adânc respect.

— Socot să poposim acolo peste noapte. Tu ai fost de mai multe ori cu mine la Harar. Îți mai aduci aminte de sultan?

— Cum să nu, stăpâne emir.

— Bine. Din văgăună nu mai e mult până la satul Elaoda și de aici nu mai e decât un ceas de drum până la reședința sultanului. Dezleagă-ți cămila și ia-o înainte, ca să-i vestești sultanului că mâine dimineață voi veni să-i vorbesc.

Omul se supuse.

— Să-i spun sultanului ce marfă îi aducem? întrebă el pe șoptite arătând spre baldachin.

— Spune-i că-i aducem șaluri și mătăsuri, cositor, foi de aramă, cuțite, pulbere, zahăr și hârtie ca să ne dea în schimb tutun, fildeș, unt și șofran, dar să nu-i pomenești nimic de fată.

— Să iau cu mine peşcheşul?

— Nu. Sultanul e un nesătul. Dacă îl dau de pe acum mai cere şi alte daruri.

Otman zori cămila la drum, care porni în goană, şi caravana se îndreptă spre văgăună. Ajunşi la locul de popas, lăsară cămilele să se odihnească iar oamenii se apucară să dea jos baldachinul. Emirul luă câteva smochine, umplu o cană cu apă dintr-un burduf, se apropie de baldachin şi întrebă, dând puţin perdeaua la o parte:

— Ţi-e foame?

Nu-i răspunse nimeni, dar o mână albă şi fină se întinse şi luă smochinele.

— Alah e mare şi puternic, dar eu sunt un zăpăcit. Uit mereu că nu ştie limba noastră, mormăi el.

Aşteptă până când străina goli cana cu apă, o luă în primire şi se întoarse la locul lui. La un semn pe care-l făcu, oamenii înconjurară lagărul cu armele în mână, gata să împiedice vreun atac neaşteptat sau fuga prizonierei. În curând totul se linişti şi tăcerea puse stăpânire pe lagăr.

În vremea aceasta Otman ajunsese de mult în sat. Îl străbătuse în fugă şi se opri la porţile oraşului, care se închid la asfinţitul soarelui. Otman bătu de câteva ori în poartă şi aşteptă cam mult până să vină paznicul.

— Cine eşti? întrebă acesta din dosul porţii.

— Un sol trimis la sultanul Ahmed Ben Abubekr, răspunse el.

— Cum te cheamă?

— Hagi Otman Ben Mehmed Ibn Hulam e numele meu.

— Din ce trib faci parte?

— Sunt un liber somalez, răspunse el cu trufie.

Locuitorii Hararului îi disprețuiesc pe somalezi, fără motiv de altfel, de aceea paznicul răspunse:

— Sultanul nu îngăduie să las un somalez să intre în oraș, și mă așteaptă o grea pedeapsă dacă ar afla că i-am călcat porunca.

— Pedeapsa te așteaptă cu siguranță dacă nu te duci numaidecât să-i spui că a venit un trimis al emirului Arafat.

Paznicul se cam fâstâci. Știa că emirul somalez Arafat e șeful caravanei de comerț cu care sultanul făcea afaceri bune, de aceea răspunse:

— Arafat zici? Bine. O să las pe cineva la poartă și mă duc eu însumi să-i spun.

Otman coborî de pe cămilă și așteptă la poartă, în vreme ce paznicul se duse la palat ca s-anunțe sultanului sosirea caravanei.

Cuvântul „palat" e în cazul de față cam exagerat. Vestitul oraș, atât de temut, îl puteai străbate într-o jumătate de ceas; casele erau niște șure dărăpănate iar palatul o cocioabă. Lângă el se afla un fel de șopron închis în care se auzeau zi și noapte lanțuri zuruind. Aceasta era închisoarea orașului, cu beciuri adânci și umede unde nu pătrundea niciodată vreo rază de soare. Vai și-amar de nenorocitul osândit să-și petreacă acolo zilele!

Tronul atotputernicului sultan, stăpân pe viața și pe moartea supușilor săi, era o bancă de lemn, ca acelea care se găsesc în casele cele mai sărace la țară. Aci ședea turcește, fie că se gândea la treburile statului, fie că primea audiențele — audiențe în care solicitatorii tremurau ca varga —,

căci o toană de-a stăpânului lor îi putea duce de-a dreptul la moarte sau la închisoare.

Ca și în celelalte zile, sultanul ținea sfat cu vizirul și sfetnicii săi. În fundul încăperii stăteau ghemuiți pe jos o grămadă de făpturi ferecate în lanțuri. Erau sclavii și prizonierii. Sultanului îi plăcea să-și împodobească sala tronului cu astfel de nenorociți ca un însemn al atotputerniciei sale. Puțin mai la o parte, cu lanțuri de mâini și de picioare, stătea un bărbat înalt și slab, adus de spate, încovoiat mai mult de chinuri și suferințe decât de ani. Privirea lui stinsă și paloarea obrajilor dovedeau că omul răbdase de foame vreme îndelungată. Nu mai avea pe trup altă îmbrăcăminte decât o cămașă, și aceea zdrențuită.

Părea că omul sfârșise tocmai atunci de vorbit, căci ochii tuturor erau îndreptați spre el. Căutătura pe care i-o aruncă sultanul fu rea și disprețuitoare când îi zise cu asprime:

— Minți, câine! Cum poate fi un stăpân creștin mai mare și mai puternic decât un dreptcredincios de-al Profetului? Ce sunt toți împărații și regii voștri pe lângă mine, sultanul din Harar!

Ochii sclavului scăpărară.

— Eu n-am fost nici rege nici împărat, am fost însă unul din cei mai de seamă oameni din țara mea și de o mie de ori mai bogat și mai fericit decât ești tu, răspunse el mândru.

Sultanul întinse răsfirat cele zece degete ale mâinilor; dintr-un ungher apăru îndată un individ, ridică bățul greu de bambus și-i dădu sclavului cele zece lovituri poruncite de sultan. Sclavul nici nu clipi; părea să fie deprins cu ele și nu-l mai dureau.

— Îți retragi cuvintele? se răsti la el sultanul.

— Nu.

Sultanul porunci să i se mai dea încă zece lovituri, apoi strigă înfuriat:

— O să-ți arăt eu ție ce puternic sunt, câine de ghiaur. Ți-am poruncit să-l cinstești pe Profet, dar nu ai dat ascultare poruncilor mele. Astăzi îți poruncesc pentru cea din urmă oară. Vrei ori nu, vierme?

— Niciodată! răspunse bătrânul cu tărie. Mi-ai răpit libertatea, îmi poți lua și viața, dar nu și credința mea! Prin asta vrei să-ți arăți tu puterea? Te înșeli amarnic, crede-mă...

— O să pun să te închidă în temnița cea mai adâncă! zbieră sultanul scos din fire.

— N-ai decât! Îmi doresc de mult moartea, ca să scap de suferințele pe care le-am îndurat până acum și să-mi găsesc odihna de veci, oftă bătrânul cu resemnare.

— Bine. Luați-l de-aci și băgați-l în beciul cel mai adânc! porunci sultanul slujitorilor săi.

Nenorocitul fu târât afară și dus la închisoare. Când deschiseră ușa, îi izbi în față un miros greu și se auzi zăngănit de lanțuri și gemete. Din pricina întunericului nu putu vedea nimic. Îl traseră într-un ungher și dădură la o parte un bolovan mare, apoi îl împinseră în hrubă, pe când unul din călăi îi zise râzând:

— Aci ți-e locul, câine de creștin! Peste două zile n-o să mai fie decât oasele de tine.

Bătrânul se prăbuși într-o groapă adâncă, de două ori mai lungă decât el și se izbi cu capul atât de tare de perete, încât îl podidi sângele.

26-65

Aproape imediat se simți mușcat de picioare cu furie de niște șobolani cât pisicile de mari.

— Doamne, Doamne, nu mă lăsa să mor mâncat de viu de lighioanele astea scârboase! se rugă el.

Începu apoi să se lupte cu șobolanii; apuca pe care-i nimerea și-l sugruma, dar degeaba, șobolanii sporeau și mușcăturile erau din ce în ce mai îngrozitoare. Groapa era adâncă de vreo trei metri și jumătate și lată de cel puțin un metru. Bătrânul se rezemă cu spatele de unul din pereți, iar cu picioarele de cel din față, încercând să se ridice astfel de la pământ ca să nu-l ajungă lighioanele. În clipa aceea o piatră se desprinse din perete și se rostogoli la pământ. Un chițăit repetat îi dădu să înțeleagă că piatra lovise în grămada de șobolani.

— Slavă ție Doamne! strigă el, am în sfârșit o armă cu care să mă apăr!

Se lăsă iar jos la pământ și începu să izbească cu piatra în șobolani, și cu toate durerile pe care i le dădeau mușcăturile, reuși să omoare toți șobolanii. Pipăind apoi cu mâinile împrejur, dădu de o țeastă omenească.

— Iată ce mă așteaptă și pe mine! murmură el îngrozit. Doamne, Dumnezeule! Cu ce ți-am greșit ca să mă pedepsești atât de aspru...! strigă nenorocitul cu lacrimi în ochi. Blestemat fie Cortejo! Blestemat fie Landola care m-a adus în starea asta!

Deodată auzi un glas deasupra capului:

— Landola? Da, da, blestemat fie în vecii vecilor!

Glasul era atât de groaznic, încât bătrânul se cutremură.

— Ce-i asta? Și cine ești tu care vorbești limba țării mele? întrebă bătrânul.

— Spune mai întâi cine ești tu, străinule, care ai năruit o bucată din peretele închisorii mele, răspunse glasul.

— Sunt spaniol din Mexic, contele Fernando de Rodriganda.

— Santa Madonna! Contele Fernando, fratele contelui Manuel de Rodriganda din Spania?

— Cum? Ce-ai spus? Îl cunoști pe fratele meu Manuel?

— Cum să nu-l cunosc? Doar am fost și eu când... Dar ia stai, poate că nici nu ești don Fernando... Acesta e mort de mult...

— Eu îți spun că nu e mort ci dat numai drept mort. În realitate a fost răpit de Landola și vândut ca sclav aci, în Harar.

— Ceea ce-mi spui dumneata, senior, mi se pare o poveste, și nici nu-mi vine să cred, deși, dacă stau să mă gândesc mai bine... Nu l-au adus și pe don Manuel în stare...? Dar lasă, că o să-ți spun eu mai târziu. Vin acum, îndată. Poate că reușesc cu ajutorul dumnitale să mai dau o piatră la o parte și să măresc gaura, ca să trec dincolo.

— Bine, o să te ajut, răspunse bătrânul, și în curând putură da jos încă un bolovan, făcând o deschizătură cât să treacă un om.

— Dar dacă ne vor găsi împreună? întrebă cu teamă contele.

— Fii fără grijă. Au de gând să ne lase să murim de foame sau mâncați de șobolani. Și chiar dacă s-ar întâmpla să vină careva, e destul de întuneric ca să mă pot furișa în gaura mea.

Necunoscutul se lăsă jos prin deschizătură și se pomeni, din pricina strâmtorii, aproape nas în nas cu bătrânul. Acesta, de bucurie că a găsit în sfârșit un om care îi cunoștea limba, îl strânse la piept ca pe un vechi prieten. Celălalt, tot atât de bucuros de întâmplare, îi apucă amândouă mâinile și i le strânse cu putere zicând:

— O, don Fernando, nici nu-ți închipui ce fericit sunt că am găsit după atâta amar de vreme un conațional de-al meu! Trebuie să știi că eu sunt din Manreza.

— Din Manreza? Atât de aproape de Rodriganda? întrebă bătrânul nevenindu-i să creadă.

— Da. Eu sunt un om de rând și mă cheamă Mindrello. O, domnule, multe am să-ți povestesc! Dar spune-mi mai întâi, e mult de când ai plecat din Mexic?

— Mult, mult de tot, dragul meu. Mi-a fost cu neputință să țin socoteala zilelor, săptămânilor, lunilor care s-au scurs de-atunci, dar cred să fie vreo optsprezece ani.

— Sfinte Dumnezeule! Așadar nu știi că fratele dumitale, don Manuel, a fost declarat mort?

— Nu. Când s-a întâmplat asta?

— Acum șaptesprezece ani.

— Zici că a fost dat drept mort. Să fi murit el într-adevăr? Dacă stau să mă gândesc ce mi s-a întâmplat mie, îmi vine să cred că sunt oameni care au interes să dispărem și eu și el.

— Crezi? Crezi una ca asta? întrebă Mindrello repede. Și eu sunt convins că așa trebuie să fie. Dar ia spune-mi, te rog, ce s-a întâmplat cu dumneata?

— O să-ţi spun mai târziu, răspunse contele cu prudenţă. Acum te-aş ruga să-mi povesteşti ce ştii despre ai mei şi cum de-ai ajuns aici.

— Despre ai dumnitale, senior, ştiu că don Manuel e socotit mort şi că don Alfonso şi-a luat în primire moştenirea.

— Ah! excíamă bătrânul mirat, aducându-şi aminte de al doilea testament, pe care i-l dăduse Mariei Hermoyes şi pe care îl pusese apoi, după ce i-l luase îndărăt, în sertarul biroului său. Aşadar testamentul prin care Alfonso fusese dezmoştenit nu se găsise sau fusese ascuns, şi nemernicul era acum conte de Rodriganda...

— Alfonso e conte? Şi cum se poartă cu oamenii de pe moşiile lui?

— Ca un tiran. Toată lumea îl urăşte, dar se teme de el. Se şuşotesc multe pe socoteala lui.

— Ce anume?

— De, ştiu eu dacă e bine să-ţi spun...

— Vorbeşte fără sfială, dragul meu.

— Umblă zvonul că Alfonso n-ar fi cu adevărat conte de Rodriganda.

— Ce-i face să creadă una ca asta?

— Ştiu şi eu? Lumea vorbeşte... De altminteri, din pricină că sunt unul din aceia care ar putea să întărească zvonul am ajuns eu aici, oftă Mindrello cu ciudă.

— Povesteşte, povesteşte mai repede, îl zori bătrânul.

Atunci spaniolul începu să-i spună contelui tot ce se petrecuse la Rodriganda; venirea doctorului Sternau, intervenţia lui îndrăzneaţă în boala lui don Manuel şi căsătoria lui cu Roseta la moşia căpitanului Rodenstein în Germania.

— Cu banii pe care i-am primit pentru ajutorul pe care l-am dat la descoperirea locului unde se afla contele, m-am întors acasă om bogat, urmă Mindrello. Spre nenorocirea mea! oftă el. Nemernicii au aflat prin spionii lor de amestecul meu, vărsându-și necazul pe mine. De don Manuel nu aveau acum de ce să se teamă până când Sternau nu va fi descoperit pe adevăratul Alfonso, dar le era frică să nu-i dau eu de gol.

Într-una din zile am primit de la un tovarăș de-al meu — trebuie să știi că făceam uneori pe contrabandistul — un bilețel ca să vin la locul nostru de întâlnire. Cunoșteam bine scrisul și n-am bănuit nimic. La ceasul hotărât m-am dus, dar nu ca să mă înțeleg cu el pentru vreo lovitură, ci ca să-i spun că mă las de meserie. Cum am ajuns însă acolo, m-am pomenit doborât de patru indivizi care m-au legat, mi-au pus un căluș în gură, m-au vârât într-un sac și m-au luat cu ei. Când, târziu după aceea, m-au scos din sac, mă aflam într-o încăpere strâmtă și întunecoasă de care se izbeau valurile. Eram pe un vapor. De-abia când vasul a ajuns în larg mi-au îngăduit să ies pe punte ca să respir aer curat. M-au dus apoi în fața căpitanului. Era acel Landola despre care vorbeai adineauri. Nemernicul mi-a spus râzând batjocoritor că sunt persoane care au tot interesul să se descotorosească de mine și că de aceea trebuie să mă fac marinar și să mă supun oricăror porunci, altfel voi fi ucis. N-a trecut mult și am înțeles că Landola e un pirat și că face negoț cu sclavi. Închipuiește-ți spaima mea când mi-am dat seama pe ce mâini am ajuns. M-am împotrivit, m-am zbătut, dar m-au bătut, m-au închis iar

și m-au lăsat să mor de foame. Văzând că totul e în zadar și că nu vreau să fiu părtaș la mârșăviile lor, Landola s-a hotărât să mă pedepsească și să mă vândă ca sclav. Navigam pe-atunci pe coasta de răsărit a Africii. Ancoră vasul la Garad și coborî pe uscat. În curând au venit să mă ia; mă vânduse într-adevăr. Negustorul de sclavi, o fiară nu om, mă puse în lanțuri și mă târî cu el la Dollo, unde mă vându altuia. Și așa am trecut din mână-n mână. Stăpânul din urmă era un prinț negru, un om de-o cruzime înspăimântătoare. Ce-am pătimit nu se poate închipui. Mă punea să muncesc cât trei și tot ce poate fi mai murdar și mai scârbos. Mă bătea și mă lăsau flămând zile întregi, dar am îndurat totul cu răbdare. S-a întâmplat însă să moară stăpânul meu, și fiindcă moștenitorul lui n-a vrut să mă mai țină, m-a vândut unui om din Harar care m-a adus peșcheș sultanului său. Așa am ajuns aici.

— De mult?

— Nu, de două săptămâni.

— A, de aceea nu te-am văzut eu până acum. Am fost trimis trei săptămâni să lucrez pe o plantație de cafea a sultanului. Dar ce-ai făcut de te-au băgat aci?

— Cum am venit mi-au cerut să mă fac mahomedan.

— Ca și mie, dar m-am împotrivit mereu.

— Și eu la fel. M-au pus la chinuri, și dacă au văzut că e degeaba, m-au aruncat în închisoare. Ți-am spus acum toată povestea mea, senior, încheie Mindrello oftând.

Contele căzu pe gânduri. Acum înțelegea multe lucruri pe care nu și le explicase până atunci.

Dacă împrejurarea de față era un semn al providenței, putea să spere că robia și suferințele îndurate de el atât amar de ani vor lua odată sfârșit. Fără să-și dea seama, își împreună mâinile, căzu în genunchi și începu să se roage fierbinte.

Multă vreme tăcură amândoi, apoi fostul contrabandist zise cu smerenie:

— Să nu ne lăsăm doborâți, senior, și să ne încredem în Dumnezeu, care e bun și milostiv și o să ne ajute. Trebuie însă să facem și noi ceva.

— Bine zici, răspunse bătrânul ridicându-se de jos. Să chibzuim cu sânge rece cum am putea ieși de aici.

După ce chibzuiră multă vreme, ajunseră la convingerea că singura posibilitate de fugă era închisoarea lui Mindrello.

— Ce-ar fi să încercăm chiar acum? întrebă contrabandistul.

— E prea târziu, dragul meu. Nu mai e mult până la ziuă și au să descopere fuga noastră până a nu avea noi timp să ne îndepărtăm. Dacă ne prind, suntem pierduți.

— Bine, don Fernando, fie și-așa. Ar trebui însă să încercăm să vedem dacă bolovanul care astupă celula mea nu se poate da lesne la o parte.

— Bine zici. Ar fi mijlocul cel mai bun de fugă. Dacă nu, trebuie să găsim altă cale.

— Atunci hai să mergem în celula mea. Stai s-o iau eu înainte.

Se cățărară pe zid cum fac coșarii, și trecură în închisoarea lui Mindrello, care era aidoma cu cea a contelui.

Acesta se sprijini în picioare și reuși să ajungă sus, unde era bolovanul; contele făcu la fel.

— Acum să-ncercăm, zise fostul contrabandist.

Ceea ce vroiau ei era lesne de făcut. Din câteva opinteli lespedea se clinti și o împinseră la o parte. Deasupra lor cerul scânteia de stele.

— Slavă Ție, Doamne! zise bătrânul, mai respirăm și noi puțin aer curat! Cunoști după stele cât e ceasul? îl întrebă el apoi pe Mindrello.

— Da, trebuie să fie miezul nopții.

— E prea târziu ca să fugim. Ce liniște-i în jurul nostru! Orașul doarme. Colo, la hagi Amandam, stau îngrămădiți sacii cu smochine care i-au sosit astăzi, îi văd prin întuneric.

— Saci cu smochine? întrebă spaniolul cu bucurie. Ah, de-aș putea avea și eu câteva... N-am mâncat încă nimic pe ziua de azi.

— Ar fi cam nechibzuit din partea noastră să ne ducem până acolo, dar mă gândesc că ne trebuie puteri pentru ziua de mâine. Pe mine mă chinuie setea mai grozav decât foamea și știu că se mai află acolo și un burduf mare cu apă. Ce zici, Mindrello, ne încercăm norocul?

— De ce nu! N-are cine să ne vadă.

— Bine. Dăm bolovanul de tot la o parte și ne târâm pe brânci ca să fim siguri că nu ne simte careva.

— Stai să-mi iau mai întâi cuțitul.

— Ah, ai un cuțit?

— Da. Am făcut ce-am făcut și am pus mâna pe unul.

Mindrello se duse să-și ia cuțitul, apoi se apucară să împingă încet bolovanul până ce-și făcură loc. Se întinseră apoi la pământ și începură să se târască spre casa unde știau că sunt sacii cu smochine și burduful despre care vorbise contele.

Când ajunseră acolo, acesta vru să bea puțină apă, dar Mindrello îl opri.

— Nu acum, senior, îi zise el apucându-l de braț?

— De ce să nu beau? întrebă bătrânul mirat.

— Fiindcă o să ne prindă bine mai târziu. Eu sunt de părere să luăm burduful cu noi.

— Are să bage de seamă hangiul.

— Ei și? replică Mindrello cu nepăsare luând un sac cu smochine în spinare și zicând contelui: Ia și dumneata burduful, senior, pe urmă o să facem un chef în toată legea în gaura noastră.

Își duseră proviziile în celule, apoi contrabandistul îl întrebă pe conte dacă n-ar fi bine să rămână împreună pînă a doua seară.

— Nu sunt de părere, răspunse bătrânul. S-ar putea să vină careva să caute pe vreunul din noi și să ne găsească la un loc. Eu mă duc în celula mea, și să astupăm gaura la loc ca să nu se bage de seamă.

În vreme ce Otman, trimisul emirului, aștepta la porțile orașului până să vină paznicul cu răspunsul sultanului, acesta tocmai sfârșise judecata și osânda contelui Fernando. Chipul sultanului era întunecat și ochii îi fulgereau de mânie. Cine-l cunoștea știa că în astfel de momente era o primejdie să te apropii de el.

— Ce vrei la ora asta târzie? îl întrebă el cu glas tunător.

Paznicul se aruncă la pământ, ridică puțin capul și răspunse:

— A venit un sol, stăpâne, care așteaptă la porțile orașului să-l las înăuntru.

— De la cine?

— De la emirul Arafat.

— A, a sosit, în sfârșit! M-a lăsat s-aștept cam mult, și-o să-i arăt eu lui! Din ce neam e omul trimis de el?

— E un somalez, stăpâne.

— Un somalez? Și-ndrăznești tu, câine, să mă tulburi atât de târziu pentru un somalez. Ia dă-te mai încoa!

Paznicul se târî tremurând până la picioarele sultanului.

— Ridică-te în genunchi și întoarce capul.

Nenorocitul știa ce-l așteaptă. Stăpânitorul Hararului avea obiceiul să-i pedepsească într-un fel foarte barbar pe cei care îi trezeau mânia: repezea iataganul lui ascuțit în ceafa nenorocitului. Dacă tăișul nimerea, îi reteza dintr-odată grumazul, dacă nu, îi făcea o rană atât de adâncă, încât cu greu se vindeca.

De astă dată iataganul nimeri și omul se prăbuși la pământ cu capul aproape desprins de trup.

— Așa au să pățească toți aceia care nu vor da ascultare stăpânului lor! strigă sultanul. Apoi întorcându-se spre călăul care-l dusese pe bătrânul conte Fernando, îl întrebă:

— L-ai dus pe sclav unde ți-am poruncit?

— Da, stăpâne. Nu mai iese el viu de acolo, răspunse călăul.

— Bine. Ești o slugă supusă și ascultătoare și o să te răsplătesc chiar acum îndată. Te numesc paznic al porților. Du-te și spune-i câinelui de somalez să se întoarcă la stăpânul lui și să-i spună că-l aștept mâine dimineață la două ceasuri după răsăritul soarelui.

— Și când o veni emirul cu darurile să-l las să intre în oraș, stăpâne?

— Nu. O să creadă că de-abia îl aștept. Să-l lași să stea măcar un ceas în fața porții. Nici n-ar merita, câinele, să-l las să intre în orașul meu.

Călăul, ridicat acum la rangul de paznic, se întoarse să-i spună lui Otman că nu-i îngăduie sultanul să intre în oraș.

— Pentru ce? întrebă el mirat.

— Fiindcă sultanul nostru îi disprețuiește pe câinii de somalezi. A retezat cu mâna lui capul

paznicului care a cutezat să-i ceară cheia ca să te lase să intri. Eu sunt acum paznic în locul lui.

— Zici să mă întorc la stăpânul meu și că sultanul nu-i suferă pe somalezi? Eu n-am stăpân cum aveți voi. Noi, somalezii, suntem oameni liberi și nu ne supunem nimănui! Ne dispreţuiește, zici, dar marfa noastră o cumpără. Noi vă dispreţuim pe voi, nu voi pe noi. Alah să te pedepsească pentru cuvintele tale, robul călăului vostru! strigă Otman încălecând pe cămilă și pornind în goană.

A doua zi dimineaţa, la două ceasuri după răsăritul soarelui, veni un om trimis de sultan la porţile orașului ca să-l întrebe pe paznic dacă a sosit caravana.

— Nu încă, răspunse paznicul.

— Bine, să vii numaidecât la sultan.

Paznicul se îngălbeni. Se temea de ceea ce-l așteaptă dar trebuia să se supună.

Îl găsi pe sultan înconjurat de vizirii lui.

— A sosit emirul Arafat cu peșcheșul? îl întrebă el pe paznic.

— Nu încă, stăpâne.

— Pentru ce întârzie, câinele? Nu i-ai spus somalezului că-l aștept la două ceasuri după răsăritul soarelui?

— N-am avut când, stăpâne, răspunse omul tremurând ca varga.

— Cum, câine, și fecior de câine! răcni sultanul înfuriat.

— Fiindcă n-a stat să asculte și a pornit în goană.

— Și din pricina ta să stau eu s-aștept, nenorocitule? De asta te-am făcut eu paznic la porţile orașului meu? Alah e mare și drept! Fiecare om

trebuie să-şi primească răsplata. Multe vieţi ai răpus tu fiind călău, acum o să ţi-o răpun eu pe-a ta. Ia vino-ncoa!

Scena din ajun se repetă şi, într-o clipă, omul zăcea la pământ cu capul retezat.

Sultanul alese un nou paznic şi-i dădu cheia porţii ca să descuie de îndată ce va sosi caravana şi s-o lase să intre imediat.

În curând sosi şi emirul, însoţit de cinci oameni de-ai lui şi o cămilă bine încărcată. Când ajunseră la palat puse să se descarce desagii şi se înfăţişă înaintea sultanului, care îl privi încruntat.

— Pentru ce nu îngenuncheaţi? îi întrebă sultanul răstit.

— Noi nu ne plecăm genunchii decât în faţa lui Alah, răspunse emirul. Suntem oameni liberi şi nu adorăm o făptură omenească.

— De ce vii atât de târziu?

— Fiindcă aşa vreau.

— Aşa? Trebuie să faci cum îţi poruncesc eu, nu după cum ţi-e voia. Ştii tu că din pricina ta am răpus viaţa a doi oameni de-ai mei?

— Eu n-am nici o vină. N-am venit aci să mă cert cu tine sau să mă las batjocorit, răspunse dârz emirul.

— Îndrăzneaţă vorbă! Te-am jignit eu cu ceva?

— Cine jigneşte un sol, îl jigneşte pe cel ce l-a trimis. Aştept să-mi spui dacă-mi primeşti darurile şi dacă vrei să-mi cumperi marfa. Dacă nu, lasă-mă să-mi văd de drum.

— Ce fel de marfă ai adus?

— Mătăsuri, alamă, aramă, fier, praf de puşcă, hârtie şi zahăr.

— Și ce vrei să-ți dau în schimb?

— Fildeș, tutun, cafea, unt, miere și gumă.

— Bine, o să vedem. Arată darurile.

Oamenii emirului întinseră în fața sultanului butoiașe cu pulbere, mătăsuri și lucruri de metal, mai toate aduse din Europa. La vederea unor revolvere ochii sultanului luciră de bucurie.

— Armele astea sunt foarte folositoare, zise el. Știu și cum să umblu cu ele, dar dacă ai isprăvit cartușele poți să le arunci. A fost odată pe-aici un englez care mi-a dăruit un pistol de ăsta. Mi-a arătat pe urmă cum să mă folosesc de el, dar cum a plecat englezul n-am mai avut cartușe și l-am aruncat.

— Am eu gloanțe destule și ți le vând pe toate dacă vrei, răspunse emirul.

— Ce? Să mi le vinzi? Îmi dăruiești pistoalele și cartușele să le cumpăr? Nu știi că nu poți dărui una fără cealaltă?

— Ei aș! Cartușele m-au costat o grămadă de parale. Astfel de pușți n-ai mai văzut tu până acum; au două țevi și sunt fabricate în America.

— Să le văd!

— Le aduc împreună cu celelalte mărfuri după ce îmi vei spune că ești mulțumit de daruri și putem încheia târgul.

Tiranul își mai aruncă o dată ochii lacomi asupra darurilor și zise:

— Eu sunt cel mai puternic stăpânitor al tuturor țărilor de pe pământ. Darurile tale sunt vrednice de un sultan atât de mare ca mine, dar Alah e milostiv și voi fi și eu îndurător cu tine. Adu-ți marfa și după ce voi alege eu, să cumpere și ceilalți ce vor.

— Mă duc. Ești nedrept când spui că marfa mea nu e vrednică de tine. Am eu ceva ce nu are nici un sultan sau împărat din lume.

— Ce anume?

— O sclavă!

— Nu-mi trebuie! zise sultanul cu dispreț. Viața și tot ce aparține supușilor mei e al meu. Femeile și fetele lor sunt ale mele, n-am decît să-mi aleg.

— Așa e, dar una ca asta pe care am adus-o eu, nu se găsește în tot Hararul.

— E o indiană?

— Nu.

— Atunci e abisiniană.

— Nici.

— Atunci ce e?

— E o femeie albă, zise emirul, apăsând pe cuvântul din urmă.

Sultanul tresări.

— Alah! E o turcoaică?

— Nici turcoaică. O turcoaică face cel mult 500 de taleri, dar sclava pe care ți-o aduc eu prețuiește mii și mii.

Sultanul sări în sus de pe tron.

— Atunci e o creștină.

O sclavă europeană prețuia pe atunci o adevărată avere și se plătea foarte scump pentru ea.

— Da, răspunse emirul, e o creștină.

— E tare albă?

— Ca fildeșul albit de soare.

— Frumoasă?

— Mai frumoasă decât toate huriile paradisului.

— Măruntă?

— Înaltă și mlădioasă ca un palmier plin de rod.

Lăcomia sultanului creștea clipă cu clipă.

— Descrie-mi-o, porunci el. Mâinile ei cum sunt?

— Mici și gingașe ca ale unui copil, și unghiile îi lucesc ca petalele de trandafir în roua dimineții.

— Gura?

— Buzele ca rodia și dinții ca mărgăritarele. Cine sărută sclava, uită de lume și de sine.

— Ai sărutat-o, câine! strigă sultanul cuprins de gelozie ca și când sclava ar fi fost de-acum a lui.

Emirul nu-și putu stăpâni un zâmbet de mulțumire. Înțelese că-și va putea vinde marfa pe un preț foarte bun.

— Te-nșeli, răspunse el, nici un bărbat nu s-a atins încă de buzele acestei femei.

— De unde știi tu?

— Știu! Cine era s-o sărute, dacă nu poate vorbi nimeni cu ea?

— Aha, nu cumva e mută?

— Nu, glasul ei e ca un cântec de privighetoare, dar limba pe care o vorbește n-o pricepe nimeni.

— Ce limbă e asta?

— Nu știu, n-am mai auzit-o până acum.

— De unde ai luat-o?

— Am fost în Ceylon și m-am întâlnit acolo cu un negustor de carne vie, chinez. Am plătit-o foarte scump anume pentru tine.

— Du-te și-o adu împreună cu celelalte mărfuri.

Emirul plecă însoțit de oamenii săi să aducă marfa.

Vestea despre sosirea caravanei scoase locuitorii orașului din case, dar nimeni nu cuteza să

se apropie de palat, știind că astfel și-ar pune viața în primejdie. Nu trecu mult, și caravana intră pe porțile Hararului și se opri în fața palatului. Lucrurile fură descărcate de pe cămile, în afară de baldachinul în care se afla sclava. Se întinseră covoare pe jos și sultanul veni să-și facă târguielile. Nimeni n-avea voie să fie de față.

— Unde e sclava? întrebă el repede.

— Colo, în *atușa**, îi răspunse el.

— Vreau s-o văd.

— Nu se poate; mai întâi marfa moartă, pe urmă cea vie, zise emirul clătinând capul.

Sultanul se înfurie.

— Aici în Harar eu poruncesc! strigă el. Vreau s-o văd!

— Oi vrea, dar pe lucrurile mele eu sunt stăpân, răspunse Arafat calm. Cine îmi cumpără marfă multă acela poate să vadă sclava. Am dreptul să fac ce vreau cu lucrul meu. Vrei, bine; nu, mă duc p-aci încolo.

— Dar dacă pun să te închidă?

— Pe mine? spuse emirul dându-se un pas îndărăt.

— Da, pe tine!

— Încearcă! Sunt mii și mii de somalezi și arabi care îmi vor alerga în ajutor.

— Și-au să dea de stârvul tău. Deschide baldachinul!

— Mai târziu.

— Bine. O să-ți dovedesc numaidecît de ce sunt în stare, strigă sultanul amenințător și înaintă spre lectică.

---

* Lectică.

Emirul i se puse în față și-i zise foarte liniștit:

— Știu că tu ești aici mai puternic decât mine, dar pe lucrul meu sunt eu stăpân, m-ai înțeles? Dacă mai faci un pas îi trag un glonte în cap, așa să știi!

Și zicând acestea, scoase un pistol din buzunar și-i trase cocoșul.

Acesta văzu că nu e de glumă și se opri în loc.

— Bine, o să-ți fac pe voie, zise el spumegând de furie. Dar să știi că dacă îmi mai pui răbdarea la încercare, n-o să fie bine de tine. Arată-ți marfa.

Era atât de preocupat de gândul la sclavă încât cumpără aproape fără să se tocmească tot ce i se punea dinainte. Numai când văzu cele două pușți uită de toate. Le cumpără împreună cu toate cartușele pe un preț foarte ridicat. O parte din marfă fu plătită în bani, cealaltă parte fu preschimbată pe alte mărfuri.

Emirul era cât se poate de mulțumit de târgul făcut, de aceea nu se mai codi să-i arate sclava, cu condiția însă ca baldachinul să fie dus în palat, ceea ce se și făcu. Când rămase singur cu emirul, sultanul îi porunci să dea la o parte perdelele. Pe perne moi de mătase stătea culcată o femeie îmbrăcată în alb, cu un văl gros pe față.

— Scoate-i vălul! zise sultanul.

La vederea gingașei făpturi din fața lui rămase încremenit. Era hotărât s-o cumpere cu orice preț.

— Spune-i să umble, vreau să-i văd mersul.

Emirul îi făcu un semn sclavei, și fiindcă ea nu înțelese ce vrea, o apucă pe fată de mână și o trase jos. Tânăra fată rămase dreaptă și mândră

ca o regină, îmbujorată de rușine și tremurând toată de mânie.

Sultanul dădu emirului cât ceru pe ea, fără măcar să se tocmească, după cum îi era obiceiul. Acesta plecă făcând o plecăciune ironică, iar sultanul o luă pe sclavă de mână și o trecu prin mai multe încăperi până ce ajunseră înaintea unei uși zăvorâte. Descuie ușa și păși într-o încăpere luminată de o gaură mică ce slujea de fereastră. Lângă pereți stăteau înșirate lăzi și coșuri de trestie legate cu frânghii. Aceasta era vistieria sultanului. În mijlocul încăperii se afla un divan acoperit cu un covor scump și perne de mătase. Sultanul îi făcu semn sclavei să șadă și începu să vorbească, dar fata clătina capul fără să-i răspundă.

„Nu mă înțelege, își zise el, dar știu eu un mijloc de a o face să priceapă. E creștină, și sclavul pe care am pus ieri să-l arunce în temniță e și el creștin. Zice că a fost un om de seamă în țara lui, trebuie să cunoască toate limbile pe care le vorbesc ghiaurii*. O să-l fac tălmaciul meu. Vreau însă să-i arăt mai întâi sclavei că se află în casa sultanului din Harar."

Se apucă să dezlege lăzile și coșurile. Fata îi urmărea fiecare mișcare cu privirea și rămase înmărmurită de cele ce vedea. Erau bogății nenumărate, averi de zeci de milioane. Înțelese că omul acesta era cel mai bogat personaj al țării sale.

Sultanul avea motivele lui s-o aducă aci. Voia s-o impresioneze de la început, mai ales că avea de gând s-o facă favorita lui. De aceea nici n-o

* Cuvânt batjocoritor cu care turcii numeau în trecut pe cei de altă religie decât cea mahomedană.

duse la celelalte femei ale lui, ca să nu trezească pizmă și certuri între ele.

După ce-i arătă toate bogățiile, îi aduse singur cu mâna lui de mâncare și de băut, apoi plecă încuind ușa după el. Se duse să-și pună în păstrare lucrurile cumpărate de la emir și să trimită apoi după sclavul creștin ca să-i slujească de tălmaci.

Bătrânul, nevrând să se așeze pe leșurile șobolanilor, stătea de ceasuri întregi în picioare și simțea cum îl doboară oboseala. Aștepta cu nerăbdare să se însereze ca să-și pună în aplicare planul de fugă. Deodată, să fi fost cam pe la ora prânzului, auzi lespedea dându-se la o parte și un glas întrebând:

— Tu ești sclavul acela creștin, moșule?

— Da, eu, răspunse el.

— Sultanul vrea să-ți spună ceva. Nu te-au mâncat încă șobolanii de tot?

— Nu.

— Poți să umbli?

— Să încerc.

— Bine. Vino sus. O să-ți las jos o scară.

Contele urcă scara și ieși la lumina zilei. Își zicea că fusese înțelept, când nu se învoise să rămână în celula lui Mindrello, căci acum ar fi fost totul descoperit.

De-abia acum văzu bătrânul în ce hal îl aduseseră șobolanii. Trupul îi era plin de mușcături, rănile îi sângerau și cămașa de pe el era făcută ferfeniță.

Sultanul îl aștepta în sala tronului. Mare îi fu mirarea când îl auzi întrebându-l:

— Știi tu câte limbi vorbesc ghiaurii?

— Multe.

— Le cunoşti pe toate?

— Pe toate nu, dar pe cele mai însemnate da. Noi, creştinii mai învăţaţi, cunoaştem mai multe limbi străine pe lângă limba noastră părintească, răspunse don Fernando.

— Atunci ascultă încoace la ce o să-ţi spun. Mi-am cumpărat o sclavă creştină. Vorbeşte o limbă pe care n-o cunoaşte nimeni aici. O să te duc acum la ea să vedem dacă o să te priceapă. Poţi să-mi fii tălmaci, norocul tău. Te scot din închisoare şi-ţi dăruiesc viaţa. O s-o înveţi limba noastră, ca să mă pot înţelege cu ea. Nu ţi-e însă îngăduit s-o vezi la faţă, şi dacă încerci să mă ponegreşti pun să te ucidă ca pe un câine ce eşti.

— Sunt sluga ta şi o să te ascult, răspunse bătrânul închinându-se adânc, în vreme ce mii de gânduri îi frământau creierii. „O sclavă creştină? Să fie o asiatică ori o europeană? Ce limbă va fi vorbind? Trebuie acum să se despartă de spaniol. N-ar fi mai bine să se prefacă, să spună că nu cunoaşte limba sclavei? Dar poate că în împrejurarea de faţă ar avea prilejul să facă o faptă bună", îşi spuse în gând.

— Haide, vino! îi porunci sultanul şi porni înainte.

Ajuns în faţa uşii unde era închisă sclava, intră mai întâi să vadă dacă e acoperită bine cu vălul, apoi îl chemă şi pe bătrân înăuntru. Don Fernando înţelese dintr-o privire că în coşurile şi lăzile acelea se află toate bogăţiile sultanului.

Sclava stătea întinsă pe divan. Faţa îi era acoperită, dar putea zări foarte bine prin văl. La vederea bătrânului se ridică în picioare ca şi când ar fi fost împinsă de un resort.

— Vorbește cu ea! îi porunci sultanul, și vezi dacă îi cunoști limba.

Don Fernando înaintă vreo câțiva pași și se opri. Sclava făcu o mișcare de surprindere. Sultanul crezu că fata se miră de îngăduința lui de-a lăsa un bărbat să se apropie de ea.

— *Quelle est la langue que vous parlez, mademoiselle?** întrebă bătrânul.

La auzul glasului său, sclava tresări.

Contele crezu că nu l-a înțeles, de aceea puse aceeași întrebare în limba engleză:

— *Do you speak english perhaps, miss?*

— *Bendito sea Dios!*** răspunse ea în spaniolă. Înțeleg eu și franceza, și engleza, dar să vorbim mai bine în spaniolă.

Acum era rândul bătrânului să se mire, dar nenorocirile prin care trecuse îl învățaseră să fie prudent. De aceea se stăpâni, și zise cu un glas pe care voia să-l facă să pară cât mai nepăsător.

— Sfinte Dumnezeule! ești o spaniolă. Te rog să te prefaci și să nu te arăți prea bucuroasă. În situația noastră trebuie să fim cât se poate de prevăzători, o sfătui el.

— Așa am să fac, deși îmi vine foarte greu, răspunse ea. O, doamne, senior! Oare ochii mei nu se înșală? Ce fericită aș fi să fie așa cum cred eu!

— Nu te înțeleg, seniorita... spuse el mirat.

— Trebuie să știi, senior, că nu sunt numai spaniolă, dar chiar mexicană.

— Ce... ce-ai spus? o întrebă el, de-abia stăpânindu-și tremurul glasului. Drept să-ți spun,

---

* Ce limbă vorbiți, domnișoară.

** Binecuvântat fie Domnul.

seniorita, îmi trebuie multă putere ca să nu-mi arăt emoția. Află că și eu sunt mexican.

— *Santa Madonna!* Atunci sunt sigură că nu mă înșel. Mi s-a părut de la început că te cunosc, și când ți-am auzit glasul, nu m-am mai îndoit o clipă. Dumneata ești bunul, dragul nostru don Fernando de Rodriganda!

Bătrânului îi trebui o putere într-adevăr supraomenească pentru a nu arăta cele ce simțea. Totuși glasul îi tremură puțin când întrebă:

— Mă cunoști dumneata pe mine, seniorita?

— Da, și încă foarte bine.

— Spune-mi atunci, rogu-te, cine ești?

— Sunt Emma Arbellez, fiica arendașului dumitale Pedro Arbelez.

Tăcură câtva timp amândoi, deși sufletele lor erau zbuciumate ca marea de talazuri. Contele nu-i putea vedea chipul fetei, dar o auzi plângând și suspinând încetișor. L-ar fi podidit în cele din urmă și pe el lacrimile, dacă glasul aspru al sultanului nu l-ar fi adus la realitate.

— Îi cunoști graiul, după cum văd, zise el. Ce fel de limbă e?

— E a unei țări necunoscută la voi.

— Cum se numește?

— Spania.

— N-am auzit până acum de ea. Trebuie să fie vreo țărișoară mică și săracă.

— Dimpotrivă, e mare și bogată, are multe insule prin toate mările lumii.

— Are și un sultan?

— Da, un rege puternic, stăpân pe milioane de suflete.

Sultanul zâmbi cu îndoială. N-auzise încă de Spania și credea că bătrânul spune palavre.

— Și ce-a spus sclava? întrebă el.

— Că e foarte mulțumită că a fost cumpărată de tine.

Sultanul se lumină la față.

— Din ce neam se trage?

— Tatăl ei e unul din oamenii de seamă ai țării sale.

— Mi-am închipuit eu. Se cunoaște. E foarte frumoasă. E mai frumoasă decât o floare și mai strălucitoare ca soarele. Dar cum s-a întâmplat de-a căzut în mâinile emirului?

— Nu știu, n-am vorbit încă despre asta. Vrei s-o întreb?

— Întreab-o, și spune-mi pe urmă ce ți-a spus.

Contele se întoarse atunci spre Emma și-i zise stăpânindu-și emoția:

— Așadar, tu ești, Emma, draga mea Emma pe care o țineam pe genunchi când era mică? Vezi în ce hal m-au adus? Dar să lăsăm înduioșările... Sultanul vrea să știe cum ai ajuns aici și trebuie să-i răspund.

— Aici? Nici măcar nu știu unde mă aflu...

— Țara se numește Harar și orașul de asemenea. Omul în puterea căruia ne aflăm e sultanul. Dar răspunde-mi, rogu-te, la ce te-am întrebat.

— Am fost adusă în Ceylon de un pirat chinez, care m-a vândut emirului.

— Și prin ce împrejurare ai căzut în mâinile chinezului?

— Am rătăcit pe o plută în largul mării zile întregi până ce-am fost luată pe un vapor olandez

care a fost jefuit dincolo de Java de piraţii chinezi care făceau negoţ cu sclavi.

— Pe o plută? Nu înţeleg... Nu erai pe coasta Mexicului?

— Nu, ci pe o insulă, împreună cu ceilalţi.

— Care ceilalţi?

— Doctorul Sternau, Mariano, amândoi fraţii Unger, Ucigătorul-de-bivoli, Inimă-de-urs şi Karja, sora mixtecaşului.

— Ştii că tot ce-mi spui tu mi se pare de necrezut? Şi cine e senior Sternau?

— Nu-l cunoşti? Ah, bucuria de a te fi revăzut m-a zăpăcit de tot! Senior Sternau a pornit să te caute pe dumneata şi pe căpitanul Landola.

— Sfinte Dumnezeule! Aşadar, Mindrello ştia ce spune... Nu-i aşa că Sternau e un medic german care s-a căsătorit cu nepoata mea Roseta?

— Ba da.

— L-a operat pe fratele meu şi i-a redat vederea?

— Întocmai. Dar de unde ştii toate acestea, don Fernando?

— O să-ţi spun eu mai târziu. Sultanul pare să devină nerăbdător. Cât e de când ai plecat din patrie?

— Au trecut mai bine de şaisprezece ani.

Era un răstimp lung, dar frumoasa fată a arendaşului nu se schimbase mai deloc la faţă. Aci în Harar, unde femeile se trec foarte repede, Emmei nu i-ar fi dat nimeni mai mult de douăzeci de ani.

Contele o privea cu ochii holbaţi.

— Şaisprezece ani? Şi unde ai fost în vremea asta?

— Pe insulă.

— Care insulă?

— A, uitasem că nu știi nimic din ce s-a petrecut în urmă. Landola ne-a luat în Guyamas pe vasul lui și ne-a dus pe o insulă pustie din Oceanul Pacific, unde am stat până acum.

— Doamne, Doamne, ce grozăvie!

Sultanul își pierdu răbdarea.

— Aștept răspuns; ce ți-a povestit? întrebă el.

— Că, pe când se plimba pe țărmul mării a fost răpită de piratii chinezi care au luat-o cu ei.

— Și au vândut-o apoi în Ceylon emirului, nu-i așa?

— Da.

— Așadar, câinele de somalez nu m-a mințit. Și ce ți-a spus despre mine?

— Sunt o slugă supusă a înălțimii tale, prea puternicule sultan, și nu mă gândesc decât la binele tău, zise contele plecându-se adânc. De aceea am îndrăznit s-o întreb ce impresie i-ai făcut.

— Și ce ți-a răspuns?

— Că ești bărbatul pe care l-a dorit inima ei.

Sultanul își mângâie mulțumit barba și zâmbi, foarte bine dispus.

— Pentru ce tocmai eu? întrebă el îngâmfat.

— Fiindcă ai privirea ageră și chipul frumos, iar mersul tău e mândru ca al unui adevărat calif. Așa mi-a spus.

— Bine, sunt foarte mulțumit de tine, sclavule. Și crezi că mă va iubi fără să trebuiască să-i poruncesc?

— Nici un bărbat nu trebuie să ia prin silnicie ceea ce i se va da de bunăvoie, prea măritule

sultan. Fii milostiv și îndurător cu ea și dragostea va încolți în inima ei ca iarba la razele soarelui.

— Bine zici. Voi lăsa ca iubirea să vină de la sine.

— Dar știi tu, stăpâne, că iubirea cere cuvinte ca să fie spusă? Sclava arde de dorința de-a învăța graiul tău ca să-ți poată spune ea singură ceea ce simte sufletul ei.

— Dorința îi va fi îndeplinită. Tu vei fi profesorul ei. Cât timp crezi c-o să trebuiască pentru ca să poată vorbi limba mea?

— Depinde când voi începe lecțiile și câte ceasuri pe zi va trebui să le fac.

— Fata asta îmi place foarte mult și de-abia aștept s-o aud spunându-mi că mă iubește și că vrea să fie soția mea. De aceea îți poruncesc să începi chiar de azi lecțiile.

— Mă supun, stăpâne.

— Ajung trei ceasuri pe zi, sclavule?

— Dacă voi face zilnic trei ceasuri, într-o săptămână va cunoaște atât din graiul hararilor cât îi va trebui să-ți spună că dragostea ta o face femeia cea mai fericită de pe pământ. Dar femeile din țara ei nu sunt deprinse să vadă un bărbat gol și îi e rușine de mine.

— O să-ți dau haine și de mâncare să te saturi și să te mai întremezi.

— Mulțumesc, stăpâne milostiv. Când să încep lecțiile?

— Îndată după ce te vei spăla și îmbrăca. Dar fiindcă eu n-am vreme să stau cu voi, o să pun un eunuc să vă supravegheze. Acum să mergem.

— Pot să-i spun mai înainte că dorința ei de-a învăța limba i-a fost îndeplinită?

— Spune-i.

Contele, bucuros că a obținut atât, îi spuse Emmei.

— Acum trebuie să plec, dar mă voi întoarce repede. Sultanul mi-a făgăduit să stau câteva ceasuri pe zi cu tine ca să te învăț limba țării. Vom putea vorbi deci mai pe larg. Sper să ne putem salva. Am intenția să fug la noapte și poate că voi reuși.

Bătrânul fu îmbăiat, ospătat și îmbrăcat în haine curate, apoi îl duseră în fața sultanului. Acesta îl luă cu el în camera unde Emma stătea închisă împreună cu comorile. Lângă ea se afla un eunuc negru.

Negrul știa că albul e un sclav, de aceea îi zise cu ton poruncitor după ce plecă sultanul:

— Tu ești profesorul?

— Da.

— Să știi că sclava n-are voie să-și arate fața.

— Știu.

— Să nu cumva să o atingi!

— Nici gând n-am.

— Și să nu ne vorbești de rău, că te spun sultanului.

— De unde o să știi tu dacă vă vorbesc de rău sau de bine dacă tu nu cunoști limba în care vorbim? îl întrebă bătrânul zâmbind.

— O să citesc pe chipul tău.

Contele văzu că negrul nu era chiar atât de prost pe cât părea. Acesta se ridică, întinse un covor pe jos, și-i zise sclavului:

— Stai jos și începe.

— Cât trebuie să țină lecția?

— Trei ceasuri încheiate.

— Cum poți măsura timpul ca să știi când s-au împlinit cele trei ceasuri hotărâte?

— Cu ceasornicul ăsta, răspunse eunucul, și scoase de sub mantaua lui largă un ceasornic de nisip.

— Acum, dragă Emma, avem răgaz trei ceasuri să stăm de vorbă, începu contele stând jos pe covor. Trebuie însă să facem așa fel ca negrul să creadă că e într-adevăr o lecție. De aceea voi spune din când în când câte un cuvânt două în dialectul harar și tu să le repeți după mine. Și zici că ai fost cincisprezece ani pe o insulă pustie?

— Când ne-a debarcat pe noi acolo era aproape pustie, dar am reușit să sporim numărul copacilor, fiindcă toată strădania noastră era să obținem cât mai mult lemn pentru construirea unei plute sau a unei corăbii.

— Povestește, povestește te rog, mai repede, sunt curios să aflu ce s-a întâmplat în lipsa mea cu ai mei și cu voi, stărui bătrânul nerăbdător.

Emma începu să depene firul întâmplărilor și nimic din cele neînțelese de el până acum nu-i rămase neclar. Află astfel că Pablo Cortejo nu era decât un trădător și Alfonso nici nu-i era nepot. Fu și el de părere că Mariano era adevăratul fiu al lui don Manuel. Era atât de atent la cele ce povestea Emma, încât uitase cu totul de rolul lui de profesor. Noroc că-și aduse aminte la timp, și-i zise Emmei să repete după el cuvintele în harară:

„Tu ești un sultan puternic", „Ești bucuria ochilor mei", „Fii milostiv, căci tu ești omul drag inimii mele".

Astfel ajunse Emma în povestirea ei până la debarcarea în insula aceea pustie.

— Din ce țară face parte? întrebă contele.

— Nu știm nici noi. De abia după mulți ani a reușit Sternau, din poziția stelelor și alte indicații la care eu nu mă pricep, să stabilească gradul de latitudine, și că am fi la treisprezece grade sud de insulele Paștelui la care am putea ajunge dacă am avea o plută sau o corabie.

— Ce nenorocire! Să fii atât de aproape de salvare și totuși atât de departe! Și zici că nu aveați copaci?

— Nu. Și chiar dacă am fi avut, de unde era să luăm scule ca să facem pluta? Treptat, treptat însă, am reușit să ascuțim bolovani de mărgean pe care îi desprindeam din stânci, și să facem din ei securi și cuțite. Am răsădit mlădițe din tufe și le-am dat putința să crească și să se facă din ele copaci.

— Dar cu ce vă hrăneați?

— La început cu rădăcini și fructe. Am dat și de un fel de scoici pe care le mâncam crude ca stridiile. Mai târziu am reușit să ne facem plase și undițe ca să prindem pește. Încetul cu încetul am putut să facem arcuri și săgeți cu care vânam păsări. Mai erau pe insulă o mulțime de iepuri, pe care îi frigeam în frigare.

— Cu ce aprindeați focul?

— Sternau, care călătorise foarte mult, învățase nu știu de la ce popor să facă focul cu două bețe sau putregai. Trebuia însă să fim foarte economi cu lemnele ca să nu le prăpădim degeaba.

— Și ce fel de îmbrăcăminte aveați?

— Ne făceam haine din piei de iepure. Mâncarea o făceam noi femeile, adică eu și cu Karja, care se măritase cu Inimă-de-urs.

— Și tu cu Anton, nu-i așa? întrebă contele zâmbind îngăduitor.

Emma roși. Căsătoria ei se făcuse sub cerul sclipitor de stele, fără preot și fără tămbălău.

— A, senior, să nu mă judeci rău, murmură ea plecând ochii. Eram atât de departe de orice suflare omenească, osândiți să ne ducem traiul singuri în pustiu, fără vreo nădejde de scăpare... și anii treceau... și Antonio mi-era atât de drag... Ce va fi suferit, sărmanul, când a văzut că am plecat și nu mă mai întorc!

— Tocmai asta vreau să aflu: Cum ai putut pleca din insulă?

— O, a fost atât de îngrozitor, încât mă cutremur când îmi aduc aminte.

— Povestește Emma... o rugă contele. Trebuie să aflu. Ce-am suferit eu a fost poate și mai îngrozitor, zise el suspinând.

— Ruișisem, în sfârșit, urmă ea, să avem lemn destul de tare ca să ne gândim să construim o plută. A fost destul de greu cu uneltele pe care le aveam. Totuși pluta era destul de mare ca să încăpem cu toții și să luăm și provizii cu noi. Și făcusem cârmă și catarg și pânze din piei de iepure. Era acum gata și ne gândirăm să facem a doua zi o probă cu ea în jurul țărmului care, chiar pe vreme bună, era zbuciumat de talazuri. Peste noapte mă trezi un urlet și un vuiet grozav. Se pornise furtuna. Îmi adusei aminte că toate proviziile noastre erau pe plută și m-am dus să văd dacă nu cumva vântul a desprins pluta de țărm.

Fiindcă bărbaţii erau istoviţi de munca de peste zi ei se odihneau ; eu n-am vrut să-i scol şi am plecat singură din colibă. Am văzut pluta jucând pe valuri gata gata să rupă frânghiile şubrede făcute din piei de iepure răsucite. Una din ele se rupsese chiar atunci. Am sărit pe plută ca s-o înţepenesc iar de ţăruşul de pe mal, dar în clipa aceea un talaz o rupse şi pe cealaltă şi pluta porni ca o săgeată pe marea zbuciumată. De spaimă am leşinat.

— Mai departe! Mai departe, stărui contele.

— Ce s-a petrecut apoi nu mai ştiu, nici cum a scăpat pluta de talazurile care se izbeau de stânci.

— E lesne de înţeles, zise contele. Marea a crescut atât încât a întrecut stâncile şi pluta nici nu le-a atins.

— Auzeam ca prin vis marea urlând în jurul meu, tunetele cutremurând văzduhul şi fulgerele îmi luau vederea. Când mi-am venit în simţiri soarele era sus pe cer, ploaia încetase şi marea se liniştise. Acum întrebarea era : ce se întâmplase cu proviziile? Din fericire erau toate pe plută, valurile nu le măturaseră. Cum rezistase pluta acestui uragan nu ştiu, dar insula dispăruse şi acum vedeam cu ochii marea nesfârşită. Unde să se fi aflat insula? Ce era acum de făcut? Am plâns şi m-am rugat ceasuri întregi până ce se înnoptă. Nici plânsul, nici rugăciunile mele n-au folosit la nimic. A doua zi am plâns iar atât de mult, până ce am căzut într-un somn adânc. Când m-am trezit pierdusem noţiunea timpului, căci nu ştiam cât dormisem. Am început să mă gândesc la ce aveam de făcut, adică la cârmă şi la

pânze. Mi se părea că vântul mă împingea spre răsărit și trebuia să cârmesc spre apus. Ziua stăteam la cârmă și noaptea o înțepeneam. Trecură astfel cincisprezece zile și cincisprezece nopți de când rătăceam în neștire pe întinsul apei. Ce-am suferit în timpul ăsta nu e limbă omenească s-o poată spune.

— Te cred, draga mea, și mă mir cum de n-ai murit sau nu ți-ai pierdut mințile.

— A șaisprezecea zi am zărit un vapor și cei de pe el mă zăriră și ei. Lăsară jos o luntre și mă luară pe bord. Era un vas olandez cu destinația pentru Batavia. Am aflat de la căpitan că ne aflăm între insulele Caroline și Palaos. Zicea că vântul trebuie să fi împins cu mare putere pluta spre apus, căci trecusem arhipelagul fără să zăresc o singură insulă de-a lui. Comandantul, un om foarte de ispravă, l-a pus pe croitorul vasului să-mi facă niște haine și căuta să mă mângâie cu speranța că în Batavia voi găsi ajutor. Dar în drum am fost atacați de pirați chinezi care au ucis tot echipajul în frunte cu comandantul și pe mine m-au luat cu ei. Ce-a urmat știi și dumneata, don Fernando. Am fost dusă în Ceylon și vândută ca sclavă, apoi adusă aici de emir.

— Copila mea, zise bătrânul conte, există un Dumnezeu care orânduiește totul. Poate că a fost voia lui să se întâmple așa și că în curând vom fi adunați cu toții la un loc, veseli și fericiți.

— O, Doamne, dacă această speranță s-ar realiza... ! oftă Emma. Îți spun drept, don Fernando, prefer de o mie de ori să mor decât să fiu soția acestui sultan fioros.

— Nu, fetițo, nici n-ai să mori și nici soția

lui n-ai să fii, de asta poți fi sigură. La noapte fugim. Am dat aici în închisoare de un om din Manreza, de lângă moșia noastră Rodriganda. Ticălosul de Landola l-a vândut și pe el după îndemnul lui Cortejo, care vroia să scape de un martor al mârșăviilor sale. Bănuiesc că plănuise să ne omoare pe toți, dar lăcomia de bani a lui Landola ne-a salvat viața. M-am înțeles cu acest spaniol, pe care îl cheamă Mindrello, să fugim amândoi la noapte.

— Crezi că o să puteți?

— Ți-aș spune eu cum, dar uite că negrul se uită la ceasornic. Mai avem numai câteva minute de stat împreună și trebuie să repetăm cuvintele pe care le-ai învățat. O să vin diseară după ce vor fi adormit toți cu spaniolul la tine; tu vezi să nu faci nici un zgomot. Dacă ni se va ivi vreo piedică în cale, vin mâine să ne urmăm lecțiile.

Contele o puse pe Emma să repete cuvintele pe care trebuia să le învețe în harară, pe când eunucul dădea mulțumit din cap. Dar cum văzu nisipul din ceasornic arătând ora, se sculă și-i zise poruncitor sclavului:

— Pentru astăzi s-a isprăvit. Urmează-mă!

În clipa aceea însă se deschise ușa și sultanul apăru în prag.

— Ei, gata? îl întrebă el pe conte.

— Da, stăpâne, răspunse eunucul cu glasul lui pițigăiat.

— Ce fel de vorbe a învățat-o, bune ori rele?

— Numai bune, stăpâne.

— Ești sigur?

— Cum să nu fiu, dacă am auzit tot ce-a spus?

— A și învățat ceva? îl întrebă atunci sultanul pe conte.

— Destul de multe pentru o singură lecție, înalte stăpâne, zise bătrânul.

— Aș putea să aud și eu?

— Dacă poruncești... Am vorbit foarte mult despre tine. Ia întreab-o ce părere are despre persoana ta.

Curios, sultanul îi puse sclavei următoarea întrebare:

— Spune-mi, cine sunt eu?

— Ești un stăpân mare și puternic, răspunse ea în hararâ fără să greșească.

Sultanul zâmbi mulțumit, apoi urmă adresându-i-se contelui:

— Mai știe și alte cuvinte?

— Întreab-o acum dacă îi placi.

— Crezi tu că o femeie mă poate iubi, sau urî? o întrebă el din nou pe sclavă.

— Ești bucuria femeilor, se auzi vocea dulce a fetei.

— Întreab-o dacă se bucură la vederea ta, îi zise contele sultanului.

— Și a ta? urmă sultanul.

— Vederea ta e bucuria inimii mele, răspunse ea cu atâta siguranță, ca și cum ar fi cunoscut perfect limba în care i se vorbea.

Sultanul era încântat. Zâmbind binevoitor, îl bătu pe bătrân pe umăr, lucru pe care nu-l mai făcuse niciodată până atunci, și-i zise lăudându-l:

— Ești cel mai bun profesor de pe lume. Sclava va fi chiar azi soția mea și tu vei fi răsplătit nu ca un sclav ce ești, ci ca un părinte al ei.

— Stăpâne, rosti bătrânul înspăimântat, gândește-te că sufletul ei e încă plin de jalea despărțirii de ai săi și de-abia astăzi te-a văzut pentru întâia dată. Mai îngăduie câteva zile să se deprindă cu tine. Cu cât vei fi mai bun cu ea, cu atât inima ei te va iubi mai mult. Întreab-o singur și ai să vezi.

— Bine, să vedem, răspunse sultanul și i se adresă din nou Emmei:

— E adevărat ce spune sclavul?

— Fii bun și milostiv ca să te iubească inima mea, răspunse ea.

Era ultima frază pe care o învățase bătrânul.

— Mă iubește! Și o să mă iubească și mai mult, strigă sultanul plin de bucurie. O s-o ascult și o să-i împlinesc dorința. Iar tu, sclavule, drept mulțumire, o să locuiești în al doilea palat al meu, ca să fii la îndemână când voi avea nevoie de tine, încheie sultanul și plecă.

I se dădu lui don Fernando o cameră în așa-zisul al doilea palat, o cocioabă lipită de cea a sultanului. Tot mobilierul era alcătuit dintr-o rogojină întinsă pe jos, care slujea și de scaun și de pat. Dar cea mai mare favoare pe care i-o făcu sultanul era un ciubuc și tutun, lucru de care fusese lipsit bietul om atâta amar de vreme.

Ce schimbare de ieri până azi?! În sufletul lui se născu credința că Dumnezeu s-a îndurat în sfârșit de el și că în curând suferințele lui vor lua sfârșit. Întâmplarea următoare îi întări parcă și mai mult convingerea.

Cu puțin înainte de apusul soarelui, se aduceau cămilele trimise peste zi la pășune într-un șopron unde se aflau șeile și hamurile palatului. Contele

se apropie de omul însărcinat cu paza cămilelor și-l întrebă așa, într-o doară:

— De ce n-ai lăsat cămilele afară pe câmp?

— Fiindcă mi-a poruncit sultanul să le aduc acasă. Aud că vrea să plece mâine dis-de-dimineață cu nevasta lui cea mai vârstnică s-o ducă la tată-său și s-o lase un timp acolo. Am și pregătit două șei, un baldachin și cămila de povară, răspunse paznicul.

Contelui i se păru că se deschide cerul deasupra lui. Două cămile înșeuate — una pentru el și una pentru Mindrello — alta cu baldachin — pentru Emma — și cea de-a patra pentru poveri, pe care se putea încărca orice. Era vădit că sultanul își îndepărta soția pentru noua favorită.

— Vrei să-ți ajut? îl întrebă el pe omul însărcinat cu adăpatul cămilelor.

— Ai face foarte bine. Sunt frânt de oboseală și de-abia aștept să mă duc la culcare, răspunse omul, bucuros de ajutorul neașteptat.

Bucuria contelui nu se putea descrie. Dădu nutreț cămilelor, le adăpă, și când paznicul se duse pe-nserat să se culce, se oferi să aibă el grijă de ele peste noapte. Drept mulțumire, paznicul îl cinsti cu o lulea de tutun.

În vremea asta Mindrello de-abia aștepta să se înnopteze. Când văzu că s-a întunecat de-a binelea, dădu la o parte bolovanul care astupa gaura de la celula contelui și strigă cu glas înăbușit:

— Don Fernando!

Nu primi nici un răspuns.

— Don Fernando! repetă el.

Aceeași tăcere.

— Domnule conte! Don Fernando! strigă el de astă dată cu glas tare.

Dar nimeni nu-i răspunse.

— Doamne, Doamne, asta ce-o mai fi? murmură el cuprins de teamă. Să i se fi întâmplat ceva? Sau l-au scos călăii din închisoare? Oricum ar fi e prost pentru mine. Ia să cobor eu până la el să văd ce e.

Mai dădu un bolovan la o parte și se lăsă în celula bătrânului. Nu găsi aici decât leșurile șobolanilor omorâți de bătrân. Se întoarse deznădăjduit la el și așteptă cu inima plină de griji. Așteptă multă vreme până ce auzi în sfârșit pe cineva bătând în lespedea de deasupra capului lui și un glas întrebând:

— Mindrello, acolo ești?

— Da, răspunse el recunoscând glasul contelui.

— Împinge lespedea pe dinăuntru, eu n-am destulă putere s-o dau la o parte, zise el cu gura lipită de o cărămidă.

Mindrello se opinti și lespedea se clinti din loc, apoi încordându-și amândoi puterile, o împinseră atât cât să se poată strecura un om și Mindrello se târî afară.

— *O, Dios!* răsuflă el ușurat, ce spaimă am tras când am văzut că nu mai ești în celula dumitale. Dar unde-ai fost până acum?

— M-au dus la sultan. O, ce întâmplare ciudată, Mindrello! Dar lasă că o să-ți povestesc mai târziu.

Împinseră lespedea la loc și se furișară spre palat. Santinela păzea la poartă. Era un întuneric de nu se zărea la doi pași, așa că reușiră să treacă

pe burtă fără să-i simtă. Când fură lângă santinelă, contele se ridică brusc, îl apucă pe om de beregată și-l strânse cu putere. Omul căscă gura cât putu și holbă ochii îngroziți. Într-o clipă Mindrello îi vârî un căluș în gură, apoi îl legă burduf și-l târâră în șopron unde se aflau cămilele gata înșeuate de conte.

Acum drumul în palat le era deschis.

Se strecurară tiptil în sala tronului și contele luă din cui un pumnal, ca să aibă pentru orice împrejurare o armă la ei. Dădu la o parte o rogojină care ținea loc de ușă la camera de culcare a sultanului, dar camera părea pustie. De sub o ușă se furișa peste prag o lumină.

— Asta ce-o mai fi? șopti Mindrello.

— Ah, zise bătrânul îngrijorat, nu s-a culcat încă, e în odaia sclavei, unde se află și lăzile cu bani și bijuteriile.

— Cum, acolo e vistieria? Știi că e bine?

— Am stat azi trei ceasuri cu sclava, de aceea știu. Să ne dăm mai aproape.

Se apropiară de ușă și văzură o crăpătură prin care se putea auzi bine ce se petrece înăuntru.

Emma stătea rezemată de perne și sultanul o privea cu admirație.

— Sultanul e cu spatele la noi, îi șopti contele lui Mindrello la ureche. Am băgat de seamă că ușa nu face zgomot când se deschide. Totul e ca Emma să nu se sperie când ne va vedea și să ne dea de gol. Trebuie să sfârșesc cu el până a nu prinde de veste ca să n-aibă timp să țipe sau să se apere. O să trec eu înainte ca să-i fac semn fetei.

Zis și făcut. Emma îl văzu dar nu păru deloc mirată; îl aștepta doar...

Dintr-o săritură contele fu lângă sultan și-i puse mâna în beregată. Mindrello se repezi și el, smulse o bucată de mătase din mantia sultanului, o făcu ghemotoc și i-o vârî în gură. Avuseseră grijă să ia din șopron frânghii destule, așa că-l legară zdravăn.

— În sfârșit! zise fata sărind de pe divan. Începusem să-mi pierd speranța.

Contele închise bine ușa ca să nu pătrundă nici o rază de lumină afară, apoi se apropie de sultan. Acesta nu leșinase și privea scena cu ochii scăpărători de furie. Fernando de Rodriganda se aplecă asupra-i și-i zise cu glas scăzut dar amenințător:

— Bagă bine de seamă: dacă încerci să faci gălăgie, îți înfig pumnalul ăsta drept în inimă.

Apoi îi luă cheile de la brîu, deschise lanțurile care-i încătușau gleznele lui Mindrello, apoi îi zise cu blândețe Emmei:

— E pregătită o lectică pentru tine, însă aș fi de părere să te îmbraci în haine bărbătești, ca să ne fie fuga mai ușoară. Chiar și nouă ne trebuie o îmbrăcăminte mai ca lumea, pentru a putea trece drept niște călători de seamă. Se găsesc aici destule, așa că avem de unde alege.

Făcură întocmai și în mai puțin de un sfert de ceas erau gata de drum.

— Și acum, avem nevoie de arme, zise contele.

— Știu eu unde să găsesc, rosti Emma cu bucurie. Sultanul a adus adineauri două revolvere și două puști, împreună cu cartușele necesare, și le-a băgat în lada de colo.

Deschiseră lada și scoaseră armele. Mai luară vreo câteva iatagane de preț și trei săbii cu mânerul

de argint care trebuie să fi fost foarte scump plătite.

— Să deschidem acum și celelalte lăzi, să vedem dacă nu dăm și de ceva bani, fiindcă o s-avem nevoie de ei, fu de părere don Fernando.

—Știu eu unde sunt, mi-a arătat chiar el astăzi unde îi ține, zise Emma.

— Are aur mult?

— Lada de colo e plină.

— Dar argint?

— Destul. E în lăzile de alături. Are și bijuterii.

— Foarte bine. O să trebuiască să închiriem sau chiar să cumpărăm un vapor ca să ne ducem să găsim insula unde se găsesc prietenii noștri.

— Dar bijuteriile unde se află? întrebă mai departe don Fernando, în timp ce dezlega lăzile cu bani.

— Aici, în lada din mijloc sunt o mulțime de casete pline.

Monedele de argint erau în cea mai mare parte taleri austrieci iar cele de aur napoleoni, dubloni spanioli și guinee engleze. Bijuteriile însă aveau o valoare de mai multe milioane care zăceau îngropate aici fără s-aducă vreun folos cuiva. Le luă pe toate, dar taleri numai atât cât îi trebuiau pe drum, deoarece triburile cu care va veni în contact în drum nu cunoșteau altă monedă.

Găsiră destui săculeți ca să le bage, pe urmă adunară totul în pături scumpe, adăugară câteva pipe de preț și pachete de tutun și le duseră în șopronul unde cămilele stăteau gata de drum, pe când Emma rămase să-l păzească pe sultan.

Transportarea lucrurilor cerea multă vreme, căci trebuiau să fie cu mare băgare de seamă, așa că de-abia pe la miezul nopții fură gata cu toate pregătirile de plecare.

— Ce s-o fi petrecând acum în mintea preaputernicului sultan din Harar? le zise contele. Trebuie să turbeze de furie. Vai de noi dacă s-ar întâmpla să ne ajungă din urmă!

— Crezi că s-ar putea? întrebă Emma înspăimântată.

— Nu, nu cred; i-am luat cele mai bune cămile, și-apoi, pe uscat vom fi trecut de hotarul țării și nu mai are nici o putere asupra noastră. S-ar putea totuși să ne prade celelalte triburi, dar voi căuta să ne luăm un ocrotitor, un *abban*. Stați! Mi-a venit o idee. Știi dumneata, Mindrello, unde putem găsi un foarte credincios abban?

— Unde?

— Aici, în închisoare.

— Cum poate să ne ocrotească un întemnițat? se miră spaniolul.

— Atâta timp cât e închis nu, dar dacă îl vom elibera, recunoștința lui nu va avea margini.

— Dar n-avem timp de pierdut.

— Nu ne trebuie mai mult de o jumătate de ceas. Hai, Mindrello, seniora rămâne de pază.

Porniră amândoi în vârful picioarelor ca să nu-i simtă nimeni și ajunseră la ușa închisorii. Santinela moțăia rezemată de perete.

— Să-l legăm și să-i astupăm gura cu un căluș, șopti contele.

— Mai ai frânghii? întrebă Mindrello.

— Nu, n-am, dar să-i tăiem mantaua și să facem din ea fâșii ca să-l legăm.

— Bine. Ține-l strâns de gât până ce-l leg.

Așa și făcură. Ușa temniței n-avea decât două zăvoare, pe care le traseră binișor și intrară înăuntru. Se auzi un zăngănit de lanțuri și câte un oftat adânc. Fiecare credea că i-a sosit ceasul din urmă și că au venit să-i ducă la moarte.

— E vreun somalez liber aici? întrebă cu glas poruncitor contele.

— Da, răspunseră două glasuri în același timp.

— Așadar doi? Din ce trib?

— Din neamul Zareb, răspunse unul din ei, suntem tată și fiu.

— Foarte bine. Mă veți urma amândoi în tăcere. Dacă veți fi ascultători va fi bine de voi. Supunerea vă deschide calea libertății.

Contele scoase din buzunar cheia care descuia lanțurile și somalezii se văzură liberi. Contele lucra pe întuneric, așa că tot ce făcea era pe dibuite și cerea timp.

— Și-acum veniți după mine, șopti el către eliberați.

Mindrello luă santinela în brațe, o azvârli în închisoare și închise ușa la loc cu zăvoarele. Făcură câțiva pași, apoi contele se opri și le zise în șoaptă somalezilor:

— Vorbiți încet ca să nu ne audă careva. Ia spuneți-mi și mie, pentru ce ați fost închiși?

— Suntem oameni pașnici și cinstiți, dar unul din tribul nostru, un nemernic, a furat sultanului un cal și a căzut vina pe noi, răspunse oftând cel mai vârstnic.

— Și de când sunteți în temniță?

— De doi ani.

— Vai de capul vostru! Vreți să fiți din nou liberi?

— Ne mai întrebi! Dar cine ești dumneata, domnule?

— Știu că voi somalezii nu sunteți sclavii nimănui, de aceea am încredere în voi și o să vă spun. Eu și tovarășul meu am fost până acum prizonieri ca și voi, dar am reușit să scăpăm și vrem să ajungem pe drumul cel mai scurt la țărmul mării. Ne trebuie însă un abban; vrea unul din voi să fie conducătorul și ocrotitorul nostru? Când vom ajunge la coastă îi vom plăti în bani de argint și aur. Ei, ce ziceți? Răspundeți repede că nu e vreme de pierdut.

— Să ne iei pe amândoi, stăpâne... se rugară ei.

— Bine, jurați să ne apărați de dușmani pe mine și pe tovarășii mei?

— Jurăm!

— Pe Alah și Profetul lui?

— Pe Alah, pe Profet și pe toți sfinții califi!

După ce somalezii făcură acest jurământ, care e sfânt la ei și pe care nici un mahomedan nu-l calcă pentru nimic în lume, contele le desprinse cătușele și-i trimise cu Mindrello să scoată cămilele din șopron, iar el se duse s-o ia pe Emma.

Aceasta îl aștepta cu nerăbdare. Se îmbrăcă bărbătește și-și legă un turban de mătase în jurul capului, ceea ce o făcea să pară un adevărat flăcău turc, cât se poate de chipeș.

Contele alese încă două mantale și două flinte, iatagane și pumnale pentru cei doi somalezi. Orașul avea cinci porți. Rămânea acum de văzut care era cheia potrivită la poarta de ieșire. O găsi și plecă împreună cu Emma, lăsându-l pe sultan pradă

unei furii neînchipuite dar neputincioase. Somalezii nu-și mai găseau locul de nerăbdare și răsuflară ușurați când îl văzură pe conte venind.

— V-am adus îmbrăcăminte, arme și gloanțe, le zise el. Îmbrăcați-vă repede și să pornim iute! Uite și două pături pentru cămilele voastre, pe care le vom lua de pe câmp.

— Stăpâne, zise tânărul somalez, noi nu știm cine ești, dar viața ta ne e tot atât de scumpă ca și a noastră. Cunoaștem toate cărările și potecile și te vom scoate la țărm fără să întâmpini vreo primejdie. Aur și argint nu ne trebuie, căci tu ne-ai dat libertatea, care prețuiește mai mult decât toate bogățiile din lume.

— Cuvintele tale sunt dovada recunoștinței tale și, dacă nu vreți bani, vă voi face un dar și mai prețios. Acum să pornim. Deși tânărul nostru tovarăș nu e femeie, o să-l urcăm pe cămila cu baldachin fiindcă e mai lesne de călătorit. Vom ieși pe poarta care duce spre Gafra. Voi să vă țineți alături de noi ca și cum ați fi slugile noastre. Când vom fi la poarta orașului eu o să mă dau drept sultanul. Uite cheia. Tu, cel mai tânăr, descui poarta, ne lași să trecem, apoi o încui la loc. Asta-i tot ce aveți de făcut deocamdată.

Încălecară și porniră la pas. La poartă găsiră santinela dormind. Somalezul o descuie. Zgomotul îl deșteptă pe paznic din somn. Veni în fugă cu un fel de sceptru în mână — însemn al demnității sale — dar fiind întuneric beznă nu-i recunoscu pe fugari.

— Cine sunteți? se răsti el. Fără voia sultanului nu iese nimeni pe poartă în miez de noapte. Înapoi ori...

— Cum îndrăznești, câine! strigă contele, imitând glasul sultanului. Nu știi că am dat poruncă să mi se pregătească de drum cămilele ca să mă duc la socru-meu? Ori nu-ți mai cunoști stăpânul, nemernicule! Mâine o să te tăvălești în țărână la picioarele mele, fecior de șacal ce ești!

Omul se aruncă în genunchi și tăcu mâlc. Fugarii ieșiră pe poartă și somalezul o încuie în urma lui luând cheia cu el. Ceva mai departe se vedeau focurile din lagărul caravanei sosite peste zi și care nu-și sfârșise încă treburile în oraș.

— Să ne oprim ca să luăm două cămile pentru voi, zise contele somalezilor și descălecă. Uite că au mai rămas câteva pe câmp. Ba mai văd și un șopron în care știu că se țin șei și burdufe pline cu apă de care o s-avem mare trebuință pe drum. Acum să încercăm să-i păcălim și pe paznicii vitelor, ca să le luăm încă două cămile.

Treaba merse lesne căci paznicii erau duși toți în lagărul caravanei, unde nimeni nu se culcase încă și emirul făcea afaceri bune chiar și acum la miezul nopții.

Încălecară apoi și mica lor caravană se pierdu în întuneric.

Nici prin gând nu i-ar fi trecut Emmei în ajun, când sosise ca marfă de vânzare în Harar, că va părăsi chiar în noaptea aceea orașul îmbrăcată ca un turc chipeș și elegant.

3. CĂPITANUL DE MARINĂ WAGNER

La vreo săptămână de la întâmplarea povestită mai sus, un bric frumos plutea pe strâmtoarea de la Bab-el-Mandeb. La proră fâlfâia pavilionul marinei comerciale germane. Vasul părea să fie un vapor comercial, deși cele patru tunuri de pe bord îi dădeau întrucâtva un aer războinic.

Nu era însă de mirare ca pe un vas comercial să se afle astfel de arme de apărare, deoarece vremurile acelea tulburi nu-ți garantau siguranța pe mare. Pirații coastelor mișunau, și era de ajuns un singur trădător pe bord pentru ca vasul să cadă pradă în mâinile acestor tâlhari care prădau tot și ucideau marinarii până la unul, în cap cu comandantul vasului.

Soarele dogorea cumplit, deși sufla o briză ușoară și echipajul era despuiat aproape până la piele. Timonierul înțepenise cu un odgon cârma și se adăpostise sub o pânză întinsă deasupra capului. Nici căpitanului nu-i era bine în cabină, căci ieși și el pe covertă, aruncă o privire iute spre cer, alta spre punte, apoi se apropie de timonier și se așeză jos lângă el.

— Cald al dracului! zise el scurt, în graiul obișnuit al marinarilor.

— Îhî! răspunse tot așa de scurt timonierul.

— De o mie de ori mai bine la nord, zise iar

după o lungă tăcere căpitanul. Dar nu știu ce-i veni armatorului să ne trimită tocmai pe coasta asta afurisită. Tare sunt curios să văd dacă o să facă într-adevăr treabă bună, după cum își închipuie el.

— Așa crede tălmaciul.

— Nu prea înțeleg eu ce rol are tălmaciul ăsta. Chiar pentru cine a învățat limba arabă merge la sigur că o să-l tragă negrii pe sfoară. A, uite colo un vas! De ce nație o fi?

Bricul înainta spre sud și zăriră în clipa aceea venind dintr-acolo ceva ce semăna să fie un vapor. Timonierul duse ocheanul la ochi și privi cu atenție. Părea să nu se dumirească de fel ce să fie, de aceea zise întinzând comandantului ocheanul:

— Ce comedie o mai fi și asta? N-am văzut de când sunt așa ceva! Ia uită-te și dumneata...

Acesta păru să știe ce e, căci zise cu dispreț, după ce luă ocheanul de la ochi:

— Trebuie să fie un vas arăbesc. Peste un ceas o să fim lângă el și o să-l întrebăm.

Marinarii zăriseră și ei vasul acela ciudat și nu-și mai luau ochii de la el. Vapoarele se apropiau din ce în ce și în curând se putea vedea de pe bric cu ochiul liber că vasul avea un singur catarg la proră, așezat pieziș și două pânze de o formă foarte curioasă. Pe punte se vedeau câțiva inși cu turbane care măsurau și ei cu privirea pe cei de pe bric.

— Să-i întrebăm cine sunt? zise timonierul căpitanului.

— Da, trimite-l încoace pe tălmaci.

Timonierul se apropie de tun și făcu semn unui individ îmbrăcat arăbește, care stătea pe vine pe o rogojină și trăgea tacticos din lulea.

Acesta se ridică de jos și veni lângă cârmă. Puse apoi mâna streașină la ochi, privi lung la vapor și-l întrebă apoi pe căpitan:

— Vrei să-i întrebi ceva?

— Da, răspunse căpitanul.

— Ce anume?

— Mai întâi, ce fel de vapor e.

— Asta ți-o pot spune și eu. E vaporul de gardă al guvernatorului din Zeyla.

— Un fel de vas de război?

— Da, marinarii sunt toți înarmați.

— Și la ce servesc aceste vase?

— De obicei se întrebuințează ca vapoare comerciale sau de expediție ca și celelalte vase, și numai în cazuri excepționale sunt înarmate. Marinarii sunt toți soldați. Trebuie să se fi întâmplat ceva important în Zeyla.

— Se cuvine s-aflăm și noi ce, deoarece chiar într-acolo ne ducem. Te rog să-mi tălmăcești exact întrebările pe care le voi pune și răspunsurile ce le voi primi.

Vapoarele erau acum atât de aproape unul de altul, încât se deosebeau foarte bine figurile oamenilor. Timonierul tocmai vroia să dea un semnal ca arabul să se oprească pentru a fi întrebat, când de pe coverta acestuia porni o salvă de pușcă. Căpitanul izbucni în hohote de râs. I se părea caraghios ca vasul ăsta să-și dea aere de războinic.

— Ei, ce zici, timonier, piciul ăsta îndrăznește să se puie cu noi... spuse el râzând cu poftă. Lasă tunul în pace. Ia s-auzim ce zice. Opriți, băieți!

Ordinul fu ascultat și bricul stătu în loc. Arabul făcu la fel și amândouă vasele aproape se lipiră

unul de altul. Oamenii arabului, vreo cincisprezece la număr, erau înarmați. Căpitanul vasului arab întrebă:

— Cum se numește vasul vostru?

— *Sirena*, traduse tălmaciul răspunsul comandantului.

— De unde vine?

— Din Kiel, Germania.

— Trebuie să fie vreun fleac de țară de n-o cunosc eu, zise arabul fudul. Ce încărcătură aveți?

— Marfă.

— Și oameni?

— Nu, n-avem nici un călător la bord.

— Nici vreun sclav fugar?

— Nu.

— O să vin eu singur să mă încredințez.

Căpitanului german îi sări țandăra. Întrebă:

— Dar cine ești tu?

— Sunt un căpitan de navă al sultanului din Zeyla.

— În Zeyla nu știu să fie nici un sultan, ci un guvernator. Eu nu ascult de poruncile nimănui, așa să știi!

— Și nu vrei să mă lași să cercetez vasul?

— Nu. N-ai nici un drept s-o faci, pe când eu da. Dacă mi-ar veni pofta să cobor pe vasul tău, trebuie să te supui.

— Nici nu mă gândesc! răspunse arabul cu dispreț. O să te silesc eu să mă lași să văd ce ai la bord, numaidecât...

— Dar pentru ce ne suspectezi?

— Căutăm niște sclavi care au fugit din Harar. Dacă nu vrei să ne lași pe vas, înseamnă că fugarii sunt ascunși acolo.

— Nu pot fi ascunși aici, deoarece eu vin de la Nord și nici n-am trecut pe lângă coasta voastră.

— Nu te cred. O să leg vasul tău de al meu cu un odgon și o să te duc la Zeyla să-l controleze guvernatorul.

Amenințarea i se păru căpitanului cât se poate de caraghioasă, de aceea răspunse zâmbind:

— Mi se pare că nu ești în toate mințile, arabule! Cum mă poți tu sili să te las să legi odgonul pe puntea mea? Ai haz, zău așa!

— Bine, bine, vezi tu acum, dar o să ți se prefacă râsul în plâns, ia, acuși... Îți poruncesc să lași trei oameni de-ai mei să lege vasul tău de al meu.

Căpitanul stătu puțin pe gânduri. Era un om vesel din fire și-i plăceau glumele și farsele. Făcu cu ochiul, zâmbind, semn oamenilor săi, pe urmă zise:

— Hai să-ți fac hatârul. Trimite trei oameni de-ai tăi cu un odgon. O să mă tragi după tine ca un șlep.

La un ordin al arabului, trei din marinarii săi luară un odgon, îl lăsară într-o luntre, îl trecură apoi pe puntea vasului german și-l legară la proră. Când fură gata, făcură semn arabului să pornească vaporul.

— Tii, dar dobitoci mai sunt, râse timonierul. Odgonul lor e prea șubred ca să ne poată trage...

— Dar destul de tare ca să-i tragem noi pe ei, răspunse căpitanul. Stai să vezi acu...

Arabul își întinse pânzele și vru să pornească. Odgonul se întinse ca o coardă, și s-ar fi rupt cu siguranță, dacă germanul n-ar fi vrut să ducă farsa până la sfîrșit.

— Întindeți și voi pânzele, băieți! strigă el marinarilor săi. Trebuie să le venim în ajutor.

După câteva minute bricul înainta cu repeziciune spre arab.

— Spune marinarilor tăi să se grăbească, altminteri ne ciocnim, îl puse el pe tălmaci să-i strige arabului.

Acesta răspunse înfuriat:

Lăsați-o voi mai încet, ticăloșilor!

— Ba ia-o tu mai repede, dobitocule! Cine te pune să faci pe grozavul, când ești atât de neputincios, tontule!

Ciocnirea s-ar fi produs cu siguranță, dacă nu ar fi pus mâna căpitanul pe cârmă să dea altă direcție vasului.

— O să le dau eu acum o lecție să mă țină minte! Băgați de seamă, băieți! Puneți mâna pe oricine îndrăznește să treacă pe punte, ați auzit? le spuse el oamenilor săi.

Bricul se apropie atât de mult de arab, încât îl zgudui cu atâta putere că toți marinarii vasului se prăbușiră unii peste alții. Cei de pe bric izbucniră în hohote de râs, pe când arabii scoaseră un răcnet de furie. Vintrele și cârma se rupseră și vasul rămase înțepenit. Și în loc să dezlege odgonul care ținea vasul legat de bric, arabii începură să răcnească turbați de mânie, pe când germanii râdeau de se prăpădeau.

Atunci unul din arabii aflați la bordul bricului se apropie de căpitan și-i zise prin tălmaci:

— Îți poruncesc să ne repari imediat vasul!

Îndrăznești să-mi poruncești tu mie, păcătosule?

Arabul scoase pumnalul de la brâu și zise amenințător:

— Dacă n-asculți, te ucid ca pe un nemernic! Ești musulman?

— Nu, sunt creștin.

— A, ghiaur? Atunci trebuie să te supui numaidecît, câine!

— Ce-ai spus? Câine! Uite răspunsul!

Și căpitanul îi trase o palmă atât de zdravănă, încât arabul se rostogoli la pământ. Ceilalți doi arabi vrură să se repeadă la căpitan, dar n-apucară să facă un pas, căci se pomeniră cu câte un pumn atât de grozav, încât îi făcu să se dea îndărăt împleticindu-se.

— Și-acum, legați-i de catarg! porunci căpitanul marinarilor săi. Să le arătăm noi că nu se poartă astfel cu oameni civilizați.

Cei trei arabi fură legați zdravăn și li se luară armele pe care le aveau asupra lor.

În vremea asta situația vasului arab devenea din ce în ce mai critică. Tras acum de bric, puntea fiind foarte joasă, apa începuse să năvălească pe bord.

— Stați pe loc, ticăloșilor! răcnea conducătorul arabilor. Nu vedeți că ne înecăm?

— Treaba voastră! Tăiați odgonul dacă vreți să vă salvați... răspunse cu nepăsare căpitanul.

— Nu se poate! Vasul nu e al nostru, ci al guvernatorului!

— Atunci înghițiți pentru guvernator apă până veți crăpa!

— Am putea tăia odgonul, fu de părere timonierul. N-am navigat încă prin părțile astea, dar am auzit de la alții despre obrăznicia acestor ticăloși. Sclavii și slugile astea, supuse orbește unor mici stăpânitori și funcționari, se cred grozavi. Orice creștin e considerat drept câine, și atingerea cu un ghiaur, cum spun ei creștinilor, îi spurcă.

Eu nu le cunosc graiul și nici obiceiurile, dar o să-i fac să le cunoască ei pe-ale mele.

— Dar ne duceam la Zeyla și o s-avem de-a face cu guvernatorul. O să vrea să se răzbune pe noi...

— N-are decât!

În clipa aceea se auzi un răcnet scos din mai multe piepturi. Vasul arab se aplecase rău într-o parte amenințând să se scufunde.

— Măi, da proști mai sunteți! le strigă căpitanul. Tăiați odgonul, ce dracu!

Arabii se zăpăciseră însă și nu găsiră altă cale de salvare decât să sară în apă și acum înotau cu disperare spre bric.

— Aruncați-le colaci de salvare, ca să-i luăm pe bord! porunci căpitanul. Lăsați-i pe urmă să se adune toți la un loc și țineți armele îndreptate spre ei.

Când arabii fură toți pe bord, li se porunci să se adune pe covertă. Ascultară de poruncă, numai conducătorul lor se apropie de comandant și-i zise răstit:

— Tu poruncești aici pe vapor?

— Da.

— Atunci ești prizonierul meu. O să fii aspru pedepsit când vom ajunge la Zeyla, așa să știi!

Căpitanul îl privi lung, apoi spuse zâmbind:

— Nu te mai fă de râs, omule! E adevărat că mă duc la Zeyla, dar sunt sub ocrotirea pavilionului meu și nu voi îngădui să mi se aducă vreo jignire.

— A, mergi la Zeyla! Atunci o să trebuiască să dai socoteală de faptele tale, dar mai întâi să ne salvezi vasul.

— Văd că nu înțelegi de cuvânt, de aceea o să fac ce-oi pofti. Poate că vasul tău s-ar mai putea salva. Ar urma însă să-l pun pe al meu în primejdie, dacă nu mă scap de-al tău, așa că trebuie să mă pun la adăpost.

Cu aceste cuvinte, căpitanul luă o secure și tăie odgonul care lega vasul arab de bric.

— Ce cutezi să faci, câine? strigă arabul spumegând de furie. Dacă aș avea pușca la mine, te-aș împușca pe loc ca pe un nemernic ce ești! Dar pumnalul meu o să-ți arate numaidecât cine e stăpân aici!

Arabul trase într-adevăr pumnalul de la brâu, dar într-o secundă pumnul căpitanului îl izbi cu atâta putere, încât îl doborî la pământ. Ceilalți arabi vrură să sară în ajutorul șefului lor.

— Stați liniștiți, altfel vă fac praf pe toți! Gura tunului e îndreptată spre voi! le strigă tălmaciul speriat. Omul acesta e stăpânul vasului și toți ascultă de porunca lui. Viața voastră e în mâinile lui!

De-abia acum înțeleseră arabii situația și se supuseră fără să crâcnească. Șeful lor fu legat burduf, lor li se luară armele și fură duși, împreună cu ceilalți trei dezlegați de catarg, în cala vaporului și închiși acolo.

— E cam îndrăzneț ce faci, îi zise tălmaciul căpitanului. Guvernatorul o să-ți ceară socoteală.

— Te înșeli, răspunse acesta. Eu o să-i cer lui socoteală pentru faptul că servitorii lui au acționat împotriva legilor și m-au insultat pe mine personal.

— Chiar așa fiind, vei avea totuși mare pagubă, fiindcă n-o să te lase să-ți descarci marfa, necum s-o vinzi.

— O să vedem noi. Dacă îmi interzice vânzarea, știu eu ce să fac ca să mă despăgubesc, răspunse căpitanul, și ca să se asigure că prizonierii nu vor fugi, puse jos de pază o santinelă așteptând ce avea să urmeze.

Zeyla n-avea pe atunci un port ca lumea, și vapoarele trebuiau să ancoreze în radă, ceea ce era foarte anevoios din pricina stâncilor care o înconjurau. De aceea bricul, care trebui să se oprească peste noapte în apropierea orașului, salută cu o salvă de tun și aruncă ancora.

Zeyla, oraș cu vreo patru mii de locuitori, era alcătuit din câteva case de piatră, văruite în alb, și câteva sute de colibe. Zidurile care împrejmuiau orașul erau din bolovani de mărgean și lut, năruite pe alocuri. Deși impresia pe care o făcea orașul era din cele mai proaste, era totuși destul de important ca port și loc de adunare a caravanelor sosite din toate părțile ca să-și desfacă aci marfa.

De pe coverta bricului se zăreau o mulțime de oameni, cămile și cai care poposeau în jurul orașului. Erau probabil caravane cu mărfuri și căpitanul spera să facă afaceri bune.

După ce aruncară ancora, se apropie de bric o barcă și un arab păși semeț pe punte. Era căpitanul portului. Ceru să i se prezinte hârtiile de legitimație ca să le ducă guvernatorului, fără a cărui autorizație nu se putea intra în oraș. Întrebă, printre altele, de unde vine vaporul, ce încărcătură are și dacă n-a întâlnit în drum un vas cu niște sclavi fugari. Căpitanul îi dădu toate răspunsurile, îi întinse hârtiile de legitimație, ferindu-se însă să-i pomenească de prizonieri. Arabul păru mulțu-

mit și plecă. Se întoarse abia după câteva ceasuri ca să-i spună că guvernatorul îi îngăduie să intre în oraș și să-și desfacă marfa, dar că, după obiceiul locului, aștepta să i se dea ceva în dar.

— Guvernatorul, adăugă arabul, vă pune la dispoziție câțiva soldați care să vă ocrotească, trebuie însă să fie plătiți și hrăniți de voi pe tot timpul ședерii voastre aici.

N-avem nevoie de ei, putem noi să ne apărăm și singuri, răspunse căpitanul. Și-apoi, nu prea cred că soldații voștri ar fi în stare să ne ocrotească...

— O, suntem oameni foarte viteji! zise cu mândrie arabul.

— M-am convins de contrariu. Sunteți trufași, nechipzuiți și lipsiți de curaj, așa că mai mult ne-ar păgubi decât ne-ar folosi, rosti zâmbind căpitanul.

— De unde știi? Mi-ai spus doar că n-ai mai fost până acum prin părțile astea!

— O să afli numaidecât de unde știu. O să-l înștiințez pe guvernator și o să-i dau dovadă că mă pot apăra și singur.

Arabul fu ospătat și primi un dar care păru să-l mulțumească, apoi se întoarse vesel în oraș.

Căpitanul porunci acum să i se aducă unul din prizonieri.

— Am ajuns la Zeyla, puse el pe tălmaci să-i spună. Te las liber, dar cu o condiție: să te duci la guvernator și să-i povestești tot ce s-a petrecut. Să vină singur pe bord ca să hotărască împreună cu mine soarta voastră. Spune-i că sunt un om pașnic și sunt dispus să mă înțeleg cu el prin învoială. Vrea? Bine. Nu? Îi iau pe prizonieri cu mine și-i pedepsesc cu multă asprime.

Omul nu răspunse, dar în privirile lui se vedea limpede că avea gânduri dușmănoase. Coborî într-o luntre și se îndreptă spre țărm. Când îl văzu îndepărtându-se, tălmaciul îi zise căpitanului:

— E primejdios ce faci. Guvernatorul e foarte puternic aici, și din cele ce-i va spune arabul te va considera drept dușman și va căuta să se răzbune.

— Să poftească.

Căpitanul le porunci oamenilor săi să se înarmeze și să tragă plasa de sârmă în jurul vasului. Aceeastă plasă făcea cu neputință oricui să se urce pe punte. Ancora era din acelea care se pot foarte lesne ridica la nevoie. Bărcile erau toate pe bord și marinarii pregătiți să pornească vasul la cea mai mică alarmă.

Casa în care locuia guvernatorul se zărea foarte bine de pe covertă. Tălmaciul, care mai fusese prin Zeyla, o cunoștea și i-o arătă, așa că știa unde să țintească dacă va fi cazul.

Căpitanul nu știa dacă orașul dispunea de mai multe tunuri. În port se afla însă unul care anunța sosirea și plecarea vapoarelor. Nici un vas străin nu era în port, doar vreo zece arabe, și acelea mici și neînsemnate.

Trecu o bucată de vreme până ce văzură o trupă de soldați apropiindu-se de țărm și îmbarcându-se în luntre, apoi îndreptându-se spre bric.

Să tot fi fost vreo treizeci de inși. Erau înarmați cu flinte, suliți și iatagane. În luntrea din față trebuie să se fi aflat șeful căci ceilalți se țineau la distanță respectabilă de el.

Când luntrea fu destul de aproape ca să se poată auzi glasul, șeful strigă:

— Tu ești acela care ne ține tovarășii închiși?

— Da, răspunse căpitanul prin tălmaci.

— Dă-le drumul!

— Dar tu cine ești?

— Sunt generalul armatei din Zeyla.

— Atunci nu stau de vorbă cu tine. Să vină guvernatorul.

— Bine. Dă-te jos în luntre să te duc la el.

— Ba să vină el la mine, dacă vrea să-i eliberez oamenii.

— Dă-le drumul, altminteri venim să ni-i luăm singuri și te considerăm prizonierul nostru, iar vasul îl confiscăm. Așa a poruncit guvernatorul.

— Ți-am spus că nu vreau să tratez cu tine ci cu el. Dacă faceți cea mai mică încercare de atac, ne vom apăra, fii sigur.

Arabul amenință, ocărî, dar degeaba, căpitanul nici nu voia s-audă. Arabul se sfătui cu oamenii săi, dar nu știa ce hotărâre să ia. Îi era frică de bric, dar și de furia guvernatorului când va auzi că poruncile lui nu au fost ascultate. În cele din urmă se apropie împreună cu celelalte luntre de vas și strigă:

— Le dai ori nu drumul prizonierilor?

Nici un răspuns.

— Atunci ni-i luăm singuri. Trageți în ghiauri să nu scape nici unul.

Arabii își îndreptară puștile spre punte și traseră. Gloanțele se izbiră de catarge și vintre, dar nu nimeriră pe nimeni. Așadar ostilitățile începuseră.

— Să le răspundem? întrebă timonierul.

— Da, dar nu trageți încă în ei ci în casa guvernatorului. El a făcut pozna, să-l învățăm minte.

Timonierul potrivi țeava tunului și ghiuleaua porni. Aproape imediat ce se auzi bubuitura, o parte din zidul casei se nărui, dovadă că lovitura nu dăduse greș. Arabii din luntre scoaseră un răcnet de furie și descărcară iar o salvă, fără nici un folos însă.

— Foarte bine, dă-i înainte! zise căpitanul timonierului.

Acesta ochi, și fiecare din loviturile de tun își nimeri ținta. La a patra descărcătură se făcu o spărtură grozavă în zidurile palatului guvernamental. În oraș panica era la culme. Caravanele se îndepărtau în grabă de locul primejdios. Porțile orașului se deschiseră și un om făcu semn spre luntre, care o luară repede înapoi.

— Să le trimit și lor o ghiulea? întrebă timonierul pe căpitan.

— Nu, lasă-i în pace. Dar vezi clădirea aceea de colo? Trebuie să fie o moschee. Dacă ne atingem de lăcașul lor sfânt, băgăm groaza în ei și îi zăpăcim de tot. Ia încercă dacă o nimerești.

— Cum să n-o nimeresc, că doar e o moschee destul de mare!

Într-o clipă acoperișul moscheei se nărui. De după zidul orașului se auziră răcnete de groază și în puțin timp porțile se deschiseră iar. Un soldat flutură un burnus alb și după el apăru o lectică purtată de patru inși care se îndreptă spre țărm. După câteva minute lectica fu așezată într-o barcă și, înconjurată de celelalte, porni spre bric.

Se opri la oarecare distanță de el și un individ ieși din lectică și strigă prin porta-voce:

— Pentru ce trageți în lăcașul lui Alah și-mi bombardați casa?

— Dar voi de ce trageți în vaporul meu? răspunse căpitanul.

— Pentru că sunteți niște trădători nemernici care nu vreți să vă supuneți poruncilor mele.

— Cine ești tu ca să ne ceri supunere?

— Sunt stăpânitorul acestui oraș și toți care se află aci trebuie să-mi dea ascultare.

— Dacă ești guvernatorul, vino la bord să stăm de vorbă.

— Ba vino tu, că eu sunt mai ceva decât tine.

— Bine, atunci să hotărască bombele mele cine e mai mare dintre noi doi.

Guvernatorul se sfătui cu oamenii săi, apoi răspunse:

— Procedezi ca un dușman și nu mă pot încrede în vorbele tale.

— Îți dau cuvântul meu că nu ți se va întâmpla nimic.

— Și că pot părăsi vasul oricând?

— Da.

— Bine, să mă mai gândesc.

— Gândește-te. Îți dau răgaz două minute să te hotărăști. Dacă până atunci nu-mi dai răspuns, încep bombardamentul.

Guvernatorul stătu iar să se sfătuiască, în timp ce timonierul ținea gura tunului îndreptată spre casa lui.

Trecură cele două minute și, fiindcă arabul nu dădu nici un răspuns, căpitanul comandă „foc". Se auzi o bubuitură și o bucată de zid se împrăștie

în toate părțile. Guvernatorul înțelese că nu era de glumit, de aceea strigă repede:

— Stai că vin! Dar să-i lași și pe oamenii mei pe bord, ca să mă apere.

— Ți-am dat cuvântul meu și nu-ți trebuie alt apărător mai bun. Vei veni singur pe bord, și dacă vreunul din ei cutează să te urmeze îl culc la pământ.

Căpitanul era hotărât să nu se lase. Dacă celelalte nații, de teamă să nu strice relațiile cu acest mahomedan îngâmfat, îi făcuseră toate voile, el nu vroia să le calce pe urme.

Arabul văzu că n-are încotro și veni pe punte. Privi încruntat în jurul său, și când văzu că echipajul era compus numai din cincisprezece inși, întrebă fără să salute:

— Aceștia sunt toți marinarii tăi?

— Da.

— Și cu o mână de oameni îndrăznești să mi te împotrivești?

— Ai văzut și tu. Noi suntem germani, și unul de-al nostru face cât douăzeci de-ai tăi.

Lăudăroșenia căpitanului își făcu efectul. Guvernatorul se urcă la bord și se așeză pe un covor. În fața lui era căpitanul, la dreapta și la stânga timonierul și tălmaciul. Arabul era un om în vârstă, cu chipul șiret și privirea vicleană, ca a tuturor arabilor de pe coastă. Discuția începu:

— Am venit, zise bătrânul arab, să te trag la răspundere pentru crima ta și să te pedepsesc după cum meriți.

— Te înșeli, răspunse căpitanul, eu sunt acela care te-a chemat să dai socoteală. Ai venit, ai dat deci dovada că nu eu sunt criminalul. Dar

fiindcă vreau să-ți arăt că eu sunt un om drept, o să-ți ascult plângerea.

— Bine. Mai întâi și-ntâi, te-ai împotrivit la percheziționarea vaporului tău și mi-ai închis oamenii trimiși de mine. Al doilea: tu ești de vină că mi s-a prăpădit vasul, și în loc să ceri iertare și să mă despăgubești, mi-ai dărâmat giamia și palatul în care locuiesc. Pedeapsa ta va fi grea, să știi...

— Te înșeli și de data asta, răspunse căpitanul. Dreptul de a percheziționa un vapor nu-l are decât un vas de război al unui stat recunoscut. Pe al tău nu-l cunoaște nimeni și vaporul tău e un fleac, nu vas de război. N-avea nici măcar pavilion și vei fi știind și tu măcar atât, că un vas fără pavilionul țării sale nu poate fi luat în seamă.

— Conducătorul lui îți va fi spus al cui e și că l-am trimis eu.

— Eu nu sunt supusul tău, așa că nu mă privește cine ești tu. Am pus mâna și am băgat la răcoare pe trei din oamenii tăi, fiindcă m-au insultat spunându-mi „câine". Te-aș ucide și pe tine, dacă ai îndrăzni să faci ce-au făcut ei. Ți-am dovedit că nu sunt omul pe care să-l calce cineva în picioare. Am îngăduit totuși oamenilor tăi să mă remorcheze, deși știam că fac cea mai mare prostie. Aș fi putut să las vasul să se înece împreună cu toți cei care se aflau pe el, totuși i-am salvat. Drept mulțumire, individul care-l comanda m-a insultat spunându-mi ticălos. De aceea l-am închis. Am crezut că tu îl vei pedepsi pentru obrăznicia lui. Credeam că ești destul de deștept ca să nu te iei la harță cu un om care e mai inteligent decât tine. Dar tu ai poruncit să tragă asupra noastră

și aveam dreptul să mă apăr. Până acum nu s-a făcut nici o vărsare de sânge, îți spun însă hotărât că nu plec de aici până ce nu mi se va da satisfacție.

Guvernatorul înțelese cum stau lucrurile. Vru să spună ceva, dar căpitanul îi curmă vorba.

— N-am nici timp, nici poftă să-mi pierd vremea în zadar. Ascultă ce am să-ți spun: Să-i pedepsești cu asprime pe cei care m-au insultat. Să le dai voie locuitorilor din Zeyla să vină pe vapor ca să-și facă târguielile și să-mi dai în scris că regreți cele petrecute. Acum eu mă duc în cabina mea și-l las pe timonierul meu să trateze cu tine. Dacă peste un sfert de ceas nu ați căzut la învoială, bombardez orașul și-l fac una cu pământul. Ai văzut și tu că bombele noastre nu dau greș. Și ca încheiere, îndrept tunurile asupra vapoarelor tale și le scufund pe toate, iar pe prizonierii pe care îi am la bord pun să-i spânzure de catarg. Și să știi că eu nu glumesc.

După ce zise acestea, căpitanul se sculă de jos și se duse în cabina lui.

— Când se întoarse după un sfert de ceas și află de la tălmaci că guvernatorul se învoiește la toate, numai cu scuza în scris nu, porunci să descarce o ghiulea de tun în casa arabului, apoi se așeză iar pe covor.

Tocmai când voia guvernatorul să spună ceva, se auzi bubuitura și arabul văzu cu groază cum se năruie un zid întreg al casei.

— Stați, stați, mă învoiesc la tot ce-mi cereți... strigă el îngrozit.

— Bine, zise căpitanul. Unde sunt hârtiile mele de legitimație?

— La mine.

— Dă-le-ncoa!

După ce le luă în primire, urmă:

— Taxa pentru intrarea în port am s-o plătesc după cum se cuvine, altceva nimic. Daruri nu-ți dau, fiindcă te-ai purtat atât de nedemn. Am să pun acum să ți se aducă hârtie și condei ca să-mi ceri în scris scuze.

— O să scriu acasă la mine, zise arabul viclean.

— Nu, o să scrii aici, și vei adăuga că nu-mi vei face nici o șicană în afaceri. Dacă te-mpotrivești, o să afle tot orașul ce-ai pățit. Prizonierii rămân la bord până la plecarea mea, ca ostatici, și vreau să fiu de față la pedepsirea lor.

Guvernatorul înțelese cum stau lucrurile. Vru să spună ceva, dar nu fu lăsat.

— Bine, o să fac tot ce-mi ceri, zise el, dar dacă lăsai să ți se percheziționeze vaporul nu s-ar fi întâmplat toate acestea.

— Ar fi însemnat să te recunosc de stăpân. Știi tu că e o rușine pentru un comandant să fie percheziționat de un străin?

— Păi... voiam numai să aflu dacă sclavii care au fugit se află la tine.

— Erau acești sclavi atât de prețioși ca să te expui la atâtea primejdii?

— Nu erau ai mei.

— Așa! Ai cui erau atunci?

— Ai sultanului din Harar.

— Or fi fost niște oameni de nimic, zise căpitanul cu nepăsare prefăcută.

— Nu. Erau doi albi creștini și o femeie albă, frumoasă ca răsăritul soarelui — după cum am auzit.

Cuvintele arabului treziră curiozitatea și interesul căpitanului. Creștini albi, deci europeni. Poate că era aici prilejul să împiedice o mârșăvie. De aceea întrebă din nou:

— Știi tu din ce țară erau sclavii?

— Da. I se zice Espania.

— Adică Spania.

— Dar sclava? urmă el.

— Nu știe nici sultanul.

— Ce limbă vorbea?

— Ca și a prizonierilor. L-au legat pe sultan, l-au jefuit și au fugit pe cămilele sultanului cu încă doi somalezi care să le slujească de călăuze și ocrotitori. A doua zi l-au găsit pe sultan legat, cu un căluș în gură.

— Și ce-a făcut sultanul după ce l-au dezlegat?

— A trimis îndată o mulțime de soldați să-i urmărească pe fugari.

— În ce direcție?

— În lungul coastei, fiindcă fugarii n-aveau alt mijloc de scăpare decât să se îmbarce pe vreun vapor. Tot țărmul e supravegheat. Sultanul l-a trimis pe vizirul său la Berbera și el a venit la mine, la Zeyla. E un sultan puternic și trebuie să mă supun poruncilor sale, altminteri aș avea multe de suferit.

— Fugarii au luat multă bogăție cu ei?

— Da. Aur și argint, haine și pietre scumpe care prețuiesc atâtea milioane cât să cumperi o țară întreagă cu ele.

— Și sclavii au putut scăpa cu fuga?

— Nu cred, deși cămilele pe care le-au furat sunt foarte iuți și au avut când să ajungă la țărm înaintea urmăritorilor. Știu însă sigur că în ultimul

timp n-a plecat nici un vapor din port. Acum bate un vânt puternic care pune în pericol orice vas, așa că toate se ațin pe lângă coastă. Am trimis toate vapoarele noastre să cutreiere coasta și nu se poate să nu dea de fugari.

Căpitanul privi îngândurat înaintea lui. Fugarii erau spanioli, fata, probabil, la fel. Cum de-au căzut în mâinile acestui sultan atât de fioros? Păreau să fie curajoși și inteligenți, deci nu erau oameni de rând. Evident că se găseau acum într-o situație destul de critică și poate că ar fi posibil să le vină în ajutor. Ca bun creștin și semen de-al lor era de datoria lui să-i salveze, dacă i-ar fi cu putință. Întrebă cu o prefăcută nepăsare:

— Și n-ați aflat nimic despre ei? N-ați dat de nici o urmă?

Chipul arabului căpătă o expresie de cruzime și ochii îi scăpărară vicleni când răspunse cu adâncă mulțumire în glas:

— N-am găsit nici o urmă, dar am aflat ceva mult mai bun.

— Ce?

— Îți spun, dacă mă asiguri că nu i-ai ascuns la tine pe vapor.

— Habar n-am avut până acum de toată întâmplarea asta!

— Bine, te cred. Află că am pus mâna pe unul din somalezii care le slujeau de călăuză. Am trimis o întreagă armată să cerceteze coasta. Aproape de muntele Elmers, pe locul unde coboară spre mare, au găsit un tânăr somalez, acela care fugise odată cu ei. Stătea să se odihnească lângă un izvor. N-a mai avut timp să fugă, deși se zbătea ca un diavol și mi-a rănit câțiva oameni.

L-au luat la întrebări, dar n-a vrut să răspundă. L-am întrebat și eu după ce l-au adus la Zeyla, n-a fost însă chip să-i scot un cuvânt din gură, tăcea cu încăpățânare.

— Poate că nu știe omul nimic despre fugari.

— Ei aș! Sultanul din Harar l-a recunoscut numaidecât.

— Păi... întrebați-l atât până ce vă va răspunde.

— Degeaba, tace ca peștele. Mâine însă au să-l pună la cazne și o să vorbească el, fii pe pace!

— Dar dacă preferă să moară decât să vorbească?

— N-are decât să crape!

— Și eu îți spun că n-o să-i prindeți pe fugari. Soldații voștri sunt atât de netrebnici pe cât sunt și vapoarele voastre...

— Vrei să mă jignești?

— Defel, dar ai văzut și tu că noi, o mână de oameni, am fost în stare să punem cu botul pe labe un coșcogeamitea oraș cum e Zeyla. Cum crezi tu că o să-i prindeți pe fugari dacă s-au îmbarcat pe vreun vapor? Aveți voi arme și tunuri ca noi? Sau vapoare ca al meu, care aleargă ca o săgeată pe apă, încât nu-l poate ajunge nimeni?

Arabul rămase pe gânduri. Văzuse el singur de ce erau în stare străinii ăștia. Apoi zise oftând:

— Da, da, dacă am avea și noi un vapor ca al vostru...

— Dar vezi că n-aveți, zise căpitanul privindu-l cu coada ochiului. Eu fac pariu pe ce vrei că i-aș prinde foarte repede pe fugari.

— Sultanul a pus un preț mare de tot pe capetele lor. Douăzeci de cămile încărcate cu saci de cafea.

— Nu mai spune! Dar asta-i o adevărată avere!

— Cât ai cere tu din ele, dacă reușești să pui mâna pe fugari? întrebă cu ochi lacomi guvernatorul.

Căpitanul izbucni în râs.

— Eu sunt mai bogat decât tine și n-am nevoie de nici o recompensă. Aș face-o însă așa, de haz... răspunse căpitanul, părând că nici nu-i pasă.

— Atunci prinde-i, prinde-i! exclamă arabul bucuros să-i cadă lui în mână atâta bogăție.

— Nu se poate, trebuie să rămân aici și să-mi desfac marfa, răspunse el cu părere de rău în glas.

— O, dacă vreau eu, într-o jumătate de zi nu ți-ar mai rămâne nimic, zise cu îngâmfare arabul.

— Cum adică?

— Sunt aci o mulțime de caravane din Amhara, Șoa, Kaffa și Ogada. Chiar și mie îmi trebuie o grămadă de lucruri, locuitorilor din Zeyla de asemenea, cred că și sultanul din Harar ți-ar cumpăra o parte din marfă, numai să poți pleca mai repede.

— Bănuiesc că nu prea mai are cu ce, acum după ce-a fost jefuit...

— Are el încă destul argint pe care nu i l-au luat fugarii. Și-apoi, locuitorii din Harar trebuie să-i dea tot avutul lor, fiindcă tot ce au ei îi aparține lui.

— Și caravanele cu ce plătesc?

— Cu fildeș și unt. Noi, ăștia din Zeyla plătim cu perle, pe care le pescuim pe coastă. Dacă dau eu poruncă, până diseară ai vândut tot ce ai pe vapor.

Ideea îi surâdea foarte mult căpitanului. Mai întâi, era un mare avantaj pentru el ca într-o singură zi să scape de încărcătură, în loc s-aștepte aici săptămâni întregi sau să cutreiere porturile, și-apoi lucrurile pe care le primea în schimbul mărfii erau cât se poate de prețioase. Fildeșul și mărgăritarele aveau preț în Europa, iar untul îl putea vinde foarte scump în India occidentală. De aceea zise:

— Crezi că sultanul o să se învoiască?

— Fără să șovăie, numai că trebuie să vorbești tu singur cu el. O să te recomand eu. De-abia acum îi veni guvernatorului gândul că poate fi tras pe sfoară. Întrebă deci cu îngrijorare: Nu ești și tu creștin ca și fugarii? Poate că ești chiar dintr-o țară cu ei...

— Da de unde! Ne despart o sumedenie de țări.

— Aveți însă aceeași religie?

— Defel, ei sunt catolici, iar noi protestanți.

— Ce deosebire e?

Căpitanului îi veni la îndemână o comparație minunată.

— E cum ar fi la voi suniții și șiiții, răspunse el repede.

— Așa? Atunci nu mai am nici o grijă. Noi suniții îi urâm pe șiiți mai grozav decât pe creștini; voi vă urâți între voi, de aceea cred ce mi-ai spus. Mă duc acum să vorbesc cu sultanul și să dau ordin să înceapă târgul.

— Bine, bine, mai întâi să-mi iscălești scuza.

Asta nu-i prea convenea defel guvernatorului, de aceea zise aproape rugător:

— Ții neapărat la fleacul ăsta? Nu m-ai putea scuti?

— Deocamdată nu, dar dacă voi fi mulțumit de tine, îți făgăduiesc să-ți dau hârtia înapoi și îți las oamenii liberi, fără nici o pedeapsă. Vezi că îți sunt binevoitor și sper că nu mă voi căi.

Făgăduiala făcută îl încântă pe arab, dar și mai mult gândul că va pune mâna pe douăzeci de cămile încărcate, de aceea strigă plin de bucurie:

— Ne-am înțeles! De-acum încolo să fim prieteni, vrei? Dar cum te cheamă pe numele tău adevărat?

— Wagner, răspunse căpitanul.

— Greu nume. Dar nu face nimic. Acum vrei să vii cu mine la Zeyla să vorbești tu singur cu sultanul?

— Mă asiguri că mă voi putea întoarce nestingherit pe vapor?

— Îți jur pe Alah, pe barba Profetului și pe toți califii că nu ți se va întâmpla nimic, că voi ucide cu mâna mea pe oricine ar îndrăzni să se atingă de tine. Poți să-ți transporți fără frică marfa pe uscat și s-o vinzi pe ce preț vrei tu.

— Ei vezi, asta nu! S-ar putea să nu fie toți cumpărătorii așa de cinstiți ca tine și să pățesc vreun bucluc. O să fac însă altfel. Pun să se deschidă lăzile pe punte și să vină numai câte zece inși o dată să vadă marfa. O desfac cu ghiotura, nu cu țârâita. Acum mă duc să-ți trimit hârtie ca să scrii scuza și să mă pregătesc de drum.

Căpitanul se duse în cabina lui, se îmbrăcă

în haine de sărbătoare și se înarmă până-n dinți ca să facă impresie de om avut. Pe urmă luă de pe o poliță un dicționar arab pe care și-l cumpărase la plecare, ca să poată controla într-un fel pe tălmaci, și se apucă să-l răsfoiască.

— Afurisită limbă, încâlcită... mormăi el. Cum s-o fi zicând în arabă „eu"? Aha, am găsit... se zice *ana*. Dar „sunt"? Nu găsesc, dar văd cuvântul *eida*, care vrea să zică „și". Creștin se numește *nassrani*. Așadar, dacă spun *Ana eida nassrani*, înseamnă: „Și eu creștin", somalezul o să înțeleagă că vreau să-l scap pe el și pe fugarii ceilalți, și o să înceapă să spere. A, dar stai... să vedem cum se zice pe limba lor „speranță"... *Amel*. Dacă pot, îl scap chiar la noapte. Hm! Aici scrie *nossf el leel*, miezul nopții. Foarte bine, o să le însemn pe o bucată de hârtie, deși e greu al naibii.

Luă un petec de hârtie și scrise pe el: *Ana eida nassrani — amel — nossf el leel*.

— Așa! murmură el apoi mulțumit. Asta înseamnă pe limba mea: „Și eu sunt creștin, speră, vin la miezul nopții". Dacă reușesc să-i strecor biletul, o să mă înțeleagă. Măi băiete, măi, să știe nevasta ta acasă în ce bucluc te bagi ca să scapi din sclavie o fată frumoasă!... Ei, ce să-i faci. Dacă ți-a dat Dumnezeu nițică inimă, un cap mai luminat și doi pumni zdraveni, de ce să nu faci bine unor nenorociți?...

Căpitanul împături bine biletelul, îl vârî în buzunar și se duse la guvernator, care-l aștepta cu nerăbdare.

Când să coboare în barcă, timonierul, care îi era și bun prieten, îi zise îngrijorat:

— Te expui la o mare primejdie. Dacă te arestează?

— N-o s-o facă. Guvernatorul a jurat, și un mahomedan nu-și calcă niciodată jurământul.

— Bine. Cred că vizita n-o să dureze mai mult de un ceas și jumătate. Dacă în vremea asta nu te-ai întors, bombardez orașul.

— Tocmai asta voiam și eu să-ți spun. Și dacă până diseară nu sunt înapoi, spânzurați-i pe prizonieri unul după altul.

— Nu vrei să iei pe careva să te însoțească?

— Nu, deși e o vorbă în Orient: Cu cât are mai mulți însoțitori, cu atât e boierul mai mare. S-ar putea crede însă că i-am luat de frică. De altfel, ai mai mare nevoie aici de ei decât am eu. De vândut nu vindeți în nici un caz nimic până ce nu mă întorc.

— După ce mai dădu și alte dispoziții, căpitanul coborî în luntre împreună cu tălmaciul și cu guvernatorul.

Mare fu mirarea soldaților care așteptau în bărci când îi văzură pe toți vorbind pașnic între ei. Nu spuseră însă nimic și îi urmară până la mal, unde aștepta lectica guvernatorului. Acesta o luă însă pe jos, ca să nu-și lase musafirul singur, și porniră pe ulițele strâmte și întortocheate ale orașului.

Locuitorii se uitau dușmănos la străin. Înțelegeau după îmbrăcămintea lui bogată, că trebuie să fie comandantul vasului care le bombardase moscheea și îl trimiteau în gândul lor la toți dracii...

Abia când ajunse la palatul guvernatorului își dădu seama căpitanul de dezastrul pe care-l fă-

cuseră bombele. Numai parterul rămăsese în bună stare. Intrară într-o încăpere așternută cu covoare, în care se afla un singur scaun și musafirul fu poftit să ia loc. Guvernatorul porunci să se aducă ciubuce și cafea, lucru care i se părea foarte important.

— Când pot vorbi cu sultanul? întrebă căpitanul.

— După ce ne vom odihni și când va binevoi el, răspunse guvernatorul.

— Așa? Atunci doresc să binevoiască numaidecât, altfel mă tem că o să te căiești, zise enervat căpitanul.

— De ce?

— Fiindcă oamenii mei au ordin să bombardeze orașul și să-i spânzure pe prizonieri, dacă nu mă întorc imediat.

Amenințarea își făcu efectul. Arabul sări îngrijorat în picioare, privi în tavan, ca și când s-ar fi temut ca bombele să nu înceapă să plouă în capul lui, și zise gemând:

— Măi, da' ai dracului oameni sunteți și voi, europenii. Ai și tu puțină răbdare... mă duc numaidecât să-i spun ce vrei, mormăi el resemnat și ieși din cameră, în timp ce tălmaciul clătina capul privindu-l cu admirație pe căpitan.

— Așa om ca tine n-am mai văzut încă, zise el după ce isprăvi de băut cafeaua. Nu știi că te afli în gura lupului și că tot orașul s-ar năpusti asupra ta la cel mai mic semn de necaz că i-ai distrus lăcașul de rugăciune...?

— Lupul ăsta nu prea mi se pare primejdios.

— Fiindcă ai știut tu să-l pui cu botul pe labe, dar fiara din el e poate numai adormită, se poate

trezi din moment în moment și sultanul din Harar e un adevărat tigru.

— Da? Atunci o să mă aflu peste puțin într-o adevărată menajerie: guvernatorul un lup, sultanul un tigru și tu un iepure.

— Nu mă supăr din cauza glumei tale, fiindcă sunt plătit să te slujesc, dar nu-mi arde defel de glumă. Viața mea e în momentul de față în mare primejdie, fiindcă, fiindu-ți tălmaci, va trebui să împărtășesc soarta care te așteaptă pe tine, răspunse omul îngrijorat.

— Fii liniștit, nu te amenință nici o primejdie.

În timp ce vorbeau, un negru le turnă cafea în cești și aprinse ciubucele. În sfîrșit veni și guvernatorul.

— Să mergem, vă așteaptă sultanul, le zise el.

Intrară într-o încăpere mare, în fundul căreia se afla un fel de estradă acoperită cu covoare de mare preț. Sultanul stătea turcește pe covor și trăgea dintr-un ciubuc cu țeava lungă. Îi aruncă o privire scrutătoare căpitanului, apoi zise cu asprime tălmaciului:

— În genunchi, sclavule, când vorbești cu mine!

Era deprins ca supușii lui din Harar să stea în genunchi în fața lui.

De frică tălmaciul căzu în genunchi. Wagner, care nu înțelese cuvintele arabului dar pricepuse cam ce însemna, îl întrebă pe tălmaci:

— Pentru ce ai îngenuncheat?

— Fiindcă așa a poruncit sultanul.

— Da? Cine e stăpânul tău?

— Tu.

— Și de cine trebuie să asculți?

— De tine.

— Atunci îți poruncesc să te ridici numaidecât de jos.

— Dar o să mă omoare...

— Ei aș! Îi trântesc la repezeală un glonte în cap. Scoală și stai în picioare, e și ăsta un semn de respect.

Tălmaciul se ridică de jos codindu-se, dar se trase înapoi de teamă să nu-l nimerească pumnalul sultanului.

— Pentru ce te-ai sculat în picioare, câine? În genunchi! dacă nu vrei să te ucid pe loc! răcni arabul.

Omul tremura ca varga. Se uită rugător la căpitan și bâigui înspăimântat:

— A zis că... mă... ucide dacă nu îngenunchez...

— Spune-i că-i reped un glonț în cap, dacă se atinge de tine, zise foarte hotărât căpitanul, apoi scoase revolverul din buzunar și-l îndreptă spre capul sultanului, care se îngălbeni la față.

— Ce zice ghiaurul? îl întrebă el pe tălmaci.

— Că mai iute te nimerește glontele lui pe tine, decât pumnalul tău pe mine.

Arabului îi venea să turbeze de mânie. Nimeni nu îndrăznise până acum să-i vorbească în felul ăsta. Dar atitudinea hotărâtă a căpitanului nu lăsa nici o urmă de îndoială că acesta nu glumea.

— Pentru ce îi interzici să îngenunche în fața mea? întrebă el după câteva clipe de tăcere.

— Fiindcă e sluga mea, nu a ta, răspunse căpitanul.

— Știi tu cu cine vorbești?

— Da. A fost vorba să fiu dus înaintea sultanului din Harar.

— Uită-te bine la mine, eu sunt!

Arabul spusese cu atâta trufie cuvintele acestea, încât ai fi crezut că germanul o să-i cadă îndată pocăit la picioare.

— Dar tu știi cu cine vorbești? îl întrebă căpitanul fără să se tulbure.

— Mi-a fost anunțat comandantul unui vas care a cutezat să bombardeze orașul.

— Ei bine, uită-te la mine, eu sunt!

Sultanul îl privi cu dispreț.

— Ești un simplu comandant de vapor, un marinar, altceva nimic, pe când eu sunt sultan mare și puternic, zise el cu mândrie.

— Tot ce se poate, dar am avut prilejul să vorbesc cu alții și mai mari ca tine. Tu stăpânești un popor de sclavi, ceea ce nu-i cine știe ce vitejie, pe când noi suntem oameni liberi. Îți interzic deci să poruncești servitorului meu și vezi, bagă de seamă ce-ți spun cu binele dacă nu vrei să ai de-a face cu mine.

Căpitanul se așeză apoi foarte calm alături de sultan și-și puse revolverele lângă el.

Guvernatorul îl privea încremenit. N-ar fi cutezat pentru nimic în lume să se așeze fără să fi poruncit mai întâi sultanul. Văzând însă îndrăzneala străinului, prinse curaj și se așeză și el pe covor, ceva mai departe de ei.

Sultanul păru să-și piardă graiul de mirare. Nu mai știa cum să procedeze. Străinul îl impresionase foarte mult, dar mai ales revolverele lui. Își zicea că un om care bombardează un oraș

întreg e în stare să ucidă fără cea mai mică șovăire un om care nu-i era pe plac.

— Dacă aș fi fost în Harar, zise el după ce se dădu puțin mai încolo, aș fi pus să te înjunghie.

— Și dacă am fi fost în țara mea, rămâneai de mult fără cap, răspunse căpitanul. Vezi că în occident e obiceiul să se taie la repezeală capul sultanilor care nu mai sunt pe placul poporului.

Arabul căscă ochii mari înfiorându-se, ca și când ar fi și simțit securea călăului în ceafă.

— Ai fost tu vreodată de față când s-a tăiat capul unui sultan? întrebă el aproape fără să vrea.

— Nu, fiindcă eu nu sunt călău. Dar văd că fumezi și n-ai cine să-ți țină tovărășie. Să mi se dea și mie o narghilea, adăugă căpitanul cu glas poruncitor.

Tălmaciul, care la începutul discuției tremura de frică, prinse curaj văzându-l pe căpitan atât de sigur pe sine și tălmăci cuvânt cu cuvânt vorbele lui, înflorindu-le însă puțin.

Guvernatorul bătu din palme și porunci unui negru să le aducă numaidecât ciubuce.

După ce Wagner trase de câteva ori cu sete, se așeză mai bine pe covor și-i zise sultanului:

— Acum poți să-ncepi, te ascult.

Spuse aceste cuvinte cu atâta liniște și siguranță, ca și când el ar fi fost mai mare printre ei. Sultanul ar fi vrut să-i spună câteva cuvinte aspre, dar se temu, de aceea răspunse doar atât:

— Guvernatorul mi-a vorbit despre rugămintea ta.

— Rugămintea mea? Ce rugăminte? întrebă acesta prefăcându-se mirat. Eu n-am făcut nici o

rugăminte, credeam numai că tu ești acela care aveai să mă rogi ceva.

— Bine, fie și-așa, zise sultanul care, ca toți tiranii, era în realitate un laș și căruia atitudinea căpitanului îi impusese cu adevărat. Aș avea o dorință pe care nu știu dacă vei fi în stare s-o îndeplinești.

— Încearcă, răspunse simplu căpitanul.

— Ți-a spus guvernatorul despre ce e vorba?

— Da, aș vrea însă să aud povestea și din gura ta.

Arabul povesti tot, din fir a păr, și încheie cu oarecare îndoială în glas:

— Și crezi că ai fi în stare să-i prinzi pe fugari?

— Da.

— Cum? Prin somalezul prins de guvernator?

— Nu. Somalezul acesta e un adevărat viteaz, fiindcă și-a pus viața în pericol pentru alții. Va prefera să moară decât să-i trădeze.

— O să-l supun chinurilor și-atunci o să mărturisească.

— Degeaba, n-o să afli nimic de la el. S-ar omorî mai degrabă, decât să vorbească.

— Cu ce? N-are arme la el.

— S-au mai văzut cazuri în care sclavii au găsit mijlocul să se omoare fără arme. Și apoi, crezi tu că nu s-a înțeles el cu tată-său și cu ceilalți prizonieri ce e de făcut când a plecat să caute un vapor pentru ei? Chinuiți-l, faceți ce știți, dar n-o să aflați nimic de la el.

— Atunci ce e de făcut?

— Nu pot să-ți spun, fiindcă nu știu ce fel de om e. Poate că are părtași. Nu mai aveți și alți somalezi în oraș? Sau vă făgăduiește să vă ducă

la fugari și vă scapă pe drum. Ba s-ar mai putea să vă atragă într-o cursă...

— Crezi că e cu putință?

— De ce nu? Spaniolul ți-a furat bani mulți, cu care poate cumpăra o grămadă de inși ca să năvălească apoi cu toții asupra voastră.

— Vezi, la asta nu m-am gândit, zise sultanul după câteva clipe de tăcere. Ești om deștept, tu ai putea fi vizirul unui mare sultan. Eu credeam că am făcut tot ce se putea face.

— Și tocmai ce era mai lesne, mai simplu și mai sigur, n-ai făcut. Ziceai că fugarii n-ar putea scăpa decât pe un vapor. Atunci de ce nu le-ai dat prilejul să găsească acest vapor?

Sultanul se uită uluit la căpitan.

— Ce, ești nebun? După ce m-au prădat, mi-au furat cea mai frumoasă sclavă pe care am avut-o până acum, să le înlesnesc eu singur fuga?

— Cine-ți spune? Văd că nu m-ai înțeles. Eu în locul tău mă urcam îndată pe un vapor și porneam după ei. Cu siguranță ar fi venit să-mi ceară să-i iau pe bord; îi luam — adică oamenii mei, fiindcă eu m-aș fi ascuns — și după ce-i vedeam pe punte, puneam mâna pe ei și pe tot ce mi-au furat.

Sultanul sări drept în picioare și strigă entuziasmat:

— Alah! Alah! Ai dreptate. Tu ești mai deștept decât noi toți!

Guvernatorul păru și el încântat de ideea căpitanului.

— Unde ne-a fost capul, de nu ne-am gândit la asta? Văd eu că nu ești numai viteaz și îndrăz-

neț, dar și foarte deștept și șiret, zise el cu admirație.

— Să pornim numaidecât după ei... Acum, îndată! strigă sultanul.

— Nu așa. Gândiți-vă mai întâi bine ce aveți de făcut...

— Ce să ne mai gândim? După cum ai spus tu, e cu neputință să ne scape.

— Tare mă tem că o să fie cam târziu. Și să vedeți de ce: fugarii l-au trimis pe tânărul somalez ca să caute un vapor; somalezul nu s-a mai întors, știu deci că a fost prins și au să fie foarte prevăzători. Și-apoi au zărit vapoarele voastre. Cunosc somalezii vasele guvernatorului?

— Da, răspunse arabul.

— Atunci știu și fugarii că vor fi urmăriți de aceste vapoare și au să se ferească să se apropie de ele.

— Ai dreptate, zise sultanul. Văd că ești tare înțelept și întreprinzător. Dă-ne un sfat și, dacă punem mâna pe ei, o să-ți dau treizeci de cămile încărcate cu saci de cafea.

— Bine. Uite ce zic eu: vaporul cu care o să-i urmărești nu trebuie să fie unul de-al tău, ci străin; și mai bine încă, unul european. Fugarii au să capete încredere îndată ce-l vor vedea.

— Toate bune, dar de unde să luăm noi un astfel de vapor? În afară de al tău nu e nici unul în port.

— O să ți-l împrumute, zise guvernatorul luându-l la sigur.

— Zău? Vrei? îl întrebă sultanul plin de bucurie pe Wagner.

— Aș face-o, cu o singură condiție însă, răspunse căpitanul.

— Care?

— Să-mi desfac marfa până diseară, fiindcă n-am vreme de pierdut.

— N-avea nici o grijă, ți-am făgăduit și o să mă țin de cuvânt, se grăbi guvernatorul să adauge.

— Chiar eu o să-ți cumpăr o mare parte, zise sultanul Hararului care abia aștepta să pună mâna pe fugari. Ce fel de marfă ai?

Căpitanul îi spuse ce avea în lăzi.

— Bine. Cumpăr și eu, și guvernatorul, și o să cumpere și caravanele. Mai ai vreo pretenție?

— Nu cer nimic din prețul pus pe capul fugarilor. Ceea ce ai făgăduit să i se dea guvernatorului, care mi-e bun prieten. Îmi dai înscris la mână ca să mă asigur, nu-i așa?

Guvernatorului îi venea să-și sărute „prietenul" de bucurie, pe când sultanul se mira de atâta mărinimie.

— Cum? renunți la darul meu? întrebă el nevenindu-i să creadă cele ce auzea.

— Da. Eu mă mulțumesc cu plăcerea de a vâna oameni — sunt mort după așa ceva! Și acum, aș mai vrea un lucru.

— Da, care?

— Să-l văd pe prizonierul somalez. E probabil că spaniolii îl vor trimite pe tatăl lui să caute un vapor și nu se poate să nu semene unul cu altul, așa că o să-l recunosc numaidecât.

— Alah e mare și puternic și înțelepciunea ta e fără margini. Ai ghicit: seamănă amândoi ca două picături de apă. O să ți-l arăt numaidecât pe prizonier.

— Nu numaidecât. Mai întâi să facem înscrisul.

— Bine, să-l facem chiar acum.

— Un moment... De unde dai cafeaua?

— O trimit din Harar.

— Și când poate să sosească?

— Drumul meu dus-întors ține cam o lună de zile.

— Bine, fă înscrisul.

Sultanul luă o foaie de pergament și scrise pe ea următoarele:

„Eu, Ahmed Ben Sultan Abubekr, emir și sultan al Hararului, făgăduiesc pe Alah și Profet să dau guvernatorului orașului Zeyla, în interval de o lună de la prinderea fugarilor de către căpitanul Wagner, treizeci de cămile încărcate cu cafea."

Iscăli și puse pecetea pe care o avea atârnată de gât.

— Așa! Acum ești mulțumit?

— Da, răspunse căpitanul, apoi adăugă, întorcându-se spre guvernator: ți-am spus că-ți voi înmâna mai târziu înscrisul, dar ca să vezi că-ți sunt prieten, uite, ți-l dau chiar acum.

— O, ce mărinimos ești! strigă arabul strângându-i mâinile cu entuziasm. Tu, prietenul meu cel mai bun, spune-mi ce trebuie să fac ca să-ți proslăvesc numele în vecii vecilor?

Nimic altceva decât să te ții de făgăduială.

— Adică vânzarea mărfii? O să dau numaidecât poruncă să ți se cumpere până diseară tot ce ai pe vapor, strigă guvernatorul și ieși repede din cameră.

— Iar noi să mergem să-ți arăt prizonierul, adăugă sultanul.

— Cum îl cheamă?

— Murat Hamsadi.

Trecură printr-o curte mare și intrară într-una mai mică, de vreo opt metri pătrați, împrejmuită de un zid înalt de vreo patru metri. În mijlocul curții se afla un coș vechi de papură.

— Aici e, zise sultanul, ridică coșul.

Căpitanul dădu coșul la o parte și rămase împietrit de groază. Într-o groapă adâncă, astupată apoi la loc până la gură, zăcea nenorocitul somalez; numai capul îi rămăsese afară. Totuși, se părea că omul nu-și pierduse cunoștința, căci ochii lui se ațintiră cu o ură neîmpăcată pe sultan și cu o curiozitate mânioasă pe străin.

Acesta bagă mâna în buzunar și scoase binișor bilețelul. Înțelesese că nu i-l va putea strecura, deoarece mâinile îi erau îngropate în pământ, dar poate că va avea prilejul, fie și numai o clipă, să i-l arate. Era foarte greu ceea ce vroia el, deoarece în afară de sultan se mai afla de față și tălmaciul. Cu toate acestea Wagner vru să încerce. Ținu hârtia astfel în palmă ca să o poată despături cu degetul cel mare. Bucata de hârtie era atât de mică, încât nici nu se vedea.

— Uită-te bine la câinele ăsta, zise sultanul îndârjit.

— Ia mai încearcă o dată, poate că-l poți face să vorbească, zise căpitanul.

— Ar fi degeaba. Și nici nu mai e nevoie, odată ce e sigur că o să pui tu mâna pe fugari și o să-și primească și el pedeapsa cuvenită.

— Ești sigur că nu poate ieși din groapă?

— Cu neputință, e legat de un stâlp.

— Zău? Mie mi se pare că pământul e cam răvășit în juru-i.

La aceste cuvinte, Wagner se aplecă, prefăcându-se că vrea să se uite mai bine și desfăcu pumnul ca să poată citi somalezul biletul. Sultanul nu observa nimic.

— Lasă, că e bine bătătorit, n-avea grijă, zise el zâmbind cu cruzime.

— Dar nu ți-e frică să-l lași singur?

— Peste zi nu e nevoie să-l păzească, iar noaptea stă un soldat la poartă, așa că n-are cum fugi.

— Acum m-am liniștit. Să mergem, zise căpitanul părând mulțumit, căci înțelesese din privirea prizonierului că acesta citise biletul.

Așadar, își ajunsese scopul și nenorocitul prinse curaj.

Când se întoarse la casa guvernatorului, acesta le spuse că dăduse poruncile cuvenite.

— Merg și eu pe vapor, zise sultanul.

— Și eu, adăugă guvernatorul din Zeyla.

Intenția lor era să aleagă ei mai întâi ce era mai bun și mai de preț din mărfurile aduse de căpitan.

— Bine, dar grăbiți-vă, le zise căpitanul uitându-se la ceas.

Abia apucă să spună aceste cuvinte și se auzi o detunătură grozavă.

— Alah il Alah! Ce-a fost asta? strigă sultanul speriat.

— Bombardează orașul, răspunse liniștit căpitanul.

— Pentru ce?

— Fiindcă am zăbovit prea mult și oamenii mei cred că mi s-a întâmplat ceva. Trebuie să mă duc numaidecât să-i liniștesc.

— Du-te, du-te repede! Venim și noi îndată...

Căpitanul plecă însoțit de tălmaci. Afară, pe uliți, lumea stătea îngrozită și la vederea lui puseră mâna pe cuțite; totuși îl lăsară să plece nesupărat. Ajuns la porțile orașului, Wagner scoase batista din buzunar și începu s-o fluture în vânt. Auzi uralele marinarilor și aproape imediat o barcă se desprinse de vapor și porni spre mal.

Când barca fu la țărm, marinarul care o conducea întrebă curios:

— Ei, cum a mers treaba, domnule căpitan?

— Mai bine decât m-așteptam; o s-avem mult de lucru pe ziua de azi, ba și la noapte, cred. Dacă reușim, vă măresc la toți leafa.

— Ura! Trăiască domnul Wagner, căpitanul nostru, strigară marinarii în cor, pe când barca spinteca valurile.

Când Wagner se urcă pe punte, timonierul îi ieși înainte cu mâinile întinse.

— Slavă ție, Doamne! Te socoteam pierdut... zise el emoționat.

— Ați tras cu zece minute mai devreme, răspunse căpitanul zâmbind.

— Lasă că nu strică. Au văzut și ei cu cine au de-a face. Și-apoi, dacă ai fi fost în vreo primejdie, cele zece minute ar fi putut fi salvarea dumitale. Dar ia spune-mi, te rog, ce-ai făcut pe unde ai fost?

— Acum n-am timp, o să-ți povestesc mai târziu, trebuie să începem vânzarea. Cum stăm?

— Vezi și dumneata, răspunse timonierul arătând în juru-i.

Puntea era plină de lăzi și baloturi desfăcute.

— Bravo, văd că ați fost harnici, cred că până diseară vindem tot.

— Zău?

— Uită-te colo pe mal. Vine guvernatorul.

— Dar celălalt cine e?

— Sultanul din Harar. Bineînțeles că o să aleagă ei ce e mai bun. Ridicăm prețul cu douăzeci la sută și vindem marfa cu ghiotura. Vezi să nu uiți.

— Ei drăcia dracului! Bună afacere, zise timonierul râzând și alergă să dea ordine marinarilor.

Cele două persoane simandicoase apărură pe punte; fură mai întâi poftite în cabina comandantului ca să fie ospătate, dar arabii nu primiră deoarece erau grăbiți și n-aveau vreme de pierdut. Sultanul adusese cu sine un sac plin cu monede de argint și o lădiță cu bijuterii, mai toate luate cu japca de la supușii săi, iar guvernatorul o mulțime de mărgăritare, însușite probabil tot pe aceeași cale.

Începu târgul. Cerură să li se arate ce e mai bun. Nu aleseră prea mult și nici nu se tocmiră, dând ordin să fie duse toate în barcă.

— Vezi că m-am ținut de cuvânt? zise guvernatorul lui Wagner arătând spre țărm. Uite-i că vin.

Malul era înțesat de oameni care se îngrămădeau care mai de care s-apuce loc în bărci ca să-și aducă mărfurile de schimb. Câteva bărci încărcate așteptau chiar lângă vapor, arabii neîndrăznind să se apropie atâta timp cât se afla sultanul pe punte. Bomba trimisă de timonier îi speriase la început, dar văzându-i pe sultan și pe guvernator urcându-se pe bord, prinseră curaj.

— Când putem pleca? îl întrebă acesta pe căpitan.

— Nu știu. Depinde de timp. Crezi că pot porunci brizei să sufle ca să pot porni vaporul?

— O să trimitem un om să-i poruncească din partea mea, răspunse arabul neștiind că briză înseamnă vântul mării.

Sultanul părăsi vaporul și ceilalți cumpărători năvăliră pe punte. De obicei, marfa se descarcă pe

uscat și urmează un fel de bâlci care ține uneori o săptămână, chiar și mai mult. Acum însă lucrurile se petrecură altfel. Lumea se îmbulzea să cumpere și tălmaciul n-avea timp să răsufle. Pe înserate nu mai rămase aproape nimic de vândut. Prizonierii fură trimiși toți pe uscat și tinomierul, obosit, se urcă pe covertă să se odihnească.

— Grea zi am avut astăzi! îi zise el căpitanului.

— Noaptea o să fie și mai grea, răspunse acesta îngândurat. Acum avem de vorbit ceva serios, adăugă el.

— Întindem pânzele?

— Nu încă. Ai citit vreodată un roman?

— Hm... făcu timonierul stânjenit. Ce fel de roman?

— Un roman oarecare.

— Păi... tocmai pe ăsta nu l-am citit...

— Așadar, nici unul?

— Cam așa ceva... Pe bord nu se găsesc de-alde astea, și când sunt pe uscat n-am vreme. Cârciuma... un păhăruț de rachiu... altul de vin... Cititul mi-a dat întotdeauna dureri de cap și creierul meu e cam delicat...

— Nu prea se vede! râse căpitanul. Și cum îți spuneam, ca să nu-ți obosești creierii cu cititul unui roman, o să-l trăim astăzi aievea.

Ai auzit ce spunea guvernatorul azi-dimineață?

— A, despre spaniolii aceia și sclava cea frumoasă care le-a scăpat din mână?

— Da. Eu vreau să-i scap. Ascultă bine ce vreau să-ți spun.

Și căpitanul povesti cele ce știa, desfășurându-și cu de-amănuntul planul. Când sfârși, timo-

nierul izbi cu pumnul în spița cârmei și strigă indignat:

— Lua-i-ar dracu de ticăloși! Adică pe sultan și pe guvernator. Spaniolii ăștia trebuie să fie adevărați oameni și ar fi păcat să cadă în mâinile lor. Merg și eu cu dumneata la noapte să-l scăpăm pe nenorocitul ăla de somalez.

— Nu se poate, unul din noi trebuie să rămână pe bord.

— Bine zici. Atunci te duci dumneata, fiindcă știi unde se află somalezul. Păcat! Grozav aș fi vrut să vin și eu...

— O să iau cu mine patru din flăcăii noștri. Înfășurăm lopețile în pânză ca să nu facă zgomot și facem un ocol ca să acostăm la capătul orașului. Lăsăm pe unul să păzească barca, iar eu cu ceilalți ne furișăm în oraș.

— O să găsești drumul pe întuneric?

— Cred că da.

— Îți trebuie un târnăcop și o sapă...

— Nu, numai o sapă, târnăcopul face zgomot.

— Crezi că fugarii se mai află pe uscat și n-au găsit încă vreun vapor?

— Sunt mai mult ca sigur. În lipsa noastră, pregătește bricul, să fie gata de plecare. Ce-o mai fi vom vedea noi.

Pe la orele zece, pe când orașul părea adormit, o barcă se desprinse de vapor și înaintă fără zgomot spre mal. Căpitanul stătea la cârmă și îndreptă barca astfel ca să ocolească orașul și abia peste o jumătate de oră trase la malul pustiu. Fără să scoată un cuvânt, unul din marinari rămase să păzească barca, pe când ceilalți trei împreună cu Wagner debarcară pe țărm. După vreun

sfert de ceas ajunseră la zidul orașului. Găsiră o bucată de zid năruită, trecură peste dărâmături și se opriră s-asculte. Nu se auzea nici cel mai mic zgomot. Se descălțară și porniră mai departe până la palatul guvernatorului. Nu-i simțise nimeni. Acum se cerea să lucreze cu mare atenție, căci sultanul îi spusese căpitanului că nu va dormi în noaptea aceea. Era de presupus că servitorii vor veghea și ei.

Cei trei marinari conduși de căpitan ocoliră tiptil casa și ajunseră la zidul care împrejmuia curtea principală. Unul din ei se lăsă pe vine, iar ceilalți se urcară, unul câte unul, în spinarea lui ca să treacă dincolo.

Până acum totul reuși de minune, dar celui din vârf îi scăpă sapa din mână și căzu cu zgomot la pământ.

— Săriți repede după mine și întindeți-vă la pământ, le șopti căpitanul.

Totuși bufnitura fusese destul de tare, căci se auziră pași apropiindu-se. Era santinela care păzea la poarta curții unde se afla prizonierul. Zgomotul i se păruse suspect și acum venea să vadă ce putea să fie. Se liniști însă repede și vru să se întoarcă la postul lui, dar căpitanul îl trânti la pământ cu un pumn dat în ceafă.

— De ăsta ne-am asigurat, acum mai departe, șopti Wagner.

Se furișară înainte și ajunseră la poarta curții. Căpitanul își încordă privirile ca să străbată întunericul și să o zărească pe cealaltă santinelă, când auzi pe cineva spunându-i încet pe englezește:

— Dumneata ești, căpitane?

Cine să fie omul care-i vorbea și care știa că va veni un căpitan în noaptea aceea? Și până a nu apuca să se dezmeticească, glasul urmă:

— Nu vă fie teamă... Eu sunt santinela... un prieten de-al somalezului.

— Cine ești? întrebă în sfârșit Wagner nevenindu-i să-și creadă urechilor.

— Un soldat de-al guvernatorului. Sunt abisinian și am învățat la Aden limba engleză. Dacă nu veneați, hotărâsem să fug în noaptea asta cu prizonierul.

— Atunci pot să mă încred în dumneata?

— Fără nici o șovăire.

— Bine, atunci să ne grăbim să-l dezgropăm repede.

Fu o muncă foarte grea căci trebuiau să lucreze cu mare băgare de seamă ca să nu facă zgomot. În sfârșit, după o jumătate de ceas, reușiră să-l scoată din groapă. Nenorocitul de somalez nu era însă în stare să se țină pe picioare și trebuiră să-l ducă pe brațe.

— Vii și dumneata cu noi? îl întrebă căpitanul pe santinelă.

— Desigur, dacă vreți să mă luați, răspunse el.

— Cu plăcere. Înainte deci!

Procedară ca și la sosire, și în curând ajunseră dincolo de zidurile orașului. Abia acum, când se văzu în siguranță, căpitanul îl întrebă pe soldat?

— Ce te-a făcut să te gândești la salvarea prizonierului?

— Nu-mi plăcea defel aici în Zeyla, și-apoi mi-era milă de bietul om...

— De când îl cunoști?

— Numai de ieri. Sunt un abisinian creștin și am învățat să fiu milos cu aproapele meu. Mi se rupea inima când îl vedeam cum se chinuiește. Astă seară mi-a povestit în șoaptă, ca să nu audă cealaltă santinelă, tot ce i s-a întâmplat, și mi-a spus că spaniolii vor fi darnici cu mine, dacă reușesc să-l scap. Hotărâsem să fug la noapte împreună cu el, dar fiindcă nenorocitul nu e în stare să umble, nu știu cum aș fi reușit. Mai adineauri însă, când am venit să schimb santinela, mi-a spus că un creștin i-a arătat un bilet în care scria să spere, la miezul nopții. L-am pus să-mi descrie cum arată creștinul, și fiindcă te văzusem peste zi, am înțeles despre cine era vorba.

— Aha! Așa se explică... Poți să te înțelegi cu el, nu-i așa?

— Da, vorbește limba somaleză și pe cea arabă.

— Admirabil! Trebuie neapărat să vorbesc cu el și nu pot să mă încred în tălmaciul meu, de teamă să nu mă trădeze, așa că o să am nevoie de dumneata. Dar acum s-o luăm la picior ca s-ajungem cât mai repede pe bord.

Merseră aproape în fugă până la mal unde lăsaseră luntrea. Somalezul își mai venise în fire și se putea ține acum singur pe picioare.

În mai puțin de o jumătate de ceas fură pe bord. Timonierul îi primi în capul scării.

— E ceva nou? îl întrebă căpitanul.

— Nimic, răspunse acesta.

— Unde e tălmaciul?

— Doarme, n-a simțit mișcare.

— Cu atât mai bine. Trimite imediat pe cineva să le spună călătorilor că trebuie să pornim numaidecât.

— Îl avem acum pe somalez, n-ar fi mai bine să-i lăsăm aici și să ne vedem de drum?

— Nu, trebuie să-și primească pedeapsa.

Căpitanul dădu ordin ca somalezul și abisinianul să fie ascunși într-o cabină lipită de cea a comandantului, unde nu-i putea vedea nimeni, apoi se făcu liniște totală pe bord; nu se auzea decât clipocitul vâslelor care duceau barca spre țărm pentru a-i aduce pe sultan și pe guvernator pe vapor.

Căpitanul coborî în cabina lui, după ce porunci mai întâi bucătarului să aducă de mâncare și de băut pentru nenorocitul prizonier care trebuie să fi fost lihnit de foame.

Află de la acesta toate peripețiile fugii. Se întâmplase întocmai cum bănuise guvernatorul. Tânărul somalez fusese trimis de tovarășii săi să facă rost de un vapor și stătuse pe lângă un izvor să se odihnească. În vremea asta soldații dădură de el și-l prinseră.

— Ah, domnule, cât îți vor fi de recunoscători fugarii că m-ai salvat! exclamă el când își încheie povestirea.

— Unde se află ei acum? întrebă căpitanul.

— Pe muntele Elmes.

— Vai de mine! zise Wagner înspăimântat. Atunci cu siguranță că au și pus mâna pe ei, fiindcă soldații și-au închipuit că nu pot fi departe de locul unde ai fost tu prins.

— Nu cred, fiindcă se află acolo o ascunzătoare pe care n-o știe decât tribul din care face parte tata. Nici un străin n-a aflat vreodată de ascunzătoarea aceea.

— Unde e? Sau trebuie să fie o taină și pentru mine?

— Tu ești salvatorul nostru, de aceea o să ți-o spun. În vremurile de demult, tribul nostru locuia pe coastă; avea mulți dușmani vecini, și deoarece năvăleau adesea asupra noastră, strămoșii noștri își făcuseră o ascunzătoare unde își puneau la adăpost avutul. Într-un perete al muntelui se afla o crăpătură adâncă; au zidit-o, lăsând sus o gaură pe unde să intre aerul și lumina, iar jos au făcut un fel de ușă acoperită cu mușchi și tufe. Peștera e atât de mare, încât pot încăpea în ea zece cămile și zece oameni călări.

— Și spaniolii te așteaptă acolo în peșteră?

— Da. Probabil că au văzut ce mi s-a întâmplat, dar ne înțelesesem să mă-aștepte cinci zile și cinci nopți, apoi să vadă ce au de făcut dacă nu mă mai întorc.

— Au merinde cu ei?

— Am cumpărat smochine în drum și izvorul unde m-au prins pe mine nu e departe.

— Știi cum îi cheamă pe spanioli?

— Da. Unul îi zice celuilalt don Fernando, iar acesta celuilalt Mindrello.

— Fata e și ea tot spaniolă?

— Nu. E dintr-o țară căreia i se zice Mexic. Numele ei e Emma.

Somalezul povesti pe scurt căpitanului tot ce știa despre fugari, dar nici n-apucă să sfârșească și se auzi clipocitul apei izbită de lopeți.

— Aha, vine sultanul cu guvernatorul, zise Wagner frecându-și mâinile de bucurie.

— Vai de mine! exclamă somalezul speriat. Suntem pierduți!

— Nu vă fie frică, sunteți sub ocrotirea mea, îl liniști căpitanul.

— Dar au să mă recunoască...

— N-au cum să te vadă. După ce vor adormi ei, puteți ieși puțin pe punte ca să luați aer.

— Cum adică, vin și ei cu noi? întrebă abisinianul îngrozit.

— Da. Vor să-i prindă pe fugari și noi trebuie să-i ajutăm... Voi să nu vă temeți de nimic. I-am atras înadins pe vapor ca să fie de față la salvarea nenorociților prigoniți de el. Asta o să le fie cea mai bună pedeapsă.

Căpitanul ieși pe punte, unde-i găsi pe cei doi arabi însoțiți de câțiva servitori. Sultanul veni spre el vorbind foarte agitat și gesticulînd, dar Wagner nu înțelese nimic din ce spunea. Îl chemară pe tălmaci.

— Știi ce mi s-a întâmplat? zise sultanul prin tălmaci. Prizonierul mi-a fugit!

— Adevărat? zise căpitanul prefăcându-se foarte necăjit.

— Da. Ai avut dreptate când spuneai că pământul e cam răvășit.

— Când ai băgat de seamă fuga lui?

— Când ai trimis după noi, m-am dus mai întâi să văd ce e cu somalezul, dar nu l-am mai găsit. O luase la sănătoasa, câinele! Pe una din santinele a omorât-o, iar cealaltă a fugit, pesemne de frică, căci știa ce-avea să pățească.

— Și tu ce-ai făcut atunci?

— Știam că ești grăbit, de aceea am plecat numaidecât, dar am trimis oameni călări pe urmele lui.

— Foarte bine ai făcut. Dar ia ședeți, am pus să se ridice colo un cort, de unde puteți vedea coasta de îndată ce se va lumina de ziuă. Tălmaciul o să stea cu voi ca să cereți prin el cele ce veți avea nevoie. Eu trebuie să mă duc acum să dau ordine de plecare.

— Poți trece pe întuneric printre stânci?

— Așa sper. De altminteri mi-am însemnat peste zi în minte locul și am pus un om de veghe, care să-mi dea de veste dacă e vreo primejdie. Barca voastră o s-o iau la remorcă.

Îi duse pe cei doi arabi în cort, unde era destul loc ca să se tolănească pe covoarele întinse, apoi se întoarse să dea ordinele de plecare. Ancora zăngăni, pânzele fură întinse și vasul porni, strecurându-se cu îndemânare printre stâncile colțuroase. Vântul îndrepta bricul spre larg.

Cam la jumătatea drumului dintre Zeyla și Berbera se află foarte aproape coasta muntelui Elmes, despre care somalezul îi vorbise căpitanului. E un fel de gogoașă uriașă cu piscul ciuntit, iar la poalele lui, pe partea de sud, e sătulețul Lamal, mai mult un lagăr de nomazi decât sat. Pe partea cealaltă a muntelui se află izvorul unde fusese prins somalezul.

Fugarii reușiseră s-ajungă fără prea multe primejdii în vârful muntelui, de unde se putea vedea bine până departe. Somalezii le arătaseră ascunzătoarea și hotărâseră s-aștepte aici sosirea vreunui vapor. Trecuse însă o zi întreagă și mult doritul vapor nu se zărise încă. Și fiindcă în satul Lamal locuia un trib în care nu se puteau încrede, se gândiră să-l trimită pe tânărul somalez

mai departe spre nord, poate că va zări aci vreun vas care să-i ia pe bord.

După ce se înseră, fugarii își duseră cămilele la adăpost și dădură lângă izvor de o săgeată ruptă, semn că fuseseră oameni pe-acolo. Bătrânul somalez luă frântura de săgeată în mâini ca s-o examineze, dar deodată strigă înspăimântat:

— Aici s-a dat o luptă aprigă! Un om a fost în primejdie de moarte.

— După ce cunoști? îl întrebă don Fernando mirat.

— Săgeata n-a fost ruptă, ci tăiată, semn de luptă la noi. Să căutăm mai departe, poate că mai găsim vreo urmă, adăugă el.

Era întuneric și nu se putea orienta decât pipăind. Deodată Mindrello simți în mână o sforicică de care atârna ceva rotund.

— Am găsit ceva... Oare ce să fie? zise el.

— Ia să văd și eu, zise somalezul.

Dar cum atinse obiectul cu degetele, sări drept în picioare și strigă îngrozit:

— E talismanul pe care-l purta fiul meu, Murat Hamsadi, la gât, semn că băiatul a fost prins chiar în locul acesta.

— Poate că te înșeli. Va fi vrut să-și adape cămila și, când s-a aplecat, i-a căzut de la gât, își dădu cu părerea don Fernando.

— Nu, șiretul de care e legat un talisman e prea bine înnodat ca să se dezlege singur. I-a fost smuls de la gât. L-au prins, sărmanul, și l-au dus la Zeyla. Săgeata o cunosc eu, măcar că n-o văd, e a unui soldat din armata guvernatorului din Zeyla... le știu eu armele...

Bietul om era deznădăjduit. Ziua trecu într-o adâncă tăcere. Hotărâră să cerceteze din nou locul la lumina zilei, pe urmă fugarii se întoarseră în peșteră. Emma se înspăimântă grozav când auzi cele povestite de ei.

Nimeni nu închise ochii în noaptea aceea și a doua zi de dimineață se duseră cu toții la izvor. Primul lucru pe care-l văzură fu o bucată de pânză.

— Așa-i c-am avut dreptate? întrebă bătrânul. E din mantaua fiului meu. Băiatul s-a împotrivit și în luptă i-au sfâșiat hainele.

Bietul om era deznădăjduit.

Se întoarseră la peșteră. Din când în când câte unul din fugari ieșea din ascunzătoare și se urca în vârful muntelui, doar doar o zări ceva, dar nu se vedea nici urmă de vapor în afară de vasele guvernatorului care cercetau coasta și pe care somalezul le cunoștea foarte bine.

— Vedeți că am fost trădați? zicea el. Guvernatorul ne caută. Să nu ne vadă careva, că suntem pierduți!

Începu să se înșereze, apoi se întunecă de-a binelea și se făcu iar ziuă. Somalezul își zicea că nu va mai putea îndura încă trei zile ca acestea. Grija de soarta feciorului său îl înnebunea.

După-amiază se urcă din nou în vârful muntelui și-și lăsă privirile s-alunece peste întinsul apei. Era atât de cufundat în gânduri încât nu văzu o ceată de călăreți care venea dinspre apus și care zărindu-l se apropia acum în galop de el. Întâmplător, bătrânul întoarse capul. La vederea călăreților omul porni în goană la vale și pieri ca și când l-ar fi înghițit pământul.

— Pregătiți-vă de luptă! strigă el când fu în peșteră. Vin opt soldați de-ai guvernatorului.

— Au să treacă fără să ne observe, zise don Fernando.

— Nú, nu, m-au văzut... Știu unde am intrat... Sunt pe urmele mele...

— Atunci nu ne mai rămâne decât să ne vindem scump pielea, libertatea noastră și taina ascunzătorii. Dacă ne descoperă trebuie să-i ucidem, rosti don Fernando grav și hotărât.

El și cu Mindrello puseră mâna pe arme și așteptau să vadă ce va urma.

— Pe-aici a dispărut, auziră ei pe cineva de afară. Am văzut eu bine.

— Că doar nu l-o fi înghițit pământul, adăugă un altul.

— S-ar putea să fie vreo gaură; să căutăm, dacă e, o să răsune a gol.

Fugarii auziră tropăit de picioare apoi pe unul din soldați strigând:

— Am găsit! Aici trebuie să fie o peșteră. Aha, adăugă el, ia uitați-vă, mi-a intrat mâna până la umăr.

— Luați seama? Viața voastră prețuiește mai mult decât a lor, zise don Fernando. Să nu ne dăm înapoi de la nimic.

Somalezul dădu la o parte tufele și soldații săriră speriați văzând căscându-se la picioarele lor o gaură adâncă și trei oameni bine înarmați în fața lor.

— Foc! comandă don Fernando.

Se auziră două detunături repetate și somalezul trase și el cu revolverul. Soldații se prăbușiră morți la pământ, numai unul mai dădea

semne de viață. Un glonte îi străbătuse pieptul dar mai respira încă și nu-și pierduse cunoștința. Somalezul îngenunche lângă el și-l întrebă:

— Veniți de la Zeyla? Spune drept, nemernicule... ești pe moarte și te vei duce în rai ori în iad. E adevărat că a fost prins un somalez fugar ieri?

— Da, șopti muribundul.

— Cum îl cheamă?

— Murat Hamsadi, adăugă el cu glas stins.

— Și unde se află acum?

— A... fugit... iar...

— Când?

— A... seară... Am fost... trimiși... pe urmele lui...

Atâta vorbă fusese prea mult pentru nenorocitul soldat. Pe gură îi năvăli un val de sânge, se cutremură străbătut de un fior apoi închise ochii și rămase nemișcat.

— A fugit! Alah fie lăudat! Copilul meu trăiește, o să-l revăd, strigă bătrânul somalez nebun de bucurie.

Ridicară apoi cadavrele și le aruncară unul peste altul în mare. Caii, speriați de împușcături, o luaseră la fugă care încotro. Taina ascunzătorii somalezilor rămânea astfel nedescoperită.

Acum, când știau că tânărul somalez scăpase, fugarii prinseră curaj și în sufletul lor încolți din nou speranța.

Căpitanul Wagner înaintase, fără să știe, în larg. Întunericul era adânc și nu se putea zări nimic. Când începu însă să se lumineze de ziuă, încercă să se apropie de coastă. Dar se pornise

un vânt puternic și înainta cu greu, așa că abia pe înnoptate putu vedea prin ochean muntele.

Drumul acesta anevoios nu-i plăcu de fel sultanului și guvernatorului. Și-apoi, de când se aflau la bord, căpitanul abia le adresa un cuvânt, și acesta cu glas poruncitor, ca și când ar fi fost sclavii lui. La un moment dat sultanul nu se mai putu stăpâni și-i zise prin tălmaci:

— Dacă merge tot așa nu-i mai prindem noi pe fugari cât e lumea... Abia am zărit astăzi câteva minute numai coasta. Vrei sau nu să te ții de făgăduială?

— Tu să taci! se răsti căpitanul. Aici nu ești în Harar unde poți să tai și să spânzuri după voie. Ți-am spus că o să-i prind pe fugari și o să-i prind.

— Cum îndrăznești... răcni sultanul înfuriat.

Dar căpitanul ridică din umeri fără să-i răspundă și-și văzu de drum. Se duse la bucătar și-i zise întinzându-i un pachețel:

— Să pui praful ăsta în cafeaua arabilor ca să-i adormim pentru un timp. Nu prea mult însă, deoarece trebuie să grăbim deznodământul.

Bucătarul ascultă, și după un ceas sultanul și cu oamenii lui dormeau duși. Când îi văzu adormiți, căpitanul se duse în cabina lui ca să vadă pe hartă exact locul unde se afla, apoi le zise abisinianului și somalezului:

— Ne apropiem de munte. Fiți gata!

— O, Alah, ce-o să se mai bucure bietul tata! zise tânărul somalez cu lacrimi în ochi.

— Are lumină ascunzătoare?

— Da. Au facle subțiri din fibre de smochin

și ceară sălbatică pe care ni le-am făcut noi pe drum.

— Atunci nu ne trebuie lumânări. Să mergem!

Wagner se uită multă vreme prin lunetă, apoi îi zise timonierului:

— Oprește, am ajuns la țintă. Aruncăm ancora și trimitem două bărci la mal.

Așa și făcură. Luntrile fură lăsate pe apă și căpitanul împreună cu somalezul coborâră într-una din ele, iar în cealaltă doi marinari care s-o vâslească. Când ajunseră la mal, coborâră din bărci și se-ndreptară spre munte. Somalezul știa de la căpitan ce avea de făcut. Se opri deodată, băgă mâna într-o tufă și dădu frunzișul la o parte. Prin crăpătură se zărea lumină. Căpitanul privi înăuntru.

Fugarii stăteau jos pe un covor de mușchi și frunze. Don Fernando vorbea cu Emma. Câtă demnitate se citea pe chipul acestui bătrân care îndurase atâtea și ce gingașă și grațioasă era fiecare mișcare a tinerei femei îmbrăcată în haine bărbătești! Căpitanul înțelegea puțin spaniola și își dădu seama ce vorbeau ei cu glas scăzut.

— Să-mi mai văd o dată patria și să pot privi în ochii dușmanilor mei, pe urmă pot să mor... zicea bătrânul conte.

— Lasă, don Fernando, o să-ți înfrângi dușmanii și o să mai trăiești încă multă vreme, îl mângâia Emma cu glas blajin. Sper că Dumnezeu ne va trimite în curând un salvator.

Deodată se auzi dinspre ușă un glas puternic:

— Salvatorul a sosit!

Săriră toți speriați în picioare. Wagner pășì înăuntru urmat de Murat.

— Fiul meu! strigă bătrânul somalez și se repezi la el cuprinzându-l în brațe.

— Sfinte Dumnezeule! Cine ești dumneata? spuse don Fernando privindu-l încremenit pe german.

— Sunt căpitanul Wagner de pe bricul „Sirena" și am venit să vă iau la bordul vasului meu, răspunse acesta zâmbind cu prietenie.

— Doamne Atotputernic! În sfârșit... În sfârșit suntem salvați... murmură bătrânul și căzu în genunchi.

Emma se aplecă să-l susțină. Îi cuprinse gâtul cu brațele, își rezemă capul pe pieptul lui și începură să plângă amândoi. Mindrello îi privea cu ochii înlăcrimați, în timp ce somalezii stăteau îmbrățișați. Scena era atât de impresionantă încât și Wagner simți că i se umezesc ochii.

În cele din urmă, don Fernando își recăpătă graiul, întinse amândouă mâinile căpitanului, și-i zise:

— Căpitan, zici? Nu, ești un înger trimis din cer ca să ne salvezi. Dar de unde ai aflat de existența noastră?

— Uite de la cine, răspunse căpitanul arătând spre tânărul somalez.

Acesta înțelese că e vorba despre el.

— Omul acesta m-a scăpat de la moarte cu prețul vieții sale, strigă entuziasmat arabul în limba lui. A bombardat orașul și a avut curajul să se opună sultanului din Harar. E un viteaz cum nu mai există altul! Alah să-l aibă în paza lui.

Se porniră cu toții pe povestit, care în limba arabă, care în spaniolă, și nu terminară până ce nu-și ușurară inimile.

— Dar, mă rog, cum trebuie să-ți spun? îl întrebă căpitanul pe don Fernando după ce se mai liniștiră.

De-abia acum își spuse fiecare numele, cine și de unde e, de unde vine, și Wagner rămase consternat când află că toți sunt din acel neam atât de mare de spanioli, iar contele este chiar un nobil.

— Dispune de mine, domnule conte, îi zise el. Voi face din toată inima cele ce-mi vei cere. Vom vorbi însă despre asta când vom fi pe bordul vasului meu. Deocamdată să vedem ce e de făcut pentru moment.

Scoase dintr-o geantă pe care o adusese cu el câteva sticle cu vin și de-ale mâncării. În timp ce mâncau, căpitanul povesti cele întâmplate în ultimul timp în Zeyla și se discutară dispozițiile ce trebuiau date. Căpitanul se oferi să ducă pe conte, Emma și Mindrello în Calcutta. Cei doi somalezi și abisinianul căpătară daruri bogate din comoara sultanului și se hotărî să fie debarcați la Aden, unde vor fi la adăpost de prigoana lui.

— Ce crezi dumneata, îl întrebă contele pe căpitan, ești de părere să-i dau înapoi sultanului ceea ce i-am luat?

— Nu știu, asta te privește pe dumneata, răspunse acesta.

— N-aș vrea să mă iei drept hoț, totuși voi opri tot ce rămâne, ca despăgubire pentru anii lungi de sclavie.

— Și eu aș face la fel în locul dumitale, răspunse hotărât căpitanul.

— Și apoi, urmă contele, voi avea nevoie de mulți bani pentru un anumit scop pe care n-am acum timp să ți-l spun. Vei afla-o însă mai târziu și sunt sigur că-mi vei da dreptate.

Căpitanul ieși în ușă și fluieră scurt. Imediat veniră cei patru marinari aduși de el și cărară lucrurile în barcă. Mare le fu mirarea când văzură peștera, dar și mai mult se mirară de greutatea sacilor, fără să bănuiască nici pe departe ce se afla în ei.

Când se întoarseră pe vapor, arabii dormeau buștean. În vremea asta bucătarul pregătise cabina căpitanului pentru Emina, iar lui don Fernando un cort pe coverta de la pupa vasului.

Acum se puteau odihni și ei până la ziuă Cum se iviră însă zorile, marinarii se apucară de treabă, așa că nu mai fu chip de dormit. După ce mâncară ceva, îi deșteptară și pe arabi, care de-abia se putură trezi din somnul lor provocat de narcotice. În timp ce aceștia își sorbeau tacticos cafeaua, căpitanul trecu prin fața cortului lor ca din întâmplare, și sultanul îl opri cu aceste cuvinte

— Ei, căpitane, mergem și astăzi tot atât de încet ca ieri?

— Tot ce se poate, răspunse el scurt.

— Apoi, așa n-o să-i mai prinzi niciodată pe fugari. Văd că ne-ai tras pe sfoară.

— Te înșeli amarnic. I-am și prins azi-noapte

— Alah il Alah! I-ai prins?

— Da. Nu lipsește nici unul din ei, nici chiar sclava cea frumoasă. Ba mai e și somalezul care fugise cu abisinianul pus de santinelă.

— Pe Alah, o să-i învăț eu minte pe acești ticăloși! Trebuie să-i văd numaidecât! Pe toți... da, pe toți... Auzi? Unde sunt? Spune-mi unde sunt nemernicii ca să-i...

— Pe mal. Mergem numaidecât. Tu i-ați oamenii și coboară în barca ta, eu vin în cealaltă. Și tu, adăugă el întorcându-se spre guvernator, fiindcă am fost mulțumit de tine, poftim, ține, îți dau înscrisul înapoi.

Sultanul și guvernatorul păreau că și-au ieșit din minți. Alergau ca nebunii pe punte și dădeau ordine și contraordine soldaților fără să bage de seamă ce se petrece în jurul lor. Barca în care veniseră ei fusese lăsată jos, iar marinarii pregăteau vaporul de plecare. În sfârșit, arabii se mai potoliră și se apropiară de căpitan:

— Coborâți! le porunci el scurt arătându-le barca și se prefăcu că vrea și el să coboare în cealaltă.

Dar cum îl văzu pe sultan și pe oamenii săi în bărci, ridică pe jumătate scăricica și se auzi ancora zăngănind. Se aplecă atunci peste parapet, se uită batjocoritor la sultan și-i strigă:

— Acum o să-ți dovedesc că știu să mă țin de cuvânt și că am pus mâna pe fugari. Care din ei ți-e mai de preț?

— Sclava cea albă, răspunse sultanul. Dar tu de ce nu vii?

— Fiindcă pot să ți-i arăt și de aici. Poftim, privește!

În clipa aceea Emma apăru pe punte și se aplecă peste parapet.

— Ea e! Ea e! strigă sultanul. Trebuie să mă urc iar pe vapor.

Și zicând aceste cuvinte vru să sară din barcă. Dar căpitanul dădu un ordin și scara se ridică de tot. Wagner tăie apoi repede frânghia care lega barca de vapor și o aruncă peste bord.

— Stai, ce faci? răcni sultanul. Trebuie să vin să-mi iau sclava! E a mea!... Și ceilalți prizonieri unde sunt?

— Uite-i!

Și căpitanul îi arătă pe don Fernando și pe Mindrello care se apropiaseră de el.

În timpul acesta, tălmaciul bâiguia cele spuse, căci habar n-avea că fugarii se aflau pe bord. Și-apoi șopti speriat căpitanului:

— Ce-ai făcut, domnule? Ne-ai pierdut pe amândoi, fiindcă sultanul o să se răzbune cumplit.

— Lasă că nu mi-e frică de el!

— Ție nu, dar mie, care vin adesea la Zeyla și Berbera după treburi, da.

— N-ai decât să nu te mai duci.

— Păi... o să am pagubă mare...

— O să te despăgubesc.

— Oricum, dar nu mai pot fi de-acum încolo tălmaciul tău.

— Nici nu mai e nevoie, o să tălmăcesc eu, zise contele apropiindu-se de parapet.

Când îl văzu bine, sultanul începu să răcnească:

— Pe Alah! Ei sunt! Îți poruncesc, căpitane, să mă lași să mă urc pe punte!

— Ei aș! râse don Fernando.

— Atunci veniți voi încoa! Vă poruncesc!

— Zău? Trebuie să fii nebun! Noi nu mai suntem acum sclavii tăi, suntem oameni liberi.

— Ba niște tâlhari, asta sunteți! Ce-ați făcut cu avutul meu?

— E aici, pe bord.

— Dă-l încoa!

— Știi că ai haz? Un sultan de-al creștinilor ți-a robit atâta amar de ani și acum te silește să-i plătești anii de trudă împărătește. Rămâi sănătos și întâmplarea de față să-ți fie învățătură de minte.

Vântul împiedica barca să se apropie de vapor, care se îndepărta astfel. Furia sultanului era atât de mare, încât nu mai putea scoate un cuvânt. Bolborosea vorbe neînțelese. Guvernatorul strigă și el tremurând de mânie:

— Vă poruncesc să ne luați pe vapor, ori așteptați să vă silesc?

— Ia-ncearcă! râse contele.

— Sultanul mi-a dat hârtie la mână că voi primi prețul pus pe capul vostru.

— N-ai decât să i-l ceri. Condițiile erau să ți se plătească îndată ce căpitanul va prinde fugarii. Ne aflăm acum în mâinile lui, deci ai dreptul să-ți ceri plata.

— Câine! scrâșni guvernatorul, ne-ați înșelat...

— Am fost oameni deștepți, nu proști ca voi!

Guvernatorul se întoarse atunci spre oamenii lui și le porunci să pună mâna pe lopeți.

— Dați năvală spre vapor! strigă el ca ieșit din minți.

Oamenii îl ascultară dar în clipa aceea bricul cârmi și izbi barca. Zguduitura fu atât de puternică, încât cei din barcă se rostogoliră în apă. Cei de pe bric îi văzură apoi înotând cu disperare spre țărmul apropiat.

— E turbat rău tiranul... vai de acela pe care

își va descărca mânia! zise don Fernando clătinând cu milă capul.

— O să mă facă praf când m-oi mai duce la Zeyla, se tânguia bietul tălmaci.

— Nu te mai duce. O să-ți dau eu atât cât să nu mai fii silit s-o faci, îl mângâie bătrânul conte, pe când fața tălmaciului se lumina de bucurie.

5. O INSULĂ PIERDUTĂ ÎN OCEAN

În curând vaporul ieși în larg. Se îndrepta spre Aden, unde îi debarcară pe cei doi somalezi, pe abisinian și pe tălmaci, după ce-i copleșiră cu daruri. De acolo bricul luă drumul spre Calcutta. Cei de pe bord schimbau rareori un cuvânt între ei, fiecare fiind preocupat de propriile sale gânduri.

Deoarece la latitudinea aceea căldurile sunt foarte mari, toți dormeau peste zi sau stăteau la adăpost, căutând să se ferească de arșiță, vântul fiind destul de prielnic ca să nu fie nevoie de prea multă muncă. Cum se lăsa însă seara, călătorii se adunau pe punte în jurul căpitanului, pentru a discuta cele ce aveau de făcut.

Căpitanul era un om bun din fire, bucuros să vină în ajutorul oricui se afla la strâmtoare, mai ales acum, când afacerile îi merseseră atât de bine. Înțelesese că străinii aceștia se aflaseră în situații excepționale și vru să afle mai în amănunt ce era cu ei.

Contele știa că datora acestui om salvarea lui și a prietenilor săi, de aceea se hotărî să-i ceară și mai departe ajutorul. Îi povesti deci atât cât găsi de cuviință. Căpitanul Wagner îl ascultă în tăcere, doar din când în când îl întrerupea cu o exclamație de indignare și furie la auzul grozăviilor pe care le suferise bietul bătrân.

— Nemaipomenit! Ce mârșăvie! strigă el după ce acesta sfârși. Și vrei să lași toate aceste nelegiuiri nerăzbunate?

— Nici nu mă gândesc! Nu știu însă dacă nemernicii care mi-au făcut trainl atât de greu mie și camarazilor mei mai sunt încă în viață, răspunse contele.

— Dacă mai sunt în viață? Dumneata nu știi că nemernicii de soiul lor nu mor cu una cu două? Fac prinsoare că n-au ajuns încă în iad, dar că nici mult nu mai au... O să-i trimitem noi repede, fii pe pace! Și-acum, ce-ai de gând, don Fernando?

— Știi că vreau să ne ducem la Calcutta...

— Ca să închiriați un vapor, îl întrerupse Wagner.

— Sau să-l cumpărăm. Pentru asta am oprit avutul sultanului. Dumneata te pricepi la conducerea unui vas cu aburi?

— Cred și eu! Principalul însă e un bun mașinist, pentru că un căpitan nu are mai deloc amestec la mașini. Dar de ce mă întrebi?

— Fiindcă am mare încredere în dumneata și aș dori să ne duci în insulă.

— Eu? Din toată inima, don Fernando, mi-ai luat vorba din gură. Tocmai voiam să mă ofer, și nădăjduiesc că n-o să-ți pară rău.

— Bine, bine, dar cu bricul dumitale ce faci?

— Fii fără grijă, am vândut toată marfa și mai am doar de încărcat ceva la Calcutta, apoi am isprăvit. Vasul îl trimit înapoi cu timonierul meu, un om foarte de treabă și priceput.

— Minunat! Atunci ne-am înțeles, nu-i așa?

— Dă mâna încoace!

Își dădură mâna și afacerea fu încheiată pe loc.

Vântul era prielnic și bricul înainta cu pânzele întinse, așa că în mai puțin de o lună ajunseră la Calcutta. Nu găsiră însă nici un vapor de vânzare, căci cele aflate în port erau sau ale statului, sau ale societăților de navigație, care nu puteau dispune de ele. Începuseră să dispere, când sosi un englez, hotărât să rămână mai multă vreme în Calcutta, vroind să vândă vaporul cu care venise și care era proprietatea lui.

Calcutta e un oraș unde se face pe o scară întinsă negoț cu pietre prețioase și perle și în care se află foarte mulți oameni bogați, de aceea nu-i fu greu contelui să vândă bijuteriile sultanului pe un preț cât se poate de ridicat. Cumpărară numaidecât vaporul englezului și-l prevăzură cu tot ce era de trebuință pentru o călătorie lungă, fără să știe nici ei cât o să dureze. Își schimbară hainele lor orientale cu altele europene și Emma își reluă ținuta de femeie.

Nimeni în afară de consulul spaniol nu află de planul lor. Bătrânul conte își procură pentru el și camarazii lui acte de legitimație, încărcă pe bord provizii pentru mai multă vreme și vaporul ridică ancora. Dar fiindcă nu știau unde se află insula, înaintau mai mult la întâmplare. Se opreau din când în când în vreun port ca să ia cărbuni, apoi porneau mai departe. Ajunseră în sfârșit în apropierea insulelor Poumontou.

După presupunerile lui Sternau, insula trebuie să se fi aflat la cincisprezece grade sud și treisprezece grade est în lungul insulelor Paște-

lui. Wagner se îndreptă într-acolo, însă nu găsi nimic. Dar fiindcă prin părțile acelea se puteau izbi de stânci de corali ieșite din adânc, trebuiau să fie cu mare băgare de seamă.

Într-una din nopți, Wagner — care dormea numai câteva ceasuri pe zi iar noaptea veghea — se uita la cerul înstelat și contele privea prin ochean. Căpitanul făcu o mișcare bruscă și zise cu înfrigurare contelui:

— Don Fernando, dă-mi, te rog, puțin ocheanul.

— Poftim. Vezi ceva? îl întrebă bătrânul cuprins de neastâmpăr.

— Colo, la orizont, mi se părea că zăresc ceva care pare să fie o stea pe care n-o cunosc. Și-apoi, e mult prea jos ca să facă parte din corpurile cerești.

— Atunci nu e o stea.

— Nu, e o luminiță.

După ce privi multă vreme prin lunetă, căpitanul zise cu hotărâre:

— Nu, nu e o stea ci lumina unui foc aprins pe țărm.

— Nu cumva ne aflăm în apropierea unei insule?

— Mai mult ca sigur, ocheanul meu nu m-a înșelat încă până acum. Deși, după socotelile mele, știu cu siguranță la ce punct ne aflăm și pe hartă nu e însemnată nici o insulă, s-ar putea totuși să fie un pământ necunoscut încă.

— Doamne, să fie insula căutată de noi? S-o trezesc pe Emma?

— Nu încă. Ia te uită, focul pare să se fi potolit.

— Poate să fi fost un meteor, zise contele cu îndoială.

— Nu, nu, era o flacără. Nu vezi că acum s-a stins de tot, pe când adineauri mai pâlpâia încă? Ce deduci din toate acestea, domnule conte?

— Că materialul de ars e foarte ușor.

— Exact. Se potrivește perfect cu cele ce știu despre insulă. Un foc de lemne sau buturugi nu se stinge atât de repede și seniorita Emma ne-a spus că așa ceva nu se prea găsește pe insulă.

— Atunci crezi că acolo se află oameni? Oare vor fi văzând ei luminile de pe vaporul nostru?

— Asta nu. După presupunerile mele trebuie să fim la o depărtare de vreo trei mile marine de ei; focul lor a ars cu flacără, pe când felinarele noastre dau o lumină slabă și potolită.

— Dar chiar de ne-ar vedea, au să ne ia drept o stea.

— Așa e, o să le fac însă semne.

Wagner puse să se aprindă o rachetă, apoi alta și iar alta, dar fără nici un folos.

— Nu ne-au observat, zise căpitanul. Dacă ne-ar fi văzut ar fi răspuns la semnalele noastre aprinzând iar focul. Trebuie să așteptăm până mâine dimineață.

— Crezi că poate avea cineva răbdare! strigă contele cu înflăcărare. Nu s-ar putea da puțină viteză ca să ne mai apropiem?

— Nici vorbă! Seniorita Emma spunea că insula e înconjurată de stânci colțuroase de care trebuie să ne ferim. Vom vedea noi când va începe să se lumineze de ziuă.

Bătrânul părea că se mai liniștește, dar după un timp zise din nou căpitanului:

— Ce-ar fi să descărcăm un tun?

— N-aș fi de părere. Dacă insula nu e aceea căutată de noi și e locuită de sălbatici, aceștia au să se ascundă de frică. Mai bine să-i luăm mâine prin surprindere, poate că aflăm de la ei ceea ce ne-ar putea interesa.

— Dar dacă e cea căutată?

— Atunci nu folosește la nimic și-i sculăm pe bieții oameni din somn.

Tăcură multă vreme. Căpitanul îl rugă în cele din urmă pe don Fernando să se ducă la culcare, dar bătrânul începu să se plimbe cu neastâmpăr de colo până colo pe covertă. Minutele i se păreau ceasuri și ceasurile ani. În sfârșit începu să se lumineze de ziuă. La o comandă a căpitanului vaporul cârmi spre stânga, ocoli colțurile de stâncă și în față se ivi conturul unei insule înconjurate de un zid de corali în care se vedea o singură deschizătură asemenea unei porți. Marea era liniștită, așa că intrarea era mai lesne de trecut. După câteva minute se vedea lămurit insula, o ridicătură de pământ acoperită cu tufe, dar nici o urmă de locuință, deși tufele creșteau în linie dreaptă, ca și când ar fi fost plantate de mână omenească.

Bătrânul conte se apropie de Wagner și-l întrebă cu glas tremurat de emoție:

— Ei, căpitane, ce zici?

Acesta îl privi grav și-i răspunse cu ochi umezi:

— Zic că am ajuns la țintă, don Fernando.

Acesta întrebă: Ești sigur? și nu-și putu stăpâni tulburarea.

— Sst! mai încet... o s-o treziți pe seniorita...

— Și de ce să n-o trezesc?

— Vreau să-i fac o surpriză, să-și vadă prietenii pe bord când s-o deștepta.

— Ce te face să crezi că asta e insula căutată?

— E întocmai așa cum a descris-o ea. Încep să am toată considerația despre Sternau în ce privește cunoștințele lui nautice. Omul acesta a stabilit fără nici un instrument necesar adevărata poziție a insulei. Mie mi-ar fi trebuit cam mult...

— Da, dar nu văd nici o așezare omenească.

— Trebuie să fie în spatele movilei, pusă mai la adăpost de vânturi. Să aruncăm ancora și să lăsăm încet o barcă pe apă. Cred că locuitorii acestei insule dorm încă la ora asta.

Treziră fără zgomot o parte din marinari, care executară cât mai în liniște ordinul căpitanului; acesta coborî împreună cu patru din ei și cu bătrânul conte în barcă. Oamenii cunoșteau scopul călătoriei lor și erau foarte curioși să afle dacă s-a dat în sfârșit de mult căutata insulă.

Ajunși la mal, priponiră barca, iar căpitanul și contele înaintară cu băgare de seamă printre tufișuri. Zăriră niște colibe joase făcute din lut și stuf. Ușile erau acoperite cu piei de animale, iar împrejurul colibelor se aflau o mulțime de lucruri al căror rost nu-l prea înțelegeau. În pragul uneia din ele văzură un om voinic, lat în spate, îmbrăcat într-o pereche de pantaloni și o haină, făcute numai din blană de iepure; în picioare purta un fel de sandale iar în cap o pălărie din frunze late și lunguiețe. Barba lui frumoasă și deasă îi ajungea până la brâu și părul i se resfira pe umeri. Chipul îi era pârlit de soare și vânt, dar cât se poate de frumos, ochiul lui ager privea cu smerenie la cer. Omul acesta era Sternau.

Ce va fi gândind el? Ce sentimente îi vor fi zbuciumat pieptul? Colo, la răsărit, unde zorile înroșeau cerul, era America, și mai departe, mult mai departe, țara lui scumpă, cu toți aceia care îi erau dragi: mamă, soră, soție... Vor mai fi trăind ele oare?

Nu-i zărise încă pe cei doi care stăteau ascunși în dosul unor tufe și-l priveau înduioșați. Îl văzură îngenunchind și-l auziră murmurând: „Tatăl nostru care ești în ceruri...” După ce-și sfârși rugăciunea, Sternau se sculă și-și șterse ochii plini de lacrimi. În clipa următoare însă scoase un țipăt și rămase cu ochii mari deschiși împietrit în loc.

Căpitanul își dădu seama de greșeala lui. Bucuria poate omorî pe cineva ca și durerea.

— Doamne, Doamne, ce-am făcut! zise el. Domnule doctor... vino-ți în fire, pentru Dumnezeu...

Încetul cu încetul doctorul se dezmetici.

— O... o... o..., e cu putință! bâigui el. Cine ești dumneata?

— Sunt un căpitan, german ca și dumneata, și am venit să vă iau de aici. Vaporul meu e ancorat colo, în dosul stâncii...

Sternau nu zicea nimic, dar lacrimi mari, fierbinți, i se prelingeau încet pe chipul lui ars de soare. În cele din urmă se liniști și zise cu glas întretăiat de emoție:

— Să fie adevărat?... Sunteți oameni în carne și oase? Ați venit să ne salvați? Doamne, Doamne, ce fericire! Bucuria era cât p-aci să mă omoare...

— Te rog să mă ierți, nu mi-am dat seama, se scuză căpitanul. Mi s-a spus însă că ești un om tare și...

— Ți s-a spus? îi curmă el vorba. Cine a putut să-ți spună? Cu neputință!

— Și totuși așa e. Nu ești dumneata doctorul Sternau?

— Ba da, eu sunt, dar cine...?

— Domnul acesta, răspunse căpitanul arătând spre conte.

— Ați spus „domnul" deși voiați să ziceți „seniorul". Te rugasem să-mi spui de unde vii... nu mai e nevoie. Știu... veniți din Harar și seniorul acesta e don Fernando, conte de Rodriganda y Sevilla, încheie doctorul cu glas sigur.

— Da, așa e, răspunse căpitanul uimit.

— Nepătrunse sunt căile Tale, Doamne! se minună el cu smerenie. Eu sunt acela care am pornit să te salvez, don Fernando, și acum dumneata ai venit să mă scapi pe mine... Te-am recunoscut numaidecât, semeni cu don Manuel ca două picături de apă.

Sternau întinse brațele și cei doi bărbați căzură unul la pieptul celuilalt.

— Ah! se auzi un glas din colibă, apoi urmă un altul care exprima cea mai mare mirare, și în aceeași clipă perdeaua de la ușă se dădu la o parte și în prag apăru Inimă-de-urs, căpetenia apașilor.

Acesta auzise glasuri omenești și ieșise să vadă ce e. Pe o altă ușă se ivi în același timp și Ucigătorul-de-bivoli, căpetenia mixtecașilor. Privirile lui căzuseră asupra celor doi străini și se opriră asupra contelui. Dintr-o săritură fu lângă el și strigă nebun de bucurie:

— Ah! Don Fernando, dumneata ești?

Îl văzuse pe acesta la hacienda del Erina și-l recunoscuse imediat. Contele îl recunoscu și el.

— Ucigătorul-de-bivoli! exclamă bătrânul și-l îmbrățișă cu aceeași căldură ca și pe Sternau.

La auzul atâtor glasuri se treziră și ceilalți din colibe. Apărură cei doi Unger și în urma lor o femeie: era Karja, fiica mixtecașilor. Erau îmbrăcați toți la fel ca doctorul, în afară de pălărie, totuși nu făceau deloc impresia de sălbatici sau de oameni sălbăticiți.

Exclamațiile de bucurie nu mai conteneau și care mai de care se întrecea cu întrebările. Numai unul din ei părea mâhnit. Era Anton Unger, poreclit de indieni Săgeata-trăsnetului. Și în ochii lui luceau lacrimi, dar bucuria lui era amestecată cu durere.

Căpitanul băgă de seamă și-l întrebă:

— Dumitale nu-ți pare bine că a sosit salvarea?

— Ba da, dar bucuria mea ar fi fost alta dacă...

Se opri oftând.

— Dacă ce? Spune, te rog.

— Dacă ar fi fost împărtășită de cineva.

— Îmi dai voie să întreb de cine?

Anton Unger nu răspunse și întoarse capul ca să-și ascundă lacrimile.

În momentul acela se apropie și Sternau de el.

— Domnule căpitan, ne îngădui să mergem și noi pe vapor? întrebă el.

— Cum să nu! Vreți să plecăm imediat?

— Nu, dar aș vrea să văd și eu vasul care ne aduce salvarea.

— Poftiți, avem loc toți în barcă.

În clipa când barca se depărtă de mal se auzi o bubuitură de tun și pe vapor fâlfâiră drapele. Așa lăsase ordin căpitanul.

Emma dormea adânc și nu simți când barca porni spre uscat. Bubuitura însă o deșteptă brusc. Sări în sus speriată și se îmbrăcă repede. Oare ce să se fi întâmplat? Alergă pe punte și rămase încremenită. În fața ei era insula mult căutată. Oameni îmbrăcați ciudat urcau pe punte. Unul din ei se opri o clipă împietrit în loc apoi se repezi la ea și o cuprinse în brațe. Era Săgeata-trăsnetului.

— Emma! strigă el.

— Anton! răspunse ea și izbucni în lacrimi.

Căpitanul îi privea înduioșat.

— Ei, domnule Unger, zise el, acum te bucuri?

— Cât nu se poate închipui! Dar spune-mi, te rog, cum a ajuns Emma pe vaporul dumitale? Noi credeam că au înghițit-o valurile.

— O să afli mai târziu. Acum poftiți jos în cabină să mâncați și ceva mai ca lumea după atâta amar de vreme.

Deodată Sternau dădu cu ochii de un chip cunoscut pe care nu s-ar fi așteptat pentru nimic în lume să-l vadă.

— Mindrello! Dragul meu Mindrello! Tu ești, nu mă înșală privirile? strigă el apucând mâinile fostului contrabandist.

— Da, eu sunt, senior, răspunse spaniolul cu ochii plini de lacrimi.

— Dar cum ai ajuns aici?

În câteva cuvinte Mindrello îi povesti întâmplarea.

— Sărmanul de tine! Așadar, din pricina mea ai avut de suferit atâta! Și cum ai încărunțit! Voi căuta, pe cât îmi va sta în putință, să te despăgubesc pentru lungile tale suferințe... Familia Rodriganda va ști să te răsplătească.

Masa fu cât se poate de veselă. Hotărâră să plece chiar în după-amiaza aceea.

— Unde? întrebă Sternau.

— În Mexic, la tata, se rugă Emma.

— În Mexic, la Cortejo, trădătorul, adăugă don Fernando cu glas amenințător.

— În Mexic, la mixtecași, zise Ucigătorul-de-bivoli.

— În Mexic, la apașii mei! încheie Inimă-de-urs.

— Bine, atunci să mergem cu toții în Mexic, hotărî doctorul.

— Dar unde acostăm? întrebă Wagner.

— Acolo unde a început nenorocirea noastră.

— Așadar în Guaymas.

— Da. Odată ajunși acolo, vom vedea ce ne va rămâne de făcut.

Micul dejun se desfășură într-o atmosferă de veselie amestecată cu tristețe. Bucuria pentru clipa norocoasă alterna cu gândurile la cei rămași acasă. Mai târziu s-au întors cu toții pe insulă. Căpitanul luă drapelul german și, cu permisiunea lui, majoritatea echipajului i se alătură. În timpul mesei s-au servit tot felul de bunătăți și de vinuri pe care le luase cu el de la Calcutta. „Băștinașii" de pe insulă, îmbrăcați în „hainele" lor, confecționate din blănuri și piei, s-au ospătat ca niște prinți, iar atunci când a venit rândul șampaniei, Wagner s-a ridicat și a spus pe un ton festiv:

— Doamnelor și domnilor, această băutură spumoasă o vom consuma mai târziu. Înainte de toate să gustăm ceva mai serios și mai consistent. Vă rog să mă urmați!

Se ridicară cu toții de la masă și-l urmară pe culmea care era cel mai înalt punct de pe insulă. Acolo îi aștepta șeful de echipaj, cu steagul german, având alături de el un coș în care se aflau sticle cu vin de pe malurile Rinului. S-au destupat sticlele și s-au umplut paharele. Căpitanul luă cuvântul:

— Doamnelor și domnilor! Înainte de a ne despărți de insulă, am o datorie sfântă de împlinit. Această insulă nu figurează pe nici o hartă; ea este așezată în plin ocean, fără nume și fără stăpân. Germania, patria a patru din persoanele aflate aici, are mulți principi, dar nu are nici un suveran unic. Ea se are numai pe sine. Va veni însă timpul când vom avea ce ne lipsește. Numai pentru confirmarea acestei convingeri, iau în posesiune această mică și modestă insulă, în numele împăratului german ce va fi întronat cândva și îi dau numele de Rodriganda. Ridicați vă rog paharele! Ura pentru Germania! Ura pentru conducătorii ei! Ura pentru Rodriganda!

— Ura, de trei ori ura! strigară cât putură de tare cei prezenți.

Se auziră paharele ciocnindu-se. Căpitanul flutură steagul, și în timp ce de pe corabie bubuiră, la acest semnal, tunurile, înfipse prăjina steagului adânc în pământ.

— Așa, spuse el, am să trec denumirea de Rodriganda pe harta mea și am să mă îngrijesc ca acest lucru să se afle în cele patru colțuri

ale lumii. Acum să ne întoarcem la șampania noastră. Nu-i simpatizez pe francezi, dar le beau cu plăcere vinul!

S-a discutat mult despre viitorul apropiat și s-au stabilit hotărâri importante. S-au luat unele lucruri pe vas, deși lipsite de valoare materială, doar ca amintire a anilor grei care acum se terminaseră. Încă în prima jumătate a după-amiezii, corabia a ridicat ancora și s-a îndreptat spre larg, cu pasagerii ei fericiți, care porneau spre o nouă viață.

Cam la vreo 120 de mile de îmbucătura unde Rio Pecos se varsă în Rio Grande del Norte se afla pe malul mexican, nu departe de Presidio de St. Vicente, fortul Guadalupe despre care am mai vorbit cititorilor noștri.

În anul 1847 Emma Arbellez fusese pe aci, împreună cu prietena ei Karja, în vizită la o mătușă de a ei. La înapoiere, societatea cu care pornise să facă o vânătoare prin împrejurimi a fost atacată de comanși și fetele căzuseră amândouă în mâinile acestor indieni sălbatici, dar Săgeata-trăsnetului și Inimă-de-urs le scăpaseră din ghearele lor.

Familia la care fusese Emma era a singurului negustor din fort; se numea Pirnero, și trecea drept cel mai bogat om din tot ținutul. Se aciuise aici fără să se știe de unde vine, se însurase apoi cu o mexicană frumoasă, sora lui Pedro Arbellez, și afacerile îi merseseră atât de bine încât în curând adună o avere frumoasă. Nevasta îi muri curând după ce-i născu o fetiță. Moartea soției sale nu-l impresionă prea mult. Era o fire veselă care nu se lăsa copleșită de durere. Trăia fericit și fără griji — adică o singură grijă avea și el: fata lui, frumoasa Resedilla, nu voia să audă de măritiș. La început nu se prea sinchisise

de asta, dar din ce îmbătrânea, ducea tot mai mult dorul de-a avea cui să lase afacerile și să-și vadă fata căpătuită. Tânăra fată avea mulți pețitori, până acum însă nu-i plăcuse nici unul.

Casa lui Pirnero era mare și încăpătoare. În pivniță își ținea marfa, la parter era prăvălia, iar la etaj camerele de locuit.

În ziua aceea de vară a anului 1866, sufla un vânt destul de rece dinspre râu, dar în prăvălie nu era nimeni căci pe o astfel de vreme lumea nu prea era bucuroasă să hoinărească pe afară. Senior Pirnero era în toane rele. Stătea la fereastră și privea tăcut prin geam la praful care se ridica în volbură. La cealaltă fereastră ședea Resedilla și tivea o batistă roșie pe care voia s-o dea în dar slujnicei. Bătrânul începu să bată toba cu degetele în geam, semn că era prost dispus. Fata știa că acum o să înceapă imputările pe care trebuia să le îndure cu răbdare.

— Al dracului vânt, mormăi el.

Resedilla nu răspunse.

— Vijelie... adăugă el. Și fiindcă ea tăcea, întrebă: Nu-i așa, Resedilla?

— Da, răspunse fata.

— Ce da? se răsti el.

— O vijelie grozavă.

— Așa e, și un praf de-ți scoate ochii.

Resedilla tăcu iar.

— Dacă asta e tot ce știi să spui, zbieră el, crezi că o să te ia cineva de nevastă?

— O femeie tăcută e mai bună decât una flecară, răspunse ea.

Pirnero tuși de câteva ori. Se simțea bătut

și nu știa ce să mai spună. După câtva timp începu iar:

— Al dracului vânt! Și nici un mușteriu...

Fata tăcea.

— Ce, n-am dreptate? se răsti el iar. Vezi tu vreun mușteriu în prăvălie? Nici unul... Proastă afacere pentru o fată de măritat. Ori nu cumva ți-ai și găsit pe cineva?

— N-am găsit și nici nu-mi trebuie, fiindcă nu vreau să mă mărit.

— Vorbești prostii, fato! Un bărbat e pentru femeie ceea ce e talpa la gheată.

— Ca să-l calc în picioare, nu? râse ea.

— Tu ești o proastă! Vreau să spun că nu poți umbla fără talpă și nu poți să rămâi toată viața nemăritată.

Se auzi o trosnitură. Alt prilej pentru Pirnero ca să-și urmeze conversația.

— Ai văzut?

— Ce?

— Spărtura în acoperiș. Cine s-o dreagă, ai? Eu, tot eu?

— Dar cine, tată?

— Toanto! Ginere-meu. Datoria lui să țină regulă. Unde nu e bărbat tânăr în casă, nu e nici o regulă, m-ai înțeles?

Moșul era cam zgârcit și orice cheltuială îl scotea din sărite. Urmă:

— Mi-ar trebui un ginere mai acătării, nu un calic ca lunganul ăla de vine din când în când pe-aici.

Bătrânul nu băgă de seamă că fata se îmbujorase la față, semn că lunganul acela calic nu-i era chiar atât de indiferent.

— Știi, cred, despre cine e vorba?

— Da.

— Să nu te prind că-mi aduci o secătură ca aia în casă! Eu sunt de neam, ce crezi tu! Știi tu ce-a fost tata?

— Da, coșar.

— Așa e, ăștia sunt oameni care umblă numai pe sus. Dar bunicul?

— Negustor de hrean.

— Vezi? De la el am moștenit eu dragostea de negoț care m-a făcut om bogat. E bine să știe omul din ce neam și de unde se trage. Ori nu cumva ai uitat din ce țară sunt?

— Din Saxonia.

—Așa e, din Saxonia, unde cresc fetele frumoase dar care trebuie să se mărite, altminteri se ofilesc ca florile. Urâtă nu ești nici tu, îmi semeni mie. Noi am fost neam de neam oameni frumoși. În ce mă privește, eram un tânăr chipeș; semănam cu mama mea și cu bunica și de asta poți și tu să-ți dai seama, judecând după tine; așa se întâmplă în natură, ca fiicele să-l moștenească pe tatăl lor. De aceea te-am și botezat Reseda sau Resedilla. Și în ce privește orașul meu natal, îi cunoști numele?

— Da, bineînțeles, Pirna.

— Da, Pirna. Este cel mai frumos oraș din lume. Este vestit pentru frumoasa limbă pe care o vorbesc locuitorii săi. De aceea am și învățat cu atâta ușurință limba spaniolă; deoarece cele două limbi, cea vorbită în Spania și cea vorbită în Pirna, sunt foarte înrudite. Poți să-ți dai seama de asta și după numele pe care l-am luat, în cinstea orașului meu natal: Pirna și de aici

Pirnero. De aceea s-a și măritat maică-ta imediat cu mine. Ție însă nu-ți place nici un bărbat, chiar dacă e din Pirna. Atunci cine o să-mi pună la loc olanele de pe acoperiș, când le smulge vântul?

Bătrânul se pornise și ar fi urmat cine știe cât să-și înșire problemele, dacă nu s-ar fi auzit deodată un tropot de cal. Călărețul trecu pe sub ferestre, intră în curte, descălecă și-și priponi calul de un stâlp.

— Uite-l! Calicul! Mă lipseam de-așa mușteriu... bombăni Pirnero.

Resedilla se aplecă și mai tare peste lucru ca să nu i se vadă roșeața din obraji.

Mușteriul păși pragul, dădu bună ziua, se așeză la o masă și ceru un julep, un fel de băutură răcoritoare, foarte răspândită prin părțile acelea.

Tânărul era înalt și voinic și purta o barbă mare neagră. Trebuie să fi avut pe puțin treizeci de ani, dar părea cu mult mai tânăr. Era îmbrăcat în portul mexican, destul de zdrențăros de altfel. La brâul lui lat avea două revolvere și un pumnal, iar pușca și-o rezemase de masă. Cine s-ar fi uitat însă mai bine la chipul lui ar fi recunoscut că tânărul nu era un om de rând. Când își scoase pălăria cu borurile mari, se văzu de-a curmezișul frunții o crestătură adâncă de-abia vindecată.

— Ce fel de julep dorești? Mentă ori chimel? îl întrebă cu glas răstit bătrânul.

— Dă-mi te rog unul cu mentă, răspunse cu blândețe tânărul.

Pirnero trecu alături în cârciumă și aduse ce i se ceruse, apoi se așeză iar la fereastră. Muște-

riul sorbi o înghițitură și-și pironi și el ochii la fereastră.

Dacă s-ar fi uitat însă cineva mai bine, ar fi văzut că tânărul se uita din când în când pe furiș la fată, care lăsase ochii în jos, roșind.

Pe bătrân îl plictisi în cele din urmă tăcerea și zise pentru a treia oară, de astă dată mușteriului:

— Al dracului vânt!

Tânărul nici nu-l auzi și de-abia după ce bătrânul zise iar după o pauză: „Cum, nu?" răspunse cu nepăsare:

— Nu face nimic.

— Numai praf...!

— Aș!

— Ce „aș"? Ăsta nu e praf?

— Ba da, ei și?

— Cum „ei și"? Când îți intră în ochi...

— N-ai decât să-i închizi.

— Să-i închid? Bine zici, dar ce te faci cu hainele?

— Te îmbraci cu ce ai mai prost.

Moșului îi veni apa la moară.

— Păi ale dumitale sunt destul de proaste. Altele n-ai?

— Nu.

Străinul spuse cu atâta nepăsare acest „nu", încât bătrânului îi sări țandăra. Mexicanul ține foarte mult la îmbrăcăminte. Poartă haine colorate, foarte pitorești, arme sclipitoare și-și împodobește hamurile cu argint. Dar la străin nu se vedea nimic din toate acestea. Nu avea nici măcar pinteni la cizme, ceea ce e ceva nemaiauzit, pentru un mexican.

— De ce nu-ți cumperi? îl întrebă Pirnero.

— Fiindcă n-am cu ce, răspunse cu aceeași nepăsare tânărul.

— Atunci ești un calic.

— Da.

Străinul băgă de seamă privirea rugătoare din ochii fetei, care parcă îi cerea iertare de vorbele tatălui ei.

— Dar ce ești dumneata la o adică? urmă bătrânul.

— Vânător.

— Așa? Și din asta trăiești?

— Da.

— Zău că mi-e milă de dumneata, zise bătrânul privindu-l cu dispreț. Cum poate trăi astăzi cineva din meseria asta? Înainte da, zic și eu. Erau, dom'le, oameni care însemnau ceva. Ai auzit de Inimă-de-urs?

— Da, a fost un apaș renumit.

— Dar de Ucigătorul-de-bivoli?

— Cel mai mare vânător de bivoli.

— Și de Săgeata-trăsnetului?

— Un german.

— Cel mai grozav însă a fost Stăpânitorul-stâncilor. De Gerard cel oacheș ai auzit?

— Sigur. Ce-i cu el?

— Se zice că și ăsta ar fi un om și jumătate. Aud că s-ar fi aținând pe-aici, pe lângă graniță. Poartă o barbă neagră, de aceea i se zice Gerard cel oacheș. Nu îi e frică nici de dracu! Nimerește pasărea din zbor și pumnalul lui nu dă niciodată greș. Mai înainte avea el ce avea cu bandele de tâlhari de prin Llano Estacado. De când a venit le-a stârpit de pe fața pământului. Eu, lui am să-i

mulțumesc că-mi primesc acum marfa neștirbită, că până a fi venit el, mi se trimitea de zece ori până o primeam o dată. Uite, vezi, așa un ginere aș... Își curmă vorba. Nu voia să-și înceapă cântecul față de un calic ca ăsta de-l avea în fața lui. Urmă: tare-aș vrea eu să știu din ce țară o fi. Te pomenești că-i german ca și mine, fiindcă ai noștri sunt toți niște viteji și jumătate. Da' dumneata de unde ești?

— Din Franța, răspunse vânătorul.

— Aoleu! Atunci ești francez!

— Bineînțeles.

— Hm... hm... păi și-așa e bine, senior... încheie Pirnero, căruia îi pierise deodată pofta de vorbă.

După un timp se sculă și ieși din prăvălie, făcând însă mai întâi semn fetei să-l urmeze.

— Ai auzit?

— Da.

— E francez. Ia seama. Știi că francezii ne-au trimis un neamț, mai bine zis un austriac, ca să-l facă împărat al Mexicului?

— Știu, cum să nu! Știe doar toată lumea...

— Atunci află că austriecii sunt toți oameni de treabă și n-am nimic împotriva lor. Ba am mai auzit că prințul ăsta Max, e un om foarte bun dar nu le place deloc mexicanilor fiindcă l-au trimis francezii. Zic că Napoleon al III-lea al lor e un mincinos și n-o să se țină de cuvânt și o să-l lase și pe prințul Max mai târziu în voia soartei. Mexicanii, vezi tu, nu vor împărat, ei vor republică, și-l cer pe Juarez de președinte.

— Care se află acum în Paco del Norte?

— Da. Și ce n-ar da francezii să pună mâna

pe el! Au pus armată pretutindeni și era cât p-aci să-l prindă în Chihuahua. A scăpat însă cu fuga și s-a refugiat la Paso del Norte, graniță indiană de care nu cutează nimeni să se apropie. De aceea îți spun că trebuie să ne ferim de francezi ca de foc.

— Dar ce-ți pasă ție de Juarez?

— Să mă ierți dumneata! Îmi pasă, și încă foarte mult. N-am vrut să-ți spun până acum, eu am însă mare talent în politică...

— Tu? întrebă fata privindu-l încremenită.

— Da, eu. Așa suntem noi, germanii. Și-apoi, am niște pământuri în Presidio, și fiindcă am drept de vot nu poate să-mi fie indiferent dacă se alege prințul ori Juarez. Max e bun, dar n-are partizani, e omul lui Napoleon, care a trebuit să se împrumute cu parale ca să-l facă împărat. Juarez ne cunoaște țara, e, cum s-ar zice, de-al nostru, și vrea să-i gonească pe francezi. Pentru asta însă trebuie bani, fetițo. A trimis pe cineva în Statele Unite ca să se unească cu americanii și să facă un împrumut de bani. Zilele astea s-a întors trimisul și a adus răspunsul că America nici nu vrea s-audă de un împărat mexican impus de francezi și ne împrumută cu treizeci de milioane de dolari. Acu, francezii au prins de veste și e sigur că au să caute să pună mâna pe bani. De aceea lăzile sunt aduse în marș forțat. În caz că nu pot înainta mai departe, vor fi ascunse deocamdată aici, la noi în casă. Juarez o să pună o pază strașnică. Nici francezii n-au să se lase însă și au să trimită iscoade să afle cum stau lucrurile, și tare mă tem ca francezul ăsta să nu fie un spion. De-abia scoate o vorbă și nu-și mai ia ochii de la

fereastră, ca și când ar aștepta pe cineva. Nu vezi că nici nu se uită la tine?

Resedilla știa ce știa, dar se feri să-i spună.

— Nu prea seamănă a spion, zise ea.

— Așa crezi? Trebuie să știi, fetițo, că un adevărat diplomat se cunoaște după față și ar putea să mă ghicească numaidecât. De aceea o să-l servești numai tu. Dar vezi, pentru numele lui Dumnezeu, să nu scapi vreo vorbă și să afle de la tine că sunt partizan de-al lui Juarez.

Resedilla își stăpâni un zâmbet și zise cu ironie:

— Fii fără grijă, am și eu sânge de diplomat în vine și n-o să mă dau de gol.

— Da, sunt sigur că mi-ai moștenit talentul meu diplomatic, zise bătrânul foarte serios. Întoarce-te acum în prăvălie și vezi ce ai de făcut. Poți să fii chiar puțin mai prietenoasă cu el, ca să nu observe nimic. Un adevărat diplomat știe să-și prindă dușmanul cu un zâmbet. Mă pricep eu...

Resedilla veni îndărăt și-l găsi pe mușteriu tot singur. Pe buzele ei flutura un zâmbet de drăgălașă șiretenie. Se așeză iar la locul ei fără să spună ceva, dar după câteva minute, tăcerea părându-i-se prea apăsătoare, întrebă:

— Ești într-adevăr francez, senior?

— Da. Dar de ce mă-ntrebi, seniorita, am eu aerul unui mincinos?

— Nu, răspunse ea cu sinceritate. Credeam că glumești. Știi că francezii nu sunt prea bine văzuți pe aici... nimeni nu-i iubește.

— Nici eu.

— Într-adevăr? se miră ea. Și totuși zici că ești francez.

— Sunt francez pentru că m-am născut în Franța, dar n-am să mă mai întorc niciodată acolo.

— Ai plecat silit, sau de bunăvoie?

— De bunăvoie, însă nu mai e patria mea.

— Trebuie să fie foarte dureros.

— Nu atât de dureros ca trădarea și necredința.

— Ai suferit astfel de dureri?

— Din nenorocire, da.

— Probabil o fată rea și fără inimă...

— Mi-a zdrobit inima și mi-a amărât viața...

— Mult trebuie s-o fi iubit!

— Nespus de mult! zise el oftând adânc.

Ce sincer îi vorbea!

— Trebuie s-o uiți, senior.

— Nu pot. De iubit n-o mai iubesc, dar m-a făcut atât de nefericit, încât nu pot s-o uit.

— Nu înțeleg, senior. Cum poți să fii nefericit, dacă n-o mai iubești?

— Fiindcă din pricina necredinței și a trădării ei mi s-a tras toată nenorocirea.

— A spus lucruri urâte despre dumneata, minciuni...

— Nu, seniorita, erau adevărate.

Resedilla simți un junghi trecându-i prin inimă.

— Ai glumit, nu-i așa, senior?

— Nu, seniorita, n-am glumit defel, ți-am spus adevărul.

Fata lăsă capul în jos și pe chipul ei se citea dezamăgirea.

— Atunci, te rog să mă ierți că te supăr cu întrebările mele, dar de câte ori ai venit pe la

noi te-am văzut tot trist și dus pe gânduri, parcă ți-ar fi ochii plini de lacrimi, și mi s-a făcut milă de dumneata.

— Da, da, sunt oameni în care plânge sufletul, dar le e rușine să lase să le curgă lacrimile.

— Am băgat eu de seamă și mi-am zis că o vorbă bună poate să-ți mai aline durerea. De multe ori întâlnești oameni străini, dar ți se pare că i-ai cunoscut de când lumea. Nu ți s-a întâmplat și dumitale, senior?

— Ba da, când te văd. Dar te rog să nu fii supărată de vorbele mele, seniorita. Dacă zici dumneata, plec și nu mai vin niciodată.

— Nu, senior, nu sunt supărată, și tare-aș vrea să nu te mai văd atât de trist. Dacă nu vrei să-mi spui ce te apasă pe suflet, spune-mi măcar cum te cheamă, zise ea cu glas duios.

— Spune-mi Mason, seniorita.

— Mason? Pare să fie într-adevăr un nume francez. Dar numele de botez care e?

— Gerard.

— A, ca pe Gerard cel oacheș, despre care vorbea tata adineauri... și porți și dumneata o barbă neagră ca și el. Și ce meserie ai, senior?

— Am fost *garrotteur**.

— *Garrotteur*? Nu-nțeleg... Ce e asta?

— Cred! O făptură nevinovată cum ești dumneata nu poate pricepe însemnătatea acestui cuvânt. Trebuie să știi, seniorita, că în orașele mari unde milioane de oameni trăiesc la un loc, sunt mii și mii care nu știu seara cu ce-și vor

* În traducere liberă: *strangulator* (de la verbul *garrotter* = a lega strâns, a strangula, *n.ed.*).

cumpăra a doua zi bucata de pâine. Dar și de aceia care își spun : „Dacă nu vei fura peste noapte, mâine nu vei avea ce mânca". Aceștia sunt sclavii crimei. Cea mai mare parte nu sunt tocmai vinovați, ba mulți chiar nevinovați. Tatăl crește feciorul și mama fata numai pentru crimă. Ei nu cunosc deosebirea dintre bine și rău, și acești indivizi trăind întocmai ca vulpea și leul, al căror instinct e hoția sau crima. Sunt fiarele de pradă ale genului omenesc.

— Doamne, ce jale!

— Da, seniorita, mai jalnic decât poți să-ți închipui.

— Dar parcă voiai să vorbești despre dumneata.

— Și eu am fost o astfel de fiară de pradă.

— Nu se poate! strigă ea speriată.

— Și totuși așa e. Nu învinovățesc pe nimeni, dar trebuia să mă supun tatei. Eram săraci și învățasem să disprețuim munca. Tata era un om slab, s-a apucat de furat. Eu însă eram voinic și puternic și ieșeam noaptea în calea întârziaților, le aruncam un laț de gât și, când îi vedeam leșinați, le goleam buzunarele.

— Doamne, Doamne, ce grozăvie! strigă Resedilla cutremurându-se.

Se făcuse albă ca varul la față. Omul, singurul pe care l-ar fi putut iubi, era un criminal — i-o spunea el însuși. Pentru ce-i povestea toate acestea? Tremura toată ca o frunză bătută de vânt.

— Da, grozăvie, zise el cu nepăsarea omului care trecuse prin multe în viață. A venit însă ceva și mai rău. Am cunoscut o fată. Ne iubeam și-i aduceam tot ce furam. Pe urmă, m-am împrietenit

cu un om rău care m-a pus la cale să omor împreună cu el. M-am prefăcut că primesc, dar să omor n-am putut, astfel încât pe cel amenințat cu moartea îl jefuiam doar. Am vrut apoi să devin om cinstit și-i dădui fetei care mi-era dragă toți banii. Ea însă m-a înșelat cu un altul, cu care a tocat tot ce-i dădusem.

— Și ce-ai făcut? Ai ucis-o?

— Nu, răspunse el cu dispreț. M-am apucat de muncă — eram fierar de meserie — și m-am făcut om de treabă. O, ce luptă mi-a trebuit cu mine însumi! Mă hotărâsem însă să fiu om cinstit și așa am rămas. Tocmai acum mi-am dat seama de ticăloșiile mele din trecut și am pornit în lume, departe de țara mea, ca să-mi ispășesc nelegiuirile și să mor printre străini.

Urmă o lungă tăcere. În ochii tinerei fete luci o lacrimă de durere; de renunțare sau de milă?...

— Dar pentru ce îmi dezvălui mie toate tainele vieții dumitale, senior? întrebă ea privindu-l cu seriozitate adâncă.

— O să-ți spun numaidecât, seniorita. Crezusem că o iubesc pe Mignon, care mă trădase, și din pricina căreia am cutreierat munții, pustiurile și savanele și m-am făcut vânător, *scout*, al cărui nume e azi cunoscut, dar în singurătățile acelea mi-am dat seama că nu a fost o dragoste adevărată. Am înțeles și mai bine acest lucru când te-am văzut pe dumneata. Mă atrăgea ceva încoace, așa cum îl atrage pe credincios să îngenuncheze la icoana Maicii Domnului. Și când am văzut că ochii dumitale mă priveau cu milă și duioșie, s-a trezit în mine conștiința datoriei mele. Nu, seniorita, nu trebuie să-ți dăruiești nimănui inima, mai ales unui

om ca mine care nu e vrednic de atâta fericire. Ți-am povestit tot trecutul meu ca să te îngrozești de mine și să mă disprețuiești. Și-apoi, mi se părea că mă spovedesc preotului sau chiar lui Dumnezeu însuși. Cine își recunoaște păcatele și se pocăiește, acela merită să fie iertat, după cum zice în *Sfânta Scriptură*. Și-acum plec, pentru a nu mă mai întoarce niciodată. Te rog însă să nu spui cine sunt, nimănui, altminteri s-ar putea întâmpla lucruri destul de grave care ar păgubi pe cineva căruia îi sunt de mare folos în momentul de față.

Gerard se sculă și dădu să plece, dar ea i se puse în cale și zise cu fața galbenă ca ceara:

— Fiindcă ai fost atât de sincer cu mine, senior, răspunde-mi la o întrebare: Ești un spion de-al francezilor?

— Nu.

— Și nici partizan de-al lor?

— Sunt de partea mexicanilor și mi-e drag Juarez. Te mulțumește ce-ți spun, seniorita?

— Da, pe deplin, acum sunt liniștită.

— Rămâi cu bine...

— Și n-o să mai vii pe la noi?

— Niciodată!

Și aruncându-i o ultimă privire deznădăjduită Gerard ieși pe ușă fără să mai întoarcă o singură dată capul. Dintr-o săritură fu pe cal și porni într-o goană nebună. Se opri numai după ce orașul abia se mai zărea în urmă, descălecă și se întinse în iarbă, lăsând calul să pască. Stătu multă vreme așa, cufundat în gânduri, când auzi calul nechezând, semn că se apropie cineva. Sări în picioare și lăsă ochii să-i rătăcească pe întinsul câmpiei. Zări un

călăreț care venea în goană spre el. Chipul i se lumină și zise calului mângâindu-l pe coamă:

— Liniștește-te, e Ochi-de-urs, prietenul nostru.

Calul auzise de atâtea ori numele acesta, încât era deprins cu el. Mai necheză o dată de bucurie, apoi se apucă iar să pască.

Indianul era ușor de recunoscut, deși purta o îmbrăcăminte modernă, dar după felul cum stătea aproape culcat pe gâtul calului, știai imediat că face parte din pieile-roșii. Sări din șa în goana calului, știind că animalul, care își luase avânt se va întoarce singur la el.

Era lesne de înțeles că acești doi oameni își dăduseră întâlnire în locul acela. Pentru vânători mai puțin experimentați ar fi fost greu să aleagă un loc anumit pe o câmpie unde nu se vedea nici un punct de reper, dar pentru ei, obișnuiți cu savanele, era ceva foarte lesne.

— Fratele meu roșu m-a lăsat s-aștept cam mult, începu francezul.

— Crede fratele meu alb că Soșinta nu mai știe să călărească, răspunse indianul. Am întârziat atâta fiindcă a trebuit... Am fost la Paso del Norte, la Juarez, mexicanul, să-l înștiințez că-i voi aduce cinci sute de apași viteji ca să elibereze Chihuahua. I-am mai spus că voi găsi aici pe fratele meu alb și el te-a rugat să te duci la seniorita Emilia, la Chihuahua, să vorbești cu ea.

— O să mă duc chiar imediat, deoarece am să-i comunic ceva important.

— Și cât crezi că ai să stai acolo?

— Nu știu încă nici eu; poate o săptămână, poate și mai mult.

— Atunci să mă aștepți de azi într-o săptămână la vremea prânzului lângă stejarul cel mare de pe muntele Tunis.

— Bine. O să iau mulți cai cu mine și pe al meu o să ți-l dau acum ție ca să-l găsesc odihnit.

— Spiritul cel mare să te însoțească, *Ugh!*

Cei doi bărbați se despărțiră. Ochi-de-urs porni, ducând calul lui Gerard de căpăstru, pe când Gerard se întoarse iar la Fortul Guadalupe. Ajuns în apropiere, prinse un cal de pe pajiște, încălecă în spinarea lui și-l zori la drum. (Ceea ce făcea el nu era furt, căci în Vest e obiceiul să încaleci pe primul cal care-ți iese în cale, cu condiția ca să-l lași apoi liber să se întoarcă de unde a plecat. Orice proprietar își cunoaște animalul după ștampila cu care a fost înfierat.)

Gerard, acest fost fierar și *garrotteur* parizian, devenise în decursul anilor un călăreț neîntrecut. Călări până pe la amiază, apoi prinse alt cal din cei care păsteau pe câmp, dând drumul ăluilalt, și ajunse a doua zi pe înserate la Chihuahua. Nu putea intra fățiș în oraș din pricina santinelelor ci trebuia s-aștepte noaptea ca să se strecoare printre ele cu riscul propriei sale vieți. Își legă calul de un pom din pădurea de la marginea orașului și așteptă să se întunece bine, apoi se apropie tiptil de orașul în care cunoștea fiecare casă, fiecare ascunzătoare.

Numai un om ca Gerard putea trece neobservat printre santinelele postate pretutindeni. Ajunse în curând la un șir de grădini, sări cu băgare de seamă peste un gard, se ghemui la pământ și scoase de trei ori un țipăt care imita uliul când îl trezești din somn. Se părea însă că semnalul n-a fost auzit

căci trebui să-l repete până ce auzi o poartă deschizându-se. O siluetă de femeie veni încetișor până aproape de el și întrebă în șoaptă:

— Cine e?

— Mexic, răspunse el.

— Și cine vine?

— Juarez.

— Bine, așteaptă puțin.

Umbra se îndepărtă și se întoarse abia după un sfert de oră. De astă dată veni de-a dreptul la el și-i întinse o rasă de călugăr.

— Uite hainele, ți-am lăsat drumul liber, și adăugă pe când el își îmbrăcă rasa peste hainele lui: Trebuie să fii mai prudent ca oricând, vine și maiorul.

— Asta îmi place. A și sosit?

— Nu încă, o să vină tocmai peste două ceasuri.

— Bine. Poftim pușca și păstrează-mi-o până ce ți-o voi cere eu.

— O să zăbovești mult?

— Nu știu. O să te scol eu când mă voi întoarce.

Gerard se înfășură bine în rasa de călugăr și se îndreptă spre stânga, unde găsi în zid o portiță deschisă. Intră într-o curte mărginită pe o parte de un gang cu stâlpi. O scăricică îngustă ducea la cel mai întunecos loc al curții. Urcă scara și dădu de o ușă deschisă. Intră, porni pe coridorul cufundat în întuneric din care se căscau mai multe încăperi, și ajunse la o ușă încuiată. Bătu.

Cineva trase zăvorul pe dinăuntru și ușa se deschise. O năvală de lumină sclipitoare îl orbi o clipă. În marea de lumină se ivi o femeie de o frumusețe uimitoare.

— În sfârșit ai venit, dragă Gerard! îl întâmpină ea cu bucurie.

După ce francezul își scoase rasa se așeză lângă ea pe un divan acoperit cu covoare scumpe. Femeia era îmbrăcată într-o rochie elegantă de seară și contrastul era izbitor: el în haine ponosite de vânător și ea în mătăsurile cele mai scumpe.

— Mi se pare că voiai să ieși? zise el.

— Da, mă duc la o *tertullia**, dar nu voi sta decât două ceasuri, fiindcă pe urmă trebuie să mă întorc să-l aștept pe maior. Renunț însă fără părere de rău la această plăcere.

— Adică la care: la tertullia sau la maior? întrebă el zâmbind.

— La tertullia, bineînțeles. Vizita maiorului nu e o plăcere.

— Cred și eu!

— Sper însă că voi avea în schimb plăcerea să te am aici mai multă vreme!

— Depinde de cele ce voi afla astă-seară. Pare că se pregătesc evenimente importante a căror dezlegare o voi afla aci în Chihuahua.

— Care e în momentul de față situația președintelui?

— Deocamdată nu tocmai bună. Juarez a fost nevoit să se apere până acum, așteaptă însă un moment prielnic ca să ia ofensiva, ceea ce se va întâmpla de îndată ce va primi banii care trebuie să-i sosească.

— Bani, zici? Ah, de-ar sosi odată! Trebuie să știi că de trei luni președintele nu mi-a plătit un gologan din leafă. Aici trec drept foarte bogată

---

* Petrecere în societate unde vine numai lumea mare.

și sunt silită să trăiesc pe picior mare ca să pot fi de folos cauzei. Nu mai am nici un ban și trăiesc din împrumuturi. Știu că nici președintele nu stă mai bine, dar o să vină o zi când n-o să mai găsesc de la cine să împrumut.

— E drept că stă și el destul de prost, dacă totuși îți trimite bani, înseamnă că știe să prețuiască foloasele pe care le avem de pe urma dumitale.

— Îmi trimite bani? strigă ea plină de bucurie.

— Da, prin mine, îi am de două săptămâni și te rog să mă ierți că nu ți i-am adus până acum, dar mi-a fost cu neputință să vin.

— Te iert, dragă Gerard, fiindcă știu că n-ai făcut-o din răutate. Și cât îmi trimite?

— Leafa pe trei luni din urmă și alte trei înainte. Ești mulțumită?

— Foarte! În hârtii?

— Bineînțeles, nu puteam doar să port atâta monedă la mine.

— Ce fel de bancnote? Cele din America de Nord m-ar putea da de gol.

— Sunt bancnote de-ale băncii naționale engleze.

— Admirabil! E cea mai bună măsură de prevedere. Unde sunt?

— Poftim! și Gerard scoase din carâmbul cizmei lui grosolane și prăfuite un teanc de hârtii de bancă. Femeia le numără, le făcu iar teanc, apoi zise:

— Și acum, dragă Gerard, trebuie să-mi faci plăcerea și să mănânci ceva. Trebuie să fii mort de foame.

— Drept să-ți spun, mi-e o foame de lup, răspunse el râzând.

În timp ce el mânca, vorbiră de lucruri obișnuite. De-abia după ce isprăvi, se așezară pe divan și ea începu:

— Știi că avem un nou prezident?

— Adică unul care vrea să fie. N-am auzit încă despre asta. Cine e?

— Un anume Pablo Cortejo din México. A fost administratorul averii contelui Fernando de Rodriganda.

— Dacă stă în capitală, ce speranțe poate el să aibă când orașul se află în mâinile francezilor?

— Am zis eu că e din México, dar nu locuiește în México. În momentul de față se află în provincia Chiapas.

— Are partizani?

— A fost printre cei dintâi care a luat partea francezilor în timp ce Pantera Sudului șovăia. Atâta timp cât Juarez a fost puternic și de temut, Cortejo s-a ținut în umbră, acum însă pare să-și închipuie că împrejurările îi pot fi prielnice, mai ales în provinciile de la sud în care francezii n-au prea făcut încă progrese.

— Și ce rezultat a avut până acum?

— Slab, dar Pantera Sudului pare încă nehotărât, ceea ce e primejdios, fiindcă trebuie să știi că indianul acesta are foarte mulți partizani.

— Totuși, nu cred că acest Cortejo ne poate fi cine știe ce dăunător.

— Nu se știe! Poate că are bani și mexicanul e foarte sensibil la așa ceva. Ce e mai curios în toată afacerea e că fata lui e mai dârză decât el.

— A, are o fată? Tânără și frumoasă probabil.

— Trebuie neapărat să fie și tânără și frumoasă?

— Da, fiindcă sunt două calități care te fac să reușești mai ușor.

— Fata lui Cortejo e însă bătrână și urâtă ca muma-pădurii.

— O cunoști?

— Personal nu, am văzut-o numai din fotografie. Se zice să seniorita Josefa se crede frumoasă. Altfel n-ar fi avut curajul să-și împartă fotografiile pretutindeni.

— Ai vreuna la tine?

— Da.

— Aș vrea s-o văd și eu.

Emilia luă dintr-o cutie o fotografie și i-o arătă.

— Brrr, urâtă mai e! se scutură Gerard râzând.

— S-o lăsăm acum pe Josefa și să vorbim de altele. Ce noutăți mai ai?

— Că Napoleon a început să trateze cu Statele Unite soarta Mexicului.

— Atunci arhiducele Maximilian se apropie de sfârșitul carierei sale de împărat. America n-are să admită niciodată un împărat în Mexic.

— Crezi?

— Sunt sigură.

— De unde știi?

— Am citit o copie a deciziei parlamentare aprobată cu unanimitate și care respinge recunoașterea unei monarhii în Mexic.

— Totuși perspectivele lui Maximilian nu sunt încă înlăturate complet. Ce-a zis împăratul francez de atitudinea Americii?

— Conștient de puterea lui, a întrebat pe șleau pe ambasadorul Americii la Paris: „Ce vreți, pace

ori război?" Își închipuia probabil că Statele Unite au destul pe cap cu actualul lor război civil, și un război cu Franța le-ar fi fost foarte neplăcut. Dar America nu vrea să cedeze și e sigur că Franța va renunța la planul ei, așa că șansele arhiducelui au scăzut simțitor. Dar, dragă Gerard, trebuie să sosească maiorul, așa că ar fi bine să treci în ascunzătoarea dumitale, încheie spioana ridicându-se de pe divan. Omul acesta e foarte punctual, peste două minute va fi aici.

— Dă-mi atunci cheia și felinarul.

— Poftim hainele, le-am și pregătit, sunt dincolo.

— Cât crezi c-o să stea maiorul?

— Atât cât îți trebuie să sfârșești cu hârtiile lui.

— Nu pot nici eu să știu cât timp o să-mi trebuiască, de aceea îți cer un ceas întreg.

— Bine. De acum într-un ceas maiorul va părăsi casa. Vezi să nu te prindă. Eu o să pretextez că mă doare capul ca să-l fac să plece.

Gerard trecu printr-o ușă mascată în camera de alături, care servea drept un fel de cămară unde se țineau lucruri de prisos. Aprinse felinarul, se dezbrăcă de hainele lui și se îmbrăcă într-o livrea de fecior. Apoi se puse s-asculte la ușă.

Auzi în curând voci. Venise maiorul. Îi cunoștea glasul, căci îl mai spionase și în alte ocazii de aci din cămară.

— O, Dios, ce frumoasă ești în astă seară, seniorita! îl auzi el zicând.

— Vai, ce compliment! exclamă Emilia cochetând. Cred, dimpotrivă, că arăt cât se poate de rău.

— De ce, stimată doamnă?

— M-a chinuit toată ziua o durere de cap îngrozitoare.

— Ah, migrena?

— Da. Nici nu te-aș fi primit, dacă nu ți-aș fi făgăduit atât de hotărât ora când îți dau voie să vii.

— Ce nenorocire, atunci trebuie să plec?

— Nu încă. Vreau să văd cât timp nervii mei vor putea rezista. Dar, poftim, ia loc.

Gerard era foarte mulțumit de această introducere. Ieși din cămară, trecu printr-un coridor luminat și cercetă cu privirea dacă nu-l vede careva, merse pe coridor până la capăt, scoase o cheie din buzunar și descuie ultima ușă. Păși pragul și încuie ușa în urma lui.

Se afla acum în apartamentul maiorului. Emilia închiriase toată casa și-i cedase maiorului câteva camere. Gerard scoase felinarul din buzunar și intră de-a dreptul în camera de lucru a maiorului. Obloanele erau bine trase, așa că nu pătrundea nici o rază de lumină afară. Pe cele trei mese ale încăperii se aflau hărți, planuri, cărți și carnete de notițe. Cercetă totul și trebuie să fi găsit în ele lucruri interesante, căci scoase dintr-un sertar o coală de hârtie și începu să copieze în grabă ce i se părea mai important. Puse apoi totul la loc și vârî hârtia în buzunar, stinse micul felinar și se îndreptă prin întuneric spre ușa antreului; în momentul acela trecea un servitor pe coridor. Așteptă până când acesta se îndepărtă, ieși binișor pe ușă și se întoarse în vârful picioarelor în cămară unde își schimbă iar hainele.

De obicei, când se strecura în apartamentul maiorului, se îmbrăca în livrea, ca să fie luat drept

servitor, dacă l-ar fi văzut cineva. Se apropie de ușă și ascultă. Îl auzi pe maior zicând:

— Coniță dragă, sunt cât se poate de nenorocit că trebuie să plec.

— Și eu și mai nefericită că din cauza indispoziției mele nu te pot reține, răspunse Emilia cu o prefăcută mâhnire în glas.

— Și când pot să mai vin?

— Peste patru zile.

— Peste patru zile? răspunse el mirat. De ce atât de târziu?

— Fiindcă până atunci sper să fiu pe deplin restabilită. Migrena e o boală îndărătnică, nu te slăbește cu una cu două.

— Atunci știi ce? Nu hotărâm nici o zi. Voi veni îndată ce te vei simți bine.

— Minunată idee.

— Vei avea însă bunătatea să mă înștiințezi, nu-i așa?

— Se-nțelege!

— Mulțumesc. Voi alerga la cea mai mică chemare, fii sigură de asta... Noapte bună!

Maiorul plecă. Gerard mai așteptă câteva minute de teamă să nu se mai oprească de vorbă în vestibul, dar ușa se deschise și o auzi pe Emilia întrebându-l pe întuneric:

— Aici ești, Gerard?

— Da. Ți-a spus ceva?

— Nu.

— Vai de mine! Tocmai acum când venisem să aflu lucruri interesante...

— Nu puteam să vorbesc mult, câtă vreme pretextasem că sunt bolnavă. De altfel, îmi închipuiam că vei găsi singur ceea ce căutai.

— Din fericire, așa e.

— A, ai descoperit ceva?

— Da, chiar foarte mult.

Emilia se așeză lângă el pe divan și-l privi întrebător.

— Nu dispun de prea multă vreme, începu el, deoarece din cele ce-am aflat reiese că trebuie să lucrăm cât se poate de repede. Atâta pot să-ți spun deocamdată, că am copiat un ordin de-al lui Bazaine, care cere ca, în timp de trei zile, să pornească de aci trei companii de soldați ca să ia în stăpânire fortul Guadelupe.

— Vai de mine! strigă ea speriată.

— Nu-i nimic, le venim noi da hac! o liniști el. Nu ți-am spus încă vestea că peste câteva zile voi avea ajutorul a peste cinci sute de apași pe care mi-i pune la dispoziție prietenul meu Ochi-de-urs.

— A, tânărul apaș care caută pretutindeni urma fratelui său Inimă-de-urs, dispărut de atâta vreme?

— Da, chiar el. Sper că apașii lui vor face minuni.

— Nu-nțeleg eu de ce pun francezii atâta preț pe fortul acela neînsemnat?

— Nu e nevoie să fi făcut școala de război ca să înțelegi atâta lucru. Tactica e probabil pentru Juarez. Vor să-l încolțească în Paso del Norte și fortul e bine ales în acest scop. Voi avea eu însă grijă să nu pună ei mâna pe el. Cunosc acum itinerarul lor, ba am mai prins și altele din hârtiile și planurile lor.

— Francezii ăștia uită că Juarez e încă foarte

puternic. Jumătate din Mexic ar sări ca un singur om la chemarea lui.

— Ceea ce are să se întâmple în curând, fii pe pace! Și acum trebuie să plec, seniora.

— Umblă sănătos, Gerard. Când mai vii?

— Nu știu, dar cred că în curând. Noapte bună.

Ieși din casă tot cum venise și bătrâna grădinăreasă care îl aștepta afară îi dădu înapoi rasa de călugăr și pușca. Tânărul francez nu bănuia nici pe departe primejdia care-l aștepta. Când trecuse acum două ceasuri printre santinele, una din ele auzise parcă un zgomot ușor, dar își zise că va fi fost vreo pisică. Începuse apoi să se plimbe iar de colo până colo fără grijă, până ce-i veni poftă să-și aprindă luleaua. Scoase deci din buzunar o cutiuță și trase un chibrit. La lumina flăcării zări într-un mușuroi de pământ urme de pași. Se uită mai de-aproape, apoi se ridică murmurând:

— Aha, a trecut careva pe aici, urmele sunt încă proaspete. Oare cine să fi fost?

Mai aprinse câteva chibrituri și văzu clar încotro se îndreptaseră pașii.

— Ăsta care-o fi fost s-a strecurat printre posturile noastre și a intrat în oraș... mormăi soldatul. Pesemne că avea el ceva de gând. Ia să raportez eu comedia...

Chemă santinela apropiată și-i spuse ce bănuia. Vestea trecu din om în om până la ofițerul de serviciu, care raportă comandantului. Acesta luă lucrul în serios și se duse la prima santinelă ca să cerceteze.

— Hai, spune ce știi! îi porunci el.

— Păi... să trăiți!... am auzit un zgomot... începu soldatul.

— Și n-ai somat? se răsti la el comandantul.

— Ziceam că o fi vreo pisică... se scuză omul.

— Pe urmă?

— Pe urmă mi-a dat în gând să văd ce e. Dacă o fi fost om, gândeam eu, trebuie să fi lăsat urme. Am aprins un chibrit și am văzut că așa era.

Bine. Îți iert neglijența, fiindcă ai căutat s-o îndrepți singur. Aprinde-ți felinarul!

Porunca fu executată și la lumina felinarului urmăriră pașii până unde pământul era bătătorit. De aci urmele se pierdeau.

— Aha, individul a intrat în oraș, dar n-a ieșit. O să caute să iasă pe același drum. Întindeți-vă la pământ și așteptați. Mexicanii sunt foarte șireți. S-ar putea să vă zărească. Cum l-oți vedea, somați-l să se oprească. În vremea asta eu o să dau ordin posturilor din afară să fie cu ochii în patru.

Comandantul plecă lăsând cincisprezece oameni bine înarmați, mai mult decât trebuia ca să prindă pe unul singur care habar n-avea ce-l așteaptă.

Trecură câteva ceasuri fără să se ivească țipenie de om. Începură să creadă că individul a rămas în oraș sau că a ieșit prin altă parte, când auziră pași apropiindu-se.

— Vine! șopti sergentul.

Văzură în curând un om pășind cu băgare de seamă, dar într-o clipă fu apucat de zeci de mâini și trântit la pământ.

— Ei drăcie! zise el în franțuzește. Ce vreți?

— Să punem mâna pe tine, răspunse sergentul cu ciudă.

— Așa? Numai să puteți...

Și zicând aceste cuvinte făcu o sforțare ca să scape, dar degeaba, genunchii soldaților îl apăsau cu putere pe piept.

Gerard înțelese că trebuia să se supună. Nu voia să se servească de armă, deoarece aceasta i-ar îngreuna mai târziu situația. Dacă se preda de bunăvoie, îi mai rămâneau șanse de scăpare. De aceea zise cu glas liniștit:

— Lăsați-mă oameni buni, de ce mă strângeți așa? Vreți să vin cu voi, uite vin!

— Aprindeți felinarele! porunci sergentul.

Soldații aprinseră felinarele, și la lumina lor văzură că străinul e înarmat.

— Luați-i armele și legați-l bine! strigă sergentul cu glas poruncitor.

Unul din soldați îi luă cureaua lui Gerard și-i legă cu ea mâinile în lungul trupului socotind c-a făcut mare ispravă. Dar un experimentat vânător de-al preriilor știe să se folosească de orice prilej. Când îi trecură cureaua în jurul trupului ca să-i lege mâinile, în loc să le lipească strâns de coapse, Gerard le îndepărtă cât putu mai mult, ca să rămână puțin loc la mijloc. Cureaua i-o trecuseră numai de la cot în jos, lăsându-i pieptul și brațele libere, ceea ce i-ar fi îngăduit la un moment dat ca printr-un efort mai mare să-și poată scoate mâna dreaptă din curea.

— Cine ești? îl întrebă sergentul cu glas batjocoritor.

— Un argat, răspunse el calm.

— Nu prea semeni a argat. De unde vii?

— Din Adama.

Adama e la o depărtare de câteva ceasuri numai de Chihuahua.

— Și ce căutai în oraș?

— Să-mi văd logodnica.

— De ce-ai venit pe furiș?

— Ce, tu nu te-ai dus niciodată pe furiș la vreo fată?

— Ia ascultă, mă, să nu mă tutuiești, că te pocnesc cu patul puștii, ai înțeles?

— Păi... dacă mă tutuiești tu, de ce să nu te tutuiesc și eu?

— Eu sunt soldat de-al Măriei Sale Împăratul. De altminteri prea vorbești bine franțuzește, par-c-ai fi parizian.

— Păi și sunt.

— Parizian și argat în Adama? Nu e lucru curat la mijloc. Să vedem ce-o să spună domnul comandant. Hai, înainte marș!

— Ai dreptate, poate că o pricepe el ceva, fiindcă, după cum văd, tu ești cam greu de cap...

— Mă omule, nu ești tu argat cum nu sunt eu popă...

— Se prea poate.

— Să te ducem mai întâi la postul de gardă, pe urmă om vedea noi ce-o mai fi.

— Bine, duceți-mă.

Porniră. Era întuneric beznă și i-ar fi fost lesne lui Gerard să fugă; îi luaseră însă armele și nu se îndura de ele. Pușca lui cu două țevi îi fusese atâția ani tovarăș credincios; ea îl hrănise și-l apărase de primejdii, cum să se despartă acum de ea? Gerard se lăsă dus de soldați, nădăjduind că i se va ivi mai pe urmă prilejul să fugă.

Ajunseră în oraș. Cartierul general era la primărie. Aci locuia și comandantul, căruia i se pusese la dispoziție primul etaj. Ferestrele erau toate luminate, deoarece comandantul avea sindrofie în seara aceea, sindrofie la care fusese invitată și Emilia.

La parter era corpul de gardă. Câțiva subofițeri stăteau de vorbă la un pahar cu vin, și printre ei se afla și cantiniera sau „vivandiera" cum îi ziceau francezii.

— Da, da, s-a isprăvit cu Juarez al lor, zicea un tânăr căruia de-abia îi mijise mustața.

— Parcă se sinchisește cineva de el! răspunse un camarad. Tot războiul n-a fost decât un fleac, ca și când am fi gonit niște muște cu prosopul. Las' că nici nu merita mai multă osteneală arhiducele ăsta.

— Cine, arhiducele? Nu cumva crezi că pentru el s-a făcut ce s-a făcut? N-a fost decât un om de paie pus de noi ca o sperietoare. O să-l trimitem frumușel acasă la el și o să punem în locul lui pe Bazaine al nostru prezident al Mexicului și Napoleon o să fie silit să declare țara provincie franceză.

— Bine, bine, dar ce-au să zică Puterile?

— Până să se trezească ele, lucrul o să fie înfăptuit, dar mai e câte un hop de trecut. De pildă, ticălosul ăla de-i zice Gerard cel oacheș...

— Ăsta ne-a dat de furcă mai mult decât alți zece spioni la un loc. Tare aș vrea eu să am banii pe care i-a pus Bazaine pe capul lui...

— Cam cât?

— O sumă mare de tot. Omul ăsta i-a adus mai mult folos lui Juarez decât o întreagă armată. E mai primejdios și decât Pantera Sudului, măcar că nici cu ăla nu-i de glumit... A, dar ăsta cine-o mai fi?

În clipa aceea soldații îl împingeau pe Gerard pe ușă. Privirile lui se opriră ca hipnotizate la cantinieră. Recunoscu în ea pe Mignon, fosta lui iubită. Așadar, până aici ajunsese femeia care îl

nenorocise, pentru care suferise atât și din pricina căreia luase drumul pribegiei...

— Ați pus mâna pe el? întrebă caporalul de gardă.

— Da, uite-l! răspunse sergentul. Zice că e argat și că vine de la Adama, dar nu prea îmi vine să cred ce spune.

Deodată cantiniera se sculă de unde ședea, veni lângă prizonier, îl privi mai de-aproape și strigă:

— Ăsta argat? V-a mințit cu nerușinare. E Gerard, fierarul din Paris, îl cunosc eu bine...

— Gerard! Fierarul! Din Paris! se auziră câteva glasuri exclamând.

— Da, a fost pungaș, apaș, sau mai bine zis *garrotteur* — cum li se spune la noi.

— Aha, *garrotteur!* repetă sergentul încruntat. Ți s-a înfundat, băiete, o să-l vezi tu pe dracu...!

— Vă luați voi după ce spune o muiere ca asta? zise Gerard cu dispreț.

— Ce-ai zis? Muiere? Eu...? Îți scot ochii acu, pungașule! strigă ea înfuriată și vru să se repeadă la el.

— Stai! o opri sergentul, lasă-l pe mâna mea! Dar mai întâi trebuie să mă duc să raportez comandantului.

Vru să iasă pe ușă, se izbi însă piept în piept cu un locotenent care întrebă răstit:

— Ce-i gălăgia asta?

Soldații făcură „drepți" și sergentul răspunse izbind călcâiele:

— Să trăiți, domnule locotenent, am prins un șndivid care s-a furișat în oraș și acum voia s-o iteargă binișor.

— A, acela de acu trei ceasuri?

— Da, să trăiți!

— Cine e?

— Zice că e argat în Adama, dar cantiniera jură că ar fi un fierar din Paris pe care-l cunoaște foarte bine. Nu s-a lăsat cu nici un preț să fie prins.

— Aha! E îndărătnic. Și mai rău. Cum îl cheamă?

— Gerard.

Ofițerul se dădu un pas îndărăt și strigă:

— Măi băieți, știți voi cine e ăsta? E Gerard cel oacheș. Ați auzit voi de el? După care i se adresă direct: Așa-i că nu m-am înșelat? Răspunde!

Un sentiment de mândrie îl opri pe francez să tăgăduiască, totuși voia mai întâi să vadă ce-o să spună comandantul. Dădu deci din umeri și răspunse dârz:

— Dovedește-o, locotenente!

— Domnule locotenent! se răsti ofițerul. De altfel, n-are nici o importanță dacă recunoști sau nu, fiindcă o să aflu numaidecât ce vreau să știu. Se zice că patul puștii lui Gerard e de aur îmbrăcat cu plumb. Unde ți-e pușca?

— Uite-o, domnule locotenent, răspunse sergentul.

— Bine. Zgârie nițel plumbul cu un cuțit să vedem dacă iese aurul la iveală.

Gerard înțelese că e descoperit. Ceea ce se zicea despre pușca lui era adevărat. Patul nu-i slujea numai drept armă, ci și de pungă. Când îi trebuiau bani, făcea o crestătură în el și scotea dinăuntru aur. Lucrul se zvonise și multă lume îi cunoștea taina.

— Ei drace, de aceea era pușca așa de grea! spuse sergentul minunându-se, apoi scoase briceagul din buzunar și crestă patul pușții.

— E aur, domnule locotenent, aur curat! strigă el plin de bucurie.

— Atunci nu mai încape îndoială că el e. Mă duc eu însumi la comandant ca să-i duc vestea cea bună, zise locotenentul și ieși repede pe ușă.

Ceilalți se uitau cu teamă la prizonier. Toți tăceau. Cantiniera amuțise și ea.

Locotenentul urcă în fugă scara. Comandantul era înconjurat de o mulțime de doamne mexicane, câțiva civili, tot mexicani, și mai mulți ofițeri francezi. Mulți din băștinași erau cu trup și suflet devotați lui Juarez și îi urau pe francezi, dar își ascundeau sentimentele în adâncul inimii lor.

— De ce ești atât de agitat, locotenente? îl întrebă comandantul pe ofițer, când îl văzu dând buzna pe ușă.

Acesta luă poziția de drepți și zise emoționat:

— Am onoarea să vă raportez, domnule comandant, că Gerard cel oacheș a fost prins!

— Cum, ce-ai spus? E cu putință? strigă comandantul nevenindu-i să creadă.

Vestea căzu ca o bombă în mijlocul adunării. Francezii erau încântați, pe când mexicanilor le plângea inima. Dacă acest partizan valoros fusese într-adevăr prins, prezidentul Juarez pierdea un colaborator prețios. Toți erau însă foarte curioși să vadă un om atât de temut și ascultau cu încordare cele ce povestea locotenentul. Comandantul dădu ordin ca prizonierul să fie dus imediat în biroul lui particular. O doamnă însă, care se bucura de favoarea comandantului, îi spuse cu glas rugător:

— Domnule comandant, noi, toate cucoanele care suntem aici, te rugăm să ne lași și pe noi să-l vedem. Nu-i așa că n-o să ne refuzi?

— Bine, răspunse el după ce se gândi câteva clipe, să-l aduci aici, locotenente. Vezi să nu uiți și pușca, faimoasa lui pușcă despre care se spune că face minuni.

Nu trecu mult și ofițerul veni cu prizonierul, escortat de un mare număr de soldați. Gerard se opri în ușă.

— Vino încoa, mă! îi porunci comandantul.

Tânărul nu se clinti.

— Încoa! ți-am spus, se răsti comandantul.

Și fiindcă Gerard nu se mișcă, locotenentul îi dădu un ghiont vrând să-l împingă înăuntru. Gerard se întoarse atunci ca fulgerul, ridică piciorul și-l izbi cu atâta putere în pântece, încât ofițerul se prăbuși la pământ și scăpă pușca din mână.

— O să te învăț eu, secătură; Gerard cel oacheș nu e omul pe care să-l înghiontești! strigă el înfuriat.

Cuvintele lui îi impresionară pe cei de față. Ofițerii erau indignați de insulta adusă unuia de-ai lor, iar mexicanii înțeleseră cu groază că tânărul lor prieten era pierdut. Femeile erau entuziasmate de îndrăzneala lui.

Printre ofițeri se afla și maiorul, admiratorul Emiliei; fire nervoasă, acesta de-abia se putea stăpâni să nu se repeadă la Gerard să-l pălmuiască. Colonelul porunci însă să se facă liniște.

— Să nu luăm în seamă mojicia acestui individ, zise el. Fiți siguri că o să-și primească în curând pedeapsa. Ți-am spus să vii mai aproape, de ce n-ai ascultat? se adresă el prizonierului.

— Pentru că nu sunt în solda dumitale ca să-mi poruncești și să-mi spui „mă". Eu sunt un om al întinselor savane, un vânător cunoscut și cer să mi se dea considerația ce mi se cuvine, răspunse el privindu-l întunecat.

— Ce considerație vrei să dau unui om care dă cu piciorul într-un ofițer francez ? zise comandantul zâmbind ironic.

— De altfel, considerația dumitale m-ar lăsa rece, urmă prizonierul. Eu sunt deprins cu politețea și buna-cuviință a mexicanilor care știu să respecte meritele fiecăruia. Un vânător iscusit și un cercetător al preriilor nu e mai prejos decât un ofițer. Era de datoria mea să-i dau o lecție de bună-cuviință acestui locotenent care nu știe cum trebuie să se poarte în fața cucoanelor.

Doamnele îl priviră încântate, pe când ofițerii scoteau exclamații de indignare.

Comandantul îi potoli cu un gest, apoi urmă :

— Aș putea să consider tăcerea dumitale — vezi că-ți vorbesc politicos — drept o mărturisire, dar doamnele de față vor fi poate curioase să te mai audă vorbind. Așadar, ești într-adevăr Gerard cel oacheș ?

— Da.

— Ce treabă aveai în oraș ?

— Să văd pe cineva.

— Pe cine ?

— Treaba mea !

— Cu ce scop ?

— Să mă-nțeleg cum am putea goni pe vrăjmași.

— Așa ? Și cine sunt aceștia ?

— Francezii.

— Trebuie să recunosc că nu ocolești răspunsurile. Ești cât se poate de sincer, aș putea spune chiar obraznic. Numești pe francezi vrăjmași fiind și dumneata francez.

— Am fost. Îi iubesc pe mexicani și mi-aș da viața ca să-i dezrobesc de sub jugul asupritorilor.

Comandantul era înmărmurit de atâta îndrăzneală și dispreț de moarte.

— Regret, dar nu o să mai ai când contribui la această dezrobire, căci cele ce ai spus acum ajung ca să-ți hotărască osânda. Vei ieși de aici pentru a fi împușcat imediat. Mai întâi însă, drept pedeapsă pentru că ai lovit un ofițer francez, vei fi biciuit până la sânge. Și-acum, care ți-e ultima dorință?

— Deocamdată nici una. Mi-o voi exprima la timp. Un om de-al preriilor nu e obișnuit să i se impună o dorință.

— Ești nebun, tinere! Ai într-adevăr legături cu persoane de-aici, din oraș?

— Atât de multe încât te-ai îngrozi dacă le-ai cunoaște.

— Se zice că ești prieten cu Juarez. Îi cunoști planurile?

— Și pe-ale lui și pe-ale voastre.

— Te lauzi! Ce planuri de-ale noastre cunoști?

— Pe toate. Urmările o vor dovedi.

— Destul! M-am săturat de atâta lăudăroșenie. Să vorbim de altele. Armele acelea sunt ale dumitale?

— Da.

— Ia dă-le încoa' locotenente.

Ofițerul puse pe masă pușca, revolverele și pumnalul prizonierului. Comandantul luă pușca și-i examină patul.

— E plin cu aur. De unde îl ai?

— Am descoperit în munți o vână de aur.

— Așa? N-ai vrea să ne vinzi planul locului?

— Pentru ce? Zici că ai intenția să mă împuști...

— Desigur. S-ar putea da însă banii moștenitorilor dumitale.

— Nu ți-aș spune locul nici dacă mi-ai da pe el valoarea întregii cantități de aur care se află acolo. Nici cel mai de rând mexican n-ar face o josnicie ca asta.

— Ești un om rău și un încăpățânat. Ai ucis și francezi cu pușca dumitale?

— Da.

— Câți?

— Nu știu. Eu țin socoteala numai de sălbăticiunile pe care le ucid, nu și de francezi.

— Ia seama cu cine vorbești! strigă comandantul înfuriindu-se.

— Cu un om de care nu mă tem.

— Bine. Văd că-ți cauți cu tot dinadinsul moartea. N-o să scapi de ea, fii pe pace! Vei muri însă altfel decât te aștepți și nu îndată, după cum ți-am spus adineauri. Am impresia că se pot afla multe de la dumneata, dar după cum înțeleg nu de bunăvoie, așa că te vom supune la chinuri.

— Ce vrei să știi?

— Mai întâi pe cine cunoști aici în oraș.

— Degeaba, n-o să afli.

— O să vedem noi! râse batjocoritor comandantul. Pe urmă mă vei pune la curent cu planurile lui Juarez, prietenul dumitale...

— De prisos, le veți afla îndată ce vor fi puse în aplicare.

Mexicanii ascultau cu o atenție încordată la cele ce spunea, pe când ofițerii fierbeau de indignare și de rușine că un colonel francez îngăduia să i se vorbească astfel.

În cele din urmă acesta nu mai putu îndura și strigă înfuriat:

— Mi-ai pus răbdarea la grea încercare, dar și răbdarea are o limită. O să te învăț eu cum se înmoaie nemernici de teapa ta! Voi pune să ți se dea cincizeci de vergi și vom vedea noi dacă tot așa o să vorbești apoi.

Ochii lui Gerard scăpărau scântei:

— Ți-am dovedit adineauri că nu sunt omul care să îndure bătăi. Bătaia jignește onoarea.

— Nu-mi pasă mie de onoarea dumitale! spuse cu dispreț colonelul. Luați-l de aici!

— Nici mie de-a dumitale! strigă Gerard. O să-ți arăt eu cine e bătut și-și înjosește onoarea.

Și în clipa următoare brațele lui se smulseră din curea, îi rupse colonelului epoleții și-l izbi cu atâta putere sub fălci, încât îl făcu grămadă la pământ. Vârî repede pistoalele în teacă, apucă pumnalul între dinți, și cu patul puștii începu să pocnească pe soldați în cap. Se repezi apoi la fereastră și dispăru strigând cu hohot disprețuitor:

— Noapte bună, doamnelor!

Soldații se tăvăleau pe jos, în vreme ce ofițerii stăteau ca împietriți. Își veniră însă în curând în fire și începură să răcnească înnebuniți de furie:

— După el! Repede, să nu ne scape!

O luară la goană pe scară, dar nici unul nu îndrăzni să sară pe fereastră. Mexicanii rămaseseră pe loc, apoi se îngrămădiră toți, femei și bărbați, în jurul comandantului.

— Ce lovitură îngrozitoare! E mort... zise careva.

— Nu, e doar leșinat, adăugă altul. Să-l întindem pe canapea.

Unele dintre doamne leșinaseră, altele șopteau între ele cuvinte de admirație pentru Gerard, pe când vreo câteva alergară la fereastră să vadă dacă îndrăznețul francez avusese timp să fugă.

Puteau fi fără grijă. Tânărul sărise drept în picioare și într-o clipă fu în spinarea primului cal care îi căzu la îndemână; pe când ofițerii erau de-abia în capul scării, el și apucase să dea colțul.

Acum era vorba cum să treacă printre posturile de santinele ca să iasă din oraș. Calul de sub el era sprinten și odihnit, așa că lucrul părea oarecum lesne.

Orașul era cufundat în întuneric, ceea ce nu era însă o piedică pentru Gerard. Gonea la întâmplare pe stradă și la capătul ei dădu de o santinelă. Până să aibă soldatul timp să-l someze și să-i pună arma în piept, călărețul trecuse ca o săgeată pe dinaintea lui. Omul își cunoștea însă datoria. Descărcă un glonte ca să dea alarma și imediat se auziră afară din lagăr strigătele:

— Cine-i acolo? Stai!

Gerard nu răspunse. Câteva împușcături răsunară și calul fu atins. Îi dete pinteni și zbură mai departe. Dar calul, lovit serios, slăbea. Gerard înțelese că în curând va cădea grămadă și de teamă să nu-l tragă sub el, sări din șa și se îndreptă în goană spre câmp.

Cunoștea bine locurile și știa bine unde își legase calul. Principalul era să nu fi dat cineva

de el în lipsa lui. Îl găsi însă acolo unde îl lăsase. De-abia acum se crezu scăpat.

— Să poftească acum să mă prindă! murmură el.

Încălecă, întoarse calul spre nord, porni mai întâi la trap, pe urmă în galop și se pierdu în întuneric.

Când începu să se lumineze de ziuă, era departe. Curând după-amiază văzu niște cai păscând. Aruncă lasoul, prinse unul din ei, încălecă și luă drumul spre El Paso del Norte.

Duminică spre seară. Bătrânul Pirnero stătea în prăvălie și privea pe fereastră. Ploua cu găleata. Cârciumarul era în toane rele. O trimise pe Resedilla să-i aducă o halbă de bere. Aceasta îi aduse halba și i-o puse dinainte pe masă, apoi se așeză la locul ei obișnuit cu o carte în mână.

Bătrânul sorbi o înghițitură zdravănă, trânti paharul pe masă și bodogăni necăjit:

— A dracului ploaie!

Nici un răspuns.

— Parc-ar veni potopul. Tu ce zici?

Și fiindcă fata tăcea, se răsti mânios:

— Ce? Ai spus ceva? Nu cumva n-am dreptate?

— Ba da, răspunse ea scurt.

— Dacă m-ar apuca o ploaie ca asta pe câmp și m-aș duce dracului, știu că nu ți-ar părea rău.

— Dar bine, tată...!

— Ce, adică nu se poate întâmpla? Să zicem că mă apucă o ploaie ca asta, răcesc și mă duc pe lumea cealaltă. Ei, și tu ce te faci? Să duci singură gospodăria mai departe? Și prăvălia? Aici se cere cap de bărbat, nu de muiere.

Resedilla râse cu poftă.

— Lasă, tată, că nu te duci tu pe vremea asta la câmp, fiindcă n-ai pentru ce, și nici de

răcit n-o să răcești numai ca să mă faci să cred că trebuie să mă mărit cu orice preț.

— Tot ce se poate. Vezi de ce mi-e mie necaz pe tine... nu vrei să pricepi odată că... A, dar ăsta cine-o mai fi?

Bătrânul își curmă vorba auzind tropot de copite; un călăreț de pe care apa curgea șiroaie se oprise în fața ușii.

— Na, iar calicul... spionul. Nu mă duc azi afară din pricina lui, să știu de bine că-mi dau pe față toată diplomația.

Noul sosit era într-adevăr Gerard. Resedilla roși văzându-l. Când intră pe ușă, bătrânul Pirnero de-abia îi răspunse la bună-ziua, dar fata îi zâmbi prietenos. Tânărul ceru un rachiu și se așeză la o masă.

Multă vreme tăcură toți trei, numai bătrânul bătea înciudat cu degetele în geam. În cele din urmă se plictisi și începu:

— A dracului ploaie!

— Da, răspunse Gerard.

— Potop, nu altceva.

— Nu tocmai.

— Ce nu? Nu ești de părerea mea? replică bătrânul indignat, și se uită înfuriat la Gerard. Uitase să zâmbească diplomatic, cum zicea el. Dar nu te vezi, omule? Curge apa de pe dumitale ca dintr-un butoi!

Gerard se uită jos la picioarele lui și văzu că se făcuse o băltoacă în jurul său.

— Să mă ierți, senior Pirnero, că am dat, așa, buzna în casă, dar de-abia așteptam să mă văd la adăpost.

— Bine, bine, nu zic, da' de ce ai venit așa ud leoarcă? N-ai nevastă care să te primenească?

— N-am.

— Vezi? Omul trebuie să se însoare, așa nu merge. Am ori nu dreptate?

— Ai, cum să n-ai!

— Ei, așa-mi placi! Om deștept, măcar că nu te potrivești cu Gerard cel oacheș. Tii, mult aș da să-l văd și eu!

Tânărul zâmbi.

— Dacă te duceai la Chihuahua îl vedeai.

— Cum era să-l văd? Nu calcă el acolo, că e plin de francezi.

— Tocmai de aceea se dusese și el, așa am auzit.

— Ce treabă avea cu ei?

— Să le afle planurile.

— Aha, ca să-i spioneze... Nu prea-mi vine să cred. Mai degrabă vin ei la noi ca să ne spioneze, adăugă bătrânul privindu-l cu necaz.

— Și totuși a fost acolo, dar l-au prins, urmă tânărul fără să se tulbure.

— Nu te cred! strigă Pirnero sărind în sus indignat.

— Totuși așa e, zise tânărul zâmbind, bucuros că bătrânul îi purta atât interes lui Gerard cel oacheș.

— Și-ți pare bine, ai? zise Pirnero cu ciudă. Doar ești și dumneata francez.

— Sunt, dar nu găsesc că împăratul a făcut bine să-și trimită armata în Mexic.

La aceste cuvinte bătrânul împinse scaunul cât colo, veni lângă tânăr, îl privi drept în ochi și strigă:

— Și dumneata crezi că mă păcălești pe mine, că nu știu cine ești? Ești un spion francez, asta ești! Ai venit aci ca să afli ce gândim și vrei să mă tragi de limbă... Nu sunt eu așa de prost cum mă crezi... întinzi capcana ca să mă prinzi. Degeaba, flăcăule, te-ai dat singur de gol.

Resedilla se îngălbeni, dar Gerard urmă foarte liniștit:

— Cu ce m-am dat de gol?

— Fiindcă te bucuri că au pus mâna francezii pe Gerard cel oacheș.

— S-a bucurat el destul că a avut prilejul să le tragă clapa: l-au prins, dar le-a scăpat printre degete.

— Zău? Ia povestește-mi și mie cum s-a întâmplat.

— Cu plăcere, senior Pirnero.

Gerard istorisi cele petrecute, ferindu-se, bineînțeles, să pomenească de Emilia. Bătrânul îl ascultă cu încordare.

— Aha, le-a scăpat! Nu îi vin ei de hac, fii pe pace! Ăsta e un om și jumătate. Și zici că le-a spus toate pe șleau? Și-ți pare bine, ai?

— Foarte bine! Sunt de obârșie franceză, dar mi-e drag Mexicul, și n-am de gând să mai plec de-aici, îl urăsc de moarte pe Napoleon, care vrea să pună stăpânire pe țara asta atât de frumoasă, și voi face tot ce-mi va sta în putință ca să-l împiedic.

— Dumneata? replică bătrânul cu o intonație ciudată. Lasă-te păgubaș, tinere. Pentru așa ceva se cere un om ca Gerard cel oacheș. Eu am să-i mulțumesc mult, fiindcă a curățat ținutul de tâlhari. Nu știi dacă e însurat?

— Am auzit că nu.

— Hm... asta-mi place... numai că trebuie să se însoare... să ia o fată cu niţică avere... să se statornicească şi el la casa lui. Oare prin ce locuri o fi vânând acum?

— Unde e vorba de vreo fiară sălbatică acolo e şi el. Am auzit că o să vină zilele astea şi pe-aici.

— Zău? Ne-om pomeni şi în Guadalupe cu el, mai ştii! Îi place julepul?

— Bea şi el un pahar, ca omul...

— Atunci nu se poate să nu vină şi la mine-n prăvălie.

— Sunt sigur că o să vină.

— Auzi Resedilla?

Fata tăcea. Îi era ruşine că tatăl ei făcea ce făcea şi numai de măritiş şi însurătoare aducea vorba.

— Ei, n-auzi? se răsti el.

— Ba da, răspunse ea cu ochii plecaţi.

— Bine. Să vezi că o să-l recunosc numai-decât după puşcă. Aud că patul ei e plin de aur şi când vrea să plătească, taie niţel din el. Halal de-aşa puşcă! Nu ca rabla aia a dumitale... Dar ia spune-mi, rogu-te, unde locuieşti?

— Pretutindeni şi nicăieri.

— Adică, nu te supăra, un fel de fluieră-vânt. Da' tot trebuie să ai şi dumneata o cocioabă unde te adăposteşti iarna pe viscol.

— Mi-o fac eu singur unde mă apucă vremea. Iarna vânez şi-n primăvară tăbăcesc pieile şi le vând prin porturi ori pe la oraş.

— Foarte mulţumesc de aşa viaţă! Însoară-te, omule, ca să ai o casă şi o masă ca tot creş-

tinul. Drept e că ești francez, dar dacă nu ții cu Napoleon, o să găsești pe la noi vreo fată mai sărăcuță ori vreo indiană. Una bogată n-o să te ia, fiindcă n-ai după ce bea apă, nici măcar o haină mai ca lumea nu văd pe dumneata... Unde o să dormi la noapte pe ploaia asta cumplită, băiatule?

— Aici.

Bătrânul îl privi chiondărâș.

— Aici, la mine? Hm... hm... Ai parale? Văd că nu bei niciodată mai mult de un pahar de julep. Nu prea e semn că te dau banii afară din casă.

— Tată! zise fata cu glas rugător.

— Ce? Ești miloasă, te știu eu, dar eu sunt negustor, vreau să știu ce și cum. Dacă seniorul ăsta plătește înainte, îl găzduiesc bucuros, dacă nu, să se ducă p-aci încolo.

— Bine, o să plătesc înainte, cât costă? întrebă Gerard zâmbind.

— Un cuartillo.

Un cuartillo revine la aproape doi lei aur.

— Numai atât?

— Da, o să-ți fac un culcuș de paie.

— Pentru ce? Pot plăti un pat cu așternut.

— Nu se poate, nu te vezi în ce hal ești?

Resedilla roși până peste urechi, dar nu îndrăzni să spună ceva.

— Fie și-așa. Poftim un cuartillo pentru culcuș și un talco pentru rachiu. Ei, te-ai liniștit senior Pirnero?

— Da.

Un talco e cam jumătatea unui cuartillo.

— Şi-acum, te-aş ruga să-mi arăţi unde e culcuşul, aş vrea să dorm, zise Gerard ridicându-se de pe scaun.

— Acum? Ce, nu eşti în toate minţile, băiatule, nu vezi că nici nu s-a înserat încă?

— Sunt frânt de oboseală, lucru ce se poate întâmpla oricărui vânător.

— Se prea poate, dar unui vânător ca lumea. Dumneata ce-ai vânat astăzi?

— Nimic până acum.

— Păi vezi? Dar să lăsăm vorba, Resedilla, du-l pe domnul în odaia argaţilor.

— La argaţi? Şi de ce n-ar fi dat să se odihnească şi el după atâtea luni într-un pat curat...

— Noapte bună, senior Pirnero.

— Noapte bună, tinere, răspunse bătrânul şi se aşează iar la fereastră să privească la ploaia care nu mai contenea.

— Iartă-l, te rog, pe tata... e uneori cam ciudat, dar are o inimă foarte bună... zise Resedilla tânărului după ce trecură pragul.

— N-am pentru ce să-l iert, îşi poate găzdui muşteriii după cum crede el de cuviinţă. O să dorm în paie tot atât de bine ca şi în puf, fiindcă pic de oboseală. Am făcut în şase zile trei sute de leghe călare.

— Trei sute de leghe! E cu putinţă? se minună fata.

— Am schimbat în drum opt cai şi nu m-am odihnit o clipă măcar.

— Atunci nu mă mir că eşti atât de obosit. Hai să-ţi arăt unde o să te odihneşti.

— Lasă, seniorita, găsesc eu singur unde dorm argaţii. Nu ieşi afară pe ploaie, să nu răceşti.

— Și crezi că o să te las să te culci în paie, așa ud cum ești? Hai, vino după mine.

Urcă scara, deschise o ușă și intrară într-o cameră aproape elegant mobilată.

— Asta nu e cameră de călători, zise tânărul privind în jurul său.

— La drept vorbind, nu, e camera de musafiri. Aici a locuit verișoara mea Emma Arbellez de la hacienda del Erina, când a fost ultima oară la noi în vizită. Dar ia șezi. Ți-e foame?

— Nu, sunt numai grozav de obosit.

Resedilla ieși pentru câteva minute din odaie. Gerard se lăsă într-un fotoliu și închise ochii. Când fata se întoarse aducând o lumânare, îl găsi adormit. Puse sfeșnicul pe masă, umplu ibricul cu apă și rămase apoi cu ochii pironiți la tânăr.

— Săracu! Ce obosit trebuie să fie! A, uite pușca lui. Ia să văd dacă e adevărat ce se spune... șopti ea și apucă pușca vrând să o ridice în sus. Era foarte grea. Se aplecă și privi cu băgare de seamă. Văzu locul unde sergentul zgâriase plumbul.

— Aur, aur curat! murmură Resedilla. Așadar e-adevărat... ce bine-mi pare! O să mă fac însă că nu știu nimic.

— Resedilla... șopti el în somn.

Fata roși și-l atinse pe braț.

— A, adormisem! Iartă-mă, te rog, seniorita... zise el oarecum rușinat.

— N-am pentru ce să te iert, somn ușor, domnule Gerard, răspunse ea zâmbind și ieși din odaie.

— Afurisită vreme! mormăi bătrânul Pirnero bătând cu degetele în geam. Resedilla nici nu-l

auzi. Gândurile ei erau la Gerard și la descoperirea pe care o făcuse: pușca era într-adevăr cu patul de aur. Ei, n-ai auzit? se răsti bătrânul.

— Ba da, afurisită vreme, răspunse ea tresărind.

— Vrei să zici că n-am dreptate?

— Ai, cum să n-ai, tată dragă...

— Păi vezi? Afară plouă cu găleata și aici în casă moare omul de urât. Tot așa, și iar așa.

— Cum adică?

— Lasă că știi tu.

— Ce-ai vrea să fie altceva?

— Ce-aș vrea să fie? Un ginere, asta aș vrea să fie.

— Atâta nevoie ai de el?

— Eu nu, dar tu?

— Eu? Ce să fac eu cu un ginere dacă n-am nici o fată de măritat, răspunse ea râzând cu poftă.

— Ia lasă prostiile! Vrei să-ți bați joc de mine? Afară plouă cu găleata și eu stau singur cuc în prăvălie de n-am cu cine să schimb o vorbă. Ia să fie colea un ginere! Am mai spune câte o glumă, am mai pune țara la cale ori ne-am mai ciorovăi nițeluș când m-ar apuca pe mine pandaliile.

— Numai să vrea!

— Pentru ce nu? La ce e un ginere la casă decât să dreagă acoperișul și să se lase sâcâit de socru când îi vin lui toanele? Știi ce, fetițo? Dacă nu-ți alegi tu singură mai repede un bărbat, ți-l scot eu din pământ, din iarbă verde, m-ai înțeles? Ba l-am și găsit...

— Cine e?

— Ia ghici.

— Cum vrei să ghicesc? Spune tu singur.

— Păi cine altul vrei să fie decât Gerard cel oacheș?

— Gerard... cel... oacheș? întrebă ea cu o intonație ciudată în glas.

— Chiar el. Așa ginere îmi trebuie mie... un om și jumătate!

— Dar dacă nu ți-o plăcea?

— Ăsta să nu-mi placă? Ia gândește-te la pușca lui plină cu aur.

— N-are a face. Te pomenești că seamănă cu... cu...

— Cu cine?

— De pildă cu străinul de-adineauri.

— Ia lasă gluma, fato! Nici pe departe. Ăsta nu e vânător, e un fel de haimana. L-ai văzut împușcând vreo sălbăticiune? Nici să bea nu știe. Uite cum mi-l închipui eu pe Gerard cel oacheș... A, vine cineva!

În momentul acela un călăreț își opri calul la poarta hanului. Cârciumarul se uită prin fereastră și zise către fată:

— Știi tu ce înseamnă psihologia?

— Da. Știința care te învață să cunoști sufletul omenesc.

— Foarte bine. Eu sunt psiholog și o să ți-o dovedesc numaidecât. Cum ți se pare calul ăstuia?

— Slab.

— Și călărețul?

— Slab și pipernicit.

— Dar hainele de pe el?

— Ferfeniță.

— Și armele?

— Vechi și murdare.

— Ei vezi, astea sunt semne vădite pentru un psiholog: individul are un cal slab — o mârțoagă — e zgârcit, e prost îmbrăcat, deci e un calic; armele murdare, n-are para chioară. O să bea și el un rachiu cu trândavul ăla care doarme ziua-n amiaza mare și o să se ducă p-aci încolo. De-așa mușterii, mai bine lipsă!

— Văd că bagă calul în grajd, are pesemne de gând să rămână peste noapte la han.

— Ba să mă scutească! Să vedem mai întâi dacă are cu ce plăti. Noi, germanii, suntem pișicheri, nu ne trage nimeni pe sfoară.

După câteva minute străinul intră în cârciumă. Pentru cine nu-i cunoștea pe acești oameni ai savanelor aspectul lui i-ar fi dat de bănuit. Salută politicos, se așează la o masă, puse jos pușca și cuțitul, apoi întrebă într-o spaniolă stricată:

— Aici e fortul Guadalupe, nu-i așa?

— Da, răspunse scurt bătrânul.

— Nu ești cumva dumneata senior Pirnero?

— Da.

— Poți să-mi dai un julep?

— Da.

— Atunci dă-mi-l.

— Bine, o să-ți dau, dar numai un singur pahar.

— De ce nu mai multe? întrebă mirat mușteriul.

— Mă privește! încheie bătrânul aruncând o privire de dispreț la hainele ponosite ale mușteriului și plecând să-i aducă rachiul.

Străinul bagă de seamă, zâmbi, ridică din umeri și-și bău liniștit paharul, după ce îi fusese adus.

Pirnero se așează la fereastră și privi afară. Și fiindcă mușteriul tăcea și Resedilla nu scotea un cuvânt, se plictisi repede.

— Afurisită vreme! începu el.

Nu-i răspunse nimeni.

— Ai zis ceva? făcu el întorcându-se spre străin.

— Eu? Nimic.

— Urâtă vreme!

— Aș, de unde! E foarte frumoasă.

Bătrânul crezu că-și bate joc de el.

— Ce-ai spus? strigă el înfuriat.

— Că vremea e foarte frumoasă.

— Văd că vrei să mă superi cu tot dinadinsul.

— Defel.

— Nici să nu-ncerci, nu ai mutră de-așa ceva.

— De ce?

— Din mai multe motive. Mai întâi, calul dumitale e o mârțoagă.

— Fie! Al doilea?

— Ești îmbrăcat ca vai de lume!

— Așa e. Al treilea?

— Al treilea, ai niște rable de arme care nu fac două parale.

— De unde știi dumneata?

— Se vede. Nu-i nevoie să fie cineva psiholog și diplomat ca mine ca să se convingă dintr-o singură aruncătură de ochi.

Străinul dădu din cap și răspunse zâmbind:

— Acum sunt sigur că am nimerit la senior Pirnero.

— Cum așa? întreabă bătrânul mirat.

— Mi-a vorbit cineva de dumneata și văd că e adevărat ce mi-a spus.

— Ce... ce ți-a spus? tună hangiul înfuriat.

— Că ești un om foarte cumsecade.

— Păi și sunt! Și ce ți-a mai spus?

— Că stai mai toată ziua la fereastră.

— Și asta-i adevărat. Pe urmă?

— Te uiți să vezi cum e afară.

— Așa e. Mai departe.

— Că începi vorba numaidecât despre vreme.

— Zău! Hm! N-am băgat încă de seamă. Și altceva?

— Că n-ai altă grijă decât ginere, însurătoare și măritiș.

Bătrânul îl privi pe sub gene să vadă dacă străinul vorbea serios ori glumea.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Ia, nimic, spun și eu ce mi-au spus alții. Mai dă-mi, te rog, un julep, încheie mușteriul și-i întinse paharul gol.

Cârciumarul îl privi lung, clătină capul și răspunse hotărât:

— Nu-ți mai dau. Plătește întâi ce-ai băut.

— Aha, crezi că sunt vreo haimana care n-are cu ce să-ți plătească? Bine, să-ți plătesc.

Băgă mâna în buzunar și scoase o pungă de piele.

— Poftim plata! și cu aceste cuvinte îi întinse hangiului un bulgăre de aur cât o alună.

Bătrânul făcu ochii mari, luă bulgărele, îl examină pe toate părțile, îl cântări în mână și strigă încântat:

— E aur... aur curat, zău așa! Mai ai?

— O grămadă.

— De unde?
— Le-am scos dintr-o mină.
— Unde?
— Treaba mea, senior Pirnero, răspunse străinul râzând.
— Ce mai bulgăre! Face pe puțin douăzeci de dolari.
— Zi treizeci.
— Să-l cântăresc și să ți-l schimb?
— Mai întrebi?
Hangiul veni cu tiriziile și cântări aurul. Căzură la învoială pe douăzeci și cinci de dolari pe care Pirnero îi plăti numaidecât.
— Parcă ziceai că mai vrei un rachiu, zise el mulțumit de afacerea făcută.
Bulgărele de aur făcuse minuni. Bătrânul nu mai știa cum să se dea pe lângă mușteriu. Și fiindcă nu-i venea nimic în gând, se așeză la fereastră și începu iar:
— Urâtă vreme!
— Hm... mormăi străinul.
— Nu-i vorbă, are și ploaia bunul ei.
— Bine zici, mai ales pentru mine. Trebuie să știi că vin tocmai din Llano Estacado.
— Zău? exclamă bătrânul uimit.
— Chiar așa. Și când a străbătut cineva zilentregi ținutul prin arșița aceea cumplită, ploaia i se pare o mană cerească.
— Cred și eu! Dar ia spune, senior, ai avut tovarăși de drum ori ai fost singur?
— N-am avut pe nimeni.
— Nu se poate! Ai avut curajul ăsta?
— Uite c-am avut. Nu vezi că sunt singur?
— Așa e. Mă gândeam însă că...

— Ce gândeai, senior Pirnero?

— Mă gândeam că... știi dumneata ce e politica și diplomația?

— Da.

— Atunci nu se poate să nu știi că un om care e înzestrat cu aceste două însușiri nu spune tot ce știe.

— Așa e! Dar senior, dumneata dispui de aceste însușiri?

— Eu zic că da. Poate știi de unde sunt originar?

— Nu.

— Ei, atunci îți spun eu că sunt din Pirna.

— Din Pirna? întrebă celălalt grăbit. Pirna, de lângă Dresda?

— O cunoști?

— Fir-ar să fie! Bineînțeles că o cunosc. Sunt tot german.

— Un german! strigă Pirnero în culmea fericirii. De unde?

— Din Rheinbayern.

— Sfinte Dumnezeule! Chiar așa?

— Se înțelege. Am fost berar și am lucrat trei ani în Dresda. După aceea am fost angajat de un american care voia să fabrice bere germană în St. Louis; dar nu a fost destul de priceput pentru treaba asta și afacerea a dat chix. Am fost nevoit să plec în vest și, nici eu nu știu cum s-a întâmplat, fapt e că am devenit căutător de aur și vânător.

— Ei bravo! Asta-mi place. Un german cu care pot să tăifăsuiesc despre orașul meu natal, Pirna. Acum poate, din partea mea, să plouă și în trâmbe. Resedilla adu vin, că e sărbătoare

pentru mine! Compatriotule, ești oaspetele meu, nu-mi datorezi nimic. Dar, spune-mi ai părinți sau alte rude în viață?

— Numai un frate.

— Și cum îi e numele?

— Straubenberger, Andreas Straubenberger.

— Și fratele este tot în America?

— Nu. N-am mai auzit nimic de el de multă vreme. Cred că nici nu știe unde mă aflu eu, pentru că nu prea am fost prieten cu scrisul. Am vrut să mă îmbogățesc cu meseria de căutător de aur și după aceea să-i fac surpriză. Trăia la Mainz.

— Tot ca berar?

— Nu, ca ajutor de pădurar la castelul Rheinswalden, la un căpitan, pe nume Rodenstein, care era și șef de ocol silvic.

— Bine, să-l lăsăm să-și vadă de pădurile lui. Acum să vedem de treburile noastre. Dar înainte de toate să-mi răspunzi cinstit la o întrebare. În ciuda hainelor ponosite pe care le porți, nu pari a fi un om obișnuit și nici vârsta încă nu te apasă. Spune-mi, câți ani ai?

— Treizeci și șase.

— Da. Ești însurat?

— Aha — zâmbi pe sub mustață cel întrebat. În sfîrșit, abia acum am ajuns la faimosul interogatoriu! Nu, slavă Domnului, încă nu mi-am făcut rost de o nevastă.

— Fir-ar să fie! Ai locuință?

— Nu.

— Te pricepi la pregătirea berii și a rachiului?

— Adică dacă sunt berar? Și încă cum!

— Cum, adevărat, te pricepi la pregătirea berii?
— Bineînțeles.
— Și să bați căpriori la acoperișul casei?
— De ce nu?
— Ei drăcie! Dacă te pricepi la toate astea, de ce alergi prin toată lumea asta de unul singur? Ai aur destul ca să te poți stabili undeva și există destui socri la care s-o poți duce bine.
— Mulțumesc, dar am alte obligații.
— Ce fel de obligații?

Străinul râse, clipi șiret și întrebă cu ton misterios:

— Știi dumneata ce e politica și diplomația? Atunci trebuie să știi că una din condițiile principale e să nu spui ce știi. Ceea ce pot însă să-ți spun e că am venit aici să caut pe cineva.
— Pe cine?
— Hm! Îl cunoști pe Gerard cel oacheș?
— Personal nu, dar am auzit că o să vină în curând la Guadalupe.
— A, atunci nu se poate să nu-l întâlnesc.
— Îl cunoști?
— Nu.
— Stai să-ți spun ce năzbâtie a făcut zilele astea... S-a dus la Chihuahua și...
— Păi acolo e plin de francezi. Ei și?
— L-au simțit și au pus mâna pe el.
— Așadar n-am cum să-l întâlnesc. Să plec imediat, zise străinul îngrijorat.
— Unde?
— Mai departe, spre nord. Trebuie să le dau de veste că Gerard a fost prins de francezi.
— Cui?
— Știu eu cui.

— Tii, mare diplomat ești. Dar stai să-ți mai spun una. Nu e nevoie să te duci, fiindcă Gerard cel oacheș le-a scăpat.

— Zău? Ești sigur? întrebă străinul răsuflând ușurat.

— Foarte sigur.

— Cine ți-a spus?

— Un vânător care a rămas să-l găzduiesc peste noapte.

— Ce fel de vânător?

— Nu știu, dar mare lucru nu pare să fie de capul lui. N-are un gologan, e prost îmbrăcat și are o pușcă pe care nu dai o ceapă degerată.

— După astea nu te poți lua. O astfel de pușcă uneori e mai bună decât o armă bătută în aur și argint. Cât despre haine, mă vezi cum sunt îmbrăcat. Omul din vest nu pune preț pe astfel de nimicuri. Soarele *Llano-ului* mi-a pârjolit hainele și cizmele, așa că ele atârnă pe mine ca niște zdrențe; calul meu a slăbit de parcă ar fi un țap, asta ai spus-o și dumneata; iar pușca mea arată mai degrabă a ciomag decât a armă. Asta în timp ce sunt în posesia a șase săculeți plini cu pepite de aur, iar la New York am depuși bani în bancă. Am vândut aurul pe care l-am găsit în mină și am depus contravaloarea lui la New York, spre păstrare. Vânătorul de care mi-ai vorbit este acum aici?

— Da, dar doarme. Mâine dimineață puteți sta de vorbă cu el.

— Bine, atunci rămân aici peste noapte.

— Asta-i bine, senior. Sunteți oaspetele meu. Nu vă costă nimic, deoarece pentru mine este o

bucurie să pot vorbi cu dumneavoastră despre Saxonia. Deci ați fost la Dresda?

— Da.

— Și în Pirna?

— În câteva rânduri.

— Atunci știți desigur că Dresda primește apele Elbei de la noi.

— Bineînțeles.

— Strămoșii mei au fost oameni de ispravă în Pirna. Tatăl meu a fost hornar.

— Ah!

— Da, vă mirați și asta pe drept cuvânt. Coșarul reprezintă simbolul năzuinței spre mai sus. Meseria lui îi cere să supravegheze cel mai mare pericol și să apere oamenii de vătămarea funinginei. Iar bunicul meu, ghiciți ce era?

— Păi, n-ar fi mai bine să-mi spui dumneata?

— Bine. El comercializa hrean. Poate că nu știți că hreanul este simbolul picanteriei. El condimentează cârnatul și ciolanul de porc și, când îl razi, te apucă plânsul. Are ceva supramagic în el, ceea ce îți amintește de Schiller, Goethe sau Heine. Eu pot să fiu mândru de urmașii mei, căci mi-am dat toată silința să transmit fiicei mele avantajele arborelui meu genealogic. Dacă sunteți un prieten al hreanului, atunci veți putea de îndată să-l savurați. Veți cina în seara asta?

— Bineînțeles.

— Bine, atunci veți face cunoștință cu arta mea culinară și cu fiica mea. Un ginere ar fi extraordinar de mulțumit cu amândouă.

Cam așa s-a desfășurat conversația celor doi, așa că Straubenberger a avut destulă vreme, de-a lungul serii, să cunoască ciudățeniile gazdei sale.

Resedilla se ținea departe de ei; ea prefera să se gândească în liniște la cel ce dormea, mai apropiat de ea decât toți hornarii și negustorii de hrean din întreaga lume. De aceea ea se retrăsese demult în camera ei în timp ce cei doi bărbați rămăseseră încă multă vreme la taifas.

A doua zi dimineața Gerard veni primul în prăvălie. Resedilla îl auzi și alergă să-l întrebe dacă a dormit bine.

— Mai mult decât bine, răspunse el punând pușca pe masă.

— Să-ți fac o cacao fierbinte?

— Te-aș ruga chiar, seniorita.

Resedilla se duse la bucătărie să-i pregătească ea singură șocolata. În vremea asta veni și Pirnero.

— Bună dimineața, zise el intrând pe ușă.

— Bună dimineața, răspunse Gerard.

— Ei, te-ai săturat de somn?

— Da.

— Cred și eu! N-am văzut de când sunt pe cineva să doarmă atâtea ceasuri în șir. Dar ia spune, tot atâta dormi și când cutreieri savanele?

— Se întâmplă.

— Atunci nu mă mir că nu împuști nimic. Un adevărat diplomat vede numaidecât că nu ești vânător, cum nu sunt eu!

Senior Pirnero avea obiceiul, ca mulți alții, să fie mahmur după somn și găsea pricină oricui. De astă dată căzu-beleaua pe Gerard. Acesta păru însă că nu se sinchisește de toanele bătrânului.

Hangiul se așeză la locul lui la fereastră și privi afară. Tot mai ploua, dar mai potolit.

— Afurisită vreme, mormăi el. Aproape ca și ieri. Și fiindcă tânărul tăcea, adăugă răstit: Ei, ce zici?

— Eu? Nimic.

— Nu cred că o să vină.

— Cine?

— Cum cine? Gerard cel oacheș, care altul?

— O, ăștuia nu-i pasă de vreme, vine când vrea.

— Crezi? Trebuie să știi că e așteptat să sosească aci din moment în moment. Ieri, după ce te-ai dus să te culci, a venit un vânător care zicea că are treabă cu el.

— De unde venea?

— Din Llano Estacado. Te miri, nu-i așa? Ai și de ce. Nu prea te cred în stare să faci drumul ăsta, măcar că ești de trei ori mai înalt decât el. Și ce om, dom'le! Buzunarele pline cu bulgări de aur.

— Chiar așa? Dar ce este el, de ce nație? Poate e un yankeu?

— Nu, e german.

— Ei, ăștia sunt oameni serioși.

— Cum îl cheamă?

— Andreas Straubenberger.

— N-am mai auzit de numele ăsta.

— Se prea poate, fiindcă... a, uite-l că vine.

Străinul aruncă o privire la Gerard, apoi se așeză nepoftit la masa lui și întrebă:

— Dumneata ești domnul care doarme de ieri după prânz fără întrerupere?

— Da, eu sunt, răspunse francezul mirat de întrebare.

— Halal să-ți fie! Trebuie să fi fost tare obosit.

— Chiar așa e.

— Și ai de gând să stai mult pe-aici?

— Poate numai câteva ceasuri.

— Și pe urmă încotro?

— Departe, în munți.

— Ei drace! Să fii cu băgare de seamă, mișună pieile roșii pe-acolo.

— Ei și? Nu-mi pasă!

— Ba când te-or apuca de chică ai să vezi cum o să-ți mai pese, dar dacă ții numaidecât să dai ochi cu ei, ai putea să-mi faci un serviciu. Îl cunoști pe Gerard cel oacheș?

— Am auzit vorbindu-se mult despre el.

— Caută să afli unde e, și dacă dai cumva de el, spune-i că-l așteaptă cineva aici.

— Și dacă mă întreabă cine, ce să-i spun?

— Că e „micul Andrei".

— Dumneata ești micul Andrei?

— Da. De fapt mă numesc Andreas Straubenberger. Vânătorii francezi au transformat Andreas în André, și pentru că nu sunt un uriaș ca statură, sunt cunoscut sub numele de „micul Andrei". Acesta este numele meu de „om al preriei".

— Cunosc acest nume, senior, și știu că sunteți un vânător priceput. Dar, în caz de nevoie, am putea vorbi în germană.

— Germană? Știți germana, senior?

— Puțin, deși sunt francez.

— Care e numele dumneavoastră?

— Mason.

Andrei râse și-l întrebă pe hangiu clipind șiret:

— Te pomenești că ți-l mai faci și ginere?

— Ginere? Pe ăsta? strigă el indignat. Un om care n-are nici măcar o haină mai ca lumea pe el și nu bea decât un singur rachiu? Să poftească dumnealui! Auzi!

Bătrânul alerga de colo până colo furios prin prăvălie, apoi se opri deodată în fața lui Gerard.

— I-ascultă, domnule, nu cumva ai pus ochii pe fata mea?

— Cam așa ceva, răspunse tânărul foarte calm.

— Așa? Atunci i-ați rabla de pușcă de pe masă și cară-te! Și dacă te mai prind pe-aici, îți rup picioarele, m-ai înțeles?

— Bine, senior Pirnero, iaca plec. Numai că nu vei fi vrând să mă dai afară așa cum mă vezi.

— Ce... ce vrei să spui?

— Pe ploaie merge, dar pe vreme bună o să se uite lumea la mine ca la urs, când m-o vedea așa jerpelit. N-ai în prăvălie vreo haină mai acătării?

Bătrânul încruntă sprâncenele.

— Nu cumva vrei să ți-o dau de pomană? întrebă el. Că parale știu că n-ai.

— Cine-ți spune că n-am? Am agonisit și eu ceva, măcar atât cât să-mi ajungă pentru o haină.

— Pentru o pereche de pantaloni de bumbac și o haină la fel, vei fi având, dar vezi că n-am în magazie decât un rând care să ți se potrivească și ăla e scump al naibii.

— Ce fel e?

— Pantaloni de piele de căprioară, o haină la fel, mocasini indieni, o cămașă fină de piele bine tăbăcită și o căciulă de biber, împreună cu un chimir lat cu tot ce se mai cere ca să fie complet.

— Hm, mă faci să-mi lase gura apă...

— Să-ți lase, că are și de ce, dar hainele tot nu poți să le cumperi.

— Măcar să le văd...

— Asta se poate. Poate că auzi pe cineva care vrea să le cumpere. Stai să ți le arăt.

— Bine, să mergem în magazie.

— Ei aș! Cine bea numai un rachiu și face ochi dulci fii-mi, n-are ce căuta în magazie. Așteaptă că le aduc eu.

Bătrânul se întoarse în curând cu hainele și le întinse pe masă. Cei doi vânători le examinară și văzură că erau într-adevăr foarte frumoase.

— Tii, drăcia dracului! zise micul Andrei către Gerard, să fiu eu voinic ca dumneata le-aș cumpăra la repezeală.

— Ăsta să le cumpere? râse bătrânul cu dispreț.

— Lasă-l să le încerce ca să vedem cum îi vin.

— Bine, să le încerce. Uite, adăugă el adresându-se tânărului francez, treci colo după dulapul ăla și îmbracă-te, sunt și eu curios cum îți stă cu ele.

Gerard luă hainele și trecu după dulap de unde se întoarse transformat complet.

— Ce schimbare! spuse micul Andrei. Mai să nu te recunosc.

— Vezi, domnule, ce face și haina! se minună Pirnero. Acu seamănă și el a vânător. Și-i vin ca turnate. Dar ia poftim și dezbracă-te, adăugă el după ce-l răsuci pe toate părțile.

— Pentru ce?

— Fiindcă nu-s de nasul dumitale.

— De unde știi?

— Ce, nu ți-e bine, omule? Ai optzeci de dolari ca să le cumperi? Hai, dezbracă-te!

— Nici nu mă gândesc!

— Ei, hai, lasă prostiile, dezbracă-te, n-auzi? Eu nu vând pe datorie.

— Cine îți spune că vreau să le iau pe datorie?

— Da' de unde să iei atâtea parale, calicule?

— Optzeci de dolari zici? Unde-ți sunt tiriziile?

— Ha-ha-ha ! râse bătrânul, nu cumva ai vreun bulgăre de aur în sân ?

— Treaba mea !

— Bine, mă duc s-aduc cântarul. Senior Andrei, vezi să nu fugă cu hainele până mă-ntorc eu.

— Fii fără grijă senior, la cel mai mic gest îl culc la pământ, răspunse foarte serios micul Andrei.

În timp ce hangiul se duse după cântar, Resedilla, care auzise totul din bucătărie, veni să fie și ea de față la ceea ce avea să urmeze.

— Ei, unde ți-e bulgărele de aur ? întrebă bătrânul în batjocură când se întoarse.

— Nu e bulgăre.

— Atunci ce ?

— Stai că o să vezi îndată.

Gerard apucă pușca, o așeză pe masă, făcu vreo câteva crestături, și deodată sări o bucată de aur din ea.

— Mare minune ! bodogăni bătrânul încremenit.

— Cine ești, domnule ? strigă micul Andrei sărind drept în picioare.

— Un mușteriu oarecare, răspunse foarte calm Gerard, scoțând încă câteva bucățele de aur din patul puștii.

— Să mă ia dracu dacă nu ești Gerard cel oacheș ! strigă micul Andrei apucându-l de braț.

— Se prea poate, răspunse francezul zâmbind.

— Dar bine omule, de ce n-ai spus din capul locului ?

— Fiindcă am vrut să fac haz pe seama lui senior Pirnero.

Bătrânul începu să se bată cu pumnii în cap.

— Mare dobitoc sunt, tâmpit... idiot... ! se tânguia el disperat.

— Parcă ziceai că ești un mare diplomat... râse Gerard.

— Un mare dobitoc, asta sunt. Dar stai că îndrept eu numaidecât lucrurile, adăugă bătrânul apucând-o pe Resedilla de mână și trăgând-o în fața tânărului. Poftim, ia-o! Ți-o dau de nevastă.

Fata se făcu roșie ca focul. Gerard băgă de seamă. Clătină din cap și răspunse zâmbind dureros:

— Nu, senior Pirnero, seniorita e stăpână pe voința ei și are dreptul să-și aleagă singură un soț.

— Dar bine, domnule, de ce nu mi-ai spus mai demult cine ești? murmură bătrânul încurcat.

— Nu trebuia să știe nimeni că Gerard cel oacheș așteaptă în Guadalupe pe cineva.

— Acel cineva sunt eu? întrebă micul Andrei.

— Probabil.

— Atunci o să-ți spun că...

— Sst! făcu Gerard arătând cu un gest spre bătrân. Vom vorbi mai târziu despre asta. Ei, tot mă mai dai afară, senior Pirnero?

— Vai de mine! se poate una ca asta? protestă bătrânul.

— Parcă ziceai că-mi rupi picioarele dacă mai calc prin prăvălie...

— Ei, și dumneata, senior!... Spuneam și eu așa... în glumă... Noi, cei din Pirna*, suntem tare glumeți...

— Acum, fii bun și cântărește aurul; oprește optzeci de dolari și dă-mi restul.

Bătrânul cântări aurul, duse cântarul în magazie, apoi se duse să spună slugilor că străinul acela

---

* Oraș în Saxonia, Germania (nota editorului).

jerpelit nu era altul decât Gerard cel oacheș, spaima francezilor și mâna dreaptă a lui Juarez.

— De ce mi-ai făcut semn să tac? întrebă micul Andrei când se văzură singuri.

— Mai întâi să ne strângem mâna ca doi vechi prieteni. Ești și un vânător renumit și nu e nevoie să ne facem complimente. Să ne spunem pe nume și să ne tutuim, de acord?

— Mai întrebi? răspunse plin de bucurie Andrei.

— Bine. Află acum că e mai bine să ne ferim de bătrân; e prea vorbăreț și nu i se poate încredința o taină.

— Neplăcut lucru... Știi de ce-am venit?

— Mi s-a comunicat că va veni să mă caute un trimis de-al generalului Hannert. Tu ești acela?

— Da.

— Aduceți bani lui Juarez?

— Câteva milioane.

— Știu de la Juarez, care m-a însărcinat să te aștept aici și să vă stau la dispoziție.

— Același lucru mi-a spus și mie generalul, adică să te caut aici și să aflu de la tine ce trebuie făcut.

— Câți sunteți?

— Șaizeci de inși, patruzeci de americani și douăzeci de vânători iscusiți.

— Cum veți transporta banii?

— Pe catâri, sunt însă foarte istoviți.

— Prost lucru! Trebuie să ne procurăm alții. Cam câți ne-ar trebui?

— Pe puțin cincizeci.

— Bine, o să caut să-i avem chiar astăzi. Pentru rest, adică modul în care ajungeți la Juarez, o să văd eu.

— Generalul e de părere să aducem banii la Guadalupe și Juarez să și-i ia de aici.

— Așa plănuisem și eu, dar va trebui să ne schimbăm planul deoarece zilele astea se așteaptă o vizită a francezilor în fort.

— Ei drace! Atunci banii nu mai pot fi aici în siguranță.

— Nu sunt de aceeași părere. Suntem pregătiți, și cred că mulți francezi au să se aleagă cu capetele sparte. Avem cinci sute de apași de partea noastră, așa că sper să scăpăm repede de ei.

Micul Andrei se înflăcără.

— N-ai nevoie de noi? Ard de dorința de a fi de față când le veți da francezilor în cap.

Gerard zâmbi.

— Nu se poate dragul meu. Juarez așteaptă cu nerăbdare banii; și-apoi, amestecul americanilor ar da loc la conflicte diplomatice de care trebuie să ne ferim. Voi vă duceți de-a dreptul la Juarez. Drumul trece prin ținutul comanșilor, e adevărat, dar nu aveți de ce vă teme, fiindcă veți fi însoțiti de cei cinci sute de apași ai mei.

— Zău? Admirabil! Și unde ne vom întâlni cu ei?

— Vom stabili la amiază cu prietenul meu Ochi-de-urs. Mi-am dat întâlnire pentru astăzi cu el în munții Tamis. Dacă vrei să mă însoțești, pregătește-te de drum, peste o jumătate de ceas plecăm.

Când Gerard ieși din camera lui ca să pornească la drum, Resedilla îl așteptă pe coridor.

— De-abia ai sosit ieri și iar pleci, senior? îi zise ea cu părere de rău în glas.

— Păi... nu m-a dat tatăl dumitale afară? răspunse el zâmbind.

— O, de ce o iei așa? Săracul! Nu știa cine ești... Acum, ți-e devotat cu trup și suflet...

— Ești supărată pe mine fiindcă nu ți-am spus mai de mult cine sunt?

— S-ar putea, senior? Trebuie să fi avut motive serioase, și eu... am știut... încă de ieri cine ești.

Gerard o privi uimit.

— De unde ai aflat?

— Știi... când ai adormit în fotoliu... ți-am examinat cu băgare de seamă pușca...

— Pentru ce?

— Ca să văd dacă are patul de aur și... fiindcă bănuiam cine ești... Mă ierți, senior?

— Din toată inima! Aveam motive puternice să păstrez secretul. Tatăl dumitale e un om foarte cumsecade, dar cam palavragiu, deși zice că e un mare diplomat.

— Și... pot să știu unde te duci?

— De ce?

— Ca să mă rog... să nu... ți se întâmple... nimic.

— Îți mulțumesc, Resedilla, zise el emoționat. Văd că te îngrijorează viața mea, ceea ce îmi dă curajul să sper că-mi vei ierta trecutul...

— Te-ai spovedit cu atâta sinceritate, încât ar fi păcat să nu te iert, răspunse ea cu căldură. Nu vreau să știu ce-ai fost, ci numai ceea ce ești.

Tânărul vru să spună ceva, dar era prea emoționat ca să poată scoate o vorbă. Duse numai mâna ei mică și albă la buze, apoi plecă fără să se uite înapoi.

Resedilla alergă la fereastră și privi cu inima strânsă în urma lui până când cal și călăreț dispărură după colțul străzii.

8. UN TRON ÎN PRIMEJDIE

Când Fernando Cortez a cucerit Mexicul, regele Spaniei s-a oferit să-i împlinească o dorință, oricare ar fi fost ea. Șiretul spaniol s-a gândit atunci să facă și el ce-a făcut Didona, care a întemeiat Cartagina. A cerut să i se dea atâta pământ cât poate înconjura cu o piele de bou. Rugămintea, părându-i-se regelui cât se poate de modestă, i-a fost împlinită numaidecât. Cortez a luat o piele de bivol, a tăiat-o în fâșii foarte subțiri, le-a cusut una de alta și a înconjurat cu ele o întindere de pământ cu mult mai mare decât se aștepta regele.

Moșia aceasta și orașul clădit pe ea există și astăzi și poartă numele de Guernavaca — adică piele de vacă. Vechiul castel e o clădire mare, pătrată, care nu prezintă nici un interes din punct de vedere arhitectonic și servește acum de cazarmă. Nu a mai rămas din el nici o urmă din vechile splendori de odinioară.

Orașul e mic și neînsemnat, cu străzi regulate, dar în mare parte nepavate. Nu există nici trotuare și nici un felinar. Totuși aici e locul de odihnă al lui Maximilian, împăratul Mexicului, care trăiește retras ca orice burghez.

Localitatea a fost aleasă înadins. E la numai treizeci de leghe de México și, fiind în vale, e

apărată din toate părțile de vânturi. Fermecat de frumusețea și bogăția naturii tropicale, poeticul împărat și-a ales acest *Dorado* ca loc de odihnă. Aici îi plăcea lui mai mult ca oriunde. Când, obosiți, și el și împărăteasa, de treburile statului, doreau să se odihnească, își găseau un adevărat refugiu în această mică localitate.

Grădina micuței vile pe care o închiriase împăratul părea să fie ca din povești. Nici o mână omenească nu contribuise la înfrumusețarea ei, natura fusese cel mai bun grădinar. Cactuși și aloe înalți cât casa, palmieri uriași, lămâi și portocali, chiparoși și trandafiri, în fel de fel de soiuri, creșteau în voie și îmbălsămau aerul. Poteci întortocheate tăiau și întretăiau acest rai pământesc, și mii de păsările umpleau văzduhul cu ciripitul lor.

Pe una din aceste poteci înainta într-una din zile împăratul, însoțit de un bărbat îmbrăcat în costumul național mexican sclipitor cu fireturi. Mexicanul nu era înalt, dar bine legat. Era oacheș la față și ochii lui negri luceau de un foc lăuntric. Acesta era generalul Mejia, un indian, singurul prieten al lui Maximilian care a împărtășit până la sfârșit tragica soartă a împăratului.

Cei doi bărbați păreau cufundați într-o discuție foarte serioasă.

— Prea vezi totul în negru, generale dragă, zise Maximilian cu blândețe, rupând un trandafir și mirosindu-l cu voluptate.

— Să dea Dumnezeu să fie așa, Maiestate, oftă Mejia. Dacă aș putea spune tot ce-ar trebui să spun... adăugă el, ocolind privirea împăratului.

Acesta se opri brusc, se uită lung la general și-l întreabă mirat:

— Și ce te oprește?

Indianul tăcu câteva clipe, apoi răspunse încet și rar:

— Maiestatea Voastră.

— E Maiestatea Mea atât de strălucită, de orbitoare? zise Maximilian jumătate în glumă, jumătate în serios. Nu credeam că impresia pe care o face tronul meu e atât de... cum să zic...? uluitoare.

— Și totuși nu pot uita cu cine vorbesc.

— Dar aici, în Guernavaca, sunt un simplu particular.

— E o îngăduință pe care mi-o acordă Maiestatea Voastră, pentru care îi sunt recunoscător, cu toate acestea nu pot spune unui particular ceea ce ar jigni pe împărat.

Maximilian puse brusc mâna pe umărul indianului și zise poruncitor:

— Spune ce ai de spus, generale. Împăratul nu se va supăra, fii sigur.

— Ba da, Maiestate.

— Atunci îți ordon s-o faci!

Tonul îi era aspru și poruncitor. Generalul nu se mai codi.

— Bine, mă supun, chiar de-ar fi să pierd înalta bunăvoință a împăratului meu, zise generalul cu hotărâre.

— Te asigur că nu ai de ce te teme. Închipuie-ți că vorbești cu un prieten căruia îi spui chiar lucruri neplăcute. Vorbeam tocmai de noile noastre planuri, văd că nu le aprobi.

— Nu pot! Maiestatea Voastră e însuflețită de aceeași râvnă ca și a strămoșului său care...

— A, vrei să vorbești de Iosif al II-lea?

— Da. Răsplata sentimentelor sale a fost dezamăgirea și lipsa de recunoștință.

— O luase prea repede. Anticipase situația.

— Și totuși, se născuse și crescuse în ea, o cunoștea perfect, dar înflăcărarea și râvna pentru binele poporului său îl făceau să nesocotească împrejurările.

— Judeci aspru, dar poate... drept, generale.

— Mulțumesc Maiestății Voastre pentru apreciere și-mi îngădui o comparație.

— Între el și mine?

— Da.

— Atunci comparația n-o să fie deloc în favoarea mea, zise împăratul zâmbind.

— O, Maiestatea Voastră împărtășește entuziasmul strămoșului său, dar uită că se află pe pământ cu totul străin. Mexicanii spun adesea despre Maiestatea Voastră: *Emperador que quizo lo mejor** ; sunt însă convinși că Maiestatea Voastră nu poate înțelege situația politică a țării.

— Vrei să spui că am toate motivele să procedez mai cu încetineală, să nu forțez lucrurile?

— Cam așa ceva. Mă gândesc la un exemplu: profesorul cel nou care vrea din prima zi de școală să schimbe totul, fără să-și cunoască elevii.

— Mulțumesc pentru exemplu, zâmbi Maximilian.

— Iertare, Maiestate, zise stânjenit Mejia, dar singură Maiestatea Voastră spunea că datoria cea

* Împăratul care a voit numai binele (span.).

mai sfântă și cea mai mare bucurie a unui suveran e să fie învățătorul, îndrumătorul poporului său. Ne aflăm într-o țară unde pământul e îmbibat de sânge; suntem înconjurați de un popor mai puternic decât oricare altul; n-avem legi căci trebuie de-abia să le facem. Iisus Hristos când a intrat în Ierusalim a fost întâmpinat cu osanale; după trei zile a fost răstignit pe cruce.

Împăratul pășea încet și gânditor pe poteca îmbălsămată. Zise, abia după o pauză îndelungată:

— Vrei să spui: cum m-a primit și pe mine poporul!

— Da, Maiestate.

— Și te îndoiești de sinceritatea lui?

— Pe drept cuvânt, Maiestate. Cine v-a întâmpinat, poporul? Nu. Francezii și oamenii lor. Strigătele de bucurie erau prefăcute, nesincere. Știu ce spun. Dacă francezii cred că au pus stăpânire pe Mexic, se înșală amarnic.

— Astfel vorbești despre armata al cărei general ești?

— A reușit Napoleon I să cucerească Spania? Tot atât de puțin va reuși și nepotul lui să pună stăpânire pe Mexic. Francezii nu stau pe pământ sigur, ci pe o plută șubredă care se poate sfărâma într-o clipă. Mexicul are sute de cratere; poporul lui e și el un vulcan. Clocotesc puteri nebănuite în adâncul lui și izbucnirea lor ar fi îngrozitoare. Trimită Napoleon un milion de zuavi și turcoși în Mexic, într-o bună zi ei vor sări cu toții în aer.

— Ce perspectivă! exclamă împăratul.

— Îndrăznesc să o spun în fața Maiestății Voastre pentru a o ruga să ia bine seama: un împărat al Mexicului nu trebuie să fie creatura

altuia. Trebuie să-și extragă puterea și autoritatea din chiar poporul mexican, nu îi e îngăduit să aibă încredere în alții, să viseze și să umble cu capul în nori, să-și cucerească țara cu blândețe, ci cu sabia în mână. Mexicanul e un dușman al ordinii, e îndărătnic și sălbatic precum un cal crescut în voie pe câmp pe care trebuie să-l prinzi cu arcanul.

Generalul vorbea cu înflăcărarea și temperamentul rasei sale, uitând să-și îmbrace gândurile în forma aceea aleasă, cum se obișnuiește în fața unui cap încoronat.

Împăratul pășea gânditor alături de el. Era grav, dar nu zicea nimic care să arate că se simțea jignit.

— Mexicanul îl urăște pe francez, urmă indianul, și îi va fi cu neputință să iubească pe cineva impus de francezi.

— Generale! strigă de astă dată amenințător împăratul.

— Mi-ați poruncit să vă spun adevărul, Maiestate.

— Așa e, dar vorbeai adineauri de „creatura altuia".

— Recunosc că expresia nu era protocolară, a trebuit însă să mă servesc de ea, deoarece e întrebuințată des aici.

— De către cine? întrebă împăratul încruntându-se.

— Mai întîi de mexicani...

— A, și apoi...?

— De francezi.

— Nu se poate!

— Și totuși, vă dau cuvântul meu de onoare

că am auzit-o de zeci și sute de ori chiar cu urechile mele.

— De la francezi?

— Da, de la ofițerii lor superiori.

— Doamne, Dumnezeule!

Împăratul își acoperi fața cu mîinile; chipul i se crispă și rămase câteva momente în loc. Mejia înțelese ce se petrecea în sufletul lui.

— Dacă aș fi împărat... murmură el.

— Ce-ai face? spuse Maximilian mirat.

— L-aș întreba pe Mejia ce e de făcut.

— Mă rog, poftim...

— Mai întâi aș pune mâna pe sabie și i-aș lua la goană pe francezi.

— Dumneata, ca soldat, știi mai bine ca oricine că nu se poate.

— Nu se poate? Ba se poate, și încă se prea poate, Maiestate.

— Nu te înțeleg...

— Cheamă-ți mexicanii, Maiestate! Vor alerga cu toții ca unul singur. Maiestatea Voastră va fi atunci conducătorul lor, împăratul poporului, vor fi supușii Voștri. Vă vor asculta, mai mult încă, vă vor urma cu entuziasm!

Maximilian clătină din cap.

— Nu pot împărtăși entuziasmul dumitale, dragul meu, zise el. Adu-ți aminte de Juarez, de Pantera Sudului și de atâția alții care bucuroși ar dori să fie ei singuri împărați. Gândește-te la Anglia, la Statele Unite, la Spania — ca să nu mai vorbim de alte țări. Gândește-te la obligațiile mele față de Franța.

— Nu cred că francezii vor ridica glasul la momentul oportun. Peste Mexic nu poate domni

decât palosul. Cine vrea să întrunească toate partidele la un loc trebuie să fie o mână de fier și să nu se lase stăpânit de milă și înduioșare. De-abia urmașii lui de mai târziu își vor putea îngădui să schimbe sabia cu ramura de măslin.

— Dumneata vrei un Atila, un Tamerlan?

— Nu, ci un Carol cel Mare, care să știe să biruie și să împace fără să distrugă.

— Dar vezi că mai e și politica la mijloc.

— Ce pot face dipolmații în fața unui fapt împlinit?

— Și Juarez, cel mai puternic adversar al meu?

— Îl vom face neputincios. Mă gândesc cu scârbă la secăturile acelea care își zic generali și care n-au alt scop decât să jupoaie pielea de pe om. De pildă, unul, Cortejo...

— A, acela care se străduiește să-și atragă simpatia Panterei Sudului? îl întrerupse Maximilian.

— Da, Pablo Cortejo, un om de nimic care împarte fotografiile fetei sale, la toată lumea, ca frumusețea ei să-i câștige partizani.

— I-ai văzut fotografia? Eu nu, zise împăratul zâmbind.

— Păcat! Merită să fie văzută. O să-mi permit să i-o arăt Maiestății Voastre... și cu aceste cuvinte generalul scoase de la brâu o fotografie pe care o întinse împăratului.

Acesta o privi câteva clipe, apoi zise cu milă:

— Biata fată!

Mejia încruntă sprâncenele. Îi era drag împăratul și, ca om de acțiune ce era, ura orice slăbiciune omenească.

— O plângeți, Maiestate? Nu merită. E urâtă,

ridicolă, însă e vicleană și primejdioasă și trebuie înlăturată din cale.

— Așadar, crezi că și tatăl ei ne poate fi dăunător?

— Mai mult ca sigur.

— Ca pretendent la tron?

— Asta nu! râse Mejia, dar oricine nu e cu mine, e împotriva mea! cunoașteți vorba asta.

Se întrerupse, auzind pași în urma lor. Se întoarseră și-l văzură venind pe valetul împăratului. Îl chema Grill, făcea aici pe intendentul vilei și a devenit mai târziu o persoană care a avut de jucat un rol în tragedia nenorocitului Maximilian.

— Ce e? îl întrebă el nemulțumit că venea să-i tulbure convorbirea cu generalul.

— Rog pe Maiestatea Voastră să mă ierte, dar a venit domnul mareșal.

— Bazaine?

— Da. Zice că vrea să vă vorbească.

— Vin îndată.

— Domnul mareșal vine încoace.

— Bine, îi ieșim în cale.

Mejia se întunecă la față.

— Vrei să pleci, generale? îl întrebă împăratul, care băgase de seamă și știa că aceștia doi nu se puteau suferi.

— O rog pe Maiestatea Voastră să-mi îngăduie să rămân, ca să nu am aerul că mă tem de un francez — bineînțeles dacă nu-i vorba de o convorbire secretă.

— Bine, stai. De altfel trebuie să fie ceva foarte important ca mareșalul să vină după mine aici în Guernavaca. Nu-i prea place localitatea.

Îl văzură pe Bazaine apropiindu-se. Francezul se înclină adânc în fața împăratului, totuși nu cu supunerea datorată unui cap încoronat.

— Rog pe Maiestatea Voastră să mă ierte că am venit să-i tulbur odihna în locul acesta pașnic, începu el.

— O, dumneata ești întotdeauna binevenit, dragă mareșale, răspunse împăratul politicos.

— Atunci îmi pare cu atât mai rău că aduc o veste neplăcută, urmă el.

— De la o vreme nu am avut decât astfel de vești de la dumneata, așa că nici aceasta n-o să mă mire prea mult.

Deși cuvintele conțineau o răutate, împăratul îl privi atât de blând și prietenos încât Bazaine nu găsi motiv să se supere.

— Ordonă Maiestatea Voastră să-i spun pentru ce-am venit?

— Te rog chiar.

— În fața generalului? întrebă Bazaine aruncând o privire nu tocmai prietenoasă indianului.

— E ceva secret?

— Dimpotrivă, ceva cunoscut de toată lumea.

— Bine, domnule, te-ascult.

— E vorba de acel Pablo Cortejo, despre care am mai vorbit Maiestății Voastre.

— Da, da, mi-aduc aminte. Ei, ce e cu el?

— Omul acesta a știut să se facă până acum ridicol; de astă dată însă a început să devină primejdios.

— Candidează? întrebă împăratul uimit.

— Până și în capitală. Ieri au fost prinși câțiva din agenții săi în oraș.

— Trebuie luate măsuri severe.

— Pare să se fi coalizat cu Pantera Sudului...

— Bine, asta o știu.

— Am aflat acum că au reușit prin mijlocirea unui bric american să-și procure câteva mii de pușți, gloanțe și pulbere.

— Unde s-a întâmplat asta?

— La Guazacoalo. Bricul a fost urmărit, dar nu a putut fi capturat.

— Urâtă purtare din partea președintelui Statelor Unite.

— Voi raporta în Franța, împăratului.

— Nu prea cred că o să aibă vreun rezultat.

Mareșalul se făcu că nu bagă de seamă, și răspunse:

— Sunt convins că furnizarea de arme e în strânsă legătură cu uneltirile acestui Pablo Cortejo, deoarece are îndrăzneala să pună oameni să lipească noaptea afișe pe zidurile orașului.

— Adevărat, mare îndrăzneală! Unde s-a întâmplat asta? întrebă împăratul.

— Chiar în capitală. Am luat numaidecât măsurile necesare și am venit personal s-o înștiințez pe Maiestatea Voastră și să vă fac o propunere.

— În ce privință?

— În privința acestui Pablo Cortejo. El nu se află în oraș, dar fiica lui e în México și cutează să ia atitudine fățișă împotriva Maiestății Voastre.

— N-aș vrea să mă războiesc cu o femeie.

— Nici eu, făcu mândru mareșalul, dar nu v-aș sfătui să lăsați nepedepsită o persoană care s-a făcut vinovată de înaltă trădare. Îmi permiteți, Maiestate, să vă arăt un exemplar din faimoasele afișe?

— Să văd!

Bazaine scoase o hârtie și o întinse înaintea împăratului. Pe când acesta citea, francezul îl observa cu coada ochiului. La un moment dat chipul împăratului se întunecă. Un fulger de satisfacție sclipi în ochii francezului. Ar fi putut trimite prin altcineva afișul, dar ținea să aibă singur această mulțumire.

— Poftim, generale, citește și dumneata, zise împăratul întinzându-i lui Mejia hârtia.

Iată ce citi generalul:

„Mexicani!

Dușmanul a pătruns în țară și s-a statornicit de mai multă vreme printre noi. Ne pustiește ogoarele, distruge rodul muncii noastre, necinstește femeile și fetele noastre și ne ucide tații, frații și copiii.

Omul din Paris, el însuși un fugar, urât și disprețuit de ai săi, a îndrăznit să ne trimită un regent care se intitulează împărat al Mexicului. Individul acesta e o creatură de-a lui Napoleon, care linge urmele stăpânului său, supus ca un câine.

Putem noi, mexicanii, îndura aceasta? Sculați-vă toți ca unul singur să goniți pe venetic din țară!

Pantera Sudului își ascute ghearele, gata să se repeadă și să-i sară în spinare. Puneți și voi mâna pe arme, nu vă lăsați mai prejos! Totul e gata ca să înfrângem pe dușman. Avem arme, pulbere și gloanțe destule dar ne lipsesc oameni care să ne dovedească la nevoie că sunt buni mexicani și liberi indieni, care nu se tem de nimeni.

De aceea îi chemăm sub steagul nostru pe toți aceia cu dragoste de țară, ca împreună cu ei să-i punem pe francezi pe fugă. Soarele libertății va luci iar deasupra Mexicului și asupritorii neamului nostru, goniți de pe dealuri și văi vor fi înghițiți de valurile mării cum a înghițit odinioară pe faraon.

Pablo Cortejo"

— Ei, ce zici, generale? îl întrebă împăratul pe Mejia după ce acesta sfârși de citit.

— O gogomănie ordinară! răspunse indianul înălțând din umeri.

— Dar foarte primejdioasă, adăugă Bazaine. Atâță poporul, îl îndeamnă la răscoală. E vorba aici să facem mai mult decât să dăm din umeri cu dispreț.

Aluzia era la Mejia. Ca să împiedice vreun conflict între cei doi, împăratul zise repede:

— Bine, să intervenim, dar cum?

— Mai întâi s-o închidem pe fata lui Cortejo, fu de părere Bazaine.

— Nu, nu, nu e primejdioasă, răspunse împăratul nemulțumit.

— A dovedit contrariul, Maiestate.

— Aș! S-a făcut numai de râs, i-am spus și generalului. Alta?

— Să se percheziționeze locuința lui Cortejo.

— Asta da.

— Să i se confișteze proprietățile.

— Are?

— Foarte importante chiar.

— Pe cât știu, îl întrerupse generalul, moșiile și proprietățile din oraș sunt ale contelui de Rodriganda. Cortejo e numai administratorul lor.

— Rodriganda e răspunzător de faptele unui om pe care îl ține în serviciul său, deci trădător, răspunse mareșalul.

— Fără acte de violență, dragă mareșale, zise împăratul. Ești comandantul superior al armatelor și poți lua măsurile care cad în atribuțiile dumitale, dar afacerea cealaltă mă privește pe mine. Voi da ordin să se facă percheziție la domiciliu, dar fata nu trebuie să fie arestată. Să fie numai expulzată din țară și să-și încerce aiurea uneltirile și subjugarea poporului cu farmecele ei seducătoare.

Stăruințele lui Bazaine fură zadarnice, așa că trebui să plece stăpânit de o mânie ascunsă.

— Ai citit cu atenție afișul? îl întrebă împăratul pe Mejia după ce plecă Bazaine.

— Da, Maiestate.

— Și pasajul acela?

— Care?

— În care scrie că sunt creatura lui Napoleon, căruia îi ling urmele.

— Din nenorocire am citit și murdăria aceea.

— M-am convins că ai dreptate în ceea ce spuneai adineauri. Le voi arăta însă acestor domni că se înșală amarnic. Te-ai uitat bine la Bazaine pe când citeam?

— Foarte bine, Maiestate.

— Și ce-ai observat?

— A, Maiestatea Voastră vrea să spună de privirea aceea plină de satisfacție?

— Da, Și ce zici de asta?

— Zic că nu cade în atribuția unui mareșal să vină personal cu o murdărie ca asta, putea să trimită pe altcineva cu afișul.

— Ai dreptate. A vrut să aibă bucuria de-a mă vedea umilit — după cum crede el. Să intrăm acum în casă, dragă Mejia. Sunt încă puțin cam enervat și vreau să vorbesc cu împărăteasa. Prezența ei are întotdeauna o influență binefăcătoare asupra mea.

Se îndreptară spre vilă.

Cele povestite mai sus se petrecuseră dimineața. Acum e după-amiază. Suntem în capitala Mexicului. Josefa Cortejo stătea la oglindă și se îmbrăca; voia să iasă în oraș.

Planurile și speranțele ei de-a se căsători cu Alfonso se spulberaseră cu timpul. Acesta trăia de mulți ani în Spania. Deși rămăsese tot neînsurat, nu mai dăduse niciodată prin Mexic, așa că dragostea ei se irosise și activitatea politică îi luase locul. Năzuințele ei erau s-ajungă fată de rege sau cel puțin de președinte de republică.

— Nu ți se pare că am mai slăbit, Amaika? o întrebă ea pe cameristă.

— O, nu, seniorita!

— Adevărat? Ia uită-te la brațele mele... Ce pline și rotunde erau înainte...

— Tot așa sunt și acum. Și ce albe? Parc-ar fi de marmură...

Indiana mințea cu sfruntare, căci brațele Josefei erau slabe ca niște bețe și negre ca ale unei țigănci.

— Și zici că mai sunt și-acum frumoasă?

— Ca o zână! Sunt ființe care cu anii devin tot mai frumoase, de pildă dumneata, seniorita.

— Atunci vezi de mă fă și mai frumoasă, Amaika. Mă duc la fotograf; vreau să-mi fac iar vreo sută de fotografii.

— Pentru partizanii tatălui dumitale, nu-i așa?

— Da. Ce zici de ideea mea de-a împărți partizanilor fotografii, e minunată, nu-i așa?

— Desigur.

Când Josefa fu aproape gata îmbrăcată, se auziră pași pe coridor și o slujnică intră urmată de câțiva inși. Era alcadele și polițiștii trimiși de parchet.

— Ce înseamnă asta, domnilor? strigă Josefa cu glas poruncitor. Nu știți cum trebuie să vă purtați cu o persoană de rangul meu?

— Ba știm foarte bine și o să ți-o dovedim numaidecât, răspunse alcadele. Știi cine sunt eu?

— Da.

— Vin în numele împăratului...

— Împăratului?... rosti ea speriată.

— Unde e tatăl dumitale?

— E plecat la Oaxaca, după cum mi-a spus, dar nu știu sigur.

— Și când se întoarce?

— Nu știu.

— Cunoști dumneata pe Pantera Sudului?

— Nu.

— N-a fost niciodată pe-aici?

— Niciodată.

— Dar tatăl dumitale îl cunoaște, nu-i așa?

— Nu știu.

— Hm... Nevinovată te crezi. Ai văzut afișele care au fost lipite azi-noapte pe zidurile caselor?

— Nu.

— Sunt iscălite de tatăl dumitale.

— Eu nu știu nimic despre asta. Când tata

e plecat eu trăiesc foarte retrasă și aproape nu ies din casă. Ești sigur că sunt semnate de tata? Nu se poate să-l fi iscălit careva fără știrea lui?

Omul o privi uluit. Lucrul i se păru cu putință.

— Hm... tot ce se poate... recunoscu el.

— Și ce scrie pe afiș, senior? îl întrebă ea.

— Îndemn la răscoală și crimă de înaltă trădare.

— O, atunci cu siguranță că tata n-are nici un amestec în afacerea asta. El nu e un trădător.

— Dar e în relații cu Pantera Sudului, seniorita...

— Despre asta nu știu nimic, trebuie să fie o calomnie...

— O să vedem noi. Deocamdată trebuie să facem percheziție.

— Santa Madonna! Aici, în camera mea?

— Și aici și în toată casa.

— N-aveți decât! N-o să găsiți nimic, suntem nevinovați.

Alcadele își făcu datoria, după sistemul mexican, căutând numai superficial, dar nu găsi nimic.

— Ai dreptate, seniorita, n-am găsit nimic, zise el după ce isprăvi.

— Știam! răspunse ea cu mândrie.

— Acum m-am convins și eu că ești nevinovată, seniorita.

— Te îndoiai?

— Și-mi pare rău că trebuie să-ți comunic ceva neplăcut.

— Mă sperii, senior!

— N-am ce face, ordin de la împărat!

— Vai de mine!

— Nu-ți fie frică, n-o să ți se întâmple nimic, dar trebuie să pleci.

— Unde?

— Mai întâi din oraș, pe urmă din țară. Ești expulzată.

— Pentru care motiv?

— Aţâţare la revoltă și crimă de înaltă trădare.

— Spuneai doar singur că sunt nevinovată... bâigui ea îngălbenindu-se.

— Dumneata da, dar nu și domnul Cortejo. De altminteri, ai împărțit fotografia dumitale la o mulțime de persoane.

— Numai la prieteni.

— Da, dar vezi că ăștia sunt toți trădători. Așadar, sunt nevoit să-ți comunic că trebuie să părăsești orașul în douăzeci și patru de ore, iar țara în cel mult o săptămână.

Josefei îi venea să leșine.

— Dar nu pot să plec... tata nu e acasă... E și el expulzat?

— Nu, dacă punem mâna pe el, îl spânzurăm.

— O, Doamne, ce nenorocire! Și ce facem cu averea noastră?

— Poți s-o iei cu dumneata.

— Și servitorii?

— Ia-i și pe ei dacă vor să plece. Nu fi atât de speriată, seniorita, au mai fost și alții expulzați și s-au întors pe urmă acasă, încheie foarte calm alcadele și plecă însoțit de polițiștii cu care venise.

După ce ieșiră din casă, indiana, camerista Josefei, zise clipind șiret:

— Ce deșteaptă ești dumneata, seniorita!

— Nu-i așa, Amaika? Dobitocii mă cred nevinovată.

— Așa sunt bărbații, niște proști. Și trebuie neapărat să pleci din țară?

— Poate că da, poate că nu. O să hotărască tata când o veni diseară.

— Omul care a venit aseară era trimis de el?

— Da. Tata vrea să vină diseară în ascuns acasă. Vezi să nu lași pe nimeni să intre, Amaika, spune că sunt bolnavă.

Vestea adusă de alcade o tulburase pe Josefa, abia aștepta sosirea lui Cortejo.

Se întunecase de mult și Josefa nu se culcase încă. O trimisese pe Amaika să pândească jos la ușă ca să-i deschidă lui Cortejo când va veni.

Deodată ușa camerei ei se deschise încet și un bărbat, un om pe care nu-l mai văzuse până atunci, trecu pragul.

— Cine ești dumneata? strigă Josefa înspăimântată.

Străinul făcu o plecăciune și întrebă cu glas înăbușit:

— Aici locuiește domnul Cortejo?

— Da, ce treabă ai cu el?

— Nu cu el, ci cu dumneata.

— Da? Și ce poftești? Pe unde ai intrat?

— Am sărit peste zid.

— De ce n-ai intrat pe poartă? întrebă ea îngrozită, știind că numai hoții și criminalii pătrund astfel în casele oamenilor.

— Pentru că n-am vrut să mă vadă nimeni. Acum însă văd că măsurile mele de precauție au fost de prisos deoarece nici tu nu m-ai recunoscut.

Cu aceste cuvinte străinul își smulse peruca și barba falsă și Josefa recunoscu în el pe tatăl ei.

— Tu... tu ești? strigă ea sărindu-i de gât. Nici prin gând nu mi-ar fi trecut. Vii de la Panteră?

— Da. Tu ce-ai mai făcut, cum ai dus-o în lipsa mea?

— Bine până azi, dar după prânz a venit alcadele să facă percheziție în casă.

— Percheziție? Mă cred atât de prost să nu-mi fi aranjat afacerile înainte de plecare? Desigur că n-au găsit nimic?

— Nu. Lucrurile sunt doar toate la adăpost.

— Atunci stăm bine.

— Nu, tocmai am fost expulzată.

— Zău? strigă el speriat. Din ordinul împăratului, nu-i așa?

— Da.

— Hm... urmarea afișelor... Ridicol! Puterea acestui împărat Maximilian nu se întinde doar până cine știe unde. Te vei duce acolo unde nu te poate ajunge și unde vei putea fi în siguranță. Plecăm la noapte chiar.

— Pentru ce?

— Mergi cu mine la hacienda del Erina.

Cortejo spusese aceste cuvinte cu nepăsare în glas dar zâmbind cu subînțeles. Josefa sări în sus ca și când ar fi căzut trăsnetul la picioarele ei.

— La hacienda del Erina? Ce să faci acolo? Arbellez e dușmanul nostru cel mai neîmpăcat.

— Tocmai de aceea. Mă bucur să-i fac o vizită.

— Nu te-nțeleg...

— O să te lămuresc îndată, dar mai întâi dă-mi ceva de mâncare și de băut că sunt mort de foame. Vezi însă să nu afle cineva că sunt aici.

Josefa îi pregăti ea însăși masa, pe urmă își continuară conversația începută.

— Ce ți-a spus omul pe care l-am trimis? întrebă Cortejo.

— Că vei sosi astă seară.

— Bine. Să-ți spun acum ce m-a hotărât să vin să te iau. Ne-au sosit armele și Pantera e gata să-și înceapă acțiunea. Succesul e însă îndoielnic, deoarece francezii sunt în număr mare. Va trebui deci să-i încolțim din două părți, de la nord și de la sud. De aceea îmi întind propaganda și mă duc singur la nord ca să-mi adun oamenii.

— Nu înțeleg ce rost am eu...

— Am nevoie de tine, apoi, și-așa, tot trebuie să părăsești orașul.

— Bine, bine, dar ce să caut la hacienda del Erina?

— E locul cel mai nimerit. Știi tu unde se află acum Juarez?

— Se zice că ar fi la Paso del Norte.

— Așa și e. Trebuie să-l atrag de partea noastră, ca împreună cu el să-i gonim pe francezi.

— Dar bine, tată, vrei să fii președinte... Cum vrei să fii ales dacă e Juarez la mijloc? zisă ea încremenită.

— Proasto! După ce-mi voi fi asigurat ajutorul oamenilor lui... hm... vom vedea noi...

— Aha, am priceput! Îl facem să dispară.

— Cam așa ceva. Al doilea, am aflat că un intermediar englez e în drum spre Juarez. Îi aduce arme, gloanțe, pulbere și bani. Pun mâna pe ele și când m-o ști Juarez bine pregătit...

— Dar dacă află că ai luat ceea ce îi era destinat lui?

— Cine vrei să-i spună? Eu nu, și nimeni altul nu știe planul meu.

— Unde e acum intermediarul?

— O să se îmbarce la El Refugio ca să ia drumul pe Rio Grande. Îi ies înainte și-l jefuiesc. Ia ghicește cum îl cheamă?

— Nu știu.

— Sir Dryden.

— Dryden? Dryden? Acela căruia... bolborosi Josefa.

— ...i-am furat milioanele, adăugă Cortejo.

— Și pe care l-a scăpat Juarez din mâna Panterei?

— Chiar el.

— Ce noroc pe noi! Trebuie să merg și eu la Rio Grande?

— Nu, Josefa, tu rămâi la hacienda del Erina.

— Crezi că o să vrea Arbellez să mă primească?

Cortejo hohoti batjocoritor:

— Trebuie să vrea. Nu cumva crezi că o să-i las moșia?

— E doar proprietatea lui.

— *Acuma*, dar o să fie în curând a mea. Va fi sediul întreprinderilor mele. De acolo o să pornească mișcarea, acolo o să-mi adun oamenii. Și-apoi, ce e mai important e că în apropiere se află comorile mixtecașilor, în peșteră.

— Cum, vrei să... bâigui ea.

— Mai întâi s-o caut. Pe cât am aflat de la Alfonso, locul e bine tăinuit de mixtecași. Voi pune să prindă pe careva din aceste triburi și voi da ordin să-l chinuiască până ce va dezvălui taina.

Pe urmă voi fi bogat, foarte bogat, și-mi voi putea ajunge lesne scopul — să devin rege al Mexicului.

— Vrei să-i cumperi lui Arbellez moșia?

— Nici prin gând nu-mi trece! O să i-o iau, asta o să fac. Afară din oraș mă așteaptă trei sute de oameni, zdraveni și voinici gata de orice. Vom lua cu asalt conacul; dacă Arbellez încearcă să se împotrivească, îl omorâm și s-a isprăvit cu el!

— Foarte bine. Și cu oamenii ăștia pornim chiar în noaptea asta la drum?

— Da. N-avem timp de pierdut.

— Dar cu casa, mobilele și celelalte, ce facem?

— Rămân toate așa cum sunt. Am avut eu grijă ca să fie ținute toate în bună rânduială în lipsa noastră.

— Pe Amaika trebuie s-o iau cu mine.

— Nu se poate. Ne-ar fi numai o piedică.

— Ce mă fac fără cameristă?

— Lasă c-o să te poți îmbrăca și singură.

— Vai de mine! Fata unui... rege?

— Stai că nu ești încă.

— Când sunt în societatea a trei sute de bărbați, trebuie să mă fac frumoasă, cine să mă îmbrace?

— Atunci n-ai decât să rămâi, pe babă n-o putem lua cu noi. Hai, apucă-te acum să împachetezi ce-ți trebuie; eu mă duc să mă odihnesc nițel, la miezul nopții pornim, încheie Cortejo cu glas hotărât.

Josefa nu îndrăzni să mai protesteze și fix la douăsprezece trei sute de bărbați se îndreptau spre nordul țării; o singură femeie se afla printre ei: Josefa.

După un surghiun de șaisprezece ani pe o insulă pustie în mijlocul oceanului, Sternau și prietenii săi se întorceau din nou în Guayamas, cu hotărârea de a pleca imediat la hacienda del Erina. Căpitanul Wagner fu însărcinat să ducă mai departe vaporul la Capul Horn și să acosteze la Veracruz, unde va primi noi ordine, pe urmă ceilalți porniră. Aflaseră la Guayamas că Mexico e ocupat de francezi, că războiul civil era în toi și era primejdie în fiecare moment să dea peste una din bandele de tâlhari care cutreierau țara prădând și omorând tot ce le ieșea în cale. Se gândiră deci mai întâi să se înarmeze cât mai bine și aleseră — sfătuiți de Sternau — drumul care ducea în lungul râului Yaqui până la Chihuahua. Punctul acesta era atât de departe de capitală, încât se putea presupune că e ferit de tulburările politice, fără să bănuiască măcar o clipă că orașul era în stăpânirea francezilor. Ajunși în Yunta, unde râul se desparte în două brațe, vrură să ocolească spre răsărit, dar li se spuse că și Chihuahua lua parte la război și că președintele Juarez se retrăsese la Paso del Norte pentru a primi întăriri. Atmosfera încărcată a luptelor apropiate plutea în văzduh.

— Ce e de făcut? întrebă don Fernando. Am suferit destul până acum ca să ne mai expunem unor noi primejdii.

— Sunt convins că n-avem de ce ne teme de francezi, fu de părere doctorul.

— De ei nu, dar de cei care mișună în jurul lor, răspunse bătrânul.

— Eu zic, luă Inimă-de-urs cuvântul, să nu mergem deocamdată la Chihuahua ci la întinsele pășuni ale apașilor. Aceștia se vor bucura mult când mă vor vedea și vor aduna mulți războinici apași care vor însoți pe frații mei albi la hacienda del Erina.

— E departe de acolo Chihuahua? întrebă don Fernando.

— Apașul face drumul călare de la răsăritul până la apusul soarelui, răspunse indianul.

— Așa e, zise Sternau, cunosc și eu ținutul și sunt de părerea fratelui meu Inimă-de-urs.

— Atunci să mergem la apași, se rugă Emma. Nu departe de Chihuahua se află fortul Guadalupe unde am niște neamuri care vor fi bucuroase să ne primească. De acolo veneam eu când m-au salvat, pe mine și pe Karja, Inimă-de-urs și Anton al meu din mâinile comanșilor.

— Îți sunt rude apropiate?

— Soția bătrânului Pirnero, un negustor avut, a fost soră cu tata.

— Cred că ar fi cel mai nimerit lucru să ne ducem la Guadalupe. Vei avea unde sta și dumneata și Karja, dacă va fi nevoie să vă lăsăm acolo, fu de părere doctorul.

O luară la stânga și ținură drumul în lungul râului până la un loc unde se făcea un cot care

ducea spre Sierra Carmen. Trecură munțele și coborâră pe malul lui Rio Condios.

Caravana avea un aspect războinic. Caii erau voinici și bărbații bine înarmați, cele două femei de asemenea, așa că n-aveau să se teamă de vreun atac al comanșilor.

Ajunseră la șoseaua care leagă orașul Chihuahua cu Paso del Norte. Șoseaua era în realitate mai mult un drumeag nebătătorit, dar altă cale nu era între aceste două localități.

Călătorii noștri avuseseră intenția să taie drumul în curmeziș peste câmpie, deoarece se aflau însă prea aproape de indieni și trebuiau să fie cu mare băgare de seamă, Sternau porni cu Inimă-de-urs înainte ca să cerceteze bine locul. Mergeau pe câmp deschis, totuși ici colo se afla câte un tufiș care împiedica vederea. La un moment dat, când să cotească după un astfel de tufiș, fură cât p-aci să se izbească de un călăreț. Își struniră toți trei caii. Omul era mărunt de statură și îmbrăcat în felul în care sunt îmbrăcați vânătorii care cutreieră preriile. Armele îi erau vechi și țeava puștii ruginită, făcea însă impresia unuia care e deprins cu ținuturile acelea sălbatice și calul, un mustang voinic, adevărat cal de luptă căci se opri brusc în loc, gata de atac.

— Ei, comedia dracului! Cine sunteți voi? întrebă mirat străinul, în limba engleză.

Sternau și Ucigătorul-de-bivoli purtau costumul național al țării, de aceea fuseseră probabil luați drept doi mexicani de către necunoscut, căci acesta puse imediat pușca la ochi.

— Bună ziua, răspunse doctorul tot în engleză Dumneata ești unul singur și ne întrebi cine sun-

tem ; noi suntem doi, deci am avea mai mult drept s-o facem. Așadar, cine ești dumneata, senior?

Mititelul se uită lung la statura înaltă și voinică a germanului, dar în ochii lui nu se citea nici cea mai mică urmă de teamă. Răspunse totuși cu ton prietenos :

— Ai dreptate, senior. În prerii, doi contra unul au prioritate, deși mie nu mi-e frică nici de zece. De altminteri, n-am de ce mă sili să vă spun cum mă cheamă. N-ai auzit până acum de un vânător căruia i se zice „micul Andrei" ?

— Nu.

— Atunci pesemne că nu sunteți de pe aici.

— Așa e, venim de departe.

— Atunci se explică lucrurile. Acel „mic Andrei" sunt eu. Dar în realitate mă numesc Andreas Straubenberger.

— Straubenberger ? întrebă Sternau uimit. Păi, ăsta e un nume german.

— Da, eu sunt german.

— Bine, atunci vă rog, pentru numele lui Dumnezeu, lăsați jos arma ! spuse Sternau în germană. Și eu sunt german.

Micul Andrei făcu un gest de uimire și bucurie, lăsând pușca în jos.

— Dumneata... german ? Ce bucurie ! Din ce regiune ?

— Din zona Mainzului.

— De la Mainz ? Acolo locuiește și fratele meu.

— Unde, acolo ?

— Într-o așezare măruntă, Rheinswalden.

— Ești frate cu Ludwig ?

La această întrebare a lui Sternau, micul Andrei se pierdu de-a binelea.

— Cum? Cum așa? Îl cunoașteți? întrebă el.

— Chiar foarte bine!

— Extraordinar! Și eu voiam să vă împușc!

— Asta ți-ar fi venit cam greu s-o faci, râse Sternau.

— Aș! Ești destul de lung și de lat ca glonțul să nu dea greș, răspunse micul Andrei tot râzând. Dar, ia spune-mi, frățioare, dincotro și unde?

— Venim de la mare și vrem să ne ducem la Paso del Norte sau la fortul Guadalupe.

— Pe cine căutați la Paso del Norte?

— Pe Juarez.

— Și la Guadalupe?

— Pe un negustor căruia i se zice „bătrânul Pirnero".

— A, pe ăsta îl cunosc și eu foarte bine. E și el un german, din Pirna, și s-a pripășit din tinerețe pe-aici. Să știi însă că pe Juarez n-o să-l găsiți la Paso del Norte.

— Nu? Atunci unde?

— Când ici, când colo, când prin codri ori câmpie, prin munți sau prin văi, unde se nimerește.

Sternau se uită scrutător la străin.

— Dumneata știi unde se află, dar nu vrei să-mi spui, zise el privindu-l țintă în ochi.

— Ai ghicit. Cum vrei să-ți spun dacă nu știu cine ești ?

— Mă cheamă Sternau.

— Sternau... Sternau... Numele ăsta parcă l-am mai auzit... A, da, de la seniorita Resedilla. Spunea că a fost odată, cu mulți ani în urmă, un senior cu acest nume la hacienda del Erina, dar care a dispărut de atunci fără urmă.

— Acela sunt eu.

Micul Andrei holbă ochii și rămase câteva momente cu gura căscată.

— Dum... neata...? bâigui el apoi. Nu se poate!

— De ce nu se poate?

— Păi... atunci ai fi vânătorul acela renumit pe care toți oamenii vestului și pieile-roșii îl numesc Stăpânitorul-stâncilor.

— Adică Matava-se? Da, eu sunt.

— Ai dispărut deci de multă vreme...

— Și-acum mă întorc.

— De necrezut! Și cine a mai dispărut odată cu dumneata?

— A, vrei să mă încerci ca să vezi dacă sunt într-adevăr cine spun...

— Nu te supăra, dar așa e, răspunse micul Andrei cu sinceritate. Ar fi o minune a minunilor. A, dar ăștia cine or mai fi? întrebă el văzându-i pe ceilalți că se apropie.

— Sunt prietenii mei, care au dispărut odată cu mine. Acesta e Inimă-de-urs, căpetenia apașilor, iar cestălalt e Ucigătorul-de-bivoli, căpetenia mixtecașilor.

— Auzi domnule!

— Cei din urma lui sunt cei doi frați Unger. Unul e ginerele arendașului de la hacienda del Erina — trebuie să fi auzit de el...

— Săgeata-trăsnetului?

— Chiar el.

— Stai, frate, că m-am tâmpit de tot! Ce întâlnire...! Nici prin vis nu mi-ar fi trecut!

— Ei, acum crezi că sunt într-adevăr Sternau?

— Cum să nu te cred! Ia să ne dăm nițel mai la o parte, că am să-ți spun ceva foarte important.

Andrei descălecă. Doctorul și Inimă-de-urs săriră și ei de pe cai. În vremea asta se apropiaseră și ceilalți.

— Cine e străinul de colo? întrebă don Fernando.

— Un european de-al nostru, răspunse Sternau. E un vânător de seamă, cunoscut sub numele de micul Andrei, și zice că are să ne comunice ceva foarte important. Să ne oprim puțin, să facem un mic popas.

Lăsară caii să pască în voie și ei se întinseră în iarbă. Andrei văzu cu mirare că printre cei sosiți se aflau și două femei.

— Vorbești și spaniolă? îl întrebă doctorul pe micul vânător.

— O rup binișor, răspunse el.

— Atunci servește-te, te rog, de această limbă ca să te poată înțelege toți. Și-acum, ce veste ne aduci?

— Mai întâi că Juarez nu se mai află în Paso del Norte, ci foarte aproape de-aici. Trebuie însă să știu un lucru: cu cine țineți? Cu francezii sau cu mexicanii?

— Nici cu unii nici cu alții. Eu nu mă amestec în politică.

— Foarte bine faci. Află deci că francezii au ocupat Chihuahua și au trimis de acolo trei companii să pună stăpânire pe fortul Guadalupe, dar nu vor reuși, deoarece Juarez a pornit cu cinci sute de apași să apere fortul.

— Ah! strigă Inimă-de-urs auzind vorba „apași".

— Și cine e în fruntea apașilor?

— Ochi-de-urs.

— Ochi-de-urs? întrebă cu mirare apașul.

Apașii nu capătă nume decât după ce-au făcut vreo ispravă de seamă și când plecase Inimă-de-urs, fratele său era un copilandru. Andrei își închipui lucrul acesta și căută să-l lămurească.

— După ce Inimă-de-urs a dispărut, începu el, fratele său n-a încetat o clipă să-l caute și în amintirea lui i s-a dat numele Ochi-de-urs. Cu timpul tânărul a ajuns un războinic viteaz și astăzi e o căpetenie renumită a apașilor.

— Ah! exclamă Inimă-de-urs, manifestându-și astfel mândria și bucuria lui de frate.

— Juarez dispune de mijloacele necesare, urmă Andrei, ca să-i înfrângă pe francezi. Statele Unite i-au pus la dispoziție câteva milioane de dolari, bani pe care apașii trebuiau să-i aducă președintelui trecând prin ținutul comanșilor.

— Ah, a fost și albul cel mititel de față când au pornit apașii? întrebă Inimă-de-urs.

— Da.

— Atunci ești prieten cu fratele meu?

— Sunt.

— Vei fi atunci și al meu, zise indianul întinzându-i mâna.

— I-am dus lui Juarez banii, începu Andrei să povestească. Acesta a pornit imediat cu oamenii săi și cu apașii, ca să iasă în calea francezilor și să ia îndărăt Chihuahua.

— Dar de ce n-ai rămas cu Juarez? întrebă Sternau.

— Am fost trimis de el să cercetez cum s-ar putea pătrunde mai ușor în oraș. La drept vorbind, hotărâse ca lucrul acesta să-l facă Gerard

cel oacheș, acesta însă s-a rugat să-l lase la Guadalupe fiindcă are acolo niște prieteni pe care vrea să-i ocrotească.

— Gerard cel oacheș? Cine e ăsta?

— Un vânător renumit de obârșie franceză, dar care nu-și iubește de fel compatrioții.

— Și acest Gerard se află acum în Guadalupe? E departe până acolo?

— Aproape două zile de drum călare. Ați putea ajunge poimâine pe vremea asta.

— Unde e acum Juarez?

— Undeva aproape de fort, le iese în cale francezilor.

— Atunci, dacă ținem drumul drept înainte dăm de el, nu-i așa?

— Cu siguranță.

— Bine. Sper că o să ne mai vedem când vom fi la Juarez?

— Negreșit. Trebuie să mă întorc să-i dau raportul. Te-aș sfătui însă să le duceți mai repede pe aceste două doamne la fort, înainte de a vă alipi trupelor lui Juarez, fiindcă nu se știe ce se poate întâmpla.

— Ai dreptate, cred că așa o să facem.

Încălecară iar.

— Sunt de părere să o luăm mai repede, zise Sternau, dacă vrem să dăm de urma apașilor trebuie să ne grăbim cât mai e lumină; după ce îi vom găsi, ne putem odihni din nou.

Inimă-de-urs porni în fruntea trupei, deoarece el era singurul care cunoștea mai bine ținutul.

După-amiază lăsară caii să se odihnească, apoi o luară iar în galop.

Caii din regiunile acelea fac într-adevăr minuni. Nu-i de mirare deci că a doua zi spre seară ajunseră la poalele munților Tamis.

N-apucară să treacă strâmtoarea care duce spre prerii, când Inimă-de-urs opri calul, se aplecă din șa și examină locul.

— Ah! strigă el cu bucurie.

Doctorul se uită și el. Văzu iarba călcată și o urmă îngustă, ca și când ar fi trecut pe-acolo câțiva călăreți.

— Urme de apași, zise el.

— Pe-aici au trecut apașii mei, adăugă indianul cu ochi sclipitori.

— Ce are de gând fratele meu? îl întrebă Sternau.

— Să urmeze glasul inimii, răspunse Inimă-de-urs și dădu pinteni calului, care porni ca o săgeată drept înainte.

— Unde se duce? întrebă don Fernando îngrijorat.

— După apașii lui, îl lămuri doctorul.

— Au trecut pe-aici?

— Da. Trebuie să ne ducem fără el la fortul Guadalupe, mai întâi însă să facem un popas de noapte.

— Și Inimă-de-urs?

— Să-l lăsăm în pace. O să știe el cum să dea de noi.

A doua zi vremea era splendidă. Picăturile de rouă se lipeau de fiecare fir de iarbă ca milioane de diamante, cerul era senin și florile îmbălsămau cerul.

Senior Pirnero se sculase bine dispus ca niciodată și ieși nițel la plimbare. Pășea agale îndrep-

tându-se spre malul lui Rio Grande. Deodată zări un punct negru care înainta încet pe apă, lucind în bătaia soarelui.

— O luntre! murmură bătrânul mirat. Dar ce-o fi lucind așa? Pesemne apa care se prelinge de pe lopeți. Dar din ce luntrea se apropia, mirarea bătrânului creștea: „O luntre ca acelea pe care le întrebuințează indienii și vânătorii... își zise el. Ceva rar pe la noi. Și un singur om în luntre. Oare cine să fie?"

Într-adevăr, în luntre nu se afla decât un singur om. Acesta îl zări și el pe bătrân și trase luntrea la mal. Omul era îmbrăcat într-o pereche de pantaloni jerpeliți și o haină la care lipseau câțiva nasturi. Cămașă n-avea. La brâu purta două pistoale, un tomahawk, punga cu tutun, o cartușieră și alte mărunțișuri. Omul scoase cu băgare de seamă din fundul luntrei o pușcă veche, ca și când ar fi fost cine știe ce lucru de preț.

Când întoarse capul, Pirnero rămase încremenit de aspectul străinului. Fața îi era tăbăcită de soare și vânt, ochii lui mititei aveau o expresie sfredelitoare; nasul lui lung și coroiat părea un cioc de uliu; totuși, chipul lui te câștiga de la prima vedere și-ți inspira încredere.

— *Good morning!* zise el.

— Bună dimineața, răspunse Pirnero.

— Ăsta trebuie să fie fortul Guadalupe, după cum socot.

— Da.

— Un târgușor mititel.

— De, mare nu e...

— Multă armată?

— Deloc.

— Foarte bine. Vreun han aveți?

— Da, a treia casă pe mâna dreaptă.

— Mulțumesc, sir.

Străinul trecu pe lângă Pirnero care îi indicase chiar casa lui. Călca încet dar făcea pași mari, ca ai alergătorilor. Un altul ar fi trebuit să fugă în trap ca să se poată ține după el.

— Un yankeu, mormăi bătrânul.

Așa și era. Și-apoi, expresia „socot" e caracteristică americanilor. Pe când un alt popor zice: „cred", „bănuiesc", „mi se pare", americanul de nord merge la sigur.

Când Pirnero ajunse la prăvălie, îl găsi pe străin așezat la o masă, cu paharul dinainte. Hangiul se așeză la locul lui la fereastră și începu să privească în stradă. În cele din urmă tăcerea îl plictisi pe bătrân.

— Frumoasă vreme! începu el. Și fiindcă străinul nu-i răspunse, ci mesteca întruna tutun și scuipa, zise iar: Minunată!

— Mmmmm! mormăi străinul.

— Ai spus ceva, sẽnior? întrebă Pirnero.

— Nu eu, dumneata! bombăni americanul.

Răspunsul îi luă bătrânului apa de la moară. Totuși, după o bucată de vreme încercă să reia conversația.

— Parcă azi e și mai frumos ca ieri.

— Pșșșșș! scuipă străinul printre dinți.

— N-am înțeles ce-ai spus, senior, zise Pirnero întorcându-se spre el.

Străinul mută tutunul din falca stângă în cea dreaptă, își arcui buzele și scuipă cu atâta putere

încât scuipatul zbură pe sub nasul bătrânului și se lipi de geam. Hangiul își feri capul, speriat.

— Senior, strigă el, scuipătoarea e colo, lângă dulap.

— Nu-mi trebuie, mormăi străinul.

— Cred și eu! Cine scuipă în geam n-are nevoie de scuipătoare. Numai vezi că așa ceva nu se poartă la noi.

— N-ai decât să deschizi fereastra.

Cuvintele fură spuse cu atâta indiferență, încât bătrânului îi sări țandăra. Se stăpâni însă și zise apoi:

— Vii de departe, senior?

— Da.

— Strașnic vâslaș trebuie să fii dumneata!

— De ce?

— Atâta drum tot în susul apei...

— Fleac!

— Și de unde ai pornit?

— Trebuie numaidecât să știi?

— Păi, vezi dumneata, noi, hangiii, vrem să știm pe cine găzduim... zise el cam stânjenit. Ori vrei să zici că n-am dreptate?

— Pșșș! scuipă iar străinul cu atâta siguranță, încât scuipatul trecu ca la o muchie de cuțit pe lângă obrazul bătrânului și zbură pe fereastra deschisă.

— Ia ascultă, domnule! strigă hangiul indignat.

— N-ai decât să te dai la o parte, răspunse americanul flegmatic.

Bătrânul se sculă de la locul lui preferat și se așeză cât mai departe de fereastră.

Trecu iar o bucată de vreme. Străinul mesteca și bea, și fiindcă bătrânului i se ura, începu iar:

— Te duci la fort?
— Poate.
— Rămâi aici la noi?
— Nu prea cred, după cum socot.
— Adică până diseară vreau să spun.
— Da.
— Cauți pe cineva în oraș?
— Hm...
— Ori ai vreo treabă pe aici?
— Pșșșș! țâșni din gura străinului și scuipatul se lipi de un tablou atârnat drept deasupra capului hangiului.

Acesta nu mai putu răbda.

— Ce faci, domnule? strigă el înfuriat. Nu vezi că-mi dai dracului tabloul?
— Dă-l la o parte.
— Scuipă-ți în buzunar dacă ai poftă de scuipat.
— Vin de-l deschide.
— Ăsta e răspuns de om în toate mințile?
— Da. Cine nu-și ține gura, așa pățește. Bagă bine la cap ce ți-am spus.
— Știi că ești un mojic fără pereche?
— Nu.
— Atunci să ți-o spun eu.
— Nu te mai osteni degeaba. N-am venit aici ca să mă descoși. Dacă oi avea ceva de cerut, îți cer eu. Dă-mi un rachiu.

După ce îi aduse paharul, bătrânul nu se putu stăpâni să-l întrebe:

— ...mîi la noapte în han? Atâta mi-oi fi îngăduind să aflu.
— O să văd eu ce fac. Pot fi în siguranță?
— De cine?
— De indieni.

— Fii liniștit.

— Și de mexicani?

— Păi ăștia sunt de-ai noștri, nu ne fac nimic.

— Dar de francezi?

— Vai, senior, ești un dușman de-ai lor?

— Nu e treaba dumitale! Dar, ia spune, unde se află acum Juarez?

— La Paso del Norte, așa cred.

— Crezi, dar nu ești sigur.

— Nu, sigur nu sunt.

— Cam cât e de aici până la Paso del Norte?

— Șaizeci de ceasuri călare. Vrei să te duci acolo?

— Tot ce se poate.

— Ai pesemne ceva secret de vorbit cu președintul?

— Pșșș!

Scuipatul țâșni și trecu atât de aproape de obrazul hangiului, încât era să se lipească de el.

— Ei, acu m-am săturat! strigă bătrânul sărind drept în picioare. Ia-ți, domnule, catrafusele și du-te cu Dumnezeu!

— Pentru ce? întrebă cu mirare străinul.

— Fiindcă nu-mi place mutra dumitale, ai înțeles?

— Mie îmi place a dumitale.

— Nu-mi trebui mie oameni ca dumneata în han, care scuipă prin toată casa.

— Stai că a mai rămas loc, o umplu eu numaidecât.

— Nu, nu, pleacă, mă-nțelegi?

— Nu.

— Așa? Dacă nu pleci, să știi că te dau în brânci afară și-ți rup oasele-n bătăi!... răcni moșul scos din fire.

— Dacă nu te potolești, te scuip din cap până-n picioare, îl amenință străinul foarte calm. Vreau să plec? plec eu de bună voie, dacă nu, rămân, e treaba mea, nu a dumítale. Și fiindcă am vâslit toată noaptea și-s frânt de oboseală, am să dorm un ceas colo pe bancă, adăugă el, apoi puse pușca alături și se întinse pe banca de lângă perete.

— Stai că nu merge așa, strigă Pirnero, n-oi fi vrând să te faci stăpân la mine în casă. Acum chem slugile să te dea pe ușă-afară, ca să ții minte cât vei trăi că ai avut de-a face cu hangiul din Guadalupe.

— Așa? zise străinul scoțând revolverul de la brâu. Cheamă pe cine vrei, dar să știi că dacă se apropie cineva de mine, îi zbor creierii la repezeală, m-ai înțeles?

Amenințarea își făcu efectul. Bătrânul se potoli ca prin farmec.

— Mă, da primejdios om ești și dumneata! zise el clătinând capul îngrijorat. Bine, culcă-te, dar nu m-aș mira să te văd scuipând și-n somn.

— Ba scuip și atunci, dacă îndrăznește cineva să mă descoase în vis, răspunse străinul zâmbind.

După câteva momente se auzi un sforăit, semn că omul adormise numaidecât.

Pe Pirnero îl trecuseră nădușelile. Își turnă un păhăruț de rachiu, îl dădu peste cap, și tocmai voia să se așeze iar la fereastră când auzi tropot de cal; un călăreț sări din șa, legă calul de poartă și intră în prăvălie. Mușteriul era bătrân dar voinic încă, și era îmbrăcat în haine de argat.

Se așeză la o masă și ceru un pahar de rachiu. Hangiul i-l aduse numaidecât, apoi se așeză iar la fereastră.

— Frumoasă vreme! începu el.

— Așa e, răspunse argatul.

Chipul hangiului se lumină. Întoarse capul și zise zâmbind prietenos:

— Mai ales pentru călărit.

— De aceea n-am descălecat toată noaptea.

— Zău? Atunci trebuie să fi venit pentru vreo afacere serioasă.

— Cam așa ceva. Nu cumva ești senior Pirnero?

— Negreșit că eu sunt. De ce mă întrebi?

— Seniorita Resedilla mai trăiește?

— Vai de mine, cum să nu! O cunoști?

— Nu, dar pentru ea am venit. Îți mai aduci aminte de hacienda del Erina?

— S-ar putea să nu-mi aduc aminte când Pedro Arbellez mi-e cumnat?

— Arendașul m-a trimis anume la dumneata...

— Da? Îmi pare bine. Stai să-ți aduc ceva de mâncare, că vei fi flămând, și-ți trimit numaidecât și pe Resedilla.

— Adu-o mai repede, ca să-i spun ce am de spus.

Când veni cu ea, arătă spre străin zicând:

— Uite, fetițo, dumnealui e argat pe moșia lui unchiu-tău Pedro, și zice că ți-a adus o veste de pe acolo. Vezi de el, că e tare ostenit, a venit toată noaptea pe drum.

Fata îi aduse ceva de mâncare, se așeză apoi la masa lui și-l întrebă ce treabă are cu ea.

— Știți că stăpânul meu e om bătrân, începu argatul. Copii n-are, fiindcă seniorita Emma trebuie să fi murit de mult cine știe pe unde. De când a dispărut ea, bietul om s-a prăpădit de tot de inimă

rea. Acu, veți fi știind că moșia nu mai e a conților de Rodriganda.

— Da, știu, i-a dăruit-o contele prin testament, îl întrerupse Pirnero.

— Moștenitori n-are, și când o închide ochii...

— Să dea Dumnezeu să mai trăiască încă multă vreme, îi curmă iar vorba hangiul.

— La vârsta lui și pe timpurile astea tulburi, urmă argatul, nu e de mirare că se gândește la moarte. Și, cum vă spuneam, fiindcă senior Arbellez n-are copii, ci moștenitori — mai bine zis o moștenitoare...

— Cine e asta? întrebă Pirnero nebănuind cine poate fi.

— Păi, seniorita Resedilla... ei o să-i lase moșia.

Resedilla îl iubea sincer pe unchiul ei și o durea sufletul că bătrânul suferise o pierdere atât de îngrozitoare cu dispariția Emmei.

— Să sperăm că odată și-odată Emma o să se întoarcă, zise ea cu lacrimi în ochi.

— Stăpânu-meu a pierdut orice nădejde. De aceea m-a trimis la dumneata să-ți spun că te-a făcut moștenitoarea lui și că ar vrea să te mai vadă o dată până a nu închide ochii.

— Asta e ce aveai să ne spui? întrebă hangiul.

— Da. V-am adus și o scrisoare, poftim!

Pirnero luă scrisoarea și vru s-o deschidă, dar Resedilla îl opri.

— Nu aici, tată, să mergem în odaia mea, zise ea.

Când se întoarseră fata avea ochii roșii de plâns, iar hangiul părea foarte mișcat.

— Ei, ce-ați hotărât? îi întrebă argatul.

— Știu și eu ce să spun?... rosti bătrânul

clătinând îngrijorat capul. Cunoşti şi dumneata cum stau lucrurile... războiul...

— Şi crezi că ar fi primejdios pentru seniorita să facă drumul până la hacienda del Erina? Dinspre partea asta să n-ai nici o grijă. Stăpânu-meu o să ceară o autorizaţie de călătorie şi francezii n-au să-i facă nimic.

— Dar indienii?

— Să nu-ţi fie teamă nici de ei, fiindcă senior Arbellez o să vă trimită un număr mare de argaţi şi vânători de bivoli care s-o însoţească.

— Hm... aşa poate că ar merge, măcar că primejdie tot e... cât mai stai?

— Până mâine dimineaţă.

— Bine, o să mă mai gândesc. O să-ţi dau înainte de plecare o scrisoare să i-o duci cumnatului meu. Acum du-te de te odihneşte niţel fiindcă te văd tare ostenit.

Anselmo — aşa îl chema pe argat — ieşi însoţit de Resedilla, iar Pirnero se aşează la fereastră ca să chibzuiască dacă să-şi trimită ori nu fata la hacienda de Erina. N-avu însă răgaz căci se auzi tropot de cal şi un călăreţ se opri în poarta hanului. Era Gerard. De astă dată hangiul îl primi cu totul altfel ca până acum.

— A, senior Gerard! exclamă el şi îi ieşi în întâmpinare francezului. Slavă Domnului! Şi eu şi fata eram tare îngrijoraţi de lipsa dumitale.

— Şi dumneata? Cum se poate? Muşterii ca mine, care nu beau decât un singur păhăruţ de julep... se miră Gerard zâmbind cu ironie.

— Ia lasă gluma! Atunci nu ştiam cine eşti, pe când acum e altceva. Mă duc s-o chem pe Resedilla, zise bătrânul şi vru să iasă pe uşă.

Nu era însă nevoie, căci fata auzise glasul francezului și veni în fugă.

— Bine-ai venit, strigă ea cu ochii lucind de bucurie. Nu știam ce să mai cred și eram tare îngrijorată, fiindcă nu ai vrut să-mi spui unde te duci. Slavă Ție, Doamne, că nu s-a întâmplat nimic.

— Bine-ar fi să putem zice și mâine tot așa... răspunse el grav. Am venit să vă spun că vă așteaptă o mare primejdie.

— O primejdie? Vorbești serios, senior Gerard? întrebă bătrânul îngălbenindu-se.

— Din nenorocire, foarte serios. Francezii sunt în drum spre fortul Guadalupe.

— Vai de mine! Când sosesc? mai întrebă hangiul tremurând ca varga.

— Asta nu știu.

— Atunci încarc totul pe cai și fugim la Juarez, strigă el și vru să se repeadă pe ușă, dar Gerard îl trase îndărăt.

— Stai! Să mai așteptăm, îl sfătui el. Chiar dacă francezii pun mâna pe fort, cred că nu or să îndrăznească să se atingă de avutul oamenilor, ca să nu-i îndârjească și mai mult. Și-apoi, ne vin ajutoare.

— De la cine?

— De la Juarez, care vine încoace.

— Cum, prezidentul? Vine singur?

— Nu, cu cinci sute de apași, oameni călîți în lupte.

— Atunci suntem salvați! strigă Pirnero entuziasmat.

— Să nu ne bucurăm prea devreme, îl domoli Gerard. Juarez nu știe încă precis drumul pe care l-au luat francezii și s-ar putea foarte bine să nu

dea lesne de ei. Totuși e sigur că le va găsi urma; mă tem însă că va fi prea târziu. Acum e vorba să apărăm fortul ca să nu pătrundă dușmanul înăuntru și să-i putem ține piept până ce va sosi Juarez cu apașii săi.

— Să apărăm fortul? Cu cine? Armată n-avem!...

— Noi toți. Și eu, și d-ta, senior Pirnero...

— Eu? strigă speriat bătrânul. Să trag cu pușca... să omor oameni? Pentru nimic în lume! La noi în Germania, când împuști un om te condamnă la moarte și la muncă silnică pe viață pe deasupra...

— Se mai întâmplă și în alte țări, deși ar fi cam mult să mai faci și ocnă după ce te-au omorât, râse Gerard.

— Eu nu trag, zise hotărât bătrânul.

— Bine. Atunci or să tragă ei în dumneata. Pirnero se îngălbeni.

— Vin ca trimis de-al lui Juarez și ca atare m-am prezentat la primărie. Juarez ordonă ca orice cetățean să pună mâna pe armă și să tragă în dușman. Alcadele umblă din casă în casă să transmită ordinul.

— Dar, senior, n-am împușcat în viața mea nici măcar un iepure!

— Astfel de oameni nu ne trebuie, se auzi un glas din fundul prăvăliei.

Gerard se întoarse brusc. Nu-l văzuse încă pe omul care dormea întins pe bancă. Acesta se trezise mai de mult și asculta la ce se discuta. Gerard îl privi cu atenție, pe urmă se apropie de el și-l întrebă cu asprime:

— Mă rog, îmi dai voie să te întreb cine ești?

— Da.

— Cum te cheamă?

— Hm, m-ai întrebat dacă îți dau voie să mă întrebi, dar nu și dacă vreau să-ți răspund, zise americanul mestecând de zor tutunul pe care-l avusese în gură și în timpul somnului.

— Bine, atunci vezi-ți de treabă și nu te amesteca în vorba noastră...

— Păi... vezi că mă interesează.

— Dacă te interesează ce vorbim noi, mă interesează și pe mine să știu cine ne ascultă ce vorbim.

Străinul dădu din cap în semn de aprobare, mută cu limba tutunul de pe o falcă pe cealaltă, apoi răspunse foarte calm:

— Socot că ai dreptate, am însă motivele mele să nu-ți spun cine sunt până ce nu știu cine ești. Parcă ziceai că te-a trimis Juarez?

— Da.

— Așadar îl cunoști? L-ai văzut acum, de curând, și știi unde se află?

— Da.

— Ești deci de partea lui și nu de-a afurisiților ăștia de francezi?

— Da.

— Așa? Atunci fii bun și spune-mi cine ești.

— Mi se zice Gerard cel oacheș.

— Acum m-am lămurit. Am auzit de dumneata. Dă laba încoa! încheie americanul întânzându-i lui Gerard mâna.

Acesta se codea.

— După cum văd, nu prea te-mprietenești cu oricine; eu de asemenea. Știi cine sunt eu, dar

eu nu știu cine ești și nu dau mâna cu oamenii pe care nu-i cunosc.

— Aoleu! Uitasem să-ți spun... Numele meu adevărat aproape că nu-l mai țin nici eu minte, dar indienii mi-au dat o poreclă pe care trebuie s-o fi auzit. Nu ți-o spun, te las s-o ghicești. Ia te uită bine la mine, master Gerard!

— Degeaba mă uit, eu nu sunt ghicitor. Atâta pot să-ți spun: cred că ești american.

— Vrei să zici yankeu. Așa și e. Dar nu te uita la mine cât sunt de lung, uită-te numai la mutra mea.

Gerard nu-nțelegea ce vrea să spună. Clătină din cap în tăcere.

— Ei, tot n-ai ghicit? Nasul, domnule, uită-te la nas! strigă americanul. Cum îți place?

— Hm... n-aș putea zice că ești cârn...

— Bine, bine, dar ce formă are?

— Cioc de vultur s-ar cam potrivi, dar nu tocmai. Mai degrabă de uliu... A, stai...! Mi se pare că am ghicit... Să spun, ori te superi?

— Să mă supăr? Da' de unde! Afurisiții de piei-roșii mi-au dat porecla și o s-o port în spinare până m-o lua dracu! Hai, spune, nu te sfii.

— Dacă nu mă înșel, ești unul din cei mai renumiți vânători și cercetători ai pustiurilor pe care îi are Uniunea și aș fi mândru să-ți strâng mâna.

— Poftim, strânge-o. Ei, acum ai ghicit cine sunt?

— Plisc-de-uliu, nu-i așa?

— În sfârșit, ai nimerit-o!

— Dar ce te aduce aici, la fortul Guadalupe? îl întrebă Gerard curios pe american.

— O să-ți spun eu mai târziu, deocamdată e vorba: unde dau eu de Juarez? Ziceai adineauri că francezii vin încoa', e adevărat?

— Foarte adevărat.

— Și Juarez e după ei?

— După, ori înaintea lor, cum vrei s-o iei.

— Te-a însărcinat cu apărarea fortului?

— Da. Alcadele e pus la curent printr-un ordin scris de mâna lui.

— Atunci trebuie să i se dea ascultare.

Apoi, întorcându-se spre hangiu, americanul îl întrebă cu glas amenințător:

— Zici că nu vrei să tragi în francezi?

— Nu că nu vreau, dar nu... pot... se tânguia bătrânul, n-am curaj...

— Dar să dai oamenii afară ai?

— Eu... eu...

— Bine, te iert, urmă americanul îmblânzindu-se. Mai mult încă, mă duc eu în locul dumitale.

Hangiul îi apucă mâna și bolborosi emoționat:

— Îți mulțumesc din suflet, senior. Vrei într-adevăr să te bați pentru mine?

— Da.

— Dacă-i așa, apoi scuipă cât poftești,... scuipă-mă și-n obraz dacă îți face plăcere.

Resedilla ascultase până atunci în tăcere. Îi era groazav de frică de francezi și vru să se apropie de Gerard să-i spună, când se auziră tropote de cai și ferestrele se întunecară aproape de mulți ce erau.

— Vai de mine, au năvălit francezii! strigă îngrozit hangiul.

Gerard alergă să vadă ce e, apoi se întoarse să le spună că noii sosiți sunt mexicani.

— Atât de mulți! O s-avem de lucru, Resedilla, zise Pirnero.

În momentul acela se deschise ușa și străinii trecură pragul. Era doctorul cu însoțitorii săi. Purta, ca și pe insulă, o barbă mare și deasă, contele de asemenea; bătrânul, înalt și voinic, cu barba lui albă impunea respect de la prima vedere. Atât Emma cât și Karja aveau un văl gros pe față.

Pirnero se ploconi până la pământ în fața unor persoane atât de simandicoase, pe când Gerard și Plisc-de-uliu se retrăseseră până în fundul prăvăliei.

— Dumneata ești hangiul? îl întrebă Sternau pe Pirnero.

— Da, senior.

— Ai destul loc să ne găzduiești pe toți?

— Cum să nu, senior!

— Și caii?

— Grajdul e mare și am argați destui, senior. Aș vrea însă să vă spun mai întâi, senior, că, deși v-aș găzdui din toată inima, nu v-aș sfătui să rămâneți.

— Pentru ce?

— Fiindcă francezii vin să pună stăpânire pe fort.

— De unde știi?

— Juarez l-a trimis pe dumnealui (și arătă cu mâna spre Gerard) să adune locuitorii și să apere fortul până va sosi el cu apașii lui.

— Cum îl cheamă pe domnul? întrebă acesta zâmbind.

— I se zice Gerard cel oacheș.

Doctorul se apropie de masa la care stăteau cei doi vânători, îi salută politicos și le zise cu glas prietenos:

— Dacă nu mă-nșel, am în fața mea oameni care nu se dau înapoi când e vorba de primejdie.

— Ce te face să crezi asta? întrebă Gerard.

— Pe cât știu eu, Plisc-de-uliu nu e omul care să se teamă nu numai de francezi, dar nici de diavolul în persoană.

— Cum, mă cunoști? strigă americanul uluit. De când?

— De mult, de pe vremea când ți-ai început cariera. Cine te-a văzut o dată nu te mai uită. Dar acum să vorbim de prezent. Ce dispoziții ați luat pentru apărarea fortului?

— Deocamdată nici una, răspunse Gerard.

— Trebuie să vă grăbiți. Nu cumva vreți s-așteptați vrăjmașul pe câmp deschis?

— Pentru asta suntem prea puțini.

— Atunci, în dosul fortificațiilor?

— Da.

— Cine sunt apărătorii?

— Locuitorii orășelului. Sunt foarte puțini, dar voi trimite să-i adune și pe argații din împrejurimi.

— Foarte bine o să faci. De altminteri, te poți bizui și pe noi.

— A, vreți să luați parte la luptă?

— Dacă va fi nevoie, da.

Gerard tocmai vroia să-și exprime recunoștința când se auzi din bucătărie un țipăt. Argatul trimis de Arbellez deschisese curios ușa să vadă cine sunt persoanele din prăvălie și dăduse din primul moment cu ochii de căpetenia mixtecașilor.

Indienilor le crește barba rară, de aceea Ucigătorul-de-bivoli se schimbase foarte puțin, și argatul îl recunoscuse numaidecît.

— Ucigătorul-de-bivoli! strigă argatul nevenindu-i să-și creadă ochilor.

La auzul acestui strigăt, Gerard și yankeul săriră drept în picioare, curioși să vadă ce va urma.

Indianul îl recunoscu și el pe argat.

— Anselmo! strigă el uimit.

— Santa Madonna! Dumneata ești, Ucigătorul-de-bivoli, nu mă-nșel... bâigui mexicanul și se repezi cu mâinile întinse la indian.

— Da, eu sunt, răspunse acesta grav.

— Păi am auzit că ai murit!

— Ucigătorul-de-bivoli n-a murit, trăiește — după cum vezi.

— Dar ceilalți?

— Și ei.

Resedilla răcni deodată ca ieșită din minți, îl apucă pe indian de braț și-l întrebă cu inima zvâcnind de emoție:

— Ce... ce spune omul acela? Dumneata ești Ucigătorul-de-bivoli, căpetenia mixtecașilor?

— Da, răspunse acesta cu obișnuitul calm al indienilor.

— Doamne, asta e o minune a minunilor! Tată, ăsta e Ucigătorul-de-bivoli, care a dispărut odată cu Emma noastră și prietenii ei. Și zici că trăiesc?

— Da.

— Atât Emma cât și prietena ei Karja?

— Da.

Fata vru să-i pună în grabă și alte întrebări, dar îl auzi pe argat murmurând cu ochii ațintiți pe doctor:

— Senior Sternau... oh... senior Sternau...

— M-ai recunoscut și pe mine, moșule? zise acesta zâmbind.

— Cum să nu te recunosc, păcatele mele! Nu ești cel care ai salvat conacul și pe toți ai casei din primejdie? Dacă nu erai dumneata, se alegea praful de noi!

Resedilla alergă la doctor, îl apucă de mână și bolborosi cu ochii înflăcărați:

— Adevărat? Dumneata ești senior Sternau?

— Da, seniorita, eu sunt, răspunse el zâmbindu-i cu blândețe.

— Măi să fie-al dracului! Sternau, Stăpânitorul-stâncilor! se auzi tunând glasul americanului. De aia m-a recunoscut!

— Matava-se! strigă și Gerard înmărmurit.

Resedilla ținea mereu mâna germanului și-l privea halucinată.

— Senior, zise ea deodată, dacă dumneata trăiești, cred că trăiesc și ceilalți, dar unde sunt... pentru Dumnezeu?... Spune-mi unde sunt?

— Uite-i, răspunse el arătând cu un gest în jurul lui.

Emma nu se mai putu stăpâni și-și ridică vălul de pe față. Se mai împlinise la trup, dar rămăsese aproape tot atât de tânără, așa că Resedilla o recunoscu numaidecât.

— Emma! Emma mea dragă!

— Resedilla! exclamară ele în același moment și-și căzură în brațe plângând.

Rămaseră câtva timp așa, apoi Emma întrebă în șoaptă:

— Tata... mai trăiește?

— Da, trăiește și e sănătos.

Tânăra femeie lăsă brațele să-i cadă în lungul trupului, își împreună apoi mâinile ca pentru rugăciune și murmură cu glas întretăiat de suspine:

— Îți mulțumesc, Doamne Dumnezeule, că mi-ai ascultat ruga...

Toți își simțeau ochii în lacrimi. Bătrânul Pirnero plângea ca un copil.

— Și-acum, zise Emma după ce se mai liniști, să-ți prezint și pe prietenii mei cu care am împărțit atât amar de ani durerile și bucuriile, mai ales durerile, căci bucurii nu prea am avut sărmanii de noi...

— Care e logodnicul tău? întrebă Resedilla.

— Nu-ți spun, ghicește tu singură.

Resedilla se uită de la unul la altul, pe urmă zise arătând spre Mariano:

— Acesta e!

— Nu, domnul e Alfonso de Rodri... domnul locotenent de Lautreville, voiam să spun.

— Mariano de Lautreville? se auzi un glas întrebând.

Era Plisc-de-uliu.

— Da, îmi cunoști numele? se miră Mariano.

— Îl cunosc, și încă foarte bine. L-am auzit de la un englez, răspunse yankeul apropiindu-se de el.

— De la un englez? Cine e? întrebă repede Mariano.

— Lordul Dryden.

Mariano îl apucă pe american de braț și strigă cu însuflețire:

— Unde e? În Anglia?

— Nu, aici, aproape, la El Refugio.

— Asta vine la revărsarea lui Rio Grande del Norte. Când l-ai văzut ultima oară?

— Acum câteva zile.

— Doamne, atunci se află în Mexic! Ce caută în El Refugio?

— La drept vorbind, n-ar trebui să se afle, dar fiindcă suntem între noi...

— Spune fără sfială, nu are cine să ne trădeze.

— I-am fost recomandat lordului ca bun cunoscător al ținutului, începu Plisc-de-uliu. Lordul a fost trimis ca însărcinat cu afaceri și a descărcat cantități mari de arme și gloanțe pentru mexicani fără ca francezii să simtă ceva. A adus și bani mulți cu el. Totul trebuie să fie îmbarcat pe un vapor care să pornească pe Rio Grande del Norte.

— Pentru cine? îl întrerupse Sternau.

— Pentru Juarez. Eu am fost trimis înainte ca să-l înștiințez pe prezident și să-l întreb unde să le descărcăm.

— Și când sosește lordul?

— Nu știu deocamdată. Trebuie mai întâi să vorbesc cu Juarez și să aflu ce hotărește el, pe urmă mă întorc să-i spun lordului.

— În orice caz, îți mulțumesc pentru vestea bună pe care mi-ai dat-o și fii convins că voi ști să-ți arăt recunoștința pe care ți-o datorez.

— Așadar nu era ăsta? îi șopti Resedilla verișoarei sale. Atunci care e?

— El e, răspunse Emma arătând spre Anton Unger, numai că nu mi-e logodnic, ci soț, ne-am

cununat la Guayamas, iar domnul de lângă el e cumnatul meu, marinar de meserie.

— Dar seniorul de colo? întrebă iar Resedilla arătând spre don Fernando.

— O să fii foarte mirată când vei afla. Îți mai aduci aminte de cele ce s-au petrecut la hacienda del Erina?

— Da.

— Ai auzit desigur că don Fernando de Rodriganda a murit.

— Adevărat.

— Ei bine, uite-l acum în carne și oase aici, în fața ta.

Mirarea Resedillei era de nedescris. Contele îi zâmbi prietenos și o mângâie cu blândețe pe obraji.

— O să-ți povestesc eu mai târziu tot, urmă Emma. Acesta din urmă e senior Mindrello, care a fost în scalvie cu don Fernando.

— Mai lipsește cineva, Emma: Inimă-de-urs. A murit, săracul, nu-i așa?

— Nu, trăiește, dar s-a despărțit ieri de noi ca să se ia pe urmele apașilor conduși de fratele său.

Ca și când aceste cuvinte ar fi contribuit la aducerea indianului, în clipa aceea se deschise ușa și acesta apăru în prag. Nimeni nu auzise tropotul calului. Indianul înțelese dintr-o privire ce se petrecuse și se apropie de doctor.

— Ce-are de gând fratele meu alb, vrea să ia parte la luptă? întrebă el.

— Sunt prietenul tău și dușmanul tău e și al meu, răspunse acesta simplu.

— Atunci fratele meu să pună mâna pe armă, căci dușmanul se apropie.

— L-ai găsit pe Ochi-de-urs?

— Nu. N-am zărit pe nici unul din fiii apașilor. M-am ținut pe urmele lor și aseară și azi de când s-a luminat de ziuă și le-am văzut amestecate cu ale francezilor; acestea erau vechi de un pătrar dintr-o zi, pe când ale apașilor cu un ceas în urma lor, semn că apașii sunt la o mică depărtare de ei. Dar francezii nu s-au îndreptat spre fort ci au făcut un ocol pe la munții la poalele cărora curge Rio Grande.

— Și fratele meu nu s-a luat după ei?

— Nu. Am pornit în goana calului ca să vă aduc vestea că dușmanul se apropie.

— Sunt toți călări?

— Da.

— Au și tunuri cu ei?

— Nu.

— Cam pe când crezi că vor fi aici?

— Peste un ceas și ceva.

Sternau îi făcu semn lui Gerard că are să-i spună ceva.

— Ne-am pus la dispoziția dumneavoastră, îi zise el, trebuie deci să afli cine sunt domnii care vor lupta alături de noi. Pe Inimă-de-urs ți l-am prezentat; acesta e Ucigătorul-de-bivoli, căpetenia mixtecașilor, iar cel de lângă el — Săgeata-trăsnetului. Ceilalți bărbați veniți cu noi vor lua și ei parte la luptă; îl voi ruga însă pe don Fernando ca să rămână aici să le apere pe doamne.

Cu toată vârsta lui înaintată, bătrânul conte ținea cu orice preț să meargă și el cu ei, dar nu primiră.

— Cine va prelua comanda? întrebă Gerard.

— Bineînțeles că dumneata, doar pentru asta te-a trimis Juarez aici.

— Nu, senior, nici să nu te gândești că aș putea primi, protestă francezul. Ce sunt eu pe lângă dumneavoastră toți, vânători renumiți și oameni cu atâta experiență! Conducerea unei astfel de lupte numai dumitale ți se cuvine.

— Atunci trebuie să-mi iau și răspunderea înfrângerii, zise Sternau îngândurat.

— Sunt sigur că vom birui, îl asigură Gerard.

— Bine, primesc, dar trebuie mai întâi să vizitez fortul.

— Să mergem, te însoțesc.

Fortul era mic și se afla pe malul râului, pe un vârf de stâncă unde se putea ajunge pe o potecă îngustă. Avea o singură fortificație de pari, dar greu de cucerit din pricina poziției sale dacă, bineînțeles, nu ar fi fost atacat cu tunuri sau de un număr prea mare de oameni.

Deși se adunaseră aci numai vreo douăzeci de oameni înarmați, totuși era de ajuns ca să poată ține piept un timp francezilor.

În vreme ce doctorul vizită fortul, Inimă-de-urs îl trase de-o parte pe Pirnero și-i zise cu seriozitate:

— Bătrânul alb are multe lucruri folositoare aici în prăvălie.

— Așa e, răspunse hangiul.

— Și sunt toate de vânzare?

— Da.

— Ce fel de bani primește în schimb?

— Tot ce are valoare aici la noi.

— Are fratele meu alb și culori?

— Da, de orice fel.

— Dar pene de corb și vultur?

— Am.

— Şi haine pentru pieile-roşii?

— Foarte frumoase chiar, lucrate de femeile indienilor.

— Şi mantale din piei de animale?

— Nu, am însă o blană mare de urs cenuşiu.

— Atunci să-mi îngăduie fratele meu alb să-mi aleg ce-mi trebuie. Plătesc îndată atât cât mi se cere.

Hangiul îl duse în magazie şi-i arătă marfa. Inimă-de-urs se apucă să aleagă o mulţime de lucruri care îi trebuiau.

În vremea asta, bucuria revederii se mai potolise. Emma stătea de vorbă cu argatul, întrebându-l iar şi iar despre ce se mai întâmplase la conac şi ce făcuse bătrânul Arbellez în tot timpul acela lung cât lipsise ea. Resedilla se duse şi veni înapoi cu scrisoarea.

— Sărmanul! oftă Emma, cât trebuie să fi suferit crezându-mă moartă...

După ce vizită fortul, Sternau vru să se întoarcă la ai săi dar Gerard îl opri.

— Mai stai puțin, îl rugă el. Deși nu te cunosc decât de azi, mi-ai inspirat din primul moment o simpatie și o încredere ca nimeni altul până acum. Îngăduie-mi, te rog din suflet, să-mi povestesc pe scurt istoria vieții mele. Cred că atâta timp mai avem.

Și Gerard îi destăinui tot trecutul lui; cum, scârbit de viața de pungaș pe care o dusese la Paris, venise în America să stârpească banditii care cutreierau savanele.

— Astfel am ajuns celebru, dar remușcarea mă roade și acum, încheie el oftând.

— Gerard, Dumnezeu e milostiv și îndurător, îi iartă și pe cei pocăiți, zise doctorul grav.

— Dar oamenii?

— Ce-ți pasă de ei?

— Să nu zici așa. Am cunoscut aici o fată bună și curată ca o sfântă. Mi-e dragă și cred că și ea mă iubește. M-am spovedit ei ca în fața altarului, i-am spus că am fost *garrotteur*, deci tâlhar ordinar.

— Nu vreau să te cert, dar te-ntreb: era neapărată nevoie să-i faci această mărturisire?

— Da. Trebuia. Mă îndemna conștiința. Fata a voit să renunțe, văd însă că luptă zadarnic să-și înăbușe dragostea. În cele din urmă dragostea va birui și fata va întinde mâna ei curată fostului tâlhar. Atunci... va fi pierdută!

Sternau îl admira pe acest jefuitor de odinioară care avea un suflet atât de simțitor. Nu zise însă nimic.

— Dar nu, nu vreau să se piardă din dragoste pentru mine, urmă Gerard. Eu sunt vânător; mii de primejdii mă amenință la fiecare pas, moartea mă pândește în orice clipă. Ce lesne pot să mor! Și-atunci ea, ea va fi liberă. Vrei să-mi acorzi o favoare pentru care mă voi ruga și dincolo de viața pământească pentru dumneata, senior?

— Cu plăcere, numai să pot.

— Dacă afli că am murit, spune-i că ultimul meu gând a fost la ea, că în ziua judecății nădăjduiesc să fiu iertat pentru toate păcatele mele fiindcă iubirea mea pentru ea, făptura curată și neprihănită, m-a purificat și pe mine.

Cuvintele acestea îl impresionară adânc pe Sternau, el încercă însă să glumească:

— Lasă că nu mori dumneata cu una cu două! Și-apoi, tare mă-ndoiesc că voi fi de față la moartea dumitale.

— Am spus numai că e ceva posibil, nu sigur, răspunse Gerard.

— Ar trebui însă să știu cine e fata, zise doctorul.

— O cheamă Resedilla; e fiica lui Pirnero.

— A, acum înțeleg de ce-o iubești atât. Și bănuiești că e o dragoste împărtășită?

— Nu bănuiesc, sunt sigur.

— Știi ce-aș face eu în locul dumitale? Aș lăsa lucrurile să-și urmeze cursul; dacă în inima unei astfel de fete a început o dragoste atât de curată pentru dumneata, e semn că Dumnezeu ți-a iertat greșelile de odinioară.

— Așa îmi spuneam și eu, dar de câteva minute încoace mi-am schimbat părerea. Resedilla e vara Emmei Arbellez, prietena contelui și a altor persoane de seamă, nu vroiam s-o cobor până la mine.

— Rău judeci. Dacă te simți pentru moment intimidat, o să te obișnuiești cu timpul.

— Nu prea cred. Așadar, îmi făgăduiești cele ce te-am rugat?

— Lasă, frate, că n-ai să mori!

— Nu se știe... Ne așteaptă o luptă crâncenă.

— Bine, ne-am înțeles.

— Mulțumesc. Acum putem merge, încheie Gerard și se întoarseră la han.

Resedilla pregătise în vremea asta camerele. Tocmai se ducea să aducă sus o sticlă cu apă când intrară ei pe ușă.

Timpul care se scursese între trecutul și prezentul lui îl schimbase foarte mult pe Gerard. Căința îl rodea amarnic. Acum vroia să pună capăt îndoielilor care îi zbuciumau sufletul. Când fata intră într-una din camere, se luă după ea.

— Ah, senior, strigă ea veselă când îl văzu, nu-i așa că te-ai bucurat și dumneata că verișoara mea Emma trăiește și s-a întors iar printre noi?

— Mă bucur de bucuria dumitale, seniorita.

— Și închipuiește-ți, tocmai azi, când am primit o scrisoare de la tatăl ei în care îmi scrie că mă lasă moștenitoarea averii lui și că ar dori să mă vadă.

— Nu te puteai duce acum, pe timpurile astea tulburi.

— M-aș fi bizuit pe ocrotirea dumitale.

— Cu câtă bucurie te-aș fi însoțit, seniorita...

— Știu, și-ți sunt foarte recunoscătoare, senior Gerard, zise Resedilla și-l privi cu atâta prietenie și seninătate, încât francezul nu putu suporta privirea și plecă ochii.

— Să nu spui asta, seniorita, nu trebuie să-mi fii atât de binevoitoare, murmură el.

— De ce?

— Mi-am dat bine seama în timpul din urmă că ar fi o nebunie din partea mea să sper. Când te-am văzut mai adineauri între contele și domnii aceia, cărora le ești deopotrivă, am înțeles ce departe sunt de dumneata, și că departe trebuie să rămân și de-acum încolo. Dumneata ești atât de sus, iar eu atât de jos!...

O văzu îngălbenindu-se.

— Vai de mine, cum poți să spui una ca asta? întrebă ea speriată.

— Gândurile acestea îmi frământă mereu creierii și nu le pot goni, zise el întunecat.

— Gonește-le, Gerard. Ai uitat că mi te-ai spovedit și că te-am iertat?

— Nu, n-am uitat cât de bună și îndurătoare ai fost cu mine, de aceea vreau să-ți fac o mare rugăminte.

— Care?

— Închide mai întâi ochii, seniorita.

— A, vrei să faci cum fac copiii, să nu văd surpriza... râse ea.

— Da, cred însă că surpriza nu-ți va plăcea.

Resedilla închise ochii. Gerard o cuprinse atunci în brațe, o strânse la piept și o sărută cu patimă de câteva ori pe gură, apoi îi șopti la ureche:

— Mulțumesc, draga, scumpa și dulcea mea Resedilla, și când vei fi fericită adu-ți aminte și de mine, care te-am iubit până la ultima mea suflare.

Resedilla simți cum brațele lui se desprind din jurul trupului ei, și când deschise iar ochii se văzu singură.

Gerard alergă pe scară, intră în prăvălie, își luă armele și vru să iasă repede pe ușă.

— Ei, încotro? Vine dușmanul? îi strigă Plisc-de-uliu.

— Nu știu, mă gândesc însă că e mai bine să fim cu ochii în patru. Mă duc să văd dacă nu se zărește ceva, zise el cu glas tremurător, căci emoția nu-i trecuse încă.

— Stai că merg și eu, zise lunganul luându-și pușca.

Se duseră împreună să caute un loc de unde se putea vedea mai la depărtare, dar auziră deodată glasuri răcnind:

— Vin! Vin francezii!

Puseră toți mâna pe arme și alergară spre locul de apărare, unde se și adunaseră câțiva locuitori. Sternau trimise oameni să aducă gloanțe și praf de pușcă de la prăvălia lui Pirnero și stabili locul de apărare în dosul gardului care înconjura stînca. Atacul avea să vină de pe uscat, căci dușmanul înainta pe câmp deschis, iar nu pe apă.

Francezii erau toți călări, până și pedestrașilor li se aduseră cai. Soseau în galop și se opriră în apropierea fortului. Vreo douăzeci de inși se

despărțiră de ceilalți și porniră în trap spre poarta orașului, rămasă deschisă. Credeau că vor lua cu asalt fortul fără să descalece. Când fură însă la vreo douăzeci de pași, Sternau le ieși înainte, singur, fără nici un însoțitor. Căpitanul care comanda detașamentul își struni fără voie calul când îl văzu pe omul acesta voinic și impunător în haine mexicane.

— Ce doriți, domnilor? întrebă doctorul politicos dar grav.

— Vrem să intrăm în fort, răspunse căpitanul.

— Veniți cu gânduri pașnice?

— Desigur!

— Atunci puteți intra. Vă rog însă să predați mai întâi armele.

— Cine ești dumneata ca să-ndrăznești să-mi poruncești? se răsti căpitanul înfuriat.

— Sunt comandantul fortului.

Căpitanul salută ironic, zâmbind cu răutate.

— Încântat, camarade. Și câți oameni ai la dispoziție, cinci sau șase?

— Șase îmi ajung.

— Și ce grad ai?

— Încearcă să vezi cu sabia.

— Așa? Bine. Te somez atunci oficial să-mi predai fortul!

— Și eu te somez tot oficial să părăsești locul.

— Îți dau timp zece minute să te hotărăști.

— Și eu îți dau două minute să te retragi.

— I-ascultă, domnule, să știi că la cea mai mică împotrivire o să ai de-a face cu mine, zise francezul care începuse să-și piardă răbdarea.

— Și dumneata cu mine, răspunse foarte calm acesta.

— Așa? Înainte, băieți! strigă căpitanul trăgând sabia din teacă și dând pinteni calului.

Sternau scoase revolverul de la brâu și trase. Căpitanul căzu de pe cal. Un al doilea glonte culcă un soldat la pământ. Sări apoi îndărăt și trânti poarta în urma lui; într-o clipă se văzură lucind de după parapet țevile de pușcă și împușcăturile nu mai conteniră.

Călăreții se prăbușeau de pe caii care, îngroziți, o luau la fugă în toate părțile. Urmă o zăpăceală grozavă. Francezii neatinși încă vrură să se retragă, dar n-avură când; din cei cincizeci de oameni nu rămaseră decât nouă teferi.

Gerard veni lângă doctor. Pușca lui fumega încă.

— I-am învățat minte, zise el. Dacă sunt deștepți, au să se lase păgubași.

— Fii sigur că n-au să se lase, răspunse Sternau. Uite colo, ofițerii țin sfat.

— N-au decât, ia privește ce se vede venind, zise Gerard arătând spre răsărit.

— Apașii! exclamă doctorul, ai cărui ochi rămaseseră aceiași ca pe timpul când cutreiera savanele.

— Vor face un semicerc ca să-i înconjoare pe dușmani, își dădu cu părerea Gerard.

— Le-ar trebui cam vreun sfert de ceas. Numai să nu-i zărească francezii, zise acesta îngrijorat.

— N-au să-i zărească, sunt prea preocupați. A, ia te uită, par să fi luat o hotărâre.

— Vor să dea asaltul, adăugă Mariano care venise și el lângă ei.

Așa și era. Soldații descălecaseră și puseseră baionetele la armă. Formară apoi un semicerc ca

să poată năvăli la nevoie pe partea râului. Sternau trimise doi oameni să pândească și să vină să spună la cea mai mică alarmă. Un ofițer francez călare, cu o batistă albă legată în vârful sabiei, se apropie la oarecare distanță. Era comandantul trupei:

— A, maiorul! zise Gerard când îl zări.

— Îl cunoști? întrebă doctorul.

— Da. Îmi dai voie să vorbesc cu el?

— Poftim.

— Mă duc.

— E prea primejdios ceea ce faci.

— Deloc. Mă veți apăra de-aici de sus.

— Bine, du-te.

Deschiseră poarta. Gerard își luă pușca și începu să coboare stânca. Se opri drept în fața ofițerului, mirat de atâta îndrăzneală. Dar când îi văzu fața, strânse fără să vrea căpăstrul calului.

— Gerard cel oacheș! strigă el speriat.

— Da, eu sunt, răspunse acesta foarte liniștit. Prezența mea te va face să înțelegi la ce te poți aștepta, domnule maior.

- Ce alta decât să mi se predea fortul?

— Nici să nu te gândești! Comandantul m-a trimis să te întreb ce ai de spus.

— Cer imediat predarea fortului, cu drept de-a dispune pedepsirea sau iertarea dușmanului, fiindcă mi-ați ucis patruzeci de oameni.

— Zău? Altceva nu mai ceri? Ești foarte modest, domnule maior. Cei patruzeci de soldați au fost uciși deoarece căpitanul a scos sabia împotriva comandantului nostru. Au căzut toți în mai puțin de două minute, știți deci la ce vă puteți aștepta.

E o nebunie să vă închipuiți că ne vom preda, și mai ales că puteți dispune apoi de viața noastră.

— Domnule, uiți cine sunt!

— Un maioraș care are cinstea să-i vorbească unui vânător renumit ca mine. Nu te fuduli așa, domnule maior, căci și trupele dumitale vor fi nimicite. Un singur om nu va scăpa, nici chiar... admiratorul Emiliei.

— Ce... ce-ai spus, nesocotitule? Transmite comandantului tău propunerea noastră și spune-i că așteptăm răspunsul.

— Nu e nevoie, vi l-am dat eu.

— Așa? Atunci află că vom fi fără milă.

— Nu te teme, nici n-o să fie nevoie, fiindcă n-o să ajungeți să ne-o acordați.

— Bine, să începem, strigă maiorul și smulse batista din vârful sabiei. Soldații se puseră în mișcare. Era o mârșăvie, căci Gerard nu apucase încă să se retragă.

— Ține, nemernicule! răcni maiorul și se repezi cu sabia scoasă spre el să-l străpungă.

Nu știa însă cu cine are de-a face. Gerard izbi sabia cu patul puștii, îl trase cu o smucitură pe maior de pe cal și-i smulse sabia din mână.

— Mori, câine trădător! răcni el și-i înfipse sabia cu atâta putere în piept, încât îl lipi de plămâni. Pe urmă, în ploaia de gloanțe a dușmanului urcă în fugă stânca fără să fie atins.

— Intră repede pe poartă! îi strigară îngroziți cei din fort.

— Nu mai e timp, răspunse Gerard și se adăposti sub singurul copac care crescuse în fața gardului, apoi începu să tragă fără întrerupere în grămada de francezi care înainta.

— Omul ăsta își caută cu tot dinadinsul moartea, îi zise Sternau lui Mariano.

— Așa mi se pare și mie. Cunoști motivul?

— Da. Trebuie să-l salvăm cu orice preț. Haidem!

Apărătorii fortului erau puțini, dar oameni unul și unul.

Nici n-apucase dușmanul s-ajungă la poalele stâncii și rândurile începură să se rărească. Totuși, nu se lăsau. Când francezii încercară să urce stânca, se putu vedea lămurit de ce erau în stare un Sternau, un Gerard, un Plisc-de-uliu, Ucigătorul-de-bivoli și alții ca ei. Francezii cădeau cu duiumul.

În jurul lui Gerard focul era grozav. Unul din ofițeri îl recunoscuse și-i îndârjise și pe ceilalți împotriva lui. Voiau să pună mâna pe el viu și să-l ia prizonier, dar pușca lui culca la pământ pe oricine se apropia. Doctorul și Mariano stăteau în dosul gardului și ceva mai departe de ei Plisc-de-uliu. Toți trei se trudeau să nu-i lase pe năvălitori să se apropie de Gerard.

— Aha, uite colo unul care vrea să tragă în Gerard al nostru. Păcat de osteneală, fiindcă o să-l nimeresc acum drept în frunte, după cum socot, zise yankeul, și punând pușca la ochi îl culcă pe francez la pământ. Dar ăsta ce-o mai fi vrând? Se târăște pe burtă crezând că nu-l vede nimeni, adăugă el și trase iar.

Glontele se înfipse drept în fruntea soldatului, care se rostogoli de vale ca o minge.

Gerard isprăvise gloanțele și se apăra acum numai cu patul puștii. Sângele îi curgea șiroaie din răni dar nu se lăsa. Deodată două gloanțe îl

nimeriră în același timp și cei din fort îl văzură căzând în genunchi.

— Nu te lăsa! Venim în ajutor! îi strigă Sternau, să-l îmbărbăteze.

Cu toată îndârjirea lor, francezii nu izbutiseră încă să se apropie de parapet. Deodată se auzi sunând adunarea pentru asalt. În înfierbântarea care îi cuprinsese nu știau ce se petrece în spatele lor, și când întoarseră capul, rămaseră ca trăsniți. Văzură cu groază o trupă de călăreți gonind spre ei ca turbați. Un grup de soldați reuși totuși să formeze un careu. Spre norocul lor, altmiteri ar fi fost călcați toți de copitele cailor apașilor la cel dintâi asalt.

Doctorul privea de unde se afla cele ce se petreceau jos.

— Ia să facem o mică recunoaștere, zise Mariano.

— N-ar strica, răspunse el.

Deodată auziră tropot de copite. O căpetenie de indieni venea în goana calului. Era vopsit pe față în culorile apașilor și în șuvițele din vârful capului stăteau înfipte trei pene de corb și trei de vultur. Purta costumul mexican, iar pe umeri îi atârna o blană grea de urs.

— Inimă-de-urs! strigă Mariano. De unde o fi având hainele astea?

— Cu siguranță că de la Pirnero. Vrea să se pună probabil în fruntea apașilor, răspunse Sternau.

— Așa și era, căci indianul se repezi numaidecât în gloata de francezi.

— După el! strigă Mariano. Ce mai așteptăm?

— După el! repetă Plisc-de-uliu.

— După el! adăugă Ucigătorul-de-bivoli și porniră în goană nebună fără ca doctorul să-i poată opri.

El, în calitate de comandant, trebuia să rămână cu apărătorii fortului, care nu găseau nimerit să-și pună viața în primejdie.

Ceilalți apași nu puteau înainta, deoarece pe alocuri francezii le opuneau rezistență și trebuiră să-și rupă rândurile. Pe când în unele părți năvala lor spărgea grupul de soldați, dădeau peste careuri mici de francezi care le blocau calea. Împresurau careurile, dar zăbava aceasta ținea lupta în loc. Deoarece indienii nu se pricep să se lupte corp la corp, erau aci în dezavantaj, nu puteau face nimic împotriva blocurilor închise și se părea că parte din francezi vor reuși să pătrundă în fort. În dosul liniei de bătaie, înfipt pe cal, se afla Juarez, înconjurat de o trupă de călăreți, și privea cu ochii aprinși la luptă. Ceva mai departe, în spatele lui, vreo șaizeci de vânători albi urmăreau cu înfrigurare fiecare mișcare. Erau oameni voinici și sălbatici, aduși din Statele Unite. Nu luaseră până acum parte la luptă deoarece Ochi-de-urs ceruse să li se acorde scalpurile francezilor numai apașilor. Juarez făcu semn conducătorului lor și-i zise:

— Ai băgat de seamă că lupta e pe cale de armistițiu?

— Da, din nenorocire, răspunse acesta.

— Crezi că oamenii dumitale vor birui?

— Mai mult ca sigur, dar nu vor putea împiedica trecerea francezilor, și mulți din ei vor scăpa cu viață.

— Asta nu trebuie să se întâmple, zise Juarez încruntat. Ce părere ai?

— Îngăduie-mi să trec în capul coloanei mele și te asigur că aceste careuri vor fi în câteva minute nimicite, răspunse conducătorul vânătorilor.

— Bine, fă cum crezi!

Vânătorul se întoarse la oamenii săi. Pentru a nu fi o țintă în fața dușmanului, vânătorii se împrăștiară și începură să înainteze folosindu-se de cea mai mică acoperire, cum fac oamenii pustiurilor.

Ochi-de-urs se găsea în mijlocul semicercului alcătuit de asediatori. Reușise să treacă printre rândurile francezilor, și cu tomahawkul în mână dobora unul câte unul. Stătea înfipt pe cal, înalt și voinic asemenea unui zeu al războiului căruia nimic nu-i putea sta împotrivă. Urmărea dușmanii fugari și se îndepărta fără să bage de seamă, în îndârjirea lui, de propria lui trupă. Nu se uita nici în dreapta, nici în stînga, așa că nu băgă de seamă avantajul pe care îl câștigau pe alocuri francezii. Tocmai retezase cu securea lui grozavă capul unui fugar, când auzi tropot de cal în urma lui. Se întoarse și văzu un apaș necunoscut, împodobit cu însemnele unui mare șef. Își opri calul și rămase în loc. Chipul nu i-l putea deslușî din pricina vopselelor.

— Tu ești Ochi-de-urs, căpetenia apașilor? întrebă el.

— Da, eu sunt, răspunse apașul.

— Ești viteaz, băiete, dar nu vezi că războinicii tăi se trudesc degeaba? adăugă el arătând spre careul format de francezi.

— Ah! strigă apașul, câinii de francezi trebuie totuși să moară! Dar tu cine ești?

— Sunt fratele tău, Inimă-de-urs, pe care îl cauți de atâta vreme. Înainte! strigă el și dădu pinteni calului.

Proceda ca un adevărat indian. Lupta înainte de toate. Renunța la orice manifestare de bucurie ca să-și facă datoria de șef de războinici.

Cu toată stăpânirea de sine pe care o are indianul, Ochi-de-urs rămase câteva clipe înmărmurit, dar își reveni repede și porni după fratele său.

— *Arku-Șoș-in-liett! Gutesnonselkhi Franza!* strigă acesta cu glas tunător peste câmpul de luptă, ca să poată fi auzit de prieten și dușman.

Cuvintele acestea înseamnă pe limba apașilor: „Aici e Inimă-de-urs! Moarte francezilor!" Toți apașii întoarseră capetele dincotro venea glasul. Îl văzură pe Ochi-de-urs imediat după fratele său gonind ca săgeata spre unul din careuri.

— *Arku-Șoș-in-liett! Tastsa Franza!* se auzi din toate piepturile și se repeziră după ei spre francezi, care într-o clipă de răgaz își încărcau iar armele.

Din această pricină, o mare parte din puști erau goale.

— *Prenez les crosses!** răcni comandantul.

Soldații apucară arma de țeavă, dar în clipa aceea căpetenia apașilor era lângă ei. Inimă-de-urs înfipse pintenul în burta calului și-l făcu să se ridice în două picioare, sări cu el ca un arc în mijlocul careului, urmat de fratele său Ochi-de-urs, și începu să izbească cu tomahawkul în toate

* Dați cu paturile puștilor (franc., *n. trad.*).

părțile, pe când caii lor călcau în picioare tot ce le ieșea înainte.

În rândurile francezilor se făcură spărturi care lăsară loc apașilor să pătrundă în careu. Francezii erau pierduți. Inimă-de-urs văzu ceva mai departe câțiva soldați francezi păzind caii celorlalți.

— *Inese Franza șli, sesteh nagoya!** strigă el în limba apașilor fratelui său.

Acesta chemă o ceată de apași și se repeziră cu toții la cai. Santinelele fură doborâte în câteva clipe; acum francezii, rămași fără cai, nu mai aveau cum fugi.

În vremea asta, vânătorii lui Juarez trăgeau de zor în celelalte careuri de francezi și le rărise simțitor rândurile. Fiecare glonte culca unul la pământ. Când Inimă-de-urs se năpusti din nou în mijlocul francezilor, aceștia o luară la fugă îngroziți.

Apariția căpeteniei lor dispărută de atâția ani, însufleți pe apași și-i îndârjise și mai mult la luptă. Nu le păsa de armele dușmanului, nici de împotrivirea lui, își ziceau că trebuie să învingă cu orice preț ca să se arate demni de marele șef care lupta alături de ei.

Francezii fură seceraţi ca spicele de grâu, iar cei care căutau să scape cu fuga erau prinși din urmă și culcați la pământ. Se părea că nu va rămâne nici unul din ei în viață. Nici unul...? Vom vedea noi...

La începutul luptei, când francezii înaintaseră în semicerc spre fort, formaseră câte o aripă de fiecare parte a stâncii, la poalele căreia curgea

---

* Să luăm caii francezilor și să ucidem santinelele.

râul. Stânca fiind aci foarte dreaptă și netedă, ar fi fost foarte greu, dacă nu chiar imposibil de urcat în fort.

Ceva mai departe însă, pe apa care curgea fără zbucium, se putea trece înot sau sărind din bolovan în bolovan fără ca să fie văzut îndată de cineva. De altminteri, într-un loc, urcușul era mai puțin anevoios. La capătul aripei din dreapta, care ducea la râu, stătea de pază un sergent, căruia i-ar fi plăcut grozav să facă pe ofițerul. Mai apoi, acest sergent se afla la locul pe care Gerard îl apăra cu toată îndârjirea, și când apașii dăduseră năvală peste ei, înțelese cam ce avea să se întâmple.

— Urmați-mă! le zise el oamenilor săi. Cu siguranță că vom fi împresurați și biruiți, dar știu eu un mijloc de a scăpa cu fața curată.

— Care anume? îl întrebă un soldat ștergându-și nădușeala de pe frunte.

— Dușmanului îi vin întăriri, și cei din fort vor căuta să ia parte la luptă. În vremea asta noi ne strecurăm înăuntru să deschidem poartă.

— Bine, dar pe unde?

— Știu eu un loc pe unde urcușul e foarte lesne.

— Atunci să mergem, ziseră ceilalți.

Erau zece inși, și cu sergentul unsprezece. Se furișară pe după stânci, intrară în apă și reușiră, sărind din bolovan în bolovan, să ajungă pe povârnișul stâncii, pe care crescuseră tufe dese și copăcei destul de înalți ca să se poată ascunde cineva sub ei. Sus, în vârful stâncii, stătea omul pus de santinelă de Sternau. În loc să coboare jos la poalele stâncii de unde se putea vedea

dacă s-ar fi apropiat cineva de stâncă, omul rămăsese pe loc și nu-l văzuse pe sergent venind.

Acesta înainta târându-se pe burtă, urmat de soldații lui.

Când ajunseră în vârful râpei, unul din soldați șopti arătând spre santinelă:

— Uite colo un om, ce facem? Să trag?

— Nu, răspunse sergentul, să nu facem zgomot, împușcătura s-ar auzi, mai bine să-l înjunghiem.

Și târându-se binișor până aproape de santinelă, scoase pumnalul de la brâu și sări în picioare. Se auzi un țipăt și o bufnitură. Omul căzu grămadă la pământ. Era mort.

— Înainte! strigă sergentul.

Soldații îl urmară în tăcere. Ajunseră în curând la parapetul care îngrădea fortul. Gardul era foarte înalt.

— Nu putem trece peste el, zise sergentul. Să mergem mai departe.

Ocoliră gardul până la o spărtură lăsată anume pentru trecerea celor din fort. Se strecurară prin ea și totul era pustiu. Toți cei puși să-l apere se aflau în partea dinspre uscat, de unde venea primejdia unei năvăliri.

— Fortul e al nostru! strigă vesel sergentul. Să deschidem acum poarta ca să intre ai noștri.

— Crezi că vor fi siliți să se retragă? întrebă unul din soldați.

— De, nu se știe! Prea mulți indieni!

— Ei și! Nu se teme un francez de zece de-ai lor.

— Și apoi, ce folos avem dacă deschidem poarta? zise un altul. Intră toți, ia tot și noi nu ne alegem cu nimic.

— Bine zici. Să punem mai întâi câte ceva de-o parte, pe urmă vedem noi ce facem. Vorba e să nu se afle, răspunse sergentul.

— Cine să spună?

— Careva din voi, nu știe oricine să-și țină gura.

— Lasă că nu e nimeni așa de prost să se dea singur de gol. Eu cel puțin știu că nu.

— Nici eu! Nici eu! strigară ceilalți într-un glas.

— Atunci să începem, hotărî sergentul. Ar fi bine însă să nu ne împrăștiem, fiindcă suntem puțini și nu se știe câți din dușmani vor fi rămas în fort.

— Să mergem din casă-n casă.

— Pierdem timp. Ar fi mai bine să alegem numai casele celor mai bogați.

— De unde să știm noi care sunt?

— Hm..., cârciumarii și negustorii sunt toți oameni cu stare.

— Așa e, bine zici. Peste tot se află în jurul fortului câte o prăvălie, nu se poate să nu fie și aici.

— *Venta*, pare-mi-se că spun spaniolii la prăvălii.

— *Venta?* Trebuie să fie scris pe firmă. Hai să căutăm.

— Haidem!

Omul avusese dreptate. Cuvântul stătea scris deasupra ușii lui Pirnero, în locul căruia se dusese Plisc-de-uliu la luptă.

Casa avea un singur etaj, de la ferestrele camerelor se putea însă vedea bine locul de luptă. La una din ele stăteau don Fernando, Emma,

Karja și Resedilla și priveau. Pirnero se așezase la locul lui în prăvălie și se uita afară, astupându-și urechile ca să n-audă detunăturile. Fiecare împușcătură îi răsuna în inimă. Se credea plin de curaj dar se ferea să-l dovedească.

În cele din urmă i se urî așa, singur, și se hotărî să o cheme pe Resedilla să-i ție de urât, când Anselmo intră pe ușă. Bătrânul argat luase parte activă la primele lupte și acum venise să se odihnească puțin. Vru să treacă în bucătărie dar hangiul îl opri.

— Ia stai! pufni el, vii de la război?

— Ce război! Ia niște încăierări, adevăratele lupte au să vină mai târziu, răspunse argatul.

— Să-i ajute Dumnezeu lui Juarez să-i gonească pe francezi din țară și să redea libertatea bieților noștri mexicani... oftă hangiul.

— Pace tot n-o s-avem, dragă senior Pirnero, zise argatul cu mâhnire. Adu-ți aminte ce s-a întâmplat în anii din urmă. Acum opt ani, când — după căderea lui Comomfort a fost ales Juarez prezident, nădăjduiam toți că se va face liniște în țară. Și când colo... Dușmanii lui Juarez au pus un contraprezident, pe Zuloaga, gonit și acesta mai târziu de către trădătorul Miramon. De-abia în 1861 a reușit Juarez să se întoarcă în țară.

Pirnero îl asculta cu gura căscată.

— Măi, da bine te pricepi la politică... zise el după ce sfârși argatul.

— Vezi că bunul nostru stăpân, senior Arbellez ne-a povestit adesea întâmplările de pe vremurile acelea. E doar bun prieten cu Juarez.

— Atunci trebuie să știi că prezidentul n-are nici o vină în războiul ăsta nenorocit.

— Se înțelege că știu. Faptul că Juarez n-a putut achita de doi ani datoriile Mexicului în străinătate a slujit de pretext lui Napoleon al III-lea ca să-și pună în aplicare planul lui de cucerire și împăratul Maximilian e numai un om de paie al francezilor.

— Ce jale! oftă Pirnero. Când mă gândesc la nenorocirile care s-au abătut peste capul nostru în anii ăștia din urmă... Generalii lui Juarez înfrânți, el însuși gonit tocmai la capătul țării... intrarea lui Maximilian care poartă pe cap o coroană dată din milă de Napoleon... Vezi, Anselmo, stau uneori și mă întreb: De ce o fi atâta nedreptate pe lume?

— La urmă tot dreptatea învinge. Capul sus, moșule! îl îmbărbătă argatul.

— O fi, dar prea trebuie s-aștepți mult...

— Trebuie să recunoști că s-au mai îndreptat lucrurile de la o vreme. Războiul civil s-a sfârșit în Statele Unite și toți acolo sunt de partea lui Juarez. Să-i fi văzut dumneata pe vânătorii lui colo, în luptă — făceau minuni, nu alta.

— Cum stăm?

— Bine, foarte bine.

— Văd că ți-ai luat și pușca; câți francezi ai trimis pe lumea cealaltă?

— Vreo șase ori șapte cred.

— Nu-i cine știe ce ispravă. Eu în locul dumitale, zise hangiul, ehe...! Tot se mai împotrivesc francezii?

— Da, dar au sosit apașii.

— Aha, ăștia le vin repede de hac!

— Sunt și vreo șaizeci de vânători americani cu ei; Juarez e în fruntea lor.

— Cine, Juarez? Așa e, bine zici. Spunea Gerard că o să vină. L-ai văzut vreodată?

— Da, de mult, la noi la conac, când a venit să-i predea stăpânului nostru hacienda Vandacua.

— Eu, drept să-ți spun, nu-l cunosc, dar cred că după ce s-o termina lupta o să vină să bea un rachiu aici la mine, fiindcă...

Pirnero își curmă speriat vorba.

Pe ușă intra sergentul, urmat de cei zece soldați ai lui; lovi cu patul puștii în dușumea și întrebă răstit:

— Aici e o *venta?*

— Da, răspunse hangiul tremurând ca varga.

— Cum te cheamă?

— Pirnero. Dar spune-mi, rogu-te, senior, francezii au și cucerit fortul?

— Nu vezi?

— Eu socoteam că o să biruim noi...

Francezul râse batjocoritor.

— O să biruiți pe dracu! Câți oameni sunteți în casă?

— Eu.

— Altcineva?

— Domnul de colo.

— Ce e?

— Argat.

— Să ne predea arma.

Bătrânul argat își strânse cu putere pușca la piept și privi întunecat. Nu înțelegea cum reușiseră francezii aproape bătuți să pătrundă în fort. Ar fi vrut să se apere, dar Pirnero se apropie de el și-i șopti înspăimântat:

— Pentru Dumnezeu, să nu faci vreo prostie, fiindcă ne pierzi pe toți...

Îi smulse apoi pușca din mâini și o întinse sergentului.

— Poftim senior, ți-o dau ca semn că fortul Guadalupe vă primește cu brațele deschise, zise el schimonosind un zâmbet.

— Ba cu gloanțe! zise sergentul cu ciudă. Cine se mai află aici în casă?

— Mai întâi trei tinere fete.

— Zău? Unde sunt?

— Colo, în camerele de sus. Pesemne că s-au încuiat în odaie.

— Lasă că or să deschidă ele! Și altcineva?

— Contele Rodriganda.

— Un conte? Auzi domnule! E bogat?

— Foarte!

— Bine, o să vedem noi. Băieți, puneți mâna pe argat și legați-l! porunci sergentul soldaților.

Dar Anselmo ridicase cu o mână scaunul deasupra capului iar cu cealaltă trăsese pumnalul de la brâu.

— Nu vă las eu să mă legați! strigă el amenințător.

— Sfântă Fecioară! Ce-ți trece prin gând, omule! Unul contra zece... zise Pirnero tremurând de spaimă.

Argatul înțelese că orice împotrivire ar fi zadarnică și întinse mâinile de bunăvoie.

— Acum pe hangiu! porunci sergentul.

— Vai de mine, senior! De ce mă legați? Sunt cea mai supusă slugă a Maiestății Sale împăratul francezilor.

— Dacă-i așa cu adevărat, atunci o să te lași legat, zise soldatul râzând.

— Poftim! Dar te rog să nu uiți că eu nu sunt dușman al francezilor, eu sunt din Pirna.

— Unde vine asta?

— În Saxonia, în Europa.

— Așa! De ce n-ai stat acasă? Dracul te-a adus aici? Hai, întinde mâinile!

Îl legară și pe el.

— Acum du-ne la ceilalți, porunci sergentul.

Lăsă doi soldați să-l păzească pe argat și, după ce încuiară ușa care răspundea în stradă, urcară scara.

Gerard zăcea rănit de moarte lângă copacul unde se luptase cu atâta vitejie. Totuși nu voia să moară în locul acesta ci în fața porții fortului pe care îl apărase cu prețul vieții sale. Se târî cu greu până acolo, pe când lupta nu se sfârșise încă. Cu ce bucurie și-ar fi dat sufletul sub ochii femeii iubite... Dar nu, nu trebuia ca ea să vadă clipele acelea grozave ale agoniei, care rămân întipărite în minte pentru totdeauna. Rămase deci pe loc așteptându-și sfârșitul. Sângele curgea șiroaie din răni și puterile îi slăbeau. Închise ochii. În sfârșit, moartea atotizbăvitoare venea să-i curme remușcările care îl chinuiseră atâți amar de ani.

Deodată se auzi de pe câmpul de luptă un răcnet de biruință. Deschise ochii. Juarez stătea în același loc, înconjurat de statul său major, iar până la povârnișul stâncii erau numai cadavre înșirate unele lângă altele. La dreapta se aflau indienii ținând de dârlogi caii luați de la francezi,

iar la stânga forfoteau apașii care îi ucideau pe ultimii francezi rămași încă în viață. Și gândurile lui Gerard se îndreptară iar la Resedilla. Vroia s-o mai vadă o dată, o singură dată numai... Se sprijini în mâini și încercă să se ridice dar îi veni amețeală. Totuși, după o sforțare supraomenească, reuși să se scoale. Se rezemă de gard. Stătu așa câteva clipe, apoi făcu vreo câțiva pași. Mai întâi șovăind, pe urmă din ce în ce mai sigur. Ajunse la spărtură, trecu dincolo. Rănile îi sângerau dar nu le luă în seamă.

— Resedilla, Resedilla!

Cuvintele acestea pe care le murmură cu drag îi dădeau puteri. Apucă pușca de țeavă și se târî cu greu până la han. Văzu ușa închisă. Privi înăuntru pe geam și-i văzu pe soldații lăsați de pază lângă argat. Într-o clipită îi fulgeră prin minte gândul că iubita lui se află în primejdie. Își încărcă armele. Fără să se dea în lături de la o asemenea primejdie, izbi cu patul puștii în geam, care se făcu țăndări și în clipa următoare fu în prăvălie.

— Stai! strigă unul din soldați și îndreptă arma spre el.

— Numaidecât! răcni Gerard, și cu o lovitură îl culcă la pământ, apoi, fără să-i lase celuilalt timp să se dezmeticească, îl doborî și pe el.

— Dezleagă-mă, senior... se rugă argatul.

— Mai târziu!

N-avea timp. Atâta vreme cât puterile îl mai slujeau trebuia s-alerge în ajutorul iubitei. Ieși pe coridor și se târî pe scări.

*

Când sergentul urmat de oamenii săi ajunse, condus de Pirnero, sus la etaj, îl auzi pe don Fernando, care privea la desfășurarea luptei, zicând femeilor:

— Francezii au să fie nimiciți până la unul.

— Oho, nu te teme, n-au să ajungă lucrurile până acolo! șuieră sergentul.

Cei din cameră întoarseră capul speriați și-i văzură pe soldați aducându-l pe Pirnero legat cu ei.

— Tată, tată! strigă Resedilla și vru s-alerge spre el.

— Stai! răcni sergentul tăindu-i calea.

— Ce dorești, domnule sergent? zise atunci don Fernando apropiindu-se.

— Nu e treaba dumitale! Mai întâi, cine ești de-ți permiți să mă întrebi?

— Sunt contele Fernando de Rodriganda.

— Da? Tocmai pe dumneata te căutam. Te declar prizonierul nostru!

— Pentru ce? Eu nu sunt dușman al francezilor.

— O să vedem noi pe urmă. Legați-l, băieți!

— Să mă lege? întrebă don Fernando indignat. Cine ți-a dat un astfel de ordin?

— Nu e treaba dumitale!

Și, cu toată împotrivirea lui, contele fu legat într-o clipă.

— Acum pe femei! porunci sergentul.

— Dar nu ți-am făcut nimic... strigă Resedilla.

— Supune-te, fato, nu vezi că e inutil... zise Pirnero posomorât.

Soldații o legară pe ea și pe Emma și un soldat se apropie acum de Karja ca să-i lege și ei mâinile. Ochii indianei scăpărară. Era cu adevărat sora Ucigătorului-de-bivoli. Dintr-o smucitură trase din teacă baioneta soldatului și strigă amenințător:

— Îndrăznește!

— Tii, dar îndrăcite mai sunt muierile pe-aici! mormăi sergentul. Dați-i la cap, băieți!

Soldatul vru să pună mâna pe ea. Karja însă nu-i dădu răgaz, și ca fulgerul îi împlântă baioneta în piept.

— Rebeliune împotriva învingătorilor, zise sergentul și o izbi cu patul puștii în cap culcând-o la pământ. Așa o să pățească oricine va încerca să facă la fel, adăugă el întorcându-se spre prizonieri.

Aceștia priveau îngroziți la scena care se petrecuse sub ochii lor.

— Am auzit că ești bogat, conte, începu sergentul. Sunt gata să-ți dau libertatea în schimbul unei răscumpărări.

— Cât ceri?

— Ce sumă ai la dumneata?

— Ai auzit ce te-am întrebat, sergent, răspunde!

— Știi că ai haz! Parcă dumneata ai porunci nu eu... Unde-ți sunt proprietățile?

— În orașul México.

— Dar bani de drum vei fi având, cred...

— Atât cât să mă pot răscumpăra, dacă un fiu al marii și nobilei națiuni franceze s-ar înjosi să facă pe tâlharul la drumul mare.

— Ţine-ţi gura! E război, şi noi suntem biruitori. Dacă crezi tu că banii pe care îi ai vor fi de ajuns să te răscumpere, înseamnă că ai o sumă mare asupra dumitale şi aş fi un dobitoc dacă aş fixa eu suma. Unde sunt banii?

Contele tăcea.

— Aşa? Bine! zise înfuriat sergentul, o să te silesc eu să spui numaidecât. Puneţi-l jos, băieţi, şi trageţi-i până când s-o hotărî să răspundă.

— Ştii ce, domnule sergent, zise unul din soldaţi, o brută cu chip de fiară, eu aş avea o idee. Ce-ar fi să batem mai bine femeile? Contele, de, ca om delicat ce e, n-o să poată îndura şi o să ne spună unde sunt banii.

Sergentul se codea. Războiul ucisese în el orice simţire omenească, dar sângele de francez care îi curgea în vine îl oprea să facă o astfel de mişelie. Lăcomia învinse totuşi.

— Mai întâi pe aia de colo, zise el arătând spre Resedilla.

— Doamne, Dumnezeule! se tânguia ea cuprinsă de groază.

— Senior, fii milostiv... se rugă Pirnero.

— Puneţi mâna pe ea! se răsti sergentul.

— Staţi! o să vă spun unde sunt banii, strigă contele.

— Ei vezi, aşa-i că te-ai dat pe brazdă? râse sergentul.

— Păi... noi am fi vrut să petrecem niţel, râse soldatul. Zău, domnule sergent, lasă-mă să-i dau numai câteva.

Sergentul stătea nehotărât. Se temea ca nu cumva împotrivirea lui să-i îndârjească pe sol-

dați și să nu-i mai dea ascultare. Și-apoi, bruta aceea de soldat, vreun criminal poate, ar fi fost în stare să-l ucidă dacă nu-i făcea pe voie.

— Bine, faceți ce știți, zise el în cele din urmă.

Resedilla scoase un țipăt urmat de-al tatălui ei.

Soldatul o apucă pe fată și vru s-o întindă jos, dar în clipa aceea se auzi o detunătură și soldatul căzu fulgerat la pământ.

— Ce... cine îndrăznește? zbieră sergentul întorcând capul spre ușă.

— Eu, Gerard cel oacheș, îi răspunse un glas și în câteva secunde alți trei soldați se prăbușiră cu creierii sfărâmați lângă camaradul lor.

Sergentul rămăsese la-nceput împietrit de atâta îndrăzneală; își veni însă repede în fire.

— Gerard cel oacheș! Pe el, băieți! răcni sergentul și se repezi cu pușca ridicată să-l izbească în cap.

Încăperea era scundă și patul pușții se lovi de tavan. Sergentul ridică ochii o clipă să vadă ce e. Se împiedică de un soldat mort și căzu. Gerard se folosi de prilej ca să împuște încă trei soldați, dar puterile îl părăseau și ceilalți doi rămași în viață îl trântiră la pământ. Cu un efort supraomenesc trase pumnalul de la brâu și începu să lovească în dreapta și-n stânga; în clipa aceea însă sergentul reușise să se ridice de jos și puse pușca la ochi. Trase. Glonțul nu-l nimeri pe Gerard, căci Resedilla, cu un țipăt deznădăjduit, îl apucă pe sergent de braț și lovitura dădu greș.

— Luați-mi de pe cap muierea asta afurisită! strigă sergentul înfuriat; smulse pușca unuia din

soldați și îndreptă țeava spre fruntea lui Gerard care, istovit, închise ochii murmurând:

— Rămâi cu bine, Resedilla mea dragă...

Când Ucigătorul-de-bivoli, căpetenia mixtecașilor, văzu că nu mai e nevoie de el pe câmpul de luptă, își aruncă pușca pe umăr și se gândi să se ducă să vadă ce e cu sora lui, Karja. Găsi ușa încuiată. Sări pe fereastră și-i văzu întinși la pământ pe soldații uciși de Gerard și pe Anselmo legat cobză. Pe când îi tăia frânghiile, se auzi de sus o detunătură. Era împușcătura de care îl ferise adineauri Resedilla pe Gerard.

Într-o secundă Ucigătorul-de-bivoli își smulse arma din spinare și o luă la fugă pe scări. Sosi tocmai în clipa când sergentul lipise țeava puștii la tâmpla lui Gerard.

— Câine! șuieră indianul printre dinți și-împinse cu patul puștii atât de puternic încât francezul se poticni și căzu cât colo. Cu altă lovitură îl izbi în cap pe soldatul care-l ținea pe Gerard, și acesta se rostogoli cu țeasta sfărâmată la pământ.

Văzându-l pe cel din urmă ținând-o strâns pe Resedilla, ținti, și francezul avu soarta camarazilor săi.

Prima mișcare a indianului fu s-alerge la Karja; fata zăcea leșinată pe jos, cu fruntea umflată și plină de sânge.

— Asta au făcut-o francezii? întrebă el cu ochii fulgerători de mânie.

— Da, murmură Resedilla. S-a apărat și a înjunghiat un soldat cu baioneta.

— Sora mea e o adevărată fiică a neamului mixtecașilor, zise cu mândrie indianul. Ucigătorul-de-bivoli o va răzbuna. Cine e conducătorul câinilor de francezi?

Resedilla îl arătă pe sergent, care se chircise jos de durere.

— Acesta.

— Ce vroia de la voi?

— Să-i dea contele toți banii lui. Pe noi a pus să ne bată. Seniorita Karja a căpătat o lovitură cu patul puștii, Emma a leșinat, iar pe mine mă întinseseră la pământ ca să dea soldații în mine cât ar fi vrut.

Ucigătorul-de-bivoli scrâșni din dinți.

— Moartea ar fi o pedeapsă prea ușoară; îi trebuie una mai grozavă acestui ticălos, hotărî indianul.

Se apropie apoi de sergent, care încerca să se ridice de jos, și-i dădu una cu piciorul în burtă, pe urmă îngenunchie pe pieptul lui și trase cuțitul de la brâu.

— Ce vrei să faci, pentru Dumnezeu! strigă sergentul îngrozit.

— Tu ești o fiară, nu om! Ai ridicat mâna asupra unei fiice a mixtecașilor, te voi scalpa de viu, răspunse calm indianul.

— Doamne, Doamne, orice, numai asta nu! răcni nenorocitul.

— Nu-l chema pe Dumnezeul tău în ajutor, fiindcă nu ești vrednic să-i pronunți numele.

— Mai bine omoară-mă... Fie-ți milă...

— Nici ție nu ți-a fost milă de o femeie fără apărare. O să-ți arăt acum cum se jupoaie pielea capului la noi. Nu repede, din trei crestături, ci

încet și cu băgare de seamă, ca să nu se smulgă nici un fir de păr.

— Iertare! Iertare!

— Ești un fricos, nu ți-e rușine să te văicărești ca o muiere?

Și zicând acestea, indianul îl apucă pe francez de păr cu mâna stângă și cu dreapta îi lipi tăișul cuțitului de frunte. Francezul vru să se ridice, dar mixtecașul îi puse un genunchi în piept, iar cu celălalt îl apăsă pe beregată, așa că partea de sus a trupului rămase lipită de dușumea. Cuțitul crestă pielea de pe frunte. Nenorocitul sergent scoase un răcnet înfiorător. Un țipăt al Resedillei îi răspunse. Hangiul stătea lângă ea și privea cu ochii holbați la cele ce vedea, pe când părul i se făcuse măciucă de groază.

— Nu, senior... te rog... numai asta nu... se ruga fata tremurând.

— A meritat și mai mult. Ucigătorul-de-bivoli nu e un călău, dar fiica mixtecașilor trebuie răzbunată, răspunse dârz indianul și-și văzu de treabă. Îi crestă francezului pielea capului de jur împrejurul părului, pe când nenorocitul răgea ca o vită. Resedilla își acoperi fața cu mâinile și căzu fără simțiri lângă tatăl ei. Emma era și ea leșinată. Doi din francezi mai erau încă în viață, iar Gerard zăcea și el ca mort.

— Nu zbiera, câine, tăietura asta nu produce dureri, se răsti indianul, durerile de-abia acum încep, când ți-oi trage pielea de pe cap. Să vezi că o să începi să guiți ...

Sergentul nu putea mișca partea de sus a trupului, dar dădea înnebunit de dureri cu picioarele în podea.

— Ești un laș și un nemernic, încheie Ucigătorul-de-bivoli și-i înfipse cuțitul în inimă.

Pirnero rămăsese cu ochii închiși rezemat de perete. Indianul se apropie de el, îl zgâlțâi și-i zise :

— Fratele meu alb poate să deschidă acum ochii. O să vă dezleg îndată pe toți.

Pe când le tăia legăturile, auzi pași grăbiți pe scară și Sternau intră însoțit de Săgeata-trăsnetului și Mariano cu armele în mână.

— A, Ucigătorul-de-bivoli a curățat locul după cum văd, zise el.

— Gerard cel oacheș a început și eu am sfârșit, răspunse indianul cu modestie.

Săgeata-trăsnetului o văzu pe Emma întinsă fără viață la pământ.

— Sinte Dumnezeule, au ucis-o ! strigă el deznădăjduit.

Doctorul se lăsă în genunchi și o examină.

— E numai leșinată, răspunse el.

— Dar fiica mixtecașilor ? întrebă indianul.

Medicul o examină și pe ea.

— A căpătat o lovitură puternică în frunte, dar trăiește ; trebuie s-așteptăm, să vedem ce-o să urmeze, răspunse Sternau.

— Dacă moare, Ucigătorul-de-bivoli îi va pune pe mormânt o sută de scalpuri de francezi, amenință indianul.

— Senior, vezi te rog ce e cu copila mea, se rugă hangiul.

— N-are nimic, e doar leșinată și o să-și revină repede în simțiri, îl liniști acesta și se apropie de conte care începuse să-și revină din lovitura pe care o căpătase.

Gerard zăcea galben ca un mort. Chipul doctorului se întunecă la vederea lui.

— Atâtea răni pe un singur trup n-am văzut de când sunt. Trebuie mai întâi să-l pansez ca să-i opresc hemoragia, zise el.

— Trăiește? întrebă Mariano.

— Da, dar numai după ce-i voi examina rănile pot să-ți spun dacă e vreo nădejde de salvare. Ajutați-mă să-l culc în pat.

Coborâră leșurile fancezilor și le îngropară la un loc cu ale celor căzuți pe câmpul de luptă, în groapa comună.

11. DUPĂ BĂTĂLIA INDIENILOR

După ce căzu ultimul francez și lupta luă sfârșit, Ochi-de-urs porni călare pe malul apei mărginit de copaci. Inimă-de-urs îl urmă aproape imediat. Îl găsi pe fratele său privind gânditor cum curgea apa la vale. Descălecă și se apropie de el.

Unui șef indian nu îi e îngăduit să-și manifeste sentimentele de dragoste față de o a treia persoană, așa că cei doi frați se retrăseseră în locul acesta tainic pentru a da curs liber bucuriei lor. Și-apoi tânărul nu știa încă felul cum îl va întâmpina celălalt. La apași, cel mai vârstnic are toate drepturile unui șef. Ochi-de-urs era acum căpetenia tribului, tradiția cerea ca să-i cedeze fratelui său aceste drepturi, de aceea era foarte nerăbdător să vadă ce atitudine va lua celălalt față de el. Pe când stătea așa, îngândurat, simți două brațe cuprinzându-i grumazul și Inimă-de-urs îi șopti cu o dragoste nețărmurită:

— *Și-tișe!*

— *Și nta-ye!* răspunse cu aceeași dragoste Ochi-de-urs.

În realitate aceste cuvinte apropiate nu înseamnă numai „frate". La apași sunt două denumiri deosebite pentru fratele cel mare și cel mezin. Asemenea și la surori și celelalte neamuri. „*Și-tișe*" înseamnă fratele meu mezin, iar „*Și nta-*

ye" — fratele meu mai mare. Fraţii îşi spun întotdeauna între ei „mai mare" sau „mai mic". În primul caz, titulatura dovedeşte respect, în al doilea — dragoste.

La cuvintele fratelui său, Ochi-de-urs înţelese că nu avea să se teamă că-şi va pierde demnitatea lui de şef şi sufletul îi era plin de dragoste şi recunoştinţă pentru celălalt. Strânse cu putere mâna lui Inimă-de-urs, care scoase tomahawkul de la brâu şi-l întinse fratelui său cu aceste cuvinte:

— Să schimbăm securea de război. Securea mea e a ta şi securea ta e a mea. Să fie semnul înţelegerii dintre noi.

Se aşezară amândoi la marginea apei.

— Porţi culorile de război, începu Inimă-de-urs.

— Şi tu, răspunse celălalt, care ghici numaidecât intenţiile fratelui său şi se bucura dinainte.

— Vopseaua îţi acoperă faţa, urmă Inimă-de-urs.

— Aşa e, răspunse el.

— Uite ici apă destulă.

— Apa spală vopseaua.

— Vrei să mă laşi să-ţi văd faţa?

— Şi eu pe a ta?

Alergară la râu şi îşi spălară de pe obraji roşul, albastrul şi negrul care le mâzgâlea chipul. Se întoarseră pe urmă la locul unde şezuseră şi se priviră unul pe altul. Semănau amândoi ca două picături de apă.

— Chipul tău e frumos! zise Inimă-de-urs.

— Şi al tău mândru ca al unui mare şef, răspunse celălalt.

— Eu nu sunt şef, sunt fratele tău.

Erau voioşi ca doi copii care nu ştiu încă să-şi stăpânească glasul inimii lor nevinovate.

— Ai lipsit şaisprezece ierni dintre noi, zise Ochi-de-urs.

— Erai mititel când am plecat.

— Şi tu un mare şef. De ce nu vrei să te întorci?

— O să-ţi spun mai târziu. Când am plecat, tata trăia.

— Acum e mort.

— Cum a murit?

— În luptă, după ce a ucis mai întâi unsprezece comanşi.

— Atunci s-a dus pe cîmpiile de vânătoare veşnice unde va fi slujit de comanşi care vor fi sclavii lui. Ai fost lângă el când şi-a dat sufletul?

— Da. A murit cu capul în poala mea. Cel din urmă cuvânt al său a fost numele tău.

Inimă-de-urs tăcu un timp cu sufletul îndurerat, apoi întrebă iar:

— L-ai înmormântat cum se cuvine?

— Da. Zace în groapă călare pe calul lui de luptă, împodobit cu toate scalpurile şi totemurile lui, iar în mâini i-am pus armele de război.

— Mă voi duce la mormântul lui să mă rog Marelui Spirit. Cu moartea lui copiii apaşilor au pierdut un bun tată şi un mare şef.

— M-au rugat să-i iau locul.

— Şi tu ai primit?

— Nu numaidecât, căci tu erai mai vrednic decât mine să le fii şef. Copiii tribului nostru au rămas cinci veri şi cinci ierni fără şef, dar când

am văzut că nu te mai întorci, m-am hotărât să primesc. N-am încetat însă o clipă să te caut.

— Așadar, tot mai nădăjduiai să mă găsești?

— Multă vreme ți-am urmărit pașii, dar la Guayamas ți-am pierdut urma.

— O să-ți povestesc eu ce-a fost.

— De azi înainte tu ești șeful nostru.

— Nu.

— Ești cel mai în vârstă.

— Dar și tu ești tot atât de viteaz ca și mine.

— Dar nu tot atât de înțelept.

— Ți se pare numai. Eu am acum altceva de făcut. Trebuie să-mi însoțesc prietenii și să mă lupt alături de ei. Când mă voi întoarce voi găsi eu un alt trib care să mă roage să-i fiu șef.

— După cum văd, frate, tu nu ești numai viteaz și înțelept, ci și mărinimos, de aceea viața mea îți aparține până la ultima suflare, zise mișcat Ochi-de-urs și cei doi indieni se îmbrățișară cu dragoste.

— Când am plecat, mama trăia încă. Era o mamă cum nu se mai găsește pe tot cuprinsul câmpiilor de vânătoare ale apașilor.

— Așa e, multe mame am văzut, dar nici una ca a noastră.

— S-a întors și ea la Marele Spirit?

— Nu, trăiește și acum.

Inimă-de-urs întinse brațele și strigă plin de bucurie:

— O, mamă, mamă! Manitou, tu, spirit bun și milostiv, îți mulțumesc că-mi îngădui să mai văd o dată făptura care mi-a dat viață... Când am plecat număra de cinci ori câte zece ierni.

— Acum numără de șase ori câte zece și încă șase.

— Cum stă cu puterea trupului?

— Trupul îi e sănătos, sufletul senin, dar ochii ei zac în beznă adâncă.

— Nu mai vede?

— Nu mai poate zări lumina soarelui.

— O, Manitou! E oarbă? strigă indianul îndurerat. De când?

— De două ierni.

— Din ce pricină? Cine i-a răpit lumina ochilor?

— Spiritul cel rău i-a suflat peste ochi și i-a acoperit cu o pojghiță.

— Ce zice vrăjitorul nostru?

— Vraciul i-a dat multe leacuri, băuturi dulci și amare, i-a pus buruieni pe pleoape, dar Spiritul cel rău n-a vrut să se înduplece.

— Știu eu un leac care ar putea s-o tămăduiască. Am un prieten care e un mare vraci și vrăjitor.

— Un alb? Spiritul cel rău nu se sperie de un alb.

— Ah, dar acest alb face mai mult ca patru șefi de-ai noștri.

Ochi-de-urs îl privi încremenit.

— Vrea fratele meu să glumească? întrebă el zâmbind.

— Nu, nu glumesc defel. Acest alb a redat până acum multora lumina soarelui.

— Cum îl cheamă?

— Sternau.

— Nume străin şi necunoscut de noi. Va fi fiind şi acesta ca firul de iarbă în pustiul savanei; sunt milioane ca el.

— Ai auzit tu de Matava-se?

— Stăpânitorul-stâncilor? Cum să nu! E un mare vânător care cutreiera odinioară munţii şi savanele.

— Oamenii neamului său îl numesc Sternau. El mi-a fost prieten şi tovarăş în anii cât am lipsit dintre voi.

— Ah! Stăpânitorul-stâncilor ţi-e prieten? întrebă cu bucurie indianul.

— Da.

— Şi unde e acum?

— Aici, în fortul Guadalupe. El a comandat lupta şi i-a biruit pe francezi.

— Când a sosit?

— Astăzi, la al patrulea pătrar al zilei.

— Are mulţi războinici cu el?

— Nu mulţi, dar toţi unul şi unul.

— Cine sunt?

Un zâmbet flutură pe buzele indianului când răspunse:

— Pe unul îl chemă *Şoş-in-liett* . . .

— *Şoş-in-liett* — Inimă-de-urs? Aşadar eşti şi tu printre ei?

— Da. Am stat împreună cu el şaisprezece ierni pe o insulă pustie din mijlocul apei celei mari. O să-ţi povestesc eu cum a fost. Pe urmă mai e Săgeata-trăsnetului şi Ucigătorul-de-bivoli.

— Toţi războinici renumiţi.

— Mai sunt şi alţii cu noi, o să-i vezi tu. Albul, prietenul meu e mare vraci şi vindecă

toate bolile. Are un cuțitaș cu care face o gaură în ochiul orb ca să pătrundă soarele înăuntru.

Tânărul indian întinse mâna și zise:

— Socot că un frate e dator să spună celuilalt numai adevărul.

— Așa și fac.

— Atunci o să-l rog pe Stăpânitorul-stâncilor să vină cu noi în wighwamurile apașilor ca să redea mamei noastre lumina soarelui.

— Să mergem dar la el să-i spunem.

— Să mergem. Mama o să se bucure când va afla că Inimă-de-urs s-a întors și-i aduce un vraci care să-i tămăduiască ochii.

Chipul indianului strălucea de fericire că-și va revedea mama. Îi venea să sară pe cal și să pornească în clipa aceea la ea.

— Stai! îl opri fratele său, uiți că ne-am spălat pe față.

— Ah, rosti Inimă-de-urs și scoase din desaga atârnată de oblâncul șeii borcănașele cu vopsea, pe care orice indian le ia cu el când pleacă la luptă, apoi se apucară să se vopsească amândoi pe față cu atâta seriozitate, ca și când ar fi fost vorba de cine știe ce operă de artă.

Când ieșiră de după copaci și porniră drepți și mândri pe cai, nimeni n-ar fi bănuit scena aceea de dragoste frățească de mai adineauri. Se îndreptară spre câmpul de bătaie unde venise chiar atunci și prezidentul Juarez. Indienii își adunaseră morții, ca pe înnoptate să înceapă jalnica ceremonie a îngropăciunii. Francezii fuseseră mai toți înmormântați.

Indianul când vorbește cu ai săi despre sine zice întotdeauna „eu", dar față de străini își zice

pe nume. Cine nu cunoaște acest obicei, poate crede foarte lesne că e vorba de o a treia persoană care nici nu e de față. În conversația lor intimă, cei doi frați își spuneau „eu" și „tu", de-acum încolo întrebuințară însă felul celălalt de-a vorbi.

— Tomahawkul indienilor a făcut minuni, zise Juarez când îi văzu venind.

— *Howgh!* salută Ochi-de-urs.

— Frații mei roșii sunt războinici viteji, urmă Juarez. Cui aparțin cele două grămezi de leșuri de colo? întrebă el arătând două mormane de cadavre la poalele stâncii.

— Lui Inimă-de-urs și Ochi-de-urs, răspunse acesta din urmă. Francezii aceștia au fost uciși de mâna lor. Apașul ia numai scalpurile dușmanului biruit de el.

Privirile lui Juarez se opriră la Inimă-de-urs.

— Ah, zise el, războinicul acesta e Șoș-in-liett, căpetenia apașilor, nu-i așa?

— Da.

— Auzisem că a dispărut de multă vreme.

— Auziseși bine, dar acum s-a întors printre ai săi, răspunse Ochi-de-urs.

Juarez se gândi câteva momente, apoi zise iar:

— Da, da, acum mi-aduc aminte. Cunoaște fratele meu Inimă-de-urs hacienda del Erina?

— O cunoaște, răspunse de astă dată cel întrebat.

— Proprietarul ei a venit într-o zi la mine pe când eram judecător și mi-a povestit că niște prieteni de-ai lui ar fi dispărut fără urmă. Parcă zicea că e și Inimă-de-urs printre ei. Apoi schimbând vorba: Au câștigat apașii noștri multe scalpuri și prăzi de război pe ziua de astăzi?

Juarez știa că indienilor nu le place să li se vorbească prea mult de persoana lor.

— Ochi-de-urs le-a dăruit războinicilor săi și nu știe dacă sunt multe ori puține, răspunse indianul cu mândrie.

— În orice caz trebuie să fie pe puțin trei sute de arme, nu?

Ochi-de-urs aprobă din cap.

— Și cam tot pe-atâția cai, multe gloanțe și pulbere din belșug?

— Da.

— Voiește fratele meu să mi le vândă pe toate mie?

Apașul clătină capul semeț și zise cu hotărâre:

— Războinicilor apașilor le trebuie arme și gloanțe pentru nevoile lor.

— Ai dreptate. Dar caii mi-i poți vinde, nu-i așa?

— Sunt ai apașilor. Întreabă-i dacă vor.

— Trebuie să plec acum la Chihuahua. Vrea fratele meu Ochi-de-urs să mă însoțească?

— Da. Și-a dat doar cuvântul.

— Vom reuși atunci cu siguranță să-i gonim pe francezi. Mai întâi ar trebuie însă să ne odihnim puțin. Am auzit că în fort s-ar afla un han; să mergem acolo.

Cei doi indieni nu răspunseră dar trecură unul de o parte iar celălalt de cealaltă parte a lui Juarez și cu el în mijloc își îndreptară toți trei caii spre han.

În cârciumă era mare agitație. Vânătorii stăteau la mese și beau, pe când indienii, cărora Inimă-de-urs le interzisese băutura, veneau numai ca să-și vândă prada de război. Pirnero nu-și vedea capul

de treabă, deși îl ajutau câțiva argați și însăși Resedilla.

Când cei trei nou-sosiți se opriră în fața hanului, Pirnero tocmai ieșea pe ușă. Juarez avea o privire ageră și înțelese numaidecât că bătrânul acela era hangiul.

— Dumneata ești senior Pirnero? întrebă el.

— Da, eu sunt, senior, răspunse el.

— Știi cine sunt eu?

— Nu.

— Mă cheamă Juarez.

— Senior Juarez, prezidentul? se minună bătrânul cu ochii zgâiți.

— Da.

— Vai de mine! Mare cinste pentru casa mea... bâigui hangiul pierzându-și cumpătul. Da, poftiți... intrați mă rog...

— Cinstea nu mă bucură, zise Juarez zâmbind. M-ar bucura mai mult să găsesc la dumneata o cameră ca să mă odihnesc puțin.

— Cum să nu! Un salon...

— Mă mulțumesc cu mai puțin. Dar ceva de mâncare se găsește?

— Ca și în capitală, senior.

— Atunci arată-mi camera și pune pe cineva să-mi vadă de cal, zise Juarez, descălecă și îl urmă pe hangiu, pe când cei doi indieni intrară în prăvălie.

Pirnero îl duse pe Juarez în „salon" — cum îi zicea el. Era camera în care Resedilla îl culcase pe Gerard.

Când intrară pe ușă, contele, Sternau și Mariano se ridicară de pe canapea unde stăteau de vorbă.

— Aceasta, senior, e camera dumneavoastră, zise Pirnero.

Juarez îl privi mirat.

— Văd că nu e liberă, zise el uitându-se în juru-i. Cine sunt domnii de...

Dar își curmă vorba și rămase încremenit cu ochii la conte.

— Contele Fernando de Rodriganda? Nu, nu se poate... doar e mort de-atâția ani... murmură el. Trebuie să fie o asemănare... altfel nu se poate...

— Nu, senior, nu te-nșeli, eu sunt acela pe care l-ai cunoscut odinioară, răspunse zâmbind contele.

— E cu putință! Ai fost doar îngropat în cavoul familiei...

— Am fost îngropat, deși nu eram mort.

— Nu înțeleg ce vrei să spui.

— Vei înțelege îndată ce-ți voi povesti ce s-a întâmplat. Mulțumesc cerului că te-am întâlnit și te rog să-mi acorzi un ceas de convorbire. Vei afla lucruri de mare importanță.

— Mă faci din ce în ce mai curios... dar, n-ai vrea să-mi prezinți pe domnii aceștia?

Don Fernando i-i prezentă îndată pe Mariano și pe Sternau; la auzul numelui acestuia din urmă, Juarez, care avea o memorie extraordinară, îl privi uimit.

— Sternau? Am mai auzit numele acesta. Nu-i așa că ești medic, domnule? A, acuma știu! Îl cunoști pe Pedro Arbellez?

— Arendașul de la hacienda del Erina? Da, îl cunosc, deoarece am fost odată pe la el; chiar am

avut atunci cinstea să vă fiu prezentat, răspunse acesta zâmbind.

— Da, așa e, acum încep eu să-mi amintesc și mirarea mea e din ce în ce mai mare, căci Arbellez mi-a spus o dată că dispăruseși în mod misterios cu încă vreo câțiva inși.

— Arbellez v-a spus ceea ce era adevărat. Dispariția mea e în legătură cu afacerea contelui de Rodriganda. Motivul pentru care am fost înlăturat e același care i-a împins pe criminali să-l dea drept mort pe don Fernando, deși acesta era încă în viață.

— Trebuie să fie la mijloc un complot grozav, o crimă nemaiauzită.

— Nu una, ci mai multe, senior.

— În privința aceasta vrea don Fernando să-mi vorbească, nu-i așa?

— Da.

— Bine, diseară vă stau cu plăcere la dispoziție.

— Porunciți să părăsim camera, senior?

— Nu, nu, v-o cedez, eu o să mă mut în alta; suntem în timp de război și trebuie să ne mulțumim cu ce găsim.

— Atunci îngăduie-mi, senior, să dau eu dispozițiile necesare pentru găzduirea oamenilor veniți cu dumneavoastră.

— Nu te osteni, o să aibă grijă de asta Gerard, i-am încredințat comanda.

— Acest vânător mi-a predat mie comanda fortului deși nu voiam să primesc; și-apoi, nici n-ar fi în stare s-o facă, deoarece zace grav rănit aici în han.

— Rănit? Sărmanul! Pot să-l văd?

— La drept vorbind nu, fiindcă e atât de slăbit încât mă tem că orice efort i-ar putea fi fatal.

— Voi fi cu mare băgare de seamă.

— Atunci urmează-mă, senior.

Se apropiară de patul lui Gerard la care veghea Emma.

— E vreo schimbare în starea lui? întrebă doctorul în șoaptă.

— Nu, răspunse ea.

— A deschis ochii?

— Nici măcar o clipă.

— Vreo vorbă, o șoaptă?

— Un singur cuvânt l-am auzit murmurând, dar nu știu dacă unei infirmiere îi e îngăduit să...

— Față de medic nu există secrete. De altminteri, cred că am ghicit fără să-mi spui. Cuvântul trebuie să fie „Resedilla".

— Ești atotștiutor, după cum văd, zise ea privindu-l cu mirare.

— Asta nu, dar am spirit de observație, răspunse el zâmbind.

— Cine e Resedilla? întrebă curios Juarez.

— Fata hangiului.

— A, o iubește?

— Din tot sufletul. Poftim senior, vino să-l vezi.

Gerard, vânătorul acela temut, înalt și voinic ca un brad, zăcea acum ca și mort, galben ca ceara. Juarez îl privi câteva momente cu ochii înlăcrimați, apoi îi întinse mâna lui Sternau.

— Dacă îl salvezi, doctore, ești un mare medic și te poți bizui pe recunoștința mea. Să mergem, zise el, să nu-l deranjăm pe bolnav.

Hangiul îi aștepta pe coridor și-i conduse într-o altă cameră.

— Ai copii? îl întrebă Juarez.

— Da, senior prezident, o fată.

— Cîți ani ai?

— Hm! Nici eu nu știu; însemnasem într-un calendar vechi, dar l-am pierdut. Oi fi având peste patruzeci și cinci, dacă nu chiar șaizeci — cam așa ceva.

— Și cui îi rămâne hanul și prăvălia după ce vei muri?

Resedillei, cui să-i rămână?

— O să poată conduce ea singură afacerea?

Bătrânului îi veni apa la moară și răspunse repede:

— Păi vezi, senior, ăsta e necazul care îmi amărăște bătrânețele. Fata nu vrea să se mărite nici în ruptul capului.

— Silește-o!

— S-o silesc? Ți-ai găsit! E încăpățânată rău, ce vrea ea aia face. Îmi seamănă mie.

— Atunci las-o să-și aleagă ea singură un bărbat. E înțeleaptă și n-o să ia orice terchea-berchea.

— Să te-audă Dumnezeu, senior!

— Și când vei avea un ginere, aș putea... hm... să...

— Ce, senior? Spune, rogu-te, eu ca bun diplomat știu să tac.

— Nu, nu, o să-ți spun când îl vei avea.

— Când îl voi avea... de unde să-l iau?

— Caută de ți-l procură cât mai repede.

Juarez glumea, dar hangiul lua gluma în serios.

— Zău, senior, spune-mi ce ai de gând cu ginere-meu... se ruga bătrânul curios.

— Uite ce e, zise Juarez cu un aer misterios. Știi că o să-i birui pe francezi, și odată cu ei o să-l trimit și pe împăratul ăsta al lor de unde a venit.

— Foarte bine o să faci, senior.

— Atunci o să fiu eu mare și tare în țară și am mare nevoie de un bun diplomat aici în fort. Acela vei fi dumneata și ginerele dumitale, bine dăscălit, îmi poate fi de mare folos — acum ai priceput?

— Dar de unde să-l iau? N-ai putea, senior, să-mi recomanzi pe cineva?

— Hm... greu lucru...

— Aș ști eu pe unul, îi zice Plisc-de-uliu, dar vezi că ăsta scuipă de umple toată casa.

— Plisc-de-uliu, vânătorul acela renumit? De unde îl cunoști?

— Păi e aici la noi. A luat și el parte la luptă.

— Da? Aș vrea să-l văd și eu, am auzit că e un om foarte ciudat. Și zici că scuipă mult?

— O grozăvie! Nu e de trăit cu el.

— Altul care-ar mai fi?

— Hm, Gerard cel oacheș...

— Scuipă și el ori are alt cusur?

— Nu, ăsta-i un om și jumătate, numai că nu prea m-am purtat frumos cu el. Găzduia la mine din când în când, și fiindcă nu știam cine e, îl repezeam al naibii. Ba l-am făcut prost și calic fiindcă nu bea decât un singur rachiu când venea la han.

— Ei vezi, cu asta ai dat dovadă că nu ești un bun diplomat.

— O, în ce privește politica și diplomația nici dracul nu mă întrece, dar grija să-mi căpătuiesc fata mă făcea să-mi ies uneori din sărite.

Deși serios din fire și prea puțin vorbăreț, Juarez glumea uneori cu plăcere. Conversația aceasta îl amuza. Zise iar:

— Așadar crezi că Gerard cel oacheș n-o să vrea să-ți ia fata?

— Cum să vrea când m-am purtat așa de rău cu el? O, senior, dacă ai vrea dumneata să pui o vorbă bună pentru mine...

— Bine, bine, dar crezi că-i place fata?

— Așa mi-am închipuit la-nceput, fiindcă i-am prins într-o zi ținându-se de mână pe coridor.

— Asta nu înseamnă nimic.

— Așa e, numai că eu, ca un prost ce sunt, le-am tras o papară... De-atunci nu se mai pot suferi, nici nu se mai uită unul la altul. Cu toate astea, astăzi ne-a salvat pe toți, săracul, măcar că de-abia se mai ținea pe picioare, ciuruit de gloanțe cum era. De aceea l-am și culcat în cea mai bună cameră a hanului. Și crezi, senior, că fata s-a dus măcar o singură dată să-l vadă? Aș! Nici n-a călcat pe-acolo.

— Rău, foarte rău... O să încerc să îndrept eu lucrurile. Dar ia spune, moșule, de ce i-ați lăsat pe francezi să dea năvală în casă și nu v-ați împotrivit defel? N-aveți arme, ori ce?

— Ba avem, cum să n-avem! Mai întâi m-am gândit să mă duc în magazie, unde țin puștile de vânzare, și să încarc câteva din ele, dar mi-am zis că e păcat să stric gloanțele pentru câțiva inși. Pe urmă voiam să iau un cuțit de bucătărie, dar sunt toate boante la vârf și nu poți face vreo

ispravă cu ele. Am eu, nu-i vorbă, și o suliță ascuțită grozav, numai că slujnicele întinseseră rufele pe frânghie și o puseseră în loc de prăjină; până să adun eu rufele, ar fi luat-o la sănătoasa francezii, domnule, că le era o frică... !

— Mare viteaz ești! râse Juarez cu poftă.

— Se înțelege că sunt! Dar adevărul e altul.

— Care?

— Mi-am zis în sinea mea că nu se poate să nu ne vină cineva în ajutor, de ce să mă mai ostenesc eu atunci degeaba? Un bun diplomat nu se înghesuie la luptă; el hotărăște războiul și poporul îl face.

Juarez deveni deodată grav.

— Ai dreptate, bătrânule. „Napoleon cel mic" ne-a hotărât războiul, el e diplomatul. Poporul nostru trebuie să se lase măcelărit din ordinul lui. Eu am căutat să redau Mexicului pacea și mă simțeam în stare să o mențin. Toți mi se supuneau fiindcă mă iubeau, mă stimau, și se temeau în același timp de mine. Au venit însă străinii să ne tulbure pacea. Fiecare popor are dreptul să se conducă singur. Asta era deviza care flutura pe steagul meu și totuși a trebuit să fug până la capătul țării. Un altul în locul meu ar fi renunțat la luptă, eu nu, căci drepturile mele sunt destul de tari ca să țină piept veneticilor. De aceea las steagul să fluture mai departe și mă voi întoarce mai curând decât se crede ca să-l implânt în mijlocul capitalei, dovadă că fiecare națiune are dreptul să-și scrie singură istoria și că aici în țara noastră nu îi e nimănui îngăduit să ne orbească prin făgăduieli mincinoase. Vezi deci, senior Pirnero, că meseria de diplomat nu e tocmai ușoară,

adăugă el zâmbind și întinse mâna hangiului. Totuși, urmează să fii și de-acum încolo un mare om politic, căci dacă ești condus de sentimentul cinstei și al dragostei de țară, trebuie să învingi în cele din urmă.

— Vom birui, senior, fii pe pace! Dumneata în México și eu aici; dumneata să-i gonești pe francezi și eu să-mi mărit fata. O să ne ajutăm unul pe altul ca să ducem lucrurile la bun sfârșit.

— Bravo, moșule, așa o să facem! Acum du-te de-mi adu ceva de mâncare, și dacă întreabă cineva de mine trimite-l încoa.

Hangiul ieși în fugă și se duse de-a dreptul la bucătărie să-i spună Resedillei să aibă grijă de prezident, pe când el intră în prăvălia care gemea de lume.

De-abia spre seară se potoli forfota și rămaseră amândoi singuri. Bătrânul se așeză la fereastră și începu să soarbă tacticos din păhărelul de rachiu iar fata se apucă să clătească paharele goale și apoi să le așeze la locul lor în dulap.

— Resedilla! rosti Pirnero cu glas aspru.

— Ce e? întrebă ea văzându-și de treabă.

— Ia te uită-ncoa la mine! Vezi ceva?

— Da, văd că ești un mare diplomat.

— Zău? Atunci ești și tu o mare diplomată, ai moștenit talentul de la mine. Dar ascultă-ncoa, la ce am să-ți spun: o să am în sfârșit un ginere.

Bătrânul spuse cu atâta mândrie cuvintele acestea, încât fata era cât p-aci să pufnească în râs.

— De unde știi?

— Mi-a spus-o prezidentul Juarez cu gura lui.

Resedilla îl privi uluită.

— Juarez? Glumești pesemne.

— Ba vorbesc foarte serios. Află că un diplomat șiret ca mine știe să se descurce în toate împrejurările, de aceea l-am rugat pe prezident să-mi facă rost de-un ginere și mi-a făgăduit unul care îi place lui.

Resedilla roși, dar nu zise nimic.

— Ei, nu ești curioasă să afli cine e? se răsti el.

— Pentru ce? Tot degeaba...

— Ia te uită, domnule! Te pomenești că mai faci și nazuri. Nu vei fi vrând să-l iei, ai?

— N-are a face dacă vreau eu ori nu, vorba e să vrea și el.

— Așa e, bine zici, zise bătrânul cam încurcat. Dar de ce să nu vrea?

— Fiindcă nu m-a vrut nici unul până acum.

— Ei aș! Vina e a ta, fugeai de bărbați ca de dracu! Ia ascultă fato, nu cumva ți-ai pus ochii pe Plisc-de-uliu?

— Plisc-de-uliu! strigă ea speriată.

— Da, ăla care crede că toată lumea e o scuipătoare și îi țâșnește scuipatul pe sub nas.

— De unde până unde ți-a venit în gând că mi-ar fi drag?

— Hm... știi că eu sunt un mare diplomat...

Resedilla râse cu poftă.

— Aici ți-a dat greș diplomația.

— Ah, parcă mi-ai luat o piatră de pe inimă! Omul ales de mine și pe care îl vrea și Juarez e un om și jumătate. Dacă nu făceam eu măgăria să-l bruftuluiesc de câte ori venea pe la noi... Auzi, domnule, prostie pe capul meu, să-l ocărăsc că nu vrea să bea mai mult decât un julep...

De-abia acum pricepu Resedilla despre cine era vorba. Întoarse capul ca să nu vadă bătrânul cât e de emoţionată.

— Ei, ai ghicit cine e? Gerard, Gerard cel oacheş, frate, tot n-ai înţeles?

— Ţi-am spus doar adineauri că nu e vorba numai de mine.

— Adică vrei să spui că n-o să te vrea? De, se prea poate... Mai ales că în ultimul timp nici nu te mai uitai la el. Uite, nu mai departe decât astăzi. După ce că omul ne-a salvat de francezi cu preţul vieţii sale, tu nici măcar nu i-ai mulţumit, şi de când zace colo sus între viaţă şi moarte, nu ţi-ai făcut o clipă timp să te duci să vezi ce face.

Resedilla se întoarse cu spatele la el şi tăcu

Se auzi un suspin adânc scos din inimă, apoi un plâns cu hohote atât de deznădăjduit, încât bătrânul rămase cu ochii holbaţi la ea, neînţelegând ce-a apucat-o.

— Ei drăcia dracului! spuse el după ce fata ieşi pe uşă, cine m-a pus s-o stârnesc... Nici nu vrea s-audă de el, asta e sigur. Sărăcuţa! Şi s-o mărit cu sila cu un om pe care nu-l poate suferi... nici nu mă gândesc! Mă duc să-i spun, să nu-i fie frică.

Vru să se îndrepte spre uşă, dar în clipa aceea intră Plisc-de-uliu. Într-o stare de nedescris, cu hainele pătate de sânge, semn că luase parte activă la luptă.

— Sfinte Dumnezeule! în ce hal eşti, strigă bătrânul încremenit.

Americanul îi aruncă o privire nu tocmai prietenoasă și răspunse posomorât:

— Socot că arăt altfel decât dumneata, care stai frumușel la adăpost, pe când nouă ne șuierau gloanțele pe la ureche. Dă-mi un rachiu, dar mai repede, dacă vrei să nu-mi pierd ce brumă de considerație mai am pentru dumneata.

— Rachiul o să ți-l dau, dar considerația poți să ți-o păstrezi, n-am ce face cu ea, știe toată lumea ce mare diplomat sunt și nu mă sinchisesc eu de părerea unuia ca dumneata, răspunse bătrânul cu dispreț și se duse s-aducă julepul.

— Cum se face, domnule, că venișI tocmai acum? întrebă el apoi punând paharul pe masă. Toți sunt adunați pe lângă indieni.

— Ei aș! Am văzut eu indieni cu duiumul în viața mea.

— Dar o ceremonie ca asta de astăzi nu cred să mai fi văzut.

— Ia slăbește-mă cu ceremoniile dumitale! Trebuie neapărat să vorbesc îndată cu Juarez, unde e?

— Sus, în camera lui.

— Du-mă numaidecât la el.

Pirnero bătu la ușa prezidentului dar nu-i răspunse nimeni. Deschise încet ușa; camera era goală.

— Să se fi dus la indieni? se întrebă cu mirare Plisc-de-uliu. A, aud voci în camera de alături, parc-ar fi a prezidentului. Cine locuiește în ea.

— Aici l-am dus pe bietul Gerard, care a fost rănit de moarte în luptă, răspunse hangiul. Să intrăm.

— Să nu se supere cei dinăuntru că-i deranjăm.

— Aș! Eu și cu Juarez ne-am împrietenit atât de mult, încât nu poate fi supărare între noi, zise cu îngâmfare bătrânul și bătu în ușă. Mariano veni să le deschidă și-i întrebă ce doresc.

Juarez trecuse puțin mai înainte în camera bolnavului să vadă cum îi mai merge. Îi găsi aici pe Sternau, Mariano și don Fernando, și-i rugă să-i povestească tot ce li se întâmplase în cei șaisprezece ani din urmă.

— S-ar zice, într-adevăr, că e ceva de necrezut, și te întrebi cu groază dacă pot exista cu adevărat oameni ca Landola și Cortejo, zise Juarez după ce ascultă cele povestite de conte. Senior Mariano, ești într-adevăr nepotul contelui Fernando de Rodriganda?

— Nu mai încape nici o îndoială; don Fernando e de aceeași părere.

— Atunci trebuie să lămurim lucruri care par încă încurcate. Eu voi căuta să fac tot ce-mi va sta în putință în privința aceasta.

— Concursul dumneavoastră ne va fi foarte prețios, senior, zise bătrânul conte.

— O, deocamdată nu are cine știe ce valoare, rosti Juarez cu modestie, sper însă că în curând vă voi putea dovedi interesul pe care vi-l port. Stăpânirea francezilor nu poate ține la infinit, și după toate probabilitățile nu va mai dura mult. Odată cu înfrângerea lor, se va nărui și tronul lui Maximilian. După aceea voi fi eu stăpân în Mexic, și la întoarcerea mea în capitală voi pune să se

deschidă cavoul familiei Rodriganda. Să sperăm că rezultatul va fi în favoarea dumitale și îl vom avea pe acest Pablo Cortejo în mână ca să te răfuiești cu el după cum merită.

— O să fie lesne să pui mâna pe el, își dădu cu părerea doctorul.

— Nu atât de lesne cum crezi, răspunse Juarez. Va trebui căutat mult până să fie găsit, deoarece e ascuns undeva afară din capitală. Trebuie să știi că acest individ vrea cu orice preț să ajungă prezident.

— Zău! E ridicol! Are ceva partizani?

— Destui. Pantera Sudului face propagandă pentru el.

— Mă mir. Pantera Sudului e cunoscut ca un om cu dragoste de neam și bun patriot. Cred că imediat ce va afla de succesul dumneavoastră va trece sub steagul nostru.

— Sunt și eu convins de credința acestui Juan Alvarez, unul din cei mai zeloși partizani de odinioară ai ideilor mele.

— Nu se bănuiește în ce loc se află acum ticălosul acesta de Cortejo?

— Știu că s-a îndreptat spre munți, unde Pantera Sudului are o putere într-adevăr nețărmurită. Dacă se va mai fi aflând acolo nu știu, sigur e însă că în ținuturile de nord și în centrul țării n-are nici o popularitate, și dacă va îndrăzni să se arate acolo, fie că îmi cade mie ori francezilor în mână, e pierdut.

Conversația fu întreruptă de Pirnero, care intră pe ușă și zise arătând spre Plisc-de-uliu:

— Seniorul acesta vrea să vă vorbească, senior Juarez. Să-l las să intre?

— Se-nțelege! Numele dumitale, domnule?

— Nume nu mai am, dar am o poreclă, răspunse cam încurcat yankeul. Mi se zice Plisc-de-uliu.

— Cum, renumitul vânător și cercetător al savanelor? Îmi face chiar o deosebită plăcere să te cunosc. Poftim, ia loc și spune-mi ce te aduce la mine, zise cu amabilitate Juarez. Sau poate vrei să-mi vorbești între patru ochi?

— Nu, nu e nevoie, domnii aceștia știu despre ce e vorba.

— Îmi aduci vreo veste?

— După cum socot, ai ghicit, sir.

— De la cine?

— De la un englez.

— A, de la un englez? Aștept chiar de la un englez o veste foarte importantă.

— Socot că asta trebuie să fie.

— Cum îl cheamă pe englez?

— Sir Henry Dryden, conte de Nothingham.

Juarez păru foarte mirat.

— Sir Henry Dryden? Atunci m-am înșelat, nu e persoana pe care o aștept. Adevărat că am avut odată prilejul să-i fac un serviciu acestui domn, și dacă te trimite acum la mine, e probabil într-o chestiune personală. Unde se află acum lordul?

— În El Refugio, la îmbucătura lui Rio Grande del Norte.

— Da? Curios... de acolo aștept și eu vestea.

— Eu sunt persoana care v-o aduce. Lordul e împuternicitul Angliei și pe el îl așteptați.

— Auzi! Sir Dryden trimisul bătrânei Englitere! Dar ia spune, ce fel de veste e, bună sau

rea? întrebă prezidentul, pe chipul căruia se citea o mare încordare.

— Bună, răspunse scurt yankeul.

— Slavă Ţie, Doamne! strigă Juarez răsuflând uşurat.

— Mulţumiţi lui Dumnezeu, sir, dar şi lordului, zise Plisc-de-uliu. L-am auzit spunând cuiva că a avut de luptat mult cu guvernul englez ca să-l câştige pentru cauza dumneavoastră. Şi numai datorită stăruinţelor lui Anglia s-a aliat cu Statele Unite împotriva francezilor. Succesul e acum asigurat şi se apropie timpul când Franţa va fi silită să-şi retragă trupele din Mexic.

— Bine-ar fi să fie aşa! oftă Juarez.

— Aşa o să şi fie, zise cu tărie yankeul. Sir Henry m-a însărcinat să vă spun prin viu grai că, în cazul în care francezii nu vor pleca de bună voie, Anglia împreună cu America îi va goni cu forţa şi va da prezidentului Juarez satisfacţia pe care o merită, îndreptând nedreptatea care i s-a făcut.

Juarez îi strânse cu căldură mâna yankeului.

— Vestea pe care mi-o aduci, senior, zise el, preţuieşte mai mult decât milioane, deşi aş avea mare nevoie de ele.

— Fiţi fără grijă, sir, nu lipsesc nici milioanele.

— Aşa e, mi s-a trimis de curând din Statele Unite o sumă destul de însemnată pe care am primit-o la timp.

— Şi credeţi că Anglia o să se lase mai prejos? zise yankeul zâmbind şiret. Parcă numai America are bani? Sir Dryden aduce cu el câteva butoiaşe,

numai piese noi nouțe, aur curat, ieșit acum din monetăria statului.

— Ce noroc! Voi putea deci face față cheltuielilor și voi recruta noi puteri... rosti plin de bucurie Juarez.

— Și mai am o veste bună, sir: Prezidentul Uniunii Californiene vă trimite o ceată întreagă de oameni, unul și unul, care nu se tem nici de dracu!

— Sosesc tocmai la timp. Voi avea grijă să fie bine echipați și să nu ducă lipsă de nimic.

— Nu e nevoie, sir, sunt toți bine înarmați. Afară de asta, lordul vă aduce un vapor întreg de arme și muniții, le-am văzut cu ochii mei.

— Asta întrece toate așteptările mele! Ce fel de arme îmi aduce?

— Douăsprezece tunuri, câteva mii de revolvere, bombe, cartușe, săbii, pumnale și opt sute de puști de mare calibru.

Chipul lui Juarez strălucea de bucurie. În ochii lui mari și negri luci o lacrimă de înduioșare.

— Am suferit și am îndurat totul cu răbdare, zise el emoționat. Știam că va sosi și vremea mea. Vedeam cu durere pustiindu-se țara și poporul adus în sapă de lemn, dar nu mi-am pierdut curajul, căci există o putere și mai mare decât tronul Franței. Am fost gonit până la capătul țării pentru care mi-aș da oricând viața, și numai puțini sunt aceia care m-au urmat cu credință. Dar Dumnezeu s-a îndurat de rugăciunile mele; voi lăsa să fluture iar steagul și toți fiii credincioși ai acestei țări vor alerga la chemarea mea ca să-l gonească pe dușman din țară. Începutul l-am făcut, trei companii de francezi au fost nimicite și nimic

nu mă poate împiedica să urmez calea pe care am apucat-o. Mă voi duce de aici direct la Chihuahua ca să eliberez orașul și împrejurimile de sub jugul asupritorilor. Mai înainte însă trebuie să știu unde să-l aștept pe lord. Ce însărcinare ți-a dat în privința asta?

— Nici una. Mi-a spus numai să aflu dorințele dumneavoastră și să mă duc să i le comunic.

— Atunci așteaptă întoarcerea dumitale?

— Da.

— Cît timp îți trebuie ca s-ajungi la El Refugio?

Yankeul întinse brațele lui vânjoase și-și privi pumnii.

— Sunt bun vâslaș, cred că în șase zile ajung, răspunse el cu hotărâre.

— Zău? Ar fi într-adevăr o minune.

— Aș! M-am învățat cu timpul cum să fac s-alunece mai repede o luntre ușoară pe apă.

— Dar câte zile trebuie unui vas să sosească aici împotriva curentului?

— Depinde de vas.

— Al lordului cum este?

— Are pe bord două bărci cu abur, demontabile, pe care le pune acum la punct ca să încarce armele și munițiile în ele și să poată înainta mai repede.

— Cam cât pnt face până aici?

— Cred că în nouă — cel mult zece zile — pot sosi.

— Ar face deci, împreună cu cele șase ale dumitale, șaisprăzece. Prea mult, nu pot lăsa să se scurgă atâta timp până la eliberarea Chihuahuei.

— Nici nu trebuie. Aveți cinci sute de apași și destui vânători viteji. Atâția inși ajung să cucerească un oraș ca Chihuahua. Dar cum stați cu Monclava?

— Trebuie să eliberăm și acest oraș.

— Sunt mulți francezi acolo?

— Numai câteva companii.

— Atunci socot că nu o să vă fie greu să-i puneți repede pe fugă. Când credeți că veți putea ajunge la Chihuahua?

— Peste patru zile.

— Și cât îi trebuie unei trupe călări să facă de acolo până la Monclava?

— Șase zile.

— Foarte bine. Patru zile până la Chihuahua, alte șase până la Monclava, deci zece zile cu totul. Cu patru zile mai înainte, sosesc eu la El Refugio. Imediat, o luăm în susul râului până la Belleville, cotim pe apa lui Rio Salado, și unde se îmbucă râul cu al Sabinelor vă așteptăm pe dumneavoastră. De aci până la Monclava nu sunt mai mult de douăsprezece mile. Cred că socoteală mai bună nici nu se poate, și loc mai nimerit pentru întâlnire nu e altul.

Prezidentul chibzui.

— Ai dreptate, senior. Se vede și de astă dată că Plisc-de-uliu e una din cele mai bune călăuze. Rămânem deci la cele stabilite de dumneata. Dar cum stăm cu primejdiile drumului?

— O, despre asta nici o grijă, senior! Am cu mine câțiva băieți zdraveni care pot ține piept oricărui atac. Și-apoi, nu sunt indieni pe-acolo și cred că nici francezii n-au să ni se pună în cale.

— Asta e și părerea mea, zise Juarez, apoi, întorcându-se spre Sternau adăugă: senior, mi-ai povestit peripețiile întâmpinate până acum dar nu mi-ai spus ce ai de gând să faci mai departe.

— Intenționam să ne ducem la hacienda del Erina ca să-l luăm de chică pe Cortejo, am fi vrut însă, în același timp, să trimitem răspuns acasă la ai noștri că trăim și suntem sănătoși.

— Și ați rămas și acum la acest proiect? Atunci mergem împreună până la Chihuahua — tot pe acolo vă e drumul — pe urmă ne despărțim la Monclava. Am oamenii cu mine, oameni pe care ne putem baza și sunteți mai în siguranță așa, decât dacă ați călători singuri.

— Planul e minunat, senior, și primesc cu recunoștință propunerea dumneavoastră.

— Atunci ne-am înțeles. Când vrei să pleci, senior Plisc-de-uliu?

— Cât mai curând cu putință. Chiar acum dacă s-ar putea.

— Cum, noaptea?

— Da. N-am timp de pierdut.

— Ești un om curajos, senior. Știi să-ți faci datoria și nu eu voi fi acela care să te împiedic. Să mergem acum în camera mea să-i scriu câteva rânduri lordului, pe care te rog să i le predai îndată ce vei sosi.

— Și eu mă duc să văd ce-mi face bolnavul, zise doctorul. Starea lui e cât se poate de gravă și nu trebuie neglijat.

În timp ce se discutau acestea, sus, în camera contelui, Pirnero stătea jos în prăvălie și privea posomorât prin fereastra deschisă.

Pustiu şi întuneric pretutindeni, dar din depărtare se auzea un urlet sălbatic scos din sute de piepturi. Era bocetul apaşilor care îşi jeleau morţii sau răcnetul de bucurie, pentru înfrângerea duşmanului. Deodată se deschise uşa şi intră Resedilla. Hangiul se făcu mai întâi că n-o vede. Fata îşi făcea de lucru în tăcere prin prăvălie, pe când bătrânul privea ţintă pe fereastră, deşi era întuneric şi nu se vedea nimic. În cele din urmă se plictisi şi mormăi cu ciudă:

— Afurisită beznă! Şi fiindcă ea nu răspunse, adăugă: întuneric al dracului!

— Da, nu se vede om pe om, zise ea ca să-i facă pe plac.

— Adevărat, de văzut nu se vede, dar se aude.

— Ce să se audă? Nu mai e nimeni pe-afară.

— Da? Ia ascultă niţel. Ce urlet!

— Aşa e, acum aud şi eu.

— Vezi tu, fato, aşa ceva nu se-ntâmplă pe la noi la Pirna.

— Păi acolo nu sunt indieni.

— Nu, acolo nu se jupoaie pielea de pe capetele oamenilor. Se încaieră şi ai noştri uneori, se pocnesc cu scaunul în cap de văd stele verzi şi pe urmă se împacă la un pahar cu vin. Şi asta nu se întâmplă decât la petreceri, adică la nunţi, la botezuri ori la parastase, după înmormântare. Ştii tu când e bucuria mai mare?

— Îmi închipui.

— Ia spune!

— După înmormântare.

— Cum adică?

— Fiindcă a scăpat omul de toate necazurile.

Bătrânul o privi uluit.

— Vorbești prostii! A mai mare bucurie e la nuntă. Ai fost tu vreodată la o petrecere de asta?

— Da.

— Păi atunci...? Toată lumea bea și mănâncă, țopăie de zor și se pupă — mai ales mirele cu mireasa. Când m-am însurat eu cu răposata maică-ta, mă tâmpisem de tot, pe urmă mi-au venit mințile la loc. Ferice de mireasă!

— Pentru ce?

— Cum pentru ce? Fiindcă tată-său capătă un ginere, nu pricepi? Mult aș da să te văd și pe tine mireasă. Ei, ce zici?

Fata tăcu.

— După cum văd, urmă el, nu știu nici eu ce să cred. Tot trăgeam nădejde că o să-mi aduci și tu un ginere în casă, dar văd că nu vrei să te măriți.

— Nu, răspunse ea încet.

— M-am răzgândit, urmă el îmbărbătându-se, și-ți dau dreptate. Mie nu-mi trebuie ginere, și dacă s-o găsi vreunul care să te ia, îl dau pe ușă afară, așa să știi. Mai ales să nu-mi pomenești de Gerard cel oacheș, m-ai auzit? Nu pot să-l sufăr. Și să nu cumva să te mai aud de măritiș că mă fac foc!

Cu aceste cuvinte bătrânul se sculă de la fereastră și ieși dârz pe ușă.

Resedilla se uită uluită după el. Nu înțelegea schimbarea asta bruscă. În sufletul ei sălășluia o dragoste puternică, dar în urechi îi suna mereu cuvântul *garrotteur*. Viața ei fusese fără nici o pată și-și închipuise că făptura căreia îi va dărui inima va fi tot atât de curată ca și ea. Îl iertase

pe Gerard pentru nelegiuirile lui; știa că și le ispășise din plin și că n-ar mai fi în stare de o faptă urâtă, dar cuvântul acesta o tulbura mereu.

Astăzi îi dovedise cât de mult o iubea și acum zăcea colo sus luptându-se cu moartea. Abia acum răsunetul acestui cuvânt urât amuțise în creierul ei și simțea că e a lui cu totul fără cea mai mică șovăire, din tot sufletul, cu încrederea oarbă a femeii care iubește cu adevărat. Și totuși nu se dusese să-l vadă.

Sufletul femeii e o problemă veșnică; aici însă dezlegarea problemei nu era o taină ascunsă. Resedilla simțea acum că iubirea ei mare o copleșea ca un val puternic care nu cunoaște piedici. Simțea, știa bine că la vederea lui se va arunca peste trupul acela ciuruit de răni și în disperarea ei grozavă nu-și va putea stăpâni hohotele de plâns care bărbatului i-ar putea fi fatale. De aceea nu îndrăznise să se ducă la el, și buzele ei murmurau întruna rugăciuni fierbinți către Cel de Sus pentru salvarea făpturii mai dragi ei ca orice pe lume.

Cum stătea așa pierdută în gânduri, auzi ușa deschizându-se și-l văzu pe Sternau intrând.

— Te rog să mă ierți, seniorita, dar vin să te rog ceva, zise el.

Ea îl privi întrebător. Doctorul era un bun cunoscător de oameni. Ochii lui căzură cercetători pe chipul ei, apoi zâmbi cu subînțeles.

— Ai putea să-mi dai o fâșie de pânză din care să fac un pansament? o întrebă el.

— Cum să nu! Imediat, răspunse Resedilla; alergă în bucătărie și veni cu o fașă pregătită gata.

— Mai are cineva nevoie de pansament, senior?

— Da, Gerard.

Fata se îngălbeni.

— Îi e rău de tot? întrebă ea cu glas tremurat.

— Foarte rău.

— Și nu mai poate fi salvat? șopti Resedilla cu ochii plini de lacrimi.

— Dumnezeu e mare... Dar, în afară de El, mai e cineva care poate contribui la salvarea lui.

— Cine?

— Dragostea.

Resedilla se îngălbeni și mai tare și izbucni în plâns.

Sternau o apucă de mână și-i zise cu glas blând și stăruitor:

— Resedilla, vroia să moară...

— Gerard? șopti ea cu glas înecat.

— Da. S-a dus dinadins la moarte. Pe când noi ne băteam îndărătul fortificațiilor, el își expunea pieptul gloanțelor dușmanului.

— Doamne, Doamne, pentru ce?

— Nu știu. Dumneata însă trebuie să știi sau măcar să bănuiești... S-a luptat vitejește corp la corp cu vrăjmașul, căutând moartea. De ce-l urăști, Resedilla?

Fata își acoperi fața cu mâinile și trupul i se zguduia de suspine.

— Să-l urăsc... eu... pe Gerard? șopti ea printre lacrimi.

— Îl cunoști de mult? întrebă iar doctorul.

— Nu, de puțin timp, dar destul de bine, răspunse ea tot plângând.

— Știi de unde e?

— Da, din Paris.

— Și ce făcea acolo?

— A fost sincer cu mine, senior; nu-i așa că știi și dumneata?...

— Da, știu. Pentru ce nu vrei să-l ierți, seniorita?

— Dar l-am iertat de mult!

— Și totuși, acum, când are atâta nevoie de ajutor, îl ocolești.

— Trebuie... nu... nu pot să mă duc... la el.

— Nu te-nțeleg. Astăzi când a început lupta, m-a rugat, că dacă se întâmplă să cadă în luptă, să-ți aduc ultimul lui salut. Trăiește încă, totuși vin să-ți aduc ultimul salut al unui om care trage să moară, încheie grav medicul și dădu să plece.

— Senior, se tângui fata cu glas sfâșietor, nu trebuie să mă duc la el... l-aș omorî cu siguranță...

Pe chipul lui Sternau flutură un zâmbet.

— Te temi că nu vei avea putere să te stăpânești? o întrebă el punându-i cu blândețe mâna pe cap.

— Jalea mea o să-i grăbească moartea.

— Nu, copila mea, nu te cunoști, femeia e tare în momente de suferință. Vino, n-ai să-l omori, dimpotrivă, o să-i dai viață...

Zicând acestea, o apucă de mână și o trase după sine. Când fură însă înaintea ușii camerei unde zăcea Gerard, Resedilla se opri și murmură tremurând:

— Senior Sternau, nu îndrăznesc...

— Bine, stai să mă duc eu întâi să văd cum se simte, zise medicul, apoi după câteva minute deschise din nou ușa.

— Intră, seniorita, șopti el.

Gerard zăcea înfășurat tot în fâșii, numai fața îi rămăsese liberă. Era galben ca un mort și barba lui neagră îl făcea să pară și mai palid. Obrajii îi erau supți și ochii închiși.

Resedilla se înfioră. Da, avusese dreptate doctorul. Crezuse că în clipa când îl va vedea se va repezi ca nebună la el, dar trupul ei rămase ca împietrit, picioarele parcă îi erau țintite în podea. Îi trebui o mare putere de stăpânire ca să se miște din loc, și i se păru o veșnicie până când se apropie de pat.

Sternau desfăcu pansamentul de pe capul rănitului și-i făcu unul proaspăt. Resedilla îl ajută. Mâna ei trecu ușor peste fața lui Gerard. Ca și când ar fi simțit că iubita e aproape buzele lui murmurară cu drag:

— Resedilla...

— Răspunde-i, zise medicul.

Ea se aplecă la urechea lui Gerard și-i șopti tremurat:

— Dragul, scumpul meu Gerard...

Rănitul ridică încet pleoapele și privirea lui obosită se opri asupra ei.

— O, acum n-am să mai mor! se auzi clar de pe buzele lui.

Resedilla nici nu se sinchisi de prezența doctorului și-și lipi gura ei fragedă de buzele lui fără pic de sânge.

— Nu, Gerard, tu nu trebuie să mori, căci fără tine nu pot trăi nici eu. O să te faci bine

și o să vezi că-mi ești mai drag decât orice pe lume, îi zise ea îmbărbătându-l.

— Doamne, Doamne, cât sunt de fericit... șopti el și închise iar ochii.

— Moare, moare! strigă Resedilla îngrozită. Bucuria fusese prea mare și îl făcuse să leșine.

— Nu te speria, seniorita, a leșinat numai, o liniști medicul. Leșinul o să-i facă bine. Dumneata nu te mai mișca de lângă el, poate că așa voi reuși să-l salvez.

13. CUCERIREA HACIENDE DEL ERINA

După câteva zile de la cele descrise mai sus duduia pământul de copite de cal în apropierea Monclavei. Vreo sută de călăreți înarmați, îmbrăcați în porturi diferite, formând totuși o trupă bine închegată, înaintau în goană.

În fruntea trupei se aflau trei indivizi, doi mai în vârstă și unul mai tânăr. Unul din ei era Pablo Cortejo, cel mai tânăr fata lui, Josefa, îmbrăcată în haine bărbătești. Celălalt nu părea să fie chiar prea bătrân, era însă urât și respingător. Înarmat până în dinți, îți insufla groază prin căutătura lui fioroasă.

Omul privi încruntat înaintea lui, apoi zise deodată răstit către Cortejo:

— Nu se mai isprăvește o dată drumul ăsta, senior Cortejo?

— Puțină răbdare, senior, cum vom coti nițel la stânga, ajungem la un loc unde ne putem odihni puțin.

— Eu nu văd nimic.

— Uită-te mai bine, vezi dunga aceea neagră de colo? E o pădure.

— Ei și? Ți-am adus oamenii mei nu ca să se hârjonească prin păduri, ci să se aleagă cu o pradă bogată, după cum mi-ai făgăduit.

— Așa o să și fie, mă gândesc însă că n-ar fi rău să ne oprim nițel în pădure, pe urmă ne vedem de drum.

— Nu e nevoie.

— Așa crezi? Dar dacă se află francezi la conac?

— Bine zici, ăștia se vâră pretutindeni. Credeam că hacienda del Erina e cam la o parte, ce să caute francezii acolo?

— Adevărat, dar e aproape de Monclava și e posibil ca dușmanul să o fi luat în stăpânire ca să-și pună acolo un post de avangardă.

— Vreo câțiva oameni...

— De, nu se știe! Poate că au socotit că ar fi bine să fortifice conacul.

— Mai știi? Să trimitem atunci o iscoadă. Acum să o luăm mai repede ca să ajungem cât mai curând în pădure.

Hacienda del Erina avea un aspect pașnic, numai că în jurul conacului se făcuseră fortificații și un soldat francez stătea de santinelă. În curte se aflau mai mulți soldați francezi sub comanda unui căpitan, trimiși să apere conacul.

Arendașul stătea de vorbă în sufragerie cu Maria Hermoyes și căpitanul francez. De la dispariția Emmei îmbătrânise mult și părea bolnav și obosit. Maria Hermoyes albise și ea, dar se ținea mai bine.

Căpitanul era un om între două vârste, nici bun, nici rău, nici prost, nici deștept, dar destul de bine crescut.

Pe când vorbeau ei, veni un soldat și-i aduse scrisoare.

— Te rog să mă ierți că deschid scrisoarea în fața dumitale, se scuză el față de arendaș, dar serviciul e serviciu.

Rupse plicul, citi; împături hârtia la loc și zise:

— Am primit o veste care mi-e și plăcută și neplăcută în același timp.

Arbellez îl privi fără să răspundă. Se ferise în timpul ocupației să-și manifeste sentimentele lui de prietenie pentru Juarez.

— Știu, urmă francezul, că nu ne ești dușman, de aceea îți voi spune despre ce este vorba. Cred că ai aflat până unde au ajuns trupele noastre?

— Da, până la Chihuahua, îl întrerupse arendașul înăbușindu-și un oftat.

— Atunci vei fi auzit că Juarez s-a refugiat tocmai la capătul țării, la El Paso del Norte. Scopul nostru era să punem mâna pe el sau să-l gonim până în America de Nord. Ne-am ajuns în sfârșit țelul.

— A, l-ați prins?

— Din nenorocire nu, dar Paso del Norte e în stăpânirea noastră după cum mi se comunică în scrisoarea de față. Și, mai e ceva. Cunoști fortul care se află pe malul lui Rio Grande și căruia i se zice Guadalupe?

— Da, îl cunosc, răspunse arendașul din ce în ce mai atent.

— Fortul a căzut, așa că tot hotarul de la nord e în mâinile noastre. Din cele ce-am citit acum reiese că am biruit o armată întreagă compusă din peste o mie de apași și vânători și am capturat pe un general american care îi aducea bani mulți lui Juarez.

— Și banii? întrebă înspăimântat Arbellez.
— Sunt acum ai noștri. O grămadă de milioane.
— Îți doresc noroc, senior căpitane.
— Mulțumesc, domnule. De altfel, era de așteptat să ieșim noi învingători. Glorioasa noastră armată n-a suferit niciodată vreo înfrângere. Am biruit în Africa, Asia, chiar și în America. Până și Europa tremură de frica noastră și să nu nimicim noi o mână de indieni sălbatici?

În momentul acela un plutonier intră pe ușă aducând cu el pe un individ de o aparență simplă și neînsemnată.

— Am onoare a vă raporta, domnule căpitan, că omul acesta, sosit chiar acum, dorește să vorbească numaidecât cu proprietarul moșiei, zise plutonierul salutând.

În timp ce căpitanul asculta cele spuse de plutonier, mexicanul avu timp să-i facă un semn cu ochiul arendașului. Arbellez pricepu că omul venise să-i comunice ceva ce nu trebuia să afle francezul.

— Ne aflăm în timp de război și nu putem lăsa pe oricine să intre, îi zise căpitanul individului. Cine ești tu și ce cauți aici?

— Sunt un biet argat și vin tocmai din Castañuela. Stăpânul meu, săracul, și-a pierdut toată averea și nu mai are de unde-și plăti slugile. Știu că senior Arbellez e un om tare cumsecade și am venit să-l întreb dacă nu vrea să mă primească în slujbă, răspunse individul cu glas plângăreț.

— Ai vreo legitimație?

Omul zâmbi și zise cu blândețe:

— Păi, așa o fi obiceiul pe la dumneavoastră, dar la noi nu se cer astfel de fleacuri.

— Tot ce se poate, am însă ordin să nu las să intre nimeni care n-are o legitimație.

Arbellez interveni. Deși habar n-avea cine e străinul, zise totuși cu siguranță în glas:

— Nu e nevoie de nici o legitimație, senior căpitane, îl iau pe răspunderea mea.

— Îl cunoști?

— Da.

— Atunci e altceva. Știi și cum îl cheamă?

Arendașul născoci la repezeală un nume.

— Cum să nu! Numele lui e Ovidio Rebando. Frate-său a fost argat pe moșia mea și am fost foarte mulțumit de el.

— Și vrei să-l angajezi? Bine, o să-i trec numele în lista personalului casei.

— Mulțumesc, senior, și te rog să mă ierți că-ți dau de osteneală.

— Dacă numai asta ar fi osteneala, ce ușor este să fii comandantul unui post de avangardă! oftă căpitanul. Mai vroiam să-ți spun ceva.

— Ce anume, senior căpitane?

— Mi se pare că o să trebuiască să-mi iau în curând rămas-bun de la dumneata.

— Mi-ar părea foarte rău, răspunse în silă Arbellez.

— Se pare că trupele noastre se concentrează pentru un mare atac. Mi se comunică să fiu în orice moment gata de plecare.

— Când?

— În nici un caz astăzi sau mâine. Până s-ajungă aici un ordin de la marele cartier, trece timp. La revedere, domnule, încheie el și ieși pe ușă.

Arbellez rămase singur cu Maria Hermoyes și argatul.

— Și-acum, prietene, zise el acestuia din urmă, cred că ești mulțumit de mine. M-ai făcut să spun o minciună, ceea ce nu-mi stă în obicei.

— Mulțumesc, senior, dar cred că n-o să-ți pară rău. Trebuia să aflu dacă hacienda e sub ocupație franceză.

— Nu știai?

— Nu, și când am aflat, nu-mi închipuiam că o să mi se ceară vreo legitimație. Auzi, așa ceva în Mexic! Nu s-a mai pomenit, zise omul râzând cu poftă.

Arbellez îi ținu isonul.

— Și-acum, spune-mi cum te cheamă, îl întrebă arendașul.

— Armandos, senior. Vin din Oaxaca.

— Din Oaxaca unde răscoala e în toi? se miră Arbellez.

— Da. Ai auzit de generalul Porfirio Diaz, nu-i așa?

— Foarte mult chiar. E cel mai vajnic și viteaz general din câți a avut Mexicul până acum. Ei, ce-i cu el?

— Vei fi știind atunci că Diaz e împotriva francezilor. Vrea să încolțească armatele lor în sudul țării și cere ca Juarez cu generalul Escobedo să facă același lucru la nord.

— Să dea Dumnezeu să reușească.

— De ce să nu reușească? Diaz mi-a încredințat știri importante pe care să le comunic lui Juarez.

— A, așadar ești un trimis de-al generalului?

— Da, senior. Vin de la sud și m-am oprit o clipă în drum. Să nu crezi că a fost ușor să mă strecor printre provinciile ocupate de francezi.

Sunt frânt de oboseală și aș avea nevoie o zi două de odihnă. Mi s-a spus că ești un bun patriot, de aceea m-am gândit să vin să-ți cer ospitalitate.

— Și foarte bine ai făcut. Ești binevenit în casa mea, și cred că te afli în siguranță, deși e plină de francezi. Vrei să-ți păstrez eu hârtiile până la plecare?

— Nu, senior, le-am ascuns atât de bine, încât nici dracul nu le-ar putea găsi.

— Unde crezi că o să dai de Juarez?

— La granița de nord a țării.

— Dragul meu, trebuie să-ți spun o veste rea. Căpitanul a primit adineauri o comunicare că prezidentul a fost izgonit de la Paso del Norte de către francezi.

— Lua-i-ar dracu să-i ia! Atunci sarcina mea e și mai grea.

— Așa e. Vrei să aflu unde e acum Juarez?

— Trebuie neapărat să mă duc la El Paso și sper să-i dau acolo de urmă.

— Primejdios lucru pentru tine.

— Sunt deprins cu primejdiile, senior.

— Cred. Dacă ai fi un fricos, nu te-ar fi însărcinat Diaz cu o misiune atât de grea. Calul ți-e bun?

— Ar fi el, e însă istovit de atâta drum.

— Alege-ți altul din herghelia mea.

— Mulțumesc, senior, așa o să și fac. Te-aș mai ruga acum să-mi spui unde să mă duc să mă odihnesc.

— Depinde. Nu ești într-adevăr decât un argat?

— Hm... Trebuie să trec ca atare.

— Bine. Atunci păstrează-ți rolul. Te-am angajat ca argat și trebuie să te duci printre ei.

— O să mi se dea voie să intru și să ies când vreau?

— Da. Trebuie să știi că nici aici în casă nu te pot ospăta, voi avea însă grijă să ți se dea de mâncare și de băut. Dacă mai dorești ceva, spune-mi.

— Nu, senior. Nu-mi trebuie altceva nimic decât nițică odihnă și un cal bun; mi le dai pe amândouă, așa că sunt foarte mulțumit. Acum mă duc.

— Știi dumneata, senior, că te poți băga în bucluc? zise Maria Hermoyes către Arbellez după ce ieși străinul. Dacă află francezii că omul e un trimis de-al lui Diaz?

— Ei și?

— Ai spus doar că-l cunoști și pe el și pe frate-său!

— N-are a face. De unde să știu eu că omul ăsta, care a venit să se bage slugă la mine, e un spion, ca să zic așa?

— Hm! Te-ai uitat bine la el? Cum ți-a plăcut?

— Ce, sunt femeie ca să mă uit dacă-mi place ori nu? râse Arbellez.

— Nu asta am vrut să spun. I-ai văzut căutătura? Parcă se ferea să ți se uite în ochi.

— Asta cam așa e. Iscodea cu privirea în juru-i, ca și când ar fi căutat ceva.

— Eu în locul dumitale nu m-aș încrede în omul ăsta.

— Nici nu e nevoie. E o ștafetă, se odihnește și el nițel și-și vede pe urmă de drum. De e om bun ori rău, treaba lui.

Presupusul argat se amestecase în vremea asta printre ceilalți argați. I se dădu să mănânce și să bea și află în timpul acesta de la ei tot ce

vroia să știe. Mai târziu ieși din casă și se duse afară pe câmp, unde argații stăteau de vorbă în jurul unui foc de vreascuri. Se întinse apoi în iarbă, se acoperi cu o pătură și se prefăcu că doarme. Nimeni nu-l luă în seamă, ceea ce îi convenea de minune. Argații adormiră pe la miezul nopții. Armandos — cum zicea că-l cheamă — se ridică binișor de unde era, și fără să-l simtă santinela o luă de-a dreptul peste câmp. Nu merse mult și zări o matahală neagră care-i tăie calea.

— Cine-i acolo? Stai! șopti matahala.

— Eu, Armandos.

— În sfârșit! se auzi o exclamație de bucurie.

Era Cortejo, care se ținea prin apropiere împreună cu Josefa și mexicanul acela fioros.

— Ei, cum stăm? întrebă Cortejo.

— Și bine și rău în același timp, răspunse omul. Conacul e ocupat de francezi. Sunt vreo treizeci, i-am numărat.

— Atunci nu stăm rău de tot. Cine e comandantul lor?

— Un căpitan care nu pare să fie cine știe ce viteaz.

— Isprăvim noi repede cu el. Dar n-ai aflat cu ce scop a fost ocupat conacul.

— Ca avanpost.

— Prost lucru. E întocmai cum bănuiam eu. Hacienda e aproape de graniță. Dacă punem mâna pe ea vom avea din nou vreo năvală și va trebui să ne batem iar.

— N-ai ce face, zise mexicanul care tăcuse până atunci. Lucrul are și bunul lui, dacă luăm avanpostul, putem avea legătură directă cu Rio Grande, ceea ce e un mare avantaj pentru noi.

— Ai dreptate. Va trebui însă să stabilim o garnizoană puternică la conac, ca să nu ni-l ia îndărăt. De aci vor porni toate ordinele mele. E bine supravegheat?

— Nu prea, răspunse iscoada. S-au făcut fortificații și la fiecare colț e câte o santinelă; soldații ceilalți dorm toți în curte.

— Și căpitanul?

— În casă.

— Dar argații?

— Parte din ei în catul de jos, parte pe câmp.

— Ai vorbit tu singur cu arendașul?

— Da. E un om foarte naiv, credea tot ce i-am spus. De altminteri, n-avem ce ne teme de el. Pare bolnav și slab, gata să-și dea sufletul.

— Atunci avem muncă ușoară, zise mexicanul. Lăsăm deocamdată caii aci și ne furișăm în conac. Santinelele le înjunghiem fără să facem gălăgie, pe urmă tăbărâm peste ceilalți, în tăcere însă, fără împușcături dacă se poate.

— Dar cu argații ce facem, îi omorâm și pe ei?

— Se-nțelege! fu de părere Josefa.

— La drept vorbind, n-aș prea vrea. După ce voi fi eu stăpân la hacienda, o să am nevoie de brațe de muncă și oameni să-mi păzească turmele.

— Atunci să-i lăsăm în pace, zise mexicanul. La ce să ucidem oameni degeaba? Principalul e să jefuim tot ce se găsește în conac, după cum ne-a fost înțelegerea.

— Să nu v-atingeți însă de arendaș și de bătrâna Hermoyes.

— Bine. Acum să începem.

Se apropiară tiptil de conac, și după ce-l împresurară mexicanii începură să urce gardul, crezând

că nu-i vede nimeni. Se înșelaseră. O santinelă auzise un zgomot ușor, neînțeles. Întunericul era de nepătruns și nu putea zări nimic. Puse urechea la pământ. Deslușì pași.

— *Halte-la! Qui vive?** strigă el fără să se ridice de jos dar cu pușca întinsă.

Nu-i răspunse nimeni.

— Cine e? Răspunde ori trag! repetă el.

Zări un cap deasupra gardului și un om vrând să treacă dincoace. Ochi și trase.

Se auzi o detunătură sfâșiind întunericul.

Alarma îi trezi pe soldați, care săriră în picioare și puseră mâna pe arme. Era însă prea târziu căci se auzi glasul comandantului mexican răcnind:

— Ce mai stați, înainte băieți!

Într-o clipă mexicanii fură peste gard și tăbărâră pe francezi. Urmară câteva împușcături, ici colo un horcăit de moarte, pe urmă se făcu tăcere. Câteva din ferestrele conacului se luminară, una din ele se deschise. Căpitanul, buimăcit de somn, privi în curte. I se vedea deslușit capul în zarea de lumină.

— Ce-i acolo? Pentru ce trageți? întrebă el înfuriat.

— Ca să-ți vedem mutra, tontule! răspunse un mexican, și-l culcă la pământ. Glonțul străbătu fruntea căpitanului și-i sfărâmă creierii. Din francezi nu mai rămăsese nici unul.

Argații, care dormeau jos în casă, se treziră la cea dintâi împușcătură și aprinseră câteva vreascuri. Dădură să iasă pe ușă, dar se întâlniră față în față cu Cortejo.

---

* Stai! Cine e? (franc.).

— Înapoi — le strigă acesta — suntem prieteni!

— O, Dios! Senior Cortejo! zise minunându-se un cioban bătrân care-l cunoștea.

— Da, eu sunt, răspunse el. V-am scăpat de francezi. Nădăjduiesc că sunteți buni mexicani și țineți cu noi. Unde e Arbellez?

— În odaia lui.

— Dă încoa o faclă.

Bătrânul îi întinse vreascul aprins. Când văzu cine vine în urma lui Cortejo strigă uluit:

— Seniorita Josefa.

Fata nici nu-l luă în seamă. Îl urmă pe tatăl său în tăcere.

Pedro Arbellez se trezise și el la zgomotul împușcăturilor. Sări din pat și aprinse lumina. Înțelese că se petrece ceva grav. Se îmbrăcă repede și vru să iasă din cameră, când intră Maria Hermoyes.

— Vai de mine, senior, ce să se fi întâmplat? întrebă ea tremurând.

— Nici eu nu știu, răspunse el îngrijorat.

— Asta e luptă în regulă. Auzi răcnetele...

— Luptă? Cu cine vrei să se lupte francezii? Trebuie să fie altceva la mijloc.

— Nu, nu, se bat... A, ce gemete...

— Santa Madonna! Ai dreptate, ăsta a fost un răcnet de moarte.

— Altul... și iar altul...

— Auzi? Suie careva treptele, cine poate să fie? Deodată se deschise ușa și cineva se ivi în prag.

— Cortejo! strigă înspăimântat Arbellez.

— Josefa! adăugă Maria Hermoyes, recunoscând-o cu toată deghizarea ei.

Cortejo ținea un pistol în mână, Josefa de asemenea. În urma lor se zăreau umbrele mexicanilor.

— Da, eu sunt, zise Cortejo încuind ușa în urma lui.

— Sfinte Dumnezeule! Ce vrei? îl întrebă Arbellez.

— O să aflați numaidecât. Șezi.

— Da, să stăm, adăugă Josefa privind cu ochii ei de bufniță la cei doi bătrâni îngroziți. Cine începe tată, eu sau tu?

— A, vrei să te distrezi? Bine, vorbește tu, răspunse zâmbind Cortejo și se întinse într-un hamac.

În vremea aceasta se făcea că se joacă cu pistolul și se uita cu ură și ironie la Arbellez și la Maria Hermoyes.

— Ai întrebat ce vrem? începu Josefa punând pistolul pe genunchi. Am venit să vă judecăm pe dumneavoastră și pe aia de colo, zise ea arătând spre bătrână.

— Glumești, seniorita, răspunse Arbellez! Noi nu v-am făcut nimic. Sunt cât se poate de mirat că te văd aici, senior Cortejo. N-ai vrea să fii atât de bun să-mi spui ce te aduce la mine?

— O să te lămuresc eu în locul tatii. Ai auzit ce se spune în ultimul timp despre noi?

— Da. Pot să-ți spun părerea mea?

— Spune-o, îți poruncesc!

Bătrânul se dădu un pas înapoi.

— Îmi poruncești? În casa mea numai eu poruncesc, zise el cu mânie stăpânită.

— Te înșeli! Acum eu sunt stăpână aci; hacienda pe care ai vrut să ne-o iei prin înșelătorie e a mea.

— Dacă urmezi pe tonul ăsta îmi chem imediat argații.

— Cheamă-i! râse batjocoritor Josefa.

Arbellez se apropie de ușă, dar când o deschise, mexicanii pe care îi postase aci Cortejo îl priviră amenințător.

— Ce înseamnă asta? Ce vor indivizii de colo? strigă el speriat.

— E garda mea de onoare, răspunse Josefa. Află că suntem însoțiți de trei sute de mexicani. I-am ucis pe francezi, punem stăpânire pe conac, iar dumneata ești prizonierul nostru.

— Te înșeli, seniorita. Ați putut ucide pe francezi, dar pe mine nu mă puteți lua prizonier. Eu sunt un liber mexican căruia nu-i puteți face nimic.

— Te înșeli dumneata, nu eu. Nu ești un liber mexican după cum zici, ci prizonierul nostru, bagă bine la cap ce-ți spun. Și acum, vreau să știu ce-ai auzit despre noi.

Pedro Arbellez nu se putea deprinde cu gândul că e într-adevăr în puterea acestor ticăloși. Altădată prea puțin i-ar fi păsat de amenințarea lor, acum însă era slab, bătrân și bolnav, cum s-ar fi putut apăra? Vedea armele în mâinile lor, auzea râsetele și țipetele de bucurie ale năvălitorilor răsunând în încăperile conacului și n-avea nici o putere.

— Hai, răspunde! se răsti Josefa. Ce-ai auzit?

— Că senior Cortejo vrea să se aleagă președinte, zise el.

— Președinte? Rege, asta vrea să fie! Tot Mexicul va fi al nostru. Deocamdată punem stăpânire pe hacienda, e proprietatea mea.

— Nu se poate, am cumpărat-o doar...

— Dovedește-o!

— Am actul de vânzare...

— E fals. N-ai cumpărat-o, ci ți-a fost dăruită, actul e dat numai de formă.

— Chiar așa fiind, tot a mea e moșia. Dacă drepturile mele nu vor fi recunoscute, devine proprietatea contelui de Rodriganda și nu a dumitale.

— Ce e al contelui e și al nostru. Lasă că nu pricepi ce vreau eu să spun.

— Ba pricep foarte bine. Știu toate pungășiile pe care le-ați făcut. Contele Alfonso e unul din neamul Cortejo, de aceea crezi că tot ce e al Rodriganzilor vă aparține vouă. Tăgăduiește dacă poți!

— Să tăgăduiesc? Ești nebun, și vorbele unui nebun nu se iau în seamă. Și-așa zi, dragă senior Arbellez, ai cumpărat moșia și ai actul de vânzare în regulă.

— Da.

— Unde e? Am venit să mi-l dai.

— Nu e la mine.

— Cum! șuieră ea sărind ca mușcată de șarpe, nu e la conac?

— Nu. Se află, împreună cu testamentul meu, în mâini sigure, fii pe pace.

Ochii Josefei scăpărau de mânie.

— Ce, ai făcut și un testament și ai hotărât cine să moștenească hacienda?

— Da.

— Să-mi spui imediat...

— Nu te osteni degeaba, seniorita, secretul unui testament e sfânt.

— Așa? O să pun să te arunce în beciul cel mai adânc... o să poruncesc să te chinuiască...

o să te las să mori de foame, încetul cu încetul... bolborosea ea spumegând de furie.

— Mie nu mi-e frică de moarte.

Josefa râse batjocoritor.

— Ești bătrân și nu mai știi ce vorbești, dar când vei simți biciul sfâșiindu-ți carnea de pe trup o să-ți deschizi pliscul, fii pe pace. Cu tine am isprăvit, acum hai la cealaltă.

Biata bătrână auzise cu groază în suflet cele ce spusese Josefa și o știa în stare de orice nelegiuire. Acum venea și rândul ei.

— Pentru ce ai plecat din México? se răsti Josefa la ea.

— Fiindcă senior Arbellez mi-e prieten și am venit să-mi petrec bătrânețele în casa lui, răspunse bătrâna.

— Da? În México n-aveai prieteni? Dar noi ce-ți eram?

Bătrâna plecă ochii; nu putea să-i spună că fugise de frica lor, dar Josefa îi ghici gândul.

— Ți-era frică de noi, nu-i așa?

Maria tăcu.

— Și aveai dreptate, urmă ea. Dacă rămâneai în México nu mai erai de mult printre cei vii. México e un oraș primejdios pentru cine se amestecă în treburile altora. Bine-ai făcut c-ai fugit, bătrâno. Acum am să-ți pun câteva întrebări. Dacă-mi răspunzi și-mi spui adevărul, soarta care te așteaptă va fi mai puțin groaznică decât a încăpățânatului ăla de colo. Știai că făcuse testament?

— Da.

— Și cine e moștenitorul?

— Nu.

Cuvântul ieșise șovăielnic de pe buzele bătrânei. Josefa băgă de seamă.

— Nu minți! se răsti ea. Cui îi lasă hacienda?

— Unei rude... murmură bătrâna.

— Știi cine e și cum se numește?

— E un negustor din fortul Guadalupe și-l cheamă Pirnero.

— Bine, o să țin minte numele. Și Pirnero ăsta o să moștenească hacienda?

— Nu el, ci fata lui.

— Nu mai spune! Are și o fată? Știe ea de moștenirea asta?

— Da. Senior Arbellez i-a trimis o scrisoare printr-un argat.

— De mult?

— Nu, acum de curând.

— Așa! Probabil că omul nici nu s-a întors încă.

— Nu.

— Cu atât mai bine, o să-l primim noi. Și ce i-a scris în scrisoare?

Maria se uită stânjenită la Arbellez, dar acesta îi zise cu îngăduință:

— Răspunde fără sfială, seniora. Nu vreau să fii supusă la chinuri din pricina mea.

— Ai auzit? Hai, spune! o zori Josefa.

— Senior Arbellez a trimis vorbă senioritei Resedilla să vină aici la hacienda.

— Aha, moștenitoarea vine la del Erina! O s-o primim după cum se cuvine și o să-i urez noroc, râse cu bucurie răutăcioasă Josefa. Ai fost de față când și-a scris Arbellez testamentul?

— Da.

— Unde?

— Aici, în camera asta.

— Mai era cineva?

— Trei domni care au venit călări și au plecat după două zile de la moșie.

— De unde erau?

— Nu știu.

— Nu minți, bătrâno!

— Seniorita, pot să jur în fața icoanei că nu mint.

— Dar cum îi cheamă, știi?

— Unuia îi zicea senior Mandatario, celuilalt senior Advocatore și celui de-al treilea senior Secretario.

— Astea nu sunt nume, ci titluri. Și au luat cu ei testamentul?

— Da. Senior Mandatario. Când și-a luat rămas-bun de la senior Arbellez i-a spus că testamentul e în siguranță.

— Îl cunoștea vreunul din argați?

— Nu.

— Și de-atunci n-a mai fost pe-aici?

— Niciodată.

Cortejo ascultase până atunci legănându-se în hamac fără să se amestece în vorbă. Acum luă el cuvântul.

— Isprăvește, Josefa, pe calea asta n-o să afli nimic. Arbellez trebuie să spună el singur ce vrem să știm. Să-l închidem în beci și să nu-i dăm nimic de mâncare. Foamea și setea o să-i descleștеze gura. O să ne mărturisească vrând-nevrând la cine se află testamentul și o să ne dea o autorizație în scris ca să-l ridicăm.

— Și vrei s-aștepți până ce-l va răzbi foamea?

— Da. Sau poate știi tu ceva mai bun?

— Da. Sper că o să mă lași pe mine să fac cum cred eu că e mai bine.

— Trebuie mai întâi să știu ce ai de gând.

— O să știi numaidecât. O singură întrebare încă lui Arbellez : Are într-adevăr mandatarul testamentului ?

— Da.

— Cine e și unde locuiește ?

— Mă întrebi degeaba. Nenorocirile m-au făcut prevăzător și i-am rugat pe cei trei domni să nu spună nimănui cine sunt. Văd că mi-au îndeplinit rugămintea.

— Atunci tot la mandatar e și actul de vânzare ?

— Nu te privește.

— Bine. O să-mi spui singur peste câteva zile, când deja te va prididi foamea. Te întreb pentru ultima oară...

— Îți strici gura de pomană, îi curmă el vorba. Ești o scorpie, o nemernică și nu știu cum te rabdă pământul. Și-acum, poruncește să mă închidă, pe mine, om bătrân, care nu ți-am făcut nimic, încheie Arbellez resemnat.

— Ai auzit, tată ? strigă Josefa. Să-l bage numaidecât în beci, dar mai înainte să-l bată cu vergile până nu se va mai putea mișca.

— Să încercăm întâi cu foamea, pentru bătaie e vreme și mai târziu, căută s-o potolească tată-său.

Josefa deschise ușa și zise cu glas poruncitor mexicanilor :

— Duceți-i pe acești doi nemernici în beci și legați-i bine, pe urmă vom vedea ce mai e de făcut cu ei.

Mexicanii se priviră uimiți și unul din ei zise dârz :

— Bine, îi ducem, dar nu te răsti așa la noi, nu suntem slugile dumitale, seniorita.

— Ce alta sunteți? zise ea încruntându-se.

— V-am făgăduit să luptăm pentru cauza voastră, la altceva nu ne-am angajat.

— O să vă plătesc.

— Atunci e altceva. Cât dai?

— Câte o piesă de aur de fiecare.

— Ajunge, dar uiți ceva. Ne-ați pus pe amândoi să păzim aici, la ușă, și în vremea asta ceilalți jefuiesc casa și noi nu ne alegem cu nimic.

— Vrei adică să spui că trebuie să vă despăgubesc? Dacă îmi dați ascultare, n-o să vă pară rău.

Cei doi mexicani se apucară să-i lege pe Arbellez și pe Maria Hermoyes de mâini și de picioare. Aceștia nu făcură nici cea mai mică împotrivire. Bătrânul leșinase.

— A murit? întrebă Josefa cu supărare.

— Stai, să vedem, răspunse unul din mexicani ; se aplecă peste el și zise după ce-i ascultă inima :

— Nu, n-a murit, dar mă tem că nici mult nu mai are.

— Na-vă răsplata!

Cu aceste cuvinte Josefa scoase dintr-o pungulița de mătase două piese de aur și le întinse mexicanilor.

— Vă foarte mulțumim, seniorita. Acum ce facem cu ei?

— Duceți-i în pivniță și închideți-i acolo.

Oamenii îi luară pe bătrâni în brațe, coborâră scara urmați de Josefa și-i trântiră în colțul cel

mai întunecos. Încuiară apoi ușa în urma lor și dădură cheia Josefei.

— Pentru cele ce-am vorbit, zise ea complicilor săi, vă veți primi chiar astăzi plata. Băgați însă bine de seamă să nu afle careva cele ce s-au întâmplat. Dacă veți ști să păstrați taina, vă voi plăti îndoit.

— Tare sunt curios să știu cam cât o să ne dea, zise unul din mexicani după ce plecă ea. Și fiindcă tovarășul lui tăcea, îl întrebă mirat: De ce nu răspunzi, mă?

— S-o ia dracu de afacere! zise acesta necăjit.

— Ce-ți veni, măi, nu cumva nu ești mulțumit de plată? Așa pleașcă...

— Mă lipseam.

— I-ascultă, frate-meu, ce te-a apucat?

— Mă, tu mă cunoști, nu-i așa? Știi că nu sunt muiere și nu mă dau în lături când e vorba să trimit un om pe lumea cealaltă, dar de bătrânul ăsta parcă mi-e milă.

— Prostii! Și-apoi, n-o să afle nimeni.

— De la mine știu că nu.

— Nici de la mine. Afurisita asta de fată e dracu-ntreg. Vai de popor când o ajunge tat-so prezident!

— Prezident n-ajunge el cât e lumea și pământul... mormăi celălalt. Mie unul puțin îmi pasă cine cârmuiește țara. Noi ne-am pus în slujba lui Cortejo fiindcă ne plătește bine și ca să ne mai aflăm în treabă, dar nu pot să mă învoiesc la toate ticăloșiile lui.

— Bine zici. Acu mă duc să văd cu ce m-aleg și eu din pradă. Să lăsăm mustrările de cuget pentru mai târziu.

Se despărțiră. Unul se duse să pună și el mâna pe ceva, pe când celălalt se învârtea de colo până colo printre ceilalți, morocănos. La urmă ieși din casă și se aciui într-un colț, mormăind:

— Bătrânul ăsta n-o să-mi iasă din gând cât oi trăi. Până și în somn o să-l visez. Se mai gândi puțin, apoi urmă, clătinând capul: Numai în somn? Ba și în clipa când mi-oi da sufletul tot pe el o să-l am în fața ochilor. Oare ce-o mai fi pe lumea cealaltă? Unii zic că nimic, alții, că omul începe o viață nouă. Dacă ar fi adevărat că trebuie să-ți ispășești păcatele, apoi multe aș avea eu de ispășit. Bătrânul ăsta mi-ar sta tot înainte și mi-ar cere socoteală pentru că l-am lăsat să moară de foame. Hm! de ce adică să moară de foame...? parcă nu s-ar putea face altminteri.

Mexicanul se sculă de unde se aciuise; ocoli casa și dădu de o gaură în perete. Cercetă cu luare-aminte, pe urmă mormăi iar:

— Gaura asta răspunde pesemne undeva în beci și ține loc de fereastră. Ce-ar fi să las înăuntru, cu o frânghie, ceva de mâncare și o sticlă cu apă... Pomană mi-aș face. O să-ncerc la noapte, după ce-or adormi toți. Mi s-o ține și mie socoteală pe lumea cealaltă, și-apoi, prea mi-e milă de bietul bătrân. Mi-oi mai plăti din păcate, că destule am făcut cât am trăit...

Conacul era acum în puterea lui Cortejo, dar tot ce se afla în el se dăduse pradă mexicanilor. De-abia după ce-și împărțiră jaful aceștia se gândiră să îndepărteze leșurile francezilor și le îngropară lângă pârâu.

A doua zi, veniră iscoadele trimise de Cortejo și află de la ele că propaganda lui mergea bine. Rămânea, acum problema cealaltă. De aceea luă cu el o sută de călăreți și porni cu ei la Rio Grande, ca să-i aștină calea lordului Dryden. Pe Josefa o lăsă la conac să-i țină locul dacă va interveni ceva în lipsa lui.

La câteva zile după plecarea lui Cortejo, pe șesul care se întinde spre nord de Parras, un călăreț mergea în trapul calului. Omul era plin de praf și părea obosit de drumul lung pe care-l făcuse. Călărețul era Anselmo, care se întorcea de la fortul Guadalupe, unde fusese să-i ducă Resedillei scrisoarea lui Arbellez. Pornise chiar a doua zi după luptă, ca să ducă stăpânului său vestea sosirii celor dispăruți de atâția ani. Făcuse un mare ocol, ca să nu se întâlnească pe drum cu bandele de indieni care cutreierau ținutul. Bătrânul argat era fericit că ducea o veste bună stăpânului său și-și zorea calul la drum, dar tocmai a doua zi spre seară ajunse în apropierea conacului. Dădu pinteni calu-

lui și se opri când fu la poartă. O găsi încuiată. Bătu.

— Cine-i acolo? auzi el un glas străin.

— Eu, Anselmo, răspunse el.

— Nu te cunosc, mormăi celălalt.

— Atunci ești de curând aici, după cum văd.

— Da.

— Hai, deschide repede, că sunt grăbit. Eu sunt argat la senior Arbellez și vin de la fortul Guadalupe unde i-am bătut pe francezi.

— Fortul Guadalupe? Și zici că i-ați bătut pe francezi? Atunci ești de-ai noștri. Stai să-ți deschid.

Poarta se dădu în lături, apoi se închise iar în urma lui. Era întuneric și Anselmo nu băgă de seamă schimbarea care se făcuse în lipsa lui. Sări de pe cal și alergă în odaia argaților ca să le spună că s-a întors, pe urmă să se ducă la Arbellez să-i dea raportul. Dar când văzu camera plină de oameni necunoscuți înarmați până în dinți rămase încremenit.

— Dar ăsta cine-o mai fi? pesemne unul nou, zise unul din mexicani și-l traseră înăuntru.

Bietul bătrân îi privea uluit.

— Ce e, mă, ce te uiți ca un tâmpit? îl întrebă mexicanul râzând. Cortejo n-are ce face cu oameni ca de-al-de-tine.

— Cortejo? bâigui el neînțelegând.

— Da. Ori vii pentru altceva? Pe cine cauți, măi omule?

— Pe stăpânul meu.

— Cine e ăsta?

— Senior Pedro Arbellez, răspunse el din ce în ce mai mirat.

— Pedro Arbellez? Păi ăsta nu mai e stăpân aici, acum e Cortejo proprietarul haciendei. Ce te sperii așa? Nu-ți convine, ai?

— Nu, nu, dar aș vrea să știu cum de-a ajuns el așa, deodată, stăpânul haciendei?

— Cum? Foarte simplu: a venit cu noi la del Erina și a luat în stăpânire conacul.

— Santa Madonna! Și unde se află acum senior Arbellez?

— Cine poate să știe! A pierit ca și când l-ar fi înghițit pământul.

— Sfinte Dumnezeule! Atunci trebuie să plec numaidecât, zise argatul și dădu să iasă pe ușă.

— Stai, că nu merge așa! se răsti mexicanul și-l trase îndărăt. Cu tine nu e lucru curat. Ia să te luăm nițel la întrebări.

— Pentru ce? Sunt om cinstit...

— Așa spun toți pungașii. Mai întâi să ne spui dumneata pentru cine ești: pentru Bazaine, Maximilian, Juarez ori Cortejo?

— Pentru nici unul, eu sunt sluga lui senior Arbellez și ascult numai de poruncile lui. Ce-mi pasă mie de ceilalți?

— Îl auziți, camarazi? E de-al lui Arbellez. Să-l ducem sus la seniorita. Țineți-l bine să nu vă scape, eu mă duc să-i spun senioritei.

Anselmo înțelese că orice împotrivire n-ar folosi la nimic. Era acum curios să știe cine e această seniorita.

Josefa stătea în hamac și fuma. Era îmbrăcată iar în haine femeiești, căci își luase o grămadă de rochii cu ea.

— Să mă ierți, seniorita, zise mexicanul pășind

pragul, dar am o știre. A venit un om care zice că e de-al lui Arbellez; a fost argat pe moșia lui.

— Trimite-l aici.

— Îl aduc eu singur numaidecât.

Mexicanul plecă și se întoarse cu încă unul, aducându-l pe Anselmo cu ei. Acesta se uită cercetător la Josefa. Nu o cunoștea personal și, fiindcă nu auzise spunându-i-se numele, nu știa cu cine are de-a face.

— Seniorita, se rugă el, ajutați-mă, vă rog, să ies din încurcătură. Trebuie să fie o neînțelegere la mijloc.

— Cine ești dumneata? îl întrebă ea.

— Sunt argat la senior Pedro Arbellez. Stăpânul meu m-a trimis cu o scrisoare la o rudă a lui și acum, când m-am întors, găsesc casa plină de străini și pe el nicăieri.

Josefa își aduse aminte că Maria Hermoyes îi spusese de un argat pe care Arbellez îl trimisese la fortul Guadalupe.

— Vii de la Guadalupe? îl întrebă ea.

— Da, seniorita.

Josefa făcu semn mexicanilor să iasă din cameră, apoi, cu gând să afle de la el prin vicleșug ceea ce vroia să știe, urmă:

— După cum vezi, cât ai lipsit s-au schimbat o mulțime de lucruri. Ai auzit de unul anume Cortejo?

— Da, ba l-am și văzut o dată aici.

— Ce fel de om e?

Anselmo nu simți cursa care i se întindea, de aceea răspunse cu sinceritate.

— Un om cinstit n-ar fi bucuros să intre în cârd cu el.

Josefa își stăpâni furia și urmă cu glas prietenos:

— Ai dreptate, Cortejo ăsta e un om care n-are nimic sfânt pe lume. Îl urăsc de moarte. M-a nenorocit pe mine și pe toți ai mei, și-l urmez numai ca să mă răzbun pe el.

Zicând acestea, glasul ei părea atât de amenințător, încât argatul nu bănui nimic.

— Să te răzbuni? Greu lucru; e mult prea șiret ca să-l poți înșela. Dar spune-mi, rogu-te, seniorita, unde e senior Arbellez?

— A fugit de frica lui Cortejo.

— Pentru ce? Eu nu știu nimic. De-abia am sosit, și oamenii ăștia străini au pus mâna pe mine și m-au legat fără nici o vină.

— O să te lămuresc eu numaidecât. Dă-te mai aproape ca să nu ne-audă mexicanii care ascultă la ușă. Senior Arbellez, urmă ea, e după cum știi, partizan de-al lui Juarez. Acu, Cortejo vrea să fie el prezident, și-a câștigat o mulțime de partizani și caută să-și întindă puterea până la granița țării ca să-și urmeze propaganda. Deocamdată a început cu hacienda del Erina.

— Așadar, a luat-o cu de-a sila? întrebă argatul posomorându-se.

— Da. Din fericire, Arbellez a putut fugi la timp. Mie mi-a spus unde, dar m-am jurat să nu afle nimeni.

— Cum se face de ți-a spus tocmai dumitale, seniorita?

— Foarte simplu. El și tata au fost buni prieteni. Din pricina lui Cortejo a murit bietul tata. Eu m-am prefăcut că nu știu nimic și m-am alipit de el pentru a avea mai bine prilejul să mă răzbun.

Printre oamenii lui sunt vreo câțiva credincioși de-ai mei, care așteaptă doar un semn ca să-i facă de petrecanie. Când am venit la conac, am văzut imediat că i-a pus gând rău lui Arbellez și l-am ajutat să fugă.

— Atunci, seniorita, te rog ai încredere în mine și spune-mi unde se află stăpânul meu. Am să-i comunic o mulțime de vești.

— Nu cred că o să reușești, chiar dacă ai ști unde e. Ești doar prizonier. Mai cuminte ar fi să-mi spui mie ce ai de spus, fiindcă eu am mai degrabă putința să ajung până la el. Chiar aveam intenția să trimit astăzi un om la Arbellez.

— Nu s-ar putea să fiu eu acela, seniorita?

— Ce-ți trece prin minte omule! Cortejo va lipsi câtva timp, și până la sosirea lui nu-ți va fi îngăduit să te miști din conac. Dacă voi reuși să te scap în vremea asta, nu știu. Îți dai mai bine seama ca mine dacă veștile pe care i le aduci sunt atât de importante încât nu suferă amânare. Gândește-te bine la ce ți-am spus și dă-mi răspunsul.

Anselmo clătină capul neștiind ce hotărâre să ia.

— Zici că pot să am încredere în dumneata, seniorita? o întrebă el apoi, după ce chibzui un timp.

— Fă cum crezi, răspunse ea prefăcându-se jignită.

— N-ai vrea să-mi spui cum te cheamă?

— Sunt fata colonelului Ramirez.

Colonelul, un cunoscut partizan de-al lui Juarez, fusese ucis nu de mult într-o călătorie de propagandă, și Josefa se folosise de acest lucru ca să se dea drept fata lui.

— Colonelul Ramirez! rosti Anselmo. A fost un om tare de treabă.

— De altminteri, urmă Josefa, pot să-ți dovedesc că Arbellez are foarte multă încredere în mine. Mi-a povestit pentru ce te-a trimis la fortul Guadalupe. Vrei să-ți spun?

— Spune.

— Senior Arbellez a făcut un testament prin care o lasă moștenitoare pe nepoata sa, fata lui Pirnero, și te-ai dus s-o poftești pe această seniorita să vină aici la del Erina. E, sau nu e așa?

— Adevărat, numai eu și stăpânu-meu știam de lucrul ăsta. Te rog să nu-mi iei în nume de rău, seniorita, că stăteam pe gânduri. Ce să-i faci! În vremurile prin care trecem se cere să fie omul cu mare băgare de seamă.

— Bine, te iert. Și când vine fata?

— De venit poate că o să vină, dar nu ca moștenitoare, fiindcă adevărata moștenitoare trăiește.

Și bietul om, neștiind cu cine are de-a face, povesti Josefei tot ce știa. Pentru Josefa, care se credea de mult în siguranță, fu ca o lovitură de măciucă. Îi trebui o mare putere de stăpânire ca să nu se dea de gol. Așadar, toți aceia pe care ea îi credea morți de mult, trăiau și Landola o trăsese pe sfoară. Cu ce scop? Desigur, să tragă foloase de pe urma acestui lucru și să-l aibă oricând pe Cortejo în mână. Altceva nu putea fi.

Anselmo nu vedea cum chipul Josefei exprima rând pe rând sentimentele care o zbuciumau. Întâi îndoiala, pe urmă nesiguranța, spaima și furia. După ce omul sfârși de povestit, ea tăcu multă vreme. Chibzuia. Cele ce aflase erau atât de neașteptate, încât îi luaseră graiul. Dacă totul era ade-

vărat, atunci se începea iar povestea de acum șaisprezece ani. Așadar, totul nu folosise la nimic și lupta trebuia să înceapă din nou. Să depună armele, nici gând. Ce-ar zice dușmanii ei? Nu era însă timp de pierdut. Trebuia să reacționeze repede, dacă vroia să nu-i fugă pământul de sub picioare. Să înceapă deci cu dobitocul ăsta, care îi dădea în mână armele de care avea nevoie.

— Spune drept, senior, e adevărat ce mi-ai povestit? Poți să faci jurământ că nu m-ai mințit? îl întrebă ea după ce-și mai veni în fire.

— Pe sfânta cruce, răspunse omul, care fusese de bună credință.

— Eu cred că situația lor nu e tocmai plăcută. Cortejo e foarte puternic în timpul de față; n-o să treacă mult și o să-l vezi prezident, dacă nu chiar rege al Mexicului.

— O, să nu-ți închipui așa ceva, seniorita. Mai e și generalul Bazaine pe-aici.

— Bazaine? Au să-l izgonească, fii pe pace!

— Și Maximilian?

— Om de paie al francezilor. Ăsta o s-o ia singur la sănătoasa.

— Dar Juarez?

— Cine, indianul ăsta din neamul zapotecilor? Au să-l spânzure și au să-l dea de hrană corbilor.

Chipul Josefei luase o expresie aproape diavolească. Anselmo băgă de seamă și nu știa ce să creadă despre ea.

— Să nu crezi asta, seniorita, zise el cu mândrie. Dumneata l-ai văzut vreodată pe Juarez?

— Foarte adesea chiar, pe când era judecător suprem în Mexic și mai târziu ca prezident.

— Se cunoștea de pe atunci ce o să iasă din el

și timpul a dovedit-o. Nu e Juarez omul care să se lase să fie spânzurat. Cred mai degrabă că o să spânzure el pe aceia care îi hărăzesc frânghia, începând cu ticălosul de Cortejo și cu afurisita de fiică-sa.

— O cunoști dumneata?

— Nu, și s-o ferească Dumnezeu să dea ochii cu mine.

Josefa nu se mai putu stăpâni. Se apropie de argat și-l privi în față:

— O s-o cunoști numaidecât și ai s-o prea cunoști, fii pe pace!

Ochii ei zvârleau fulgere, iar glasul îi era șuierător ca al unei vipere.

— Dar bine, seniorita, nu înțeleg... bâigui argatul.

— O să înțelegi acuși, îndată.

Ziceai adineauri că ești partizan de-al lui Juarez, ca și Arbellez. Ei bine, dacă toți partizanii lui Juarez sunt atât de dobitoci ca voi, o să se bălăngănească în curând în spânzurătoare. Știi unde se află Arbellez?

— Parcă spuneai că a fugit, murmură argatul uluit de schimbarea Josefei.

— Și ai crezut? Ești și mai tâmpit decât mi-am închipuit...

— Păi... dumneata singură mi-ai spus.

— Da, dar nu credeam că ești atât de dobitoc să crezi. Îl știi într-adevăr pe Cortejo așa de prost ca să lase să-i scape Arbellez din mână?

— Cu ajutorul dumitale...

— Cu ajutorul meu a fost prins Arbellez.

— Prins? întrebă argatul privind-o cu ochii holbați.

— Da, zace legat de mâini și de picioare în fundul beciului, condamnat să moară încetul cu încetul de foame.

— Nu fă astfel de glume fioroase, seniorita.

— Dacă ai ști cine sunt ți-ai da seama că nu glumesc. Te-am înșelat ca să pot afla de la tine ceea ce doream să știu, și am izbutit de minune. Ia ghici cine sunt eu?

Spunând aceste cuvinte Josefa se uită cu o privire de triumf la argat.

Anselmo era un om simplu și de treabă, dar nicidecum prost, cum îl credea ea. În sufletul lui se născu o bănuială.

— Doamne, să fie cu putință? strigă el înspăimântat, deci dumneata ești seniorita Josefa!

— Așa e, sunt fiica lui Cortejo, răspunse ea cu o lucire diavolească în ochi.

— Sfântă Fecioară! Ce-am făcut, nenorocitul de mine!...

— Bine faci că te rogi, acum că am aflat cele ce mi-ai spus, știi ce am de gând să fac? Să trimit oameni la El Refugio ca să-l omoare pe lordul Dryden.

— Să nu-ți ajute Dumnezeu! Și astea toate din pricina mea...

— Da, din pricina ta. Voi pune pe urmă să-l pândească pe Juarez și pe toți care sunt împreună cu el și să-i ucidă și pe ei.

— Seniorita, zise argatul împreunându-și mâinile ca pentru rugăciune, gândește-te că mai e un Dumnezeu în cer, care-l pedepsește ori îl răsplătește pe om pentru faptele lui bune ori rele.

— Aș! Basme.

— Nu cârti, seniorita...

— Basme, repetă ea. Nu vezi că Dumnezeu însuși mă ocrotește? Din îndemnul lui mi-ai spus cele de adineauri. Și-apoi, n-am nevoie de ajutorul lui, știu eu singură ce am de făcut.

Au să moară toți, până la ultimul. Și pe tine știi ce te așteaptă? -

— Sunt în puterea Celui-de-Sus.

— Nu, deocamdată într-a mea. O să te spânzure ca pe toți partizanii lui Juarez.

— Am trăit destul, seniorita. Zilele îmi sunt numărate. Dacă vrei să-ți sporești păcatele n-ai decât s-o faci.

— O s-o și fac, dar nu pun să te spânzure îndată, ci o să-ți îngădui mai întâi o mică bucurie. O să te las să-i vezi pe Arbellez și pe Maria Hermoyes murind de foame sub ochii tăi. Am poruncit să nu li se dea nici de mâncare, nici de băut. După ce vor muri ei o să pun să te spânzure.

Argatul se aprinse la față, mușchii i se încordară.

— Ești o satană care trebuie stârpită de pe fața pământului! răcni el și, cu toate că era legat, repezi piciorul în pieptul Josefei, care se prăbuși țipând de durere la pământ.

— Ce-ai făcut, mă? strigară mexicanii alergând la țipetele Josefei și-l legară fedeleș cu lasourile lor.

Josefa gemea înfundat, cu ochii închiși.

— Te doare ceva, seniorita? o întrebă unul din ei.

Ea deschise ochii, oftă adânc, dar nu răspunse.

— Ce te doare? întrebă din nou mexicanul.

— Pieptul, șopti ea de-abia auzit.

— Ei, drăcia dracului! Nu cumva ți s-a rupt ceva înăuntru?

— Nu știu, murmură ea.

— Ce dracu ne facem? Doctor n-avem pe-aici, zise omul scărpinându-se necăjit în cap. Ia încearcă să te ridici, seniorita, adăugă el sprijinind-o.

— Doamne, gemu ea neputând îndura durerile.

— Acum îl chemi pe Dumnezeu în ajutor, nelegiuito! zise cu bucurie argatul.

— Taci, ticălosule! se răsti mexicanul. Ia arată unde te doare, seniorita.

— Aici, răspunse Josefa arătând în partea stângă a pieptului.

— Aha, ți-ai rupt câteva coaste. Să vedem acu dacă ai ceva la mâini ori la picioare, — și nu tocmai îndemânatecul samaritean îi pipăi mădularele în toate părțile, apoi adăugă:

— N-ai nimic, doar câteva coaste rupte. Cum oi apăsa nițel mai tare pe ele, le pun la loc. Stai să te întind în hamac.

Josefa clătină capul.

— Atunci unde? întrebă mirat mexicanul.

— Colo... pe scaun... lângă masă, șopti ea. Vorbea anevoie și răsufla greu.

Omul o așeză în scaun, apoi întrebă iar:

— Ce pedeapsă să-i dăm argatului, seniorita?

Josefa făcu semn că nu.

— Cum adică, nici o pedeapsă? se miră mexicanul.

— Ba da, dar mai târziu, șopti ea întinzându-i cheia beciului.

— Așa! Nu scapi tu de pedeapsă, nenorocitule, o să-l vezi tu pe dracu, n-avea grijă...

Cei doi mexicani îl luară pe sus și-l târâră în beciul unde se aflau Arbellez și Maria Hermoyes.

După ce încuiară ușa în urma lor, unul din mexicani îi zise celuilalt:

— Tare mă tem că seniorita s-a ales cu vreo câteva coaste rupte. Mă pricep eu, un unchi al meu a fost felcer.

— Păi, atunci o fi știind să le vindece. Unde e unchiul tău acum?

— În pământ. A murit săracul de mult. A căzut și și-a frânt gâtul.

— Și din asta a murit?

— Vezi bine!

— Păi dacă unchiu-tău a murit ce ne facem acum cu seniorita?

— Mă, da prost ești! Nu pricepi că eu i-am fost ucenic și am învățat de la el?

— Atunci ești și tu felcer?

— Nu, fiindcă n-am stat decât două săptămâni. M-a pus să scot unuia o măsea găunoasă și eu i-am scos două, amândouă sănătoase. M-a bătut de m-a smintit, și de frică am luat-o la fugă de-mi sfârâiau călcâiele. Acu, în aste două săptămâni, l-am văzut punând odată unui ins coastele la loc și m-a ținut pe lângă el să-i dau ajutor. Răcnea omul ca din gură de șarpe, dar unchiul meu nici nu se sinchisea și-și vedea de treabă.

— Și cum făcea, mă?

— Întindea omul la pământ, nenea îi ținea mâinile, și pe mine mă punea să-l calc pe piept.

— Pe coastele alea rupte?

— Pe alea zdravene, tontule! Cum oi juca de câteva ori pe pieptul ălui bolnav, începe pieptul să salte și-i vin coastele la loc.

— După cum văd, nu e cine știe ce mare lucru. Și omul s-a tămăduit?

— Nu, săracul, a murit după două săptămâni.

— Păi atunci a fost truda degeaba.

— Degeaba a fost, fiindcă după ce a murit omul, nenea a aflat că nici n-avusese coastele rupte, ci piciorul, nițel mai jos de șold. Dacă spunea prostul că n-are nimic la coaste, ci că-și rupsese piciorul, îi puneam piciorul la loc iar nu coastele, și ar fi trăit și în ziua de azi.

— Bine zici. Și te încumeți tu să-i pui seniorității coastele la loc?

— Ba bine că nu!

— Vorba e, o să te lase ea să-i țopăi pe piept?

— Nici nu e nevoie; muierea e mai slabă ca bărbatul, e de ajuns să-i frământi bine pieptul cu pumnii și-i vin coastele singure la loc.

— Și-ți trebuie un ajutor?

— Mai întrebi! Trebuie s-o țină cineva ca să nu se miște din loc. Nu cumva ai avea tu poftă?

— Ba bine că nu! Seniorita o să știe să recunoască după ce s-o face bine și m-oi pomeni cu un bacșiș gras de tot.

— Bine, dar să știi că trebuie s-o ții bine și să nu te iei după țipetele ei până ce n-oi auzi coastele trosnind.

— O s-o țin, n-avea tu grijă; nici cu zece boi n-o s-o urnești din loc.

— Atunci ne-am înțeles. Du-te tu și spune-i că eu sunt de meserie felcer.

— Și tu să-i spui pe urmă că trebuie să te ajut.

În vreme ce vorbeau ei așa între ei, în beci se petrecea o scenă cu mult mai tragică. Când fu împins argatul înăuntru, păși peste un trup de om care stătea chircit la pământ. Vru să se dea la o parte dar era cât p-aci să calce pe altul rezemat de perete. Era întuneric beznă și nu putea să vadă

cine e. Așteptă până ce auzi pașii mexicanilor îndepărtându-se, apoi zise cu durere:

— Senior Arbellez...

Auzi un geamăt slab.

— Senior Pedro Arbellez, repetă el.

Și iar se auzi un geamăt, dar nici un răspuns.

— Seniorita Maria Hermoyes, zise iar argatul.

— Aici sunt; cine ești dumneata? întrebă persoana rezemată de perete.

Când îl auzi pe argat spunându-și numele, bătrâna tresări.

— Tu? Tu... E cu putință? Cum ai ajuns aici?

— Sunt prizonier ca și dumneavoastră.

— Doamne, Doamne, și eu care speram să ne vină de la tine scăparea...!

— Numai o minune ne poate scăpa.

— *Santa Madonna!* Nici tu nu mai speri decât în minuni? Atunci suntem pierduți...

— Nu, seniora, Dumnezeu face astfel de minuni, de aceea să nu ne pierdem încă nădejdea.

— Vii de la fortul Guadalupe?

— Da.

— Și cum ai căzut în ghearele lui Cortejo?

— O să-ți povestesc mai târziu, acum să vorbim despre ce e acum. Senior Arbellez ce face?

— Rău, o ține într-un leșin. Ai aflat ce s-a petrecut aici la conac?

— Da. Satana asta cu chip de femeie o să-și primească pedeapsa, fii pe pace. Și vă lasă să muriți de foame? Nu vă dă nici măcar apă de băut?

— Ba da. Nu știu ce inimă miloasă s-a îndurat de noi și ne lasă jos prin fereastră în fiecare noapte de-ale mâncării și o sticlă de apă. Sunt însă legată și nu mă pot folosi de ele.

— Atunci sunteți nemâncați de atâtea zile?

— Da.

— Doamne, Doamne, trei inși încuiați în beciul ăsta strâmt! Și sunt și eu legat. Ce-i de făcut? se tânguia Anselmo cu disperare. A, mi-a venit ceva în gând. Am un cuțit în buzunar.

— Cum, nu ți-au luat armele?

— Ba da, dar au uitat să mă caute în buzunare. Am în cel stâng un briceag ascuțit, dar nu pot băga mâna în buzunar.

— Ia să încerc eu.

Argatul se dădu mai aproape de bătrână și aceasta reuși să-i scoată briceagul din buzunar.

— Degeaba, zise ea, nu pot să-l deschid.

— Ține bine de plăsele, poate pot să-l deschid eu cu dinții.

După ce se căzni multă vreme, reuși.

— Și-acum, adăugă el, încearcă să-mi tai curelele din jurul mâinilor.

După multă trudă, căci, legată cum era, lucrul mergea foarte greu, Maria Hermoyes putu în sfârșit să reteze cureaua, pe urmă Anselmo îi tăie și ei frânghia.

— Slavă Ție Doamne că voi putea să-l văd pe bietul nostru Arbellez. Tu bagă de seamă să nu calci peste cele ce ni le-a lăsat jos binefăcătorul nostru necunoscut, zise ea.

Îngenuncheară și pipăiră cu mâinile în jurul lor.

— O pâine! strigă Maria.

— Și o sticlă cu apă, adăugă Anselmo.

— Încă o pâine. A, uite și o lumânare de seu.

— Atunci să știi că trebuie să fie și o cutie cu chibrituri lângă ea, zise argatul.

Găsiră într-adevăr un pachețel înfășurat în piele. Anselmo îl desfăcu și pipăi conținutul.

— Așa e, chibritul, nepătruns de umezeală, și un bilet, spuse el plin de bucurie. Să aprindem lumânarea și să vedem ce scrie în el.

La flacăra lumânării văzură patru sticle pline cu apă și vreo trei pâini.

— Bine că avem cu ce ne potoli setea, zise Maria bucuroasă. Să citim acum biletul.

Iată ce scria pe petecul de hârtie:

„De la unul care a păcătuit față de voi. Astăzi trebuie să plec, dar am însărcinat pe cineva să vă dea în fiecare zi câte o pâine, o sticlă cu apă și o lumânare în locul meu. Rugați-vă pentru mine și iertați-mă pentru răul pe care vi l-am făcut și de care mă voi căi până la moarte."

— Cine poate să fie? se întrebă bătrâna.

— Vreunul din oamenii care v-au închis aici, își dădu cu părerea Anselmo.

— Așa cred și eu. Dumnezeu să-i ierte păcatele; n-avea încotro, trebuia s-asculte de poruncă. Acum să vedem ce e cu senior Arbellez.

Bătrânul zăcea nemișcat, cu ochii închiși. Era galben ca un mort. Maria și Anselmo începură să plângă de mila lui.

— Nu mai e nimic de făcut, o să moară săracul, suspină dânsa.

— Pesemne că așa e voia Domnului, dar mare păcat ar fi... oftă argatul.

— Ce om bun și cumsecade...

— Nu numai de asta ar fi păcat, dar și din altă pricină. Sunt oameni care ne-ar putea salva în

curând de aici, dacă am mai putea-o duce câtva timp. De pildă senior Sternau...

— Sternau? întrebă repede Maria. Cine e ăsta?

— Unul pe care l-am cunoscut la Guadalupe. E medic și un vânător iscusit în același timp.

— A fost odată aici la conac un doctor german pe care îl chema tot Sternau, dar ăsta e mort de mult.

— Ești sigură? Pe urmă, mai era un alt senior, Unger, cu un frate de-al lui, altul Inimă-de-urs, și încă unul Ucigătorul-de-bivoli.

Maria Hermoyes îl apucă de mână.

— Ia ascultă, Anselmo, ție îți arde de glumă, ori vrei să-ți bați joc de mine?

— Mai era și una, seniorita Emma Arbellez... urmă el fără să se tulbure.

— Taci! se răsti ea. Nu căuta să mă amăgești cu vorbe de clacă. Suntem destul de nenorociți și-așa.

— Am mai văzut acolo pe un conte Fernando de Rodriganda, despre care se zicea că a murit de mult, zise iar argatul, și o să se întoarcă acasă ca să o răsplătească după cum merită pe credincioasa lui Maria Hermoyes...

Asta era prea prea.

— Pentru numele lui Dumnezeu, Anselmo, toate astea mi le spui numai ca să mă mai mângâi, nu-i așa? murmură ea cu glas rugător.

— Nici prin gând nu-mi trece.

Bătrâna scoase atunci un țipăt de bucurie și începu să plângă înăbușit. Bucuria o copleșise într-atât, încât uită pentru câtva timp situația groaznică în care se afla. În timp ce ea plângea încetișor, Anselmo îi povesti cele petrecute între el și Josefa.

*

Unul din mexicanii care-l aduseseră pe argat în beci, trimise pe slujnică sus la Josefa ca s-o îngrijească. Ea stătea tot pe un scaun, cu capul rezemat de marginea mesei și scuipa cheaguri întregi de sânge.

— Vai de mine, seniorita, ce-i cu dumneata? strigă slujnica speriată.

Josefa ridică încet capul și bâigui:

— Trebuie... să... scriu. Pune-mi câteva perne la... spate.

— Să scrii? Nu se poate, seniorita.

— Trebuie.

— Mi s-a spus că ai câteva coaste rupte.

— Cine ți-a spus?

— Unul din cei doi mexicani care au fost aici.

Nenorocita își trecu binișor mâna peste piept și un geamăt îi izbucni din gâtlej, chipul i se făcu alb ca varul, începu să tușească și pe gură îi năvăli un val de sânge.

— Vezi că omul a avut dreptate? zise slujnica cuprinsă de milă.

— Adu-l încoa.

Acesta veni.

— Spuneai mai adineauri că am câteva coaste rupte, îi zise ea mexicanului când îl văzu intrând.

— Da, seniorita.

— Știi unde se poate găsi un doctor?

— Poate în Saltillo sau în Castañuela.

— E departe de-aici?

— O zi și jumătate la dus și o zi și jumătate la întors, adică trei zile de drum călare.

— Prea mult. Nu e printre voi vreunul care să se priceapă la bolnavi?

— Ba ar fi unul.
— Cine?
— Camaradul meu de adineauri.
— Se pricepe la fracturi?
— La ce? întrebă mexicanul neînțelegând.
— Știe să pună coastele la loc?
— Foarte bine, a mai făcut de-alde astea.
— Bine, cheamă-l.
Acesta veni curând.
— Dumneata ești chirurg? îl întrebă ea.
— Nițeluș.
— Te pricepi să pui la loc o coastă ruptă, să pansezi?
— Cum să nu!
— Atunci examinează-mă.
O întinseră în hamac și fostul ucenic de felcer se apucă să-i pipăie pieptul zdrobit, în timp ce ea țipa de durere. În sfârșit isprăvi.
— Ei, cum mă găsești? îl întrebă Josefa.
— Rău, foarte rău, seniorita, răspunse el dându-și ifose, deși habar n-avea de structura corpului omenesc.
— Zău? făcu ea speriată.
— Tare mă tem că dacă te-ai da pe mâna unui cîrpaci, te-ai dus pe copcă, seniorita. Lovitura a făcut ravagii în pieptul dumitale. Coastele alea rupte au încălecat peste cele sănătoase și o să fie greu să le așez la locul lor. Asta nu poate s-o facă decât un om priceput în astfel de lucruri.
— Și crezi că dumneata o să poți?
— Ba bine că nu!
— Cât timp o să dureze?
— Păi... patru, cinci ceasuri.
Josefa crezu că leșină.

— Patru ceasuri! E nemaiauzit! șopti ea îngrozită.

— Zău? La nouă coaste? Am văzut pe un coleg de-al meu muncindu-se unsprezece ceasuri să pună unei femei trei coaste la loc. Și după ce s-a vindecat femeia, s-a dovedit că chirurgul a lucrat atât de prost încât două din coaste îi ieșeau de-un cot în spate.

— Dar o să pot îndura atâtea ceasuri durerile? întrebă ea cu frică.

— Aș! Nici n-o să te doară, ca și când te-ar pișca un purice. Și chiar dacă te-o durea, strîngi din dinți și lești — ceea ce e mai bine. O să poți?

— Cred, oftă Josefa cu resemnare.

— Atunci putem să începem.

— Stai! Încă o întrebare: o să pot scrie pe urmă?

— Vai de mine! Ca să-ți iasă toate coastele în spate ca la femeia despre care spuneam? Trebuie să stai liniștită.

— Bine, o să scriu înainte.

— Numai să poți de durere.

— Trebuie.

— Treaba dumitale. Numai că trebuie să știi un lucru: operația asta nu pot s-o fac singur, am nevoie de un ajutor.

— Cum nu poți singur?

— Nu. E aici un camarad care se pricepe și el puțin.

— Fie. O să trimit să vă cheme când totul va fi gata.

— Ei, ce făcuși? îl întrebă mexicanul pe tovarășul său când îl văzu.

— A mers strună. I-am spus că are nouă coaste rupte ca să fie bacșișul mai gras.

— Bravo ție! Mare pișicher ești.

Josefa puse pe două slujnice să o așeze între perne și se apucă să scrie. Mergea greu dar nu se lăsa. După ce sfârși, trimise după unul din conducătorii mexicanilor și-l întrebă dacă tatăl ei i-a spus, înainte de plecare, drumul pe care are să-l ție.

— Da, seniorita, răspunse omul.

— Atunci o să-l găsești dacă te trimit după el?

— Negreșit, numai că-mi trebuie patru zile ca să-l ajung.

— Dacă de azi în patru zile reușești să-i dai scrisoarea asta, capeți de la mine trei sute de duros.

— Am înțeles, seniorita.

— Îi va trebui însă tatălui meu mai mulți oameni decât are, ne putem lipsi aici de cincizeci din ei?

— Cum să nu!

— Ia atunci cincizeci de oameni bine înarmați și plecați imediat. Scrisoarea s-o predai în mâna tatei îndată ce vei ajunge și nimeni altul să nu știe de ea.

Iată ce scria Josefa lui Cortejo:

„Dragă tată,

Am aflat, curând după plecarea ta, lucruri de mare importanță, pe care trebuie să ți le comunic fără cea mai mică întârziere. Un argat bătrân, trimis de Arbellez la Guadalupe, s-a întors astăzi la conac, și după ce l-am descusut bine, fără ca dobitocul să bănuiască măcar de departe cine sunt, am aflat următoarele: Henrico Landola ne-a tras pe sfoară. Nici unul din vrăjmașii noștri n-a murit, toți trăiesc. Au fost debarcați pe o insulă pustie, de unde au reușit să se salveze în timpul din urmă.

Actualmente se găsesc la fortul Guadalupe sub ocrotirea lui Juarez și intenționează să dea năvală peste noi. Printre ei se află: Sternau, Mariano, cei doi Unger, Inimă-de-urs, Emma Arbellez și indiana Karja. Contele Fernando, care a scăpat din sclavie, e și el cu ei.

Juarez a distrus trei companii de francezi. Au hotărât să se întâlnească la revărsarea râului Sabinelor în Rio Grande cu lordul Dryden. Știi acum tu singur ce ai de făcut. Toți aceștia trebuie să moară, altfel suntem pierduți. Ia-ți în grabă măsurile, eu îți trimit încă vreo cincizeci de inși în acest scop. Lucrează repede ca să te poți întoarce mai curând acasă. Am mare nevoie de tine deoarece sunt grav bolnavă. Argatul, de necaz că l-am tras pe sfoară, mi-a dat o lovitură cu piciorul în piept și mi-a rupt nouă coaste.

Josefa"

În vreme ce mexicanii trimiși de ea porneau în goana cailor să-l găsească pe Cortejo, Josefa sta întinsă jos, pe un covor, și „operația" începu. Pe când unul din cei doi „chirurgi" o ținea bine, celălalt îi frământa coastele cu atâta putere, încât sângele îi năvălise pe gură. Răsuna conacul de răcnetele ei dar „chirurgii" închiseseră ușa și nu lăsau pe nimeni să intre.

Abia după câteva ceasuri încetară răcnetele și dacă ar fi ascultat cineva la ușă, ar fi auzit gemete slabe neîntrerupte. Fiica lui Cortejo suferea dureri neînchipuite și își dorea moartea ca o salvare. Dar ea nici nu bănuia că aceste dureri nu însemnau nimic pe lângă suferințele care o așteptau mai târziu. Pedeapsa Judecătorului drept începuse.

15. COMUNICATUL DE LA 3 OCTOMBRIE 1865

Pentru a înțelege mai bine cele ce vor urma, trebuie să ne întoarcem la evenimentele petrecute cu mult înainte, evenimente strâns legate de cele următoare. Să pășim prin poarta lui Palacio imperiale în capitala Mexicului, să urcăm treptele și să intrăm în sala de primire, unde Maximilian avea obiceiul să se sfătuiască întotdeauna cu capii autorităților statului. În clipa aceea, împăratul stătea rezemat cu spatele de marginea unei mese și ținea o hârtie în mână. Ochii lui fulgerau, era aprins la față și sufletul îi era cuprins de un mare zbucium. În fața împăratului stătea unul din miniștri, a cărui privire pânditoare era ațintită la suveranul său. Aproape de fereastră stătea într-un fotoliu împărăteasa, tânără și frumoasă ca o zână din povești. Părea să aibă mai multă energie decât soțul ei. El era o fire meditativă, visătoare, ea dornică de strălucire și stăpânire; el, un entuziast, ea, nesățioasă de bucuriile pământești și de plăceri.

— Îmi ceri să mă hotărăsc imediat? îl întrebă împăratul pe ministrul său care sfârșise de vorbit.

— Trebuie, Maiestate.

— Sunt hotărât să...

— Nu cumva să refuzi? întrebă repede împărăteasa.

Împăratul se întoarse spre ea și zise zâmbind:

— Am auzit că hotărârea ta s-a și făcut, draga mea.

— Da.

— Și aș putea să aflu care e?

— Sunt de acord cu tot ce s-a citit în documentul de față.

— Atunci, scumpul meu ministru, trebuie să-ți spun nu numai că voi semna comunicatul, dar îl voi transcrie eu cu mâna mea și domnii miniștri îl vor iscăli chiar sub ochii mei.

— Mulțumesc, Maiestate, zise ministrul cu o adâncă plecăciune; menirea vieții mele e să-mi închin toate străduințele de care sunt în stare pentru binele patriei și al împăratului meu. Sunt încredințat că prin pasul pe care-l facem vom înlătura toate piedicile care ni s-au pus până acum în cale. Era și timpul.

— Ai dreptate, dragul meu. Voi...

— Generalul Mejia! anunță în clipa aceea locotenentul de serviciu.

— Să poftească imediat, porunci împăratul.

S-ar părea curios că la auzirea acestui nume, împărăteasa se sculă din fotoliu și dispăru pe una din uși, pe când Maximilian îl concedia imediat pe ministru. Acesta se întâlni cu faimosul general în prag. Se salutară cu răceală, fără să schimbe un cuvânt între ei.

— Bună ziua, generale. Sosești tocmai la timp, îl întâmpină împăratul pe Mejia.

Pe chipul sever al indianului apăru un zâmbet când văzu veselia suveranului său.

— Sunt fericit că vă găsesc în bune dispoziții, Maiestate. Să dea Dumnezeu să aveți întotdeauna numai bucurii, răspunse mulțumit generalul.

— Sper că așa va fi de azi încolo.

— Îmi îngăduie Maiestatea Voastră să întreb ce-o face să creadă aceasta?

— Vreau să dau un comunicat de mare importanță.

— Dacă efectul va fi după cum spune Maiestatea Voastră, atunci trebuie să fie, într-adevăr, foarte important.

— Poftim, convinge-te și dumneata.

Împăratul îi întinse conceptul lui Mejia. Din ce citea, chipul generalului se întuneca. Ochii îi scăpărau de mânie. După ce sfârși de citit, mototoli hârtia în mână și strânse pumnul cu furie.

— Maiestate, cine a făcut conceptul acesta stupid? întrebă el uitând în indignarea lui că vorbea cu suveranul său.

Împăratul, atât de îngăduitor de obicei, se revoltă.

— Generale! tună el cu asprime.

— Maiestate! replică Mejia și se înclină adânc în semn de scuză.

— Unde e conceptul?

— Aici.

Generalul netezi hârtia și o întinse împăratului.

— Dumneata crezi că un document e o hârtie de aruncat la gunoi? îl întrebă el supărat.

— Rog pe Maiestatea Voastră să mă ierte. Gestul meu a fost expresia nesocotită a sentimentelor mele pentru binele împăratului meu.

— Se poate, numai că expresia a fost prea violentă, generale.

În pieptul lui Mejia clocotea un adevărat vulcan.

— Dacă am meritat iertarea Maiestății Voastre, îngăduiți-mi atunci să mă retrag, zise el, și fără s-aștepte răspunsul se îndreptă spre ușă.

Împăratul îl opri cu un gest.

— Ai citit comunicatul până la sfârșit?

— Da, Maiestate.

— L-ai numit stupid, deci nu-l aprobi.

— Nu, Maiestate.

— Pentru ce?

— Îmi îngăduiți, Maiestate, să vorbesc deschis?

— Te rog chiar.

— Numai cei mai înverșunați dușmani ai Maiestății Voastre, cu gând să vă piardă, ar fi putut alege calea aceasta.

— Curioasă concepție.

— Dar dreaptă, Maiestate.

— Trebuie să dovedesc supușilor mei că eu sunt împăratul.

— Tot n-au s-o creadă.

— Știi că ceea ce-ai spus acum s-ar putea lua drept o insultă?

— Maiestatea Voastră mi-a poruncit să spun adevărul. Țara va crede că acest comunicat v-a fost impus de francezi.

— N-are decât. Eu sunt hotărât să dau comunicatul.

— Maiestate, tăiați-mi mai bine capul, dar distrugeți comunicatul. Eu îmi cunosc țara și știu urmările pe care le va avea. Un strigăt de indignare va ieși din toate piepturile.

— Generale!

Ochii împăratului fulgerau de mânie.

— Maiestate!

Ochii generalului scăpărau și ei scântei.

Maximilian știa ce-i datora lui Mejia; se răzgândi și zise:

— Vreau să mă justific.

— O, Maiestate, dacă e nevoie de o justificare, îl întrerupse generalul, atunci...

— Cum, nu vrei să mă asculți?

— Ba da, ascult.

Împăratul încerca acum — ceea ce era foarte greu pentru un suveran — să se apere.

— Știi, generale, începu el, că toate porturile și orașele principale sunt în mâinile noastre.

— Adică într-ale francezilor, Maiestate.

— E totuna, francezii sunt aliații noștri.

— Da, dar prevăd că vor trebui să părăsească țara și orașele și porturile vor trece atunci la republicani.

— Dumneata prea le vezi pe toate în negru. Țara e în puterea noastră. Juarez s-a refugiat la El Paso, ba se zice chiar că ar fi părăsit pământul mexican. E deci timpul ca printr-o atitudine hotărâtă și serioasă să ne luăm locul care ni se cuvine și pentru totdeauna.

— Foarte bine, Maiestate. Și care e această atitudine?

— Distrugătoare și liniștitoare în același timp. Aspră și îngăduitoare totodată. Deși țara se află în puterea mea, se găsesc dihori care îndrăznesc să scormonească pământul. De pildă, Pantera Sudului, Cortejo și încă vreo câțiva. În comunicatul meu de astăzi fac cunoscut tuturor că oricărui republican dovedit i se va aplica pedeapsa hotărâtă tâlharilor și criminalilor de rând. De azi înainte republicanii sunt proscriși, în afara legii.

Toate trupele de republicani vor fi considerate bande de tâlhari, și oricare din ei va fi prins, va fi împușcat în douăzeci și patru de ore.

Mejia clătină capul.

— Banditi... tâlhari... proscrișii... împușcați? Maiestate, îmi repet rugămintea: luați-mi capul, dar renunțați la acest comunicat.

— Păstrează-ți capul, generale, și eu îmi păstrez comunicatul; e bine chibzuit de oameni cu experiență și dragoste de țară.

— Oamenii aceștia nu cunosc Mexicul. Am chibzuit totul, numai un lucru nu, pe care nu cutez să-l strig cu glas de tunet în fața Maiestății Voastre.

— Pentru ce nu?

— Nu mă tem de nimic pe lume decât de dizgrația suveranului meu.

— Vorbește fără teamă, generale.

— Fie! Prin acest comunicat Maiestatea Voastră își va da singur verdictul de moarte...

Împăratul se îngălbeni dar își reveni repede.

— Verdictul de moarte? Vorbești despre ceva imposibil și îngrozitor ca de un lucru de la sine înțeles.

— Da, Maiestate. Oricare mexican e bun stăpân pe pământul său...

— De acord, aprobă împăratul.

— Are deci datoria, urmă generalul, să-și apere acest pământ de ocupația străină, care nu are dreptul să i-l ia.

— Ocupația străină... să-i ia pământul pe nedrept... Expresia e cam dură, generale.

— Vorbesc după cum ar vorbi oricare republican. Puneți-vă în locul lor, Maiestate. Ei își spun

așa: țara e a noastră. Ce caută francezii aici? Să ne ia avutul, rodul muncii noastre, femeile și fetele noastre. Sunt deci niște tâlhari. Și ce ne dau în schimb? Un împărat. De ce? Nu ne trebuie nouă împărat, avem un prezident și ne ajunge. Să facem gustul lui Napoleon și să sângerăm noi pentru el?

— Nu e chiar așa, generale.

— Ba da, știu eu ce spun, Maiestate. Fiecare mexican e republican din fire; el își apără țara, trebuie să-l consideri pentru asta tâlhar ori criminal și să-l împușți în termen de douăzeci și patru de ore?

— Am cucerit țara prin foc și sabie, orice mexican trebuie să se supună împrejurărilor.

— De acord, Maiestate. Vorbesc acum nu împăratului, ci omului pentru care mi-aș da de sute de ori viața. Să zicem că așa ar fi, forța primează dreptul. Cine învinge e stăpân și învinsul trebuie să se supună. Reiese din asta că adversarul trebuie să fie considerat drept bandit?

— După ce învingătorul a depus armele, da.

— Foarte bine. Cine spune însă că învinsul nu se poate ridica și deveni la rândul său învingător?

— Tot ce se poate.

— Și-l va considera pe fostul lui învingător drept bandit.

— Aici în Mexic nu se poate întâmpla așa ceva.

— Bine-ar fi să fie așa, Maiestate, dar nicăieri nu e mai posibil ca aici în Mexic. Poporul e un vulcan și Juarez...

— E inofensiv.

— Destul de puternic încă la hotarul țării.

— O să-l grațiez.

— N-o să primească grațierea. Va zice că numai el, ca prezident al țării are dreptul să grațieze pe un Maximilian de Habsburg, iar nu acesta pe el.

— O să-l chem pe lângă mine.

— N-are să vină.

— Nici chiar dacă îl voi numi prezident la casație, cea mai înaltă slujbă în magistratură?

— A mai fost. Acum e prezidentul întregii țări.

— Știi că mă pui pe gânduri, generale?

— Sunt convins de cele ce spun, Maiestate. Dacă îl tratați acum pe învins drept criminal, atunci căutați să nu fiți niciodată învins, pentru că răzbunarea învingătorului ar fi groaznică și v-ar trata atunci tot ca pe un criminal.

— Totuși, cred că s-ar lua în seamă cine am fost.

— Împărat? Ah, Maiestate, republicanii nu o vor recunoaște niciodată.

— Arhiduce de Austria.

— Ce-i pasă lui Juarez de Austria!

— Austria e o putere care...

— ...îl va lăsa în voia soartei pe arhiducele Max, dacă așa e porunca atotputernicului Napoleon.

— De astă dată mă insulți cu adevărat, generale.

Mejia plecă genunchiul în fața împăratului și zise:

— Maiestate, din clipa în care veți semna comunicatul, groapa vă așteaptă deschisă. Eu nu vă voi părăsi, de aceea mă consider de pe acum un condamnat. Nu pentru mine mă rog, și nici pen-

tru alții, ci pentru Maiestatea Voastră. Nu dați lumii spectacolul acesta nedemn, ca un fiu de împărat german să fie împușcat conform legii marțiale de luptătorii mexicani.

— Ridică-te, generale! îi porunci Maximilian înfuriat.

— Nu, nu mă ridic până ce...

— Ridică-te îți spun! Nu vezi că aiurezi?

Glasul sună aspru și rece, puțin ironic chiar. Aceasta nu putu îndura Mejia, viteazul luptător și omul cel mai cinstit și credincios pe care-l avea Maximilian. Sări în picioare și zise aruncând o privire de milă împăratului:

— Așadar nu mai e nici o speranță, Maiestate?

— Nu, chiar și împărăteasa e de părerea mea.

Chipul indianului păli și mai tare.

— Atunci nu-mi rămâne decât să tac. Și pentru ca să nu se uite cuvintele și ceasul în care le-am spus, le voi întări cu vârful acesta de oțel, zise Mejia și azvârli cu atâta putere pumnalul în perete, încât se înfipse până în plăsele în căptușeala de lemn a zidului.

Se înclină apoi în fața împăratului și ieși.

Împăratul privi lung după el, pe urmă la pumnal.

— Să fie o prezicere? murmură el. Să mă fi înșelat oare?...

N-avu timp să mai cugete căci în prag se ivi generalul Miramon, trădătorul, piaza-rea a lui Maximilian.

Comunicatul apăru. Maximilian îl scrisese personal cu mâna lui și odată cu semnarea își hotărâse sentința de moarte.

Războiul era cât se poate de crud. Orice prizonier era ucis.

Bazaine cerea cu insistență respectarea comunicatului.

Republicanii erau omorâți cu sutele, chiar și generalii lor, printre care Salazar și Artega, doi martiri ai neamului, aprigi luptători pentru neatârnarea țării.

Dar Nemesis, zeița răzbunării, pășea încet dar sigur.

Pe șesul care se întinde între San José de Partnal și Chihuahua, venea o ceată de călăreți. Erau două escadroane de cavaleriști francezi; trebuie să fi venit de departe, deoarece caii erau obosiți și oamenii de asemenea. Deodată văzură desenându-se în zare casele Chihuahuei. Efectul fu fulgerător. Călărețiii se îndreptară în șa, caii nechezară și o luară la goană; săbiile zăngăniră. În frunte mergea un ofițer tânăr încă, plin de cicatrice: era colonelul. Se opri la cea dintâi casă și întrebă unde e cartierul general, apoi trimise un soldat înainte iar el porni cu muzica în fruntea armatei. Ici, colo apărea la câte o fereastră un cap de femeie, dar la vederea francezilor dispărea numaidecât. Se opriră în fața clădirii unde se afla cartierul general; călărețiii descălecară. Comandantul, același pe care îl pălmuise Gerard cel oacheș când fusese prins. După ce soldații prezentară arma, colonelul lor se apropie de comandant.

— Colonelul Laramel, zise el. În drum spre Villa del Puerte. Aduc depeșe urgente de la Marele Stat Major.

— Bun sosit, camarade. Sper că o să ne faci plăcerea să rămâi câteva zile printre noi.

— Desigur, două sau trei, dacă-mi daţi voie. Numai că nu ştiu unde să-mi încartiruiesc oamenii.

— Nimic mai lesne. Eu n-am decât un escadron în oraş, multe locuinţe sunt goale şi-ţi stau la dispoziţie.

— S-a potrivit de minune. Îmi dai voie să-ţi prezint băieţii mei?

— Mă rog...

După ce se făcură prezentările, soldaţii fură trimişi spre încartiruire şi ofiţerii poftiţi în salon la un pahar cu vin. Era aceeaşi încăpere unde stătuse Gerard legat, în faţa colonelului.

— Cum se face, domnule camarad, că lăsaţi oraşul fără armată, e doar cel mai primejdios post din ţară.

— Ai dreptate, dar trebuie să execut ordinele de sus, ceea ce nu e întotdeauna plăcut.

— Ai făcut vreo experienţă supărătoare aici?

— N-aş putea să spun. Oamenii sunt în general uşor de ţinut în frâu. Există însă un afurisit de spion care ne dă de furcă. E şiret şi cutezător. Ne-am dat toată osteneala să punem mâna pe el, dar ne-a scăpat printre degete. E pretutindeni şi nicăieri; ştie tot şi toate.

Colonelul clătină din cap.

— Mi se pare de necrezut ceea ce spui dumneata, zise el. Nu cred că e cine ştie ce greutate să prinzi un spion.

— Pe oricare altul da, dar nu şi pe Gerard cel oacheş.

— A, e vorba de Gerard cel oacheş? Atunci îţi dau dreptate. Am auzit multe despre el, chiar şi

la Marele Stat Major. Şi omul ăsta s-ar afla acum prin preajma Chihuahuei?

— De mai multă vreme chiar. Ştiu precis că vine adesea în oraş, unde pare să aibă complici.

— Da? De unde ştii?

— Ne-a mărturisit-o chiar el.

— Cum? El singur? se miră Laramel. Ciudat! Cum şi unde?

— Chiar în camera asta. Reuşisem să-l prindem în sfârşit.

— Aşadar, tot aţi reuşit. Nu-i aşa că s-a pus preţ pe capul lui?

— Da, şi încă un preţ destul de mare.

— Care ţi s-a dat dumitale, bineînţeles.

— Era cât p-aci, răspunse cam încurcat colonelul.

— Cum „cât p-aci"? Ziceai că l-aţi prins.

— Da, şi a fost adus aici în faţa mea. Aveam tocmai o sindrofie. L-am luat la întrebări; ticălosul s-a purtat foarte obraznic şi, deşi era legat, nu ştiu cum a făcut că şi-a rupt frânghiile şi a sărit pe fereastră.

— Auzi!... Le-a scăpat?

— Din nenorocire! Vânătorii ăştia ai preriilor parcă au pe dracul în ei. Deprinşi cu primejdiile, sunt oţeliţi în luptă. Am trimis nu de mult o grămadă de oameni la fortul Guadalupe, de aceea e atât de săracă garnizoana. Sper că vor reuşi să ia în stăpânire fortul, deşi o să meargă foarte greu.

— Atât de bine e întărit fortul?

— Deloc, dar Gerard a aflat, dracul ştie cum, de planurile noastre şi pândeşte cu apaşii lui să ne sară în spate. Dacă n-am avea aici pe seniorita

Emilia, ar fi trebuit de mult s-o ștergem din Chihuahua.

— Cine e această seniorită Emilia?

— A, n-o cunoașteți pe cea mai bună și deșteaptă spioană a noastră?

— Nu.

— Atunci nu știi care este cea mai frumoasă femeie din Mexic.

— Zău? Cea mai frumoasă? Aș vrea s-o cunosc și eu, camarade.

Colonelul Laramel era unul din cei mai curajoși ofițeri ai armatei franceze. Nu se dădea înapoi din fața nici unei primejdii, de aceea fusese trimis la del Puerte, cuib de republicani, să execute comunicatul lui Maximilian. Dar colonelul Laramel era în același timp și un mare admirator al sexului frumos. Era deci foarte încântat că avea prilejul s-o vadă aici în Chihuahua pe cea mai încântătoare femeie din tot Mexicul.

— Nimic mai ușor, răspunse comandantul. Tot aveam eu de gând să invit astă seară câteva doamne și domni din societatea aleasă a orașului. Seniorita Emilia nu lipsește niciodată de la astfel de adunări, așa că o să ai prilejul să-i fii prezentat.

— Mulțumesc, domnule comandant. Mi-ar fi părut rău să plec de aici fără să pot spune acasă, în patrie, că am cunoscut-o pe cea mai frumoasă femeie din Mexic. Zici că o cheamă seniorita Emilia. E mexicană?

— Nu, probabil franțuzoaică.

— Ciudat, într-adevăr. Plutește în jurul acestei femei un mister, care o face și mai seducătoare. Nimeni nu știe de unde vine. Unii zic că ar fi mexicană, alții italiancă, spaniolă sau franțuzoaică.

— Și dumneata ce părere ai?

— Că e franțuzoaică, deoarece vorbește limba noastră ca o pariziană. Și-apoi, nici nu se poate altfel, prea e trup și suflet pentru cauza noastră.

— Atunci cu siguranță că nu e mexicană; toate mexicanele sunt în adâncul sufletului republicane.

— Ba e tocmai contrariul. Deși din principiu nu prea am mare încredere în femei, aceasta însă ne-a dat atâtea dovezi, încât ne putem bizui fără cea mai mică șovăire pe credința ei.

Habar n-avea el că aceste „dovezi" erau numai superficiale și că prin ele ea își câștigase absoluta încredere a francezilor. Comandantul nu aflase încă de dezastrul de la fortul Guadalupe, unde soldații lui fuseseră măcelăriți până la cel din urmă.

— Trebuie să recunoaștem, răspunse Laramel, că un spion de sex feminin, dacă e frumos și inteligent, poate aduce mult mai multe foloase decât unul de sexul nostru. Dar să revenim la Gerard cel oacheș. Ai luat măsurile necesare ca să fie prins?

— Se-nțelege de la sine.

— Dar cu republicanii dovediți, d-aci, din oraș, ce-ai făcut?

— Am pus mâna pe o grămadă din ei.

— Și ce-ai de gând să faci? Să-i spânzuri ori să-i împuști?

— Nici una, nici alta.

— De ce?

— Din două motive. Mai întâi, execuția a peste patruzeci de oameni ar stârni o revoltă și am prea puțini oameni ca s-o potolesc.

— Ți-i pun pe-ai mei la dispoziție. Care e al doilea motiv?

— Nu știu dacă sunt îndreptățit s-o fac. Riscul ar fi prea mare.

— În privința asta poți fi fără grijă. Ai nu numai dreptul, ci și datoria să-i împuști pe republicanii dovediți că periclitează siguranța statului. Prin comunicatul de la 3 octombrie, împăratul îi obligă pe toți comandanții să considere pe orice republican, fie el cerșetor ori general, drept bandit, și să fie pedepsit ca atare — deci împușcat pe loc.

— Cunosc și eu comunicatul, credeam însă că a fost dat mai mult ca să sperie, iar nu să fie executat cu strictețe.

— Te înșeli, camarade. Sunt însărcinat să-ți prezint un ordin de la Marele Stat Major, prin care ți se impune acest lucru. Poftim ordinul.

Comandantul citi ordinul și rămase câteva momente îngândurat.

— Ei, ce zici? îl întrebă colonelul.

— Nici eu nu știu ce să zic, măsurile luate împotriva republicanilor mi se par din cale-afară de aspre.

— Trebuie totuși să-ți faci datoria.

— Grea datorie. Voi mai amâna însă execuția cu vreo câteva zile, zise comandantul, nemulțumit de o perspectivă care nu-i convenea defel.

În timp ce colonelul Laramel intra cu trupa lui în oraș, pe alt drum venea un om călare pe o mârțoagă, cu niște arme ruginite și îmbrăcat în haine ponosite. Omul era mărunțel și pipernicit.

Părea să n-aibă o țintă hotărâtă, căci ocolea de departe orașul și privirile lui iscoditoare dovedeau că intenția lui era să vadă numai ce se petrece înăuntru fără ca să intre. Călărețul era micul Andrei, trimis de Juarez să afle situația francezilor din Chihuahua.

Andrei își opri calul și privi lung la turla unei biserici, apoi murmură clătinând capul:

— A dracului treabă! Mă-nvârtesc de atâtea zile prin ținutul ăsta ca să aflu ce vreau să știu și n-am putut da încă de un om pe care să-l descos nițel. Mi se pare că francezii nu-i lasă pe locuitori să iasă din oraș; parc-ar fi stare de asediu, domnule! Se răsuci de câteva ori în șa, apoi urmă: Ce dracu să fac? Juarez sosește astăzi și eu n-am ce să-i spun. M-am făcut de râs... Să intru în oraș? Să nu intru? Hm... Primejdios lucru. Dacă domnii ăștia mă iau drept spion și-mi trag un glonț în cap?

În clipa aceea calul clătină și el capul și scoase un nechezat.

— A, nu ești de părerea mea, gloabă? Dacă mă-nvârtesc degeaba pe-aici nu aflu nimic; trebuie deci să intru în oraș. De altminteri, zise el cu trufie, nu degeaba sunt eu micul Andrei, și nici fără arme nu sunt. Trebuie neapărat să vorbesc cu seniorita Emilia. Hai să-ncerc, își încheie el monologul și îndreptă calul spre oraș.

La drept vorbind, îndrăzneala lui nu se potrivea cu a lui Gerard. Acesta era cunoscut de francezi ca dușman și Bazaine pusese preț mare pe capul lui. Și-apoi încercase să se strecoare noaptea pe furiș în oraș.

Altfel stăteau lucrurile cu Andrei. Nimeni nu-l știa, auziseră doar de el ca de un vânător al preriilor. Chiar dacă ar fi bănuit careva că e spion de-al lui Juarez, de dovedit nu o putea dovedi, așa că viața nu-i era întru nimic primejduită.

La intrarea în oraș, unde mai înainte fusese un post, acum nu se afla nici măcar o santinelă. Comandantul găsise de prisos o astfel de măsură de prevedere, așa că Andrei putu intra nestingherit de nimeni. Coti pe după un colț pe o uliță mai pustie și dădu de o cârciumă. Descălecă și intră. În fața cârciumei se afla o casă mare și frumoasă pe balconul căreia stătea o femeie cu un văl pe față, probabil ca să-și ferească fața de soare.

Femeia privi cu mare încordare câteva momente la Andrei, apoi dispărând în casă, sună servitoarea și-i zise repede:

— Trimite numaidecât să-l cheme pe cârciumarul de peste drum, dar vezi să nu bage nimeni de seamă.

Nu trecu mult și un mexican bătrân trecu strada și intră în cârciumă. Era portarul clădirii celei mari.

— A, dumneata ești, senior, ce poftești? îl întrebă cârciumarul.

— Te roagă seniorita să vii nițel până la dumneaei, răspunse bătrânul.

— Pesemne că are musafiri și vrea să-i pregătesc eu masa.

— Nu. Mi-a poruncit numai să te chem, că are să-ți spună ceva, dar bagă de seamă să nu te vadă cineva când vei intra, răspunse bătrânul și plecă.

Cârciumarul, care robotea pe-afară, intră în prăvălie și-i zise morocănos musteriului:

— Bună ziua, senior, ce-ți dorește inima?

Andrei îi aruncă o privire cercetătoare, apoi răspunse într-o spaniolă stricată:

— Ce ai?

— Orișice.

— Foarte bine. Dă-mi o halbă de bere.

— N-am.

— Atunci un pahar de vin.

— N-am.

— O cafea.

— N-am.

— O cacao.

— Am avut azi-dimineață dar s-a isprăvit.

— Dă-mi o limonadă.

— Lămâie aș avea, numai că n-am zahăr.

— Rachiu ai?

— Nici. Mi s-a spart sticla și am uitat să cumpăr alta.

— Păi bine omule, parcă ziceai că ai tot ce-mi dorește inima și la orice îți cer zici „n-am"?

— Dacă ceri și dumneata ce n-am...

— Bine, atunci dă-mi ce ai, zise Andrei râzând.

— Eu aș avea de toate, numai că unele din ele mi s-au isprăvit, răspunse foarte serios cârciumarul. Un păhărel de *pulque** tot s-ar găsi.

— Bine, adu-l, tot mai bine decât nimic.

Cârciumarul luă un pahar și turnă ceva dintr-un ulcior mare. Andrei duse paharul la gură, dar când sorbi o înghițitură se cutremură ca și când ar fi înghițit foc.

---

* Rachiu (span., *n. ed.*).

— Ce dracu e asta? exclamă el strâmbându-se.

— Nu cumva vrei să spui că nu e bun? îl întrebă supărat cârciumarul.

Andrei răspunse cu prudență:

— Cum să nu! Foarte bun chiar. Foarte bun chiar — pentru un mexican.

— Pentru dumneata nu?

— Nu sunt obișnuit.

— Atunci nu ești mexican?

— N-ai văzut după vorbă că nu sunt?

— Ba da, dar se mai înșală omul câteodată. Și ce ești dumneata, dacă nu te superi?

— Vânător.

— Mi-am închipuit eu. Ce fel de vânător? De bivoli, de șerpi ori altceva?

— Așa e, bine zici. Uitasem că în țara asta minunată vânătoarea e altfel ca la noi, unde vânătorul împușcă tot ce-i iese în cale.

— Atunci trebuie să fii de pe la nord.

— Da.

— Yankeu?

— Nu.

— De prin Canada?

— Nici.

— Păi atunci de unde ești, domnule?

— Ce crezi dumneata, că numai yankeii și canadienii cutreieră munții și câmpiile? Or mai fi și alți oameni de treabă sau derbedei care fac meseria asta. Sunt german, acuma știi ce sunt?

— Atunci ești de-al împăratului nostru Maximilian, nu-i așa?

— Ia lasă gluma! Știu eu bine cu ce bucurie l-ați trimite voi, mexicanii, pe acest „împărat al vostru" peste granită dacă ați putea.

— Vai de mine, senior, se poate să zici una ca asta! Noi suntem supuși credincioși ai Măriei Sale împăratul Maximilian, răspunse cu prefăcătorie cârciumarul.

— Adică partizani de-ai francezilor?

— Lor trebuie să le mulțumim că ne-au adus un bun *emperador*.

— Îmi pare bine că te-aud vorbind astfel, senior, și sper că te vei strădui să-ți arăți recunoștința față de francezi.

— Se-nțelege!

— Și știi cum îți poți dovedi recunoștința?

— Cum?

— Fabrică oricât de mult *pulque* de ăsta al dumitale și dă-le francezilor să-l bea, mai bună dovadă nici că se poate. Ai înțeles?

— De înțeles am înțeles eu, dar n-o să meargă. Francezilor nu le place decât vin.

— Și li se dă?

— Păi... dacă nu li se dă de bunăvoie și-l iau ei singuri.

— Vrei să spui: cu sila?

— Hm... Nu am vrut să spun așa. Trebuie să fie omul cu măsură la vorbă.

— Așa? Emperadorul Maximilian e atât de bun și milostiv cu voi încât trebuie să vă măsurați cuvintele. Am priceput.

— Pentru Dumnezeu, senior, vorbește mai încet... se rugă cârciumarul.

— Și de vorbit trebuie să vorbești mai încet... Bine stați!

— Ascultă, domnule, n-am obiceiul să trâmbițez cele ce mi se încredințează.

— Tocmai așa om caut și eu. Așadar, nu ești prieten de-al francezilor?

— Hm... Ce să spun? Sunt și printre ei mulți oameni de treabă și n-am nimic de zis împotriva lor. Dar sunt și de ceilalți, și pe ăștia i-aș trimite pe toți dracului, dacă s-ar putea.

— Vi s-a făcut vreun neajuns?

— Au băgat zilele trecute peste treizeci de capi de familie la închisoare.

— Pentru ce?

— Fiindcă la o întrunire unul din ei a scăpat vorba că ar fi mai bine să ne lase de capul nostru, adică să ne conducem singuri.

— Și ce-o să se întâmple cu ei?

— Nu se știe. Noi tot sperăm că o să vină...

— Cine? stărui Andrei văzând că omul și-a curmat speriat vorba.

— Juarez.

Hangiul spuse acest cuvânt cu mâna la gură, încât Andrei de-abia îl putu auzi.

— Juarez? De ce tocmai el? întrebă Andrei prefăcându-se mirat.

— Păi el e adevăratul nostru prezident. Noi l-am ales, și sub oblăduirea lui ne-a fost cât se poate de bine.

— Atunci de ce a fugit?

— Ce era să facă? Dacă nu fugea se făcea mare vărsare de sânge în țară.

— Aha, de aceea? Dar dacă s-o întoarce n-o să fie același lucru?

— Ba da. Veneticii nu ne cunosc. Țara o să fie mai repede în mâinile noastre decât a fost într-ale lor. Când au năvălit ei, n-aveam nici armată, nici aliați. Acu s-au schimbat lucrurile.

Statele Unite vin în ajutor, alte țări țin și ele cu noi. Juarez a vrut să ne cruțe, aștepta să vină și vremea lui. Dacă s-a hotărât să pornească lupta e semn că i-a venit vremea.

— Unde e acum Juarez?

— La Paso del Norte, după cum am auzit.

— Parcă s-a zvonit că a plecat în străinătate.

— O fi, dar nimeni nu dă crezare zvonului, nu ne păcălește el pe noi. Dacă-i adevărat că a plecat din Paso del Norte, înseamnă că s-a dus acolo unde e nevoie de el. De altminteri, ne-am mai descotorosit de o grămadă de francezi. Încotro s-or fi dus nu se știe, se ține secret.

— Câți au mai rămas în oraș?

— Numai o companie.

— Păi asta trebuie s-o afle negreșit Juarez! exclamă plin de bucurie Andrei.

— Mai încet, senior... Dacă aș ști eu unde e Juarez acum, aș alerga într-un suflet să-i spun. Și sunt sute ca mine care ar face la fel.

— Poate că o să se găsească cineva să-i spună.

Andrei spuse cu atâta înțeles aceste cuvinte, încât cârciumarul deveni foarte atent. Apucă mâna vânătorului și-i șopti aplecându-se la urechea lui.

— Știu acum ce să cred. Dumneata trebuie să știi unde se află Juarez și ai venit trimis de el ca să iscodești ce se petrece în Chihuahua. Spune drept, nu-i așa?

— Ia ascultă, senior, prea știi multe, vezi să nu nimerești alături.

— Nu cred să mă înșel.

— Lasă-mă, omule, în pace! Nu m-amestec

eu în treburile voastre, sunt bucuros să-mi văd de-ale mele.

— Îmi pare rău, senior, că n-ai încredere în mine. Dar eu tot o să-ți pun o întrebare: Cât ai de gând să rămâi în Chihuahua?

— Probabil până diseară.

— Nu rămâi peste noapte la mine?

— Nu. După ce mi-oi cumpăra muniţiile, plec.

— Atunci m-am înșelat, după cum văd. Păcat! Ți-aș fi putut da la nevoie o odăiță tăinuită, de unde ai fi putut auzi multe din ce ai fi vrut să afli.

— Mulţumesc, senior, eu nu sunt spion; altminteri aș fi primit propunerea dumitale cu bucurie, crede-mă.

— Hm... să zicem că n-am ghicit. Nu face nimic. Nu mai poftești un pahar de *pulque?*

— Nu, mulţumesc, nu l-am isprăvit încă nici pe ăsta.

— Întrebam și eu așa, fiindcă îmi place să fiu prevenitor cu musteriii care îmi intră în prăvălie. Acu o să mă ierți că trebuie să plec, am niţică treabă undeva.

— Du-te sănătos, senior, și fii fără grijă, o să mă găsești cu paharul plin, chiar de-ar fi să te întorci în ziua de apoi.

Cârciumarul trecu strada și intră în curtea de peste drum, ferindu-se pe cât se putea să-l vadă cineva.

— Urcă repede scara, senior, te așteaptă slujnica pe coridor, îi șopti portarul.

Fata îl duse în cămăruţa unde fusese ascuns ultima dată Gerard și în care Emilia îl aștepta cu nerăbdare.

— Iartă-mă că te-am luat de la treburile dumitale, îi zise ea, dar aș vrea să știu cine e musteriul care ți-a intrat adineauri în prăvălie. E mexican?

— Nu, seniorita, e un vânător din nord.

— A, un yankeu?

— Nu, german.

— Ți-a spus cum îl cheamă?

— Nu, și-apoi, nici nu l-am întrebat.

— Cât stă aici în oraș?

— Până diseară.

— Atunci m-am înșelat cu siguranță.

— Crezi că e unul de-ai noștri, seniorita? întrebă cârciumarul făcând cu ochiul.

— Așa credeam.

— Dar nu e. L-am descusut eu pe toate părțile, dar degeaba. Omul ăsta ori că știe să păstreze un secret, ori e străin de afacerile noastre.

— Totuși, eu aș vrea să merg la sigur. Întreabă-l dacă nu e el micul Andrei.

— Micul Andrei? Ăsta cine mai e?

— Trimisul lui Juarez pe care îl aștept cu mare nerăbdare.

— Păi, de mărunt, mărunt e, nu-i vorbă...

— Și celelalte semnalmente se potrivesc foarte bine cu persoana care mi-a fost anunțată; l-am văzut venind, de aceea am trimis după dumneata. Du-te de-l întreabă cum îl cheamă, și dacă e cine cred eu, să vină numaidecât la mine.

— Bine, mă duc. Adios, seniorita.

Când ieși pe poartă, cârciumarul văzu o grămadă de soldați francezi intrând prin case și pe un plutonier de-al lor înaintând spre han. Acesta

învățase puțin limba de când se afla în Mexic și întrebă cârciumarul într-o spaniolă stricată:

— Venta lui senior Montario?

— Aici e, eu sunt hangiul.

— Încartiruire.

— Pentru cât timp?

— Nu se știe.

— Câți inși?

— Destui. Cât să nimicească toată provincia. Colonelul Laramel comandă.

Hangiul încruntă sprâncenele, dar se stăpâni.

— Am auzit de el, se zice că ar fi un om tare... viteaz.

— Viteaz. Toți francezii sunt așa. Ei, camera mea, senior?

— Poftim în prăvălie.

— N-ai o cameră specială pentru mine?

— Se găsește, senior. Deocamdată ia loc în cârciumă.

Când dădu cu ochii de Andrei, francezul făcu o strâmbătură de dispreț. Hangiul îi aduse un pahar de *pulque*; cum îl gustă, plutonierul scuipă cu scârbă și aruncă paharul la pământ de-l făcu țăndări.

— Ce scârboșenie! Cârciumar, vin! strigă el supărat.

— N-am, senior, se scuză mexicanul.

— Să fie! se răsti francezul.

— Nu se găsește, senior...

— Nu-mi pasă! Caută!

— Bine, să caut, dar vrei vinul pe degeaba ori cu parale?

— Cum, crezi c-o să-l plătesc?

— Păi așa cred.

— Unde-ai mai auzit să plătească vreun soldat, de orice nație ar fi, când e încartiruit?

— Știu, senior, dar nu e de datoria mea să te țin cu vin.

— Ți-am cerut vin, vin să-mi dai, ai auzit?

— Am auzit, și-ți dau dacă plătești. Pesemne că nu știi ce scump e vinul în Mexic, și — mai ales, — aici, în Chihuahua. De-abia se găsește pentru împărat.

— Cauți până vei găsi. Ce-mi pasă mie de împăratul vostru. Eu sunt francez și sunt deprins să beau vin când am poftă, așa să știi. Arată-mi acum unde e camera mea și trimite-mi numaidecât o sticlă cu vin, altminteri o să ai de-a face cu mine.

— Camera dumitale e sus la etaj. Du-te, senior, să ți-o arate servitorul. Când o fi gata masa, te chem eu, și dacă ai poftă de vin, o să plătești sticla de Bordeaux șaptezeci și cinci de franci.

— O să vedem noi.

— L-am pus la locul lui, îi zise cârciumarul lui Andrei după ce ieși plutonierul.

— Nu cred. Tare mă tem că nu scapi așa ușor de el, răspunse îngândurat Andrei.

— Mai știi! Și acum, senior, te-aș ruga să-mi spui, dacă nu te superi, cum te cheamă pe dumneata?

— Andrei, așa mi-e numele de botez.

— Andrei, ori *micul Andrei?*

— De unde-mi știi porecla? întrebă mirat vânătorul.

— Aha, așadar nu m-am înșelat adineauri când ziceam că ești de-al nostru și partizanul lui Juarez.

— Vorbești prostii, omule, ce-am eu cu Juarez al vostru?

— Nu te sfii de mine, senior. Sunt un bun patriot, cu trup și suflet pentru prezidentul nostru. Ai putut să vezi după felul cum l-am repezit pe francez, deși aș putea avea cine știe ce bucluc. Dar să-ți mai spun ceva: O cunoști pe seniorita Emilia?

— Emilia? Sunt mii și sute de Emilii pe lume. Și ce e cu această seniorită?

— Spune-mi mai întîi dacă o cunoști.

— De auzit am auzit eu de ea...

— Dar de văzut n-ai văzut-o încă. O s-o vezi acum, senior.

— Da? Unde?

— La ea acasă. Trebuie să te duci numaidecât.

— N-o fi cucoana de peste drum, pe care am văzut-o în balcon când am venit?

— Chiar ea.

— Bine, bine, dar de unde mă cunoaște?

— Nu știu. Du-te, că te așteaptă.

— Pe unde să intru?

— Te duce portarul. Vrei să-ți lași pușca aici până te întorci?

— Ei aș! Un vânător nu se desparte niciodată de armele lui, asta s-o știi de la mine, zise Andrei; aruncă pușca în spate și ieși pe ușă.

Trecu strada și fu întâmpinat de portar, care îl îndreptă spre apartamentul spioanei. Când o văzu rămase uluit și nu-și putu stăpâni o exclamație de admirație.

— Tii, seniorita, că frumoasă ești! strigă el încântat.

— Zău? zâmbi ea.

— N-am văzut de când sunt o femeie atât de frumoasă.

— Cuvintele dumitale mă măgulesc mai mult decât dacă mi-ar fi fost spuse de oricare altul, răspunse ea încântată. Te-a trimis hangiul de peste drum, nu-i așa?

— Da.

— Așadar, ești micul Andrei?

— Eu în persoană. Spune-mi, rogu-te, seniorita, de unde mă cunoști pe mine?

— O să-ți spun îndată. Ia loc, te rog.

— Dacă așa poruncești, iaca șed, răspunse Andrei și vru să se așeze pe un scaun.

— Nu, nu acolo, aici pe divan, lângă mine.

— Pe divanul ăsta de catifea? Vai de mine, seniorita, cu pantalonii ăștia ai mei, soioși, de piele! Nu, cu plăcere, dar așa ceva nu se poate... Zău că nu se poate...

— Ba se poate foarte bine.

— Dacă zici dumneata...

Și după ce-și scutură cu mâna pantalonii pe partea care trebuia să vină în atingere cu catifeaua, se așeză pe marginea divanului.

— Nu așa, așază-te cum trebuie, zise ea râzând, și-l înfundă cu sila în divan.

— Aoleu! strigă el speriat, aici te duci la fund ca în apă, mai că ar putea cineva să înoate.

— Nu-ți fie frică, senior, că n-o să te înec decât poate cu nițică băutură pe care o să am grijă să ți se aducă numaidecât. Ce bei?

— Hm... zise el zâmbind, poate nițel *pulque*.

— De unde până unde tocmai băutura asta?

— Fiindcă mi-am lăsat paharul neatins colo, în cârciumă.

— Nu-ți place?

— Cum să nu! Curată otravă...

— Dar de un pahar de vin ce-ai zice?

— Seniorita, noi vânătorii avem atât de rar prilejul să bem vin, încât aproape că i-am uitat gustul.

— Atunci să destupăm o sticlă...

— Vai de mine! strigă el speriat. Orice, numai asta nu! Șaptezeci și cinci de franci sticla!

— Adevărat, e foarte scump, dar fii liniștit, pe mine nu mă costă nici un gologan, l-am primit în dar de la cineva.

— Oricum, nu trebuie să te păgubești de bunătate de vin pentru mine.

— De ce nu? Ești un partizan de al lui Juarez, deci prietenul meu, și pentru prieteni se găsește oricând puțin vin în casa mea.

— Păi dacă-i așa, să ciocnim un pahar, zise el râzând.

Emilia sună și porunci servitoarei s-aducă o sticlă de vin de Tokai.

— Ei, cum îți place? îl întrebă ea după ce Andrei sorbi o înghițitură.

— Halal să-i fie! Parcă e nițel mai bun decât otrava cârciumarului de peste drum, răspunse el și plescăi din limbă.

— Ia ghicește ce fel de vin e.

— Drept să-ți spun, seniorita, nu mă prea pricep.

— E Tokai veritabil.

— Nu mai spune! De unde-l ai?

— Direct din pivnițele împăratului.

— Ale lui Maximilian? întrebă el încremenit.

— Da. Să nu te miri că a ajuns până în provincia asta îndepărtată, dar domnii ofițeri sunt foarte prevenitori cu doamnele. Și-acum, senior, să vorbim despre ce ne interesează. Am auzit că vrei să pleci chiar diseară, e-adevărat?

— Da, seniorita. Era vorba să vină Gerard cel oacheș în locul meu, dar a trebuit să se ducă la Guadalupe ca să ia în primire apărarea fortului.

— Cum stăm cu fortul, ai aflat ceva?

— Până acum nimic, dar sunt sigur că francezii vor fi înfrânți. Habar n-aveau că fortul va fi apărat și că se vor întâlni aici cu apașii lui Juarez. În afară de asta, se mai află acolo vreo câțiva bărbați, oameni călițI în luptă, care nu se tem de o armată întreagă.

— Vânători albi probabil. Cine sunt?

Andrei îi povesti spioanei cum îl cunoscuse pe Sternau și pe prietenii lui și încheie astfel:

— De altminteri, cred că vei avea și dumneata prilejul să-i vezi, căci sosesc mâine sau poimâine aici, împreună cu Juarez.

— Da? Așa de curând? V-ați ales un loc bun de întâlnire?

— Negreșit. Trebuie să-l aștept la două ore de drum de-aici, pe malul râului.

— Îmi pare bine că sosește mai curând decât m-așteptam, fiindcă...

Își curmă vorba căci intră servitoarea și-i aduse o scrisoare pe care spioana o deschise repede și citi următoarele rânduri:

„Scumpă seniorita,

În cinstea camarazilor mei sosiți astăzi, colonelul Laramel și ofițerii săi, am proiectat pentru astă seară o grandioasă tertullia. *Deoarece la această adunare vor fi poftite toate* stelele *din oraș, sper că* soarele *acestui firmament, adică dumneata, vei veni să le întuneci cu prezența, mai ales că domnul colonel Laramel așteaptă cu mare nerăbdare să te cunoască.*

Comandantul Morand"

Emilia zâmbi disprețuitor, apoi îl întrebă pe Andrei:

— Știi franțuzește?

— Da, nu mult, dar înțeleg orice.

— Atunci citește ce scrie aici.

După ce Andrei sfârși de citit scrisoarea, ea continuă:

— Am de gând să mă duc diseară, pentru că bănuiesc că voi avea prilejul să aflu lucruri care vor fi de mare folos prezidentului.

— Și la ce oră o să te întorci?

— La miezul nopții. După ce-ți voi spune ce-am aflat, cred că poți pleca. Eu te-aștept aici. Ne-am înțeles, nu-i așa?

— Voi fi după miezul nopții la porunca dumitale, seniorita, zise Andrei și plecă, după ce mai întâi sărută mâna Emiliei.

— Ei, ai vorbit cu seniorita? îl întrebă cârciumarul când îl văzu venind.

Andrei dădu din cap în tăcere.

— Aha, mai tăgăduiește și acum că ești un trimis de-al lui Juarez dacă-ți dă mâna, spuse mexicanul zâmbind cu șiretenie.

— Seniorita mi-a spus că mă pot încrede în dumneata. Află că Juarez e în drum spre Chihuahua. Când m-am despărțit de el se ducea la fortul Guadalupe să iasă înaintea francezilor, care se îndreptau într-acolo, să pună mâna pe fort.

— Am cam bănuit noi așa ceva. Și crezi că o să biruiască Juarez?

— Mai mult ca sigur. Pentru mine nu mai încape nici urmă de îndoială că în curând o să-l avem printre noi.

Hangiul sări în picioare de bucurie.

— Cum, ce-ai spus? Aici, în Chihuahua? Slavă Ție, Doamne, că o să se sfârșească odată mizeria asta! Când crezi că sosește?

— Poate chiar mâine.

— Așa de curând? Senior, vestea asta merită o răsplată. Hai să ciocnim un pahar cu vin.

— Mulțumesc, abia acu băui.

— La seniorita? Stai că nu merge așa, domnule! Nu mă las nici eu mai prejos. Aici însă nu putem bea. Rău îmi pare că pleci diseară, aș fi vrut să...

— Nu plec încă, trebuie să mai vorbesc o dată cu seniorita, și asta de-abia după miezul nopții.

— Foarte bine îmi pare. O să te ascund undeva unde nici dracul nu bănuiește.

— Dar calul meu...

— Lasă că am eu grijă de el. Haidem.

Deasupra grajdului se afla o odăiță în care nu călca niciodată picior de om. Birtașul aduse

două sticle de vin înfundate și s-așezară la taifas până ce o slugă veni să-i spună că s-a umplut prăvălia de mușterii.

— Îmi pare rău că trebuie să te las singur, dar n-am încotro, îi zise cârciumarul cu părere de rău lui Andrei.

— Nu-ți fă inimă rea pentru atâta lucru, știu eu să mă distrez și singur, râse vânătorul.

— Fără tovarăș?

— Am eu unul, și încă foarte cumsecade.

— Cine e?

— Eu, cine să fie! Și o să petrec de minune cu el, adică o să-i trag un somn în lege până la miezul nopții, când te rog să vii să mă scoli.

— Dormi liniștit, senior, o să am eu grijă, îl asigură hangiul și plecă.

Soarele tocmai apunea. Andrei privi pe fereastră, dădu pe gât vinul care mai rămăsese, se întinse pe salteaua de paie și adormi numaidecât. Îl treziră niște bătăi în ușă.

— Cine-i acolo? întrebă el buimac de somn.

— Eu, senior, deschide.

Recunoscu glasul hangiului.

— Ei, ai dormit bine? îl întrebă acesta intrând în odaie cu un felinar aprins în mână.

— Nici că se putea mai bine, dar cât e ceasul?

— A trecut nițel de miezul nopții.

— Ți-au plecat mușteriii?

— Acu scăpai de ei. S-au încăierat ca nebunii și de-abia i-am potolit.

— Du-te numaidecât, senior, am văzut-o pe seniorita întorcându-se acasă și te-așteaptă cu nerăbdare. Eu nu mă culc până ce nu te-oi vedea îndărăt.

Andrei trecu strada și intră pe poartă, care se închise imediat în urma lui.

— Cine e? întrebă el speriat.

— Eu, portarul. Am ordin să te aștept. Poftim sus.

În coridor o găsi pe cameristă, care îl duse îndată la Emilia.

— A, bine că ai venit, îl întâmpină ea veselă. Ce-ai făcut până acum?

— Am dormit, răspunse el încă amețit de somn.

— Foarte bine că te-ai odihnit nițel, fiindcă o să trebuiască să călărești toată noaptea.

— Plec?

— Da. Și încă fără zăbavă.

— S-a întâmplat ceva?

— Ceva foarte neplăcut chiar.

— Privitor la Juarez?

— Nu direct. E vorba de cei patruzeci de cetățeni acuzați de rebeliune.

Și spioana îi povesti lui Andrei că se hotărâse de către colonelul Laramel ca republicanii închiși să fie executați a doua zi în zori, conform comunicatului de la 3 octombrie.

Andrei păli.

— Problema e acum, cum să împiedicăm acest masacru, urmă ea. Poate sosi Juarez până mâine noapte aici?

— Posibil.

— Posibil sau probabil?

— Nu știu. În orice caz eu plec imediat să-i spun.

— Dacă nu-l găsești la locul de întâlnire, să-i ieși înainte. Eu vă aștept până la miezul nopții.

Dacă n-ați sosit până atunci, voi căuta să-i scap pe altă cale.

— Care anume?

— Îi voi aduna în grabă pe toți partizanii lui Juarez și pe rudele condamnaților, și cred că va fi de-ajuns ca să biruim plutonul de execuție.

— Vor asista probabil toți soldații.

— Nu face nimic, e numai o companie.

— Dar dacă Juarez nu sosește la timp? N-ar fi bine să-ți aduni mai curând oamenii?

— Nu. Trebuie să aștept până în ultimul moment. Nu vreau să stârnesc populația și să dăm loc la vărsare de sânge. S-ar putea ca Juarez să sosească tocmai la timp.

— Ai dreptate, seniorita, eu plec imediat.

— Te rog chiar, și nu uita că în mâinile dumitale e viața a patruzeci de inși, oameni nevinovați și capi de familie. Ai nevoie de ceva?

— Nu, mulțumesc, seniorita. Pot să-i spun hangiului despre ce e vorba?

— Mai bine nu. E om de credință, dar afacerea e mult prea serioasă și e preferabil să nu mai știe nimeni în afară de noi.

— Am înțeles. Voi ști să-mi fac datoria. Așadar, cel mai târziu până la miezul nopții?

— Da.

— Bine. Adios, seniorita.

Și până să aibă spioana vreme să-i răspundă, Andrei o zbughi pe ușă și trecu în fugă strada. Îl găsi pe cârciumar așteptându-l.

— Ei, pleci senior? îl întrebă acesta curios.

— Da. Și chiar acum. I-ați dat calului nutreț, l-ați adăpat?

— Se-nțelege. Dar de ce ești atât de agitat, senior?

— Trebuie să plec numaidecât. Unde mi-e calul?

Într-o clipă înșeuă calul și sări în spinarea lui.

— Ce te-a apucat, senior? se miră hangiul privindu-l uluit.

— Lasă c-o să afli dumneata. Poftim plata, zise Andrei scoțând punga din buzunar și punând ceva în palma mexicanului, apoi pieri ca fulgerul pe poartă.

— Mă, da' grăbit era! Numai de nu și-ar sparge capul prin întunericul ăsta afurisit. Trebuie să se fi întâmplat ceva serios... își zise hangiul clătinând îngrijorat capul.

Se întoarse apoi în cârciumă și desfăcu palma.

— *O, Santa Madonna!...* Un bulgăre de aur! Și mare cât o alună, murmură el încremenit. Face pe puțin douăzeci de duros. Omul ăsta are parale, nu glumă... Numai de nu și-ar frânge gâtul, săracul!...

16. ÎN GOANĂ NEBUNĂ

Micul Andrei zbura ca o săgeată în lungul malului. Noroc că știa foarte bine ținutul și nu era primejdie să se rătăcească prin întuneric. Locul de întâlnire era la două ore de drum departe de oraș. El îl făcu într-o jumătate de ceas. Se opri și scoase un țipăt ca de bufniță — era semnalul convenit. Nu-i răspunse nimeni.

N-a sosit încă. Înainte! Să le ies în cale, murmură el și dădu pinteni calului.

Pe la ceasurile două începu să se zărească niței și după o oră de mers ajunse la locul unde râulețul Chihuahua se vărsa în Rio Conchos.

— Pe-aici trebuia să treacă vadul, își zise el și descălecă.

Cercetă locul dar nu zări nici o urmă de cal. Sări în șa și trecu înot pe malul celălalt.

Se lumina de ziuă. Acum putea deslușî bine șesul pe care venise. Nimeni. Porni mai departe și se opri de-abia pe la amiază. Calul de-abia se mai ținea pe picioare. Vedea bine că dacă s-ar opri acum animalul ar cădea grămadă, de aceea nu-l slăbi o clipă, zorindu-l mereu la drum.

Se apropia acum de dealurile în spatele cărora curgea Rio Grande del Norte. Zări o dungă neagră care urca valea dintre două dealuri. Se

ridică în scări ca să vadă mai bine și strigă plin de bucurie:

— Ei sunt!

Înfipse apoi pintenii în burta calului și animalul, cuprins de durere, porni ca o săgeată drept înainte. Se apropia din ce în ce de dunga aceea fumurie și putu deslușì bine pe unii din călăreți. În cap se aflau Ochi-de-urs, Ucigătorul-de-bivoli și Inimă-de-urs. Erau iscoadele. Ceva mai în urmă veneau Juarez, Sternau și don Fernando care păreau cufundați într-o discuție foarte serioasă. După ei vânătorii albi și indienii călăreau într-un șir lung, unul după altul. Acum îl zăriră și ei.

— Cine să fie? se întrebă Juarez.

— Ah, omul cel mititel! strigă Inimă-de-urs.

— Da, într-adevăr, e micul Andrei, pe care l-ai trimis la Chihuahua, zise doctorul după ce privi cu atenție în direcția călărețului.

— Bine, dar ce caută aici? Pentru ce ne iese înainte? se miră Juarez.

— Trebuie să se fi întâmplat ceva foarte grav.

— Probabil. O să aflăm îndată.

Andrei se apropia din ce în ce. Calul nu mai fugea ci alerga în salturi mari cu limba atârnându-i de un cot, cu ochii injectați, cu spume mari la gură. Când ajunse lângă Juarez mai făcu o săritură și fu gata să se prăbușească.

— Sări! îi strigă speriat Juarez călărețului.

Acesta n-așteptă să-i spună a doua oară și într-o clipă fu jos, în vreme ce calul se prăbuși cu o bufnitură la pământ. Andrei scoase pistolul de la brâu și-i trase un glonte în ochi.

— Bine, senior Andrei, se poate să faci o astfel de imprudenţă? îl dojeni Juarez. Trebuia să goneşti nebuneşte ceasuri întregi fără măcar să răsufli?

— Aşa e, senior prezident, răspunse micul vânător, dar mă tem că peste câteva minute o să faceţi şi dumneavoastră acelaşi lucru. Am fost trimis de seniorita Emilia şi de nouă ceasuri n-am descălecat până în momentul acesta.

— Cu neputinţă!

— Uită-te la cal.

Vânătorii albi făcură un cerc în jurul lui, pe când indienii stăteau nepăsători la o parte.

— E vorba de comunicatul lui Maximilian prin care orice republican să fie considerat drept criminal şi împuşcat pe loc, spuse Andrei.

Ochii prezidentului scăpărară.

— Nu credeam că va pune în practică un astfel de comunicat. Prin aplicarea lui şi-a iscălit singur sentinţa de moarte, zise el.

— Da, dar până una alta, pe-a altora. Ieri a sosit la Chihuahua ordinul lui Bazaine ca toţi republicanii prinşi să fie împuşcaţi numaidecât.

— A, şi sunt acolo de aceştia?

— Da, patruzeci de ostatici care vor fi executaţi la ora două din noapte.

— Doamne, Doamne! Ce-i de făcut? Trebuie neapărat să-i salvăm. Dar cum? Timpul e prea scurt...

— De aceea să nu mai zăbovim, zise Sternau. Senior Juarez, îmi daţi voie să urmez cu întrebările?

— Cu plăcere.

— Şi-acum, domnule, urmă el adresându-se lui Andrei, te rog să-mi răspunzi pe scurt dar precis. Zici că vor fi executaţi la ora două din noapte. Unde?

— Afară din oraş, la malul râului probabil.

— Cât ai făcut până aici?

— Nouă ore.

— Aşadar, ne trebuie unsprezece ceasuri dacă vrem să nu crape caii pe drum. Ce trupă ia parte la execuţie?

— O companie şi toţi ofiţerii din garnizoană.

— Foarte bine. Mai ştie cineva de execuţie sau e ţinută în taină?

— Nimeni afară de seniorita Emilia.

— Ea te-a trimis?

— Da.

— Şi dacă nu ne întâlneai acum ce se întâmpla?

— Ea a hotărât s-aştepte până la miezul nopţii sosirea dumneavoastră şi apoi, dacă nu veniţi, îşi va aduna republicanii la o răscoală împotriva armatei franceze.

— Ar fi o mare vărsare de sânge, căci după cum văd cetăţenii Chihuahuei nu prea par să fie cine ştie ce eroi. Unde zici că e locul nostru de întâlnire?

— La două ore de drum în afara oraşului.

— Ai putea suporta drumul până acolo?

— Cred că da, senior Sternau.

— Atunci ascultaţi ce cred eu că e mai bine de făcut.

Mai întâi, seniorita Emilia trebuie să afle cât mai repede de sosirea noastră ca să nu-i stârnească pe locuitori. Apoi, călăreţii noştri să zorească pe cât e cu putinţă ca să ajungă înainte de ora

două la marginea orașului, pentru a împiedica execuția, și de-abia pe urmă se vor uni cu cetățenii. Dar, deoarece vestea pe care o duce senior Andrei e de foarte mare importanță și i s-ar putea întâmpla ceva pe drum, sunt de părere să merg și eu cu el. Cunoaște fratele meu Ochi-de-urs orașul?

— El cunoaște țara întreagă, răspunse cu mândrie indianul.

— Cu atât mai bine. Atunci fratele meu să pornească în mare grabă cu cei mai buni călăreți ai săi ca să ne întâlnim la miezul nopții pe malul râului. Ceilalți, ai căror cai sunt mai puțin iuți de picior, vor veni în urmă, conduși de senior Juarez.

— Nu admit! Vrei să mă cruți și să nu iau parte la luptă, strigă Juarez.

— Așa e. Viața dumneavoastră e mult prea prețioasă ca s-o curme un glonț de pușcă.

— Totuși merg și eu cu voi. Poate că vederea mea va folosi mai mult decât toate gloanțele.

— Tot ce se poate, de aceea vom face după cum vrei. De altfel, ne vom mai sfătui ce-i de făcut când ne vom întâlni din nou înainte de luptă. Acum trebuie să plec. Senior Andrei, alege-ți un cal — pe cel mai bun — și să pornim la drum.

Pe când Andrei își însemna calul, Juarez se apropie de doctor și-i zise cu glas scăzut:

— Domnule Sternau, te-aș ruga să-mi îndeplinești o dorință.

— Cu plăcere.

— N-aș vrea să dau năvală peste francezi și să-i iau pe nepregătite.

— Ești prea nobil, senior prezident.

— Respect dreptul popoarelor. Dumneata vei sosi înaintea mea la Chihuahua. Vrei să te achiți de însărcinarea pe care ți-o voi da?

— Să mă prezint comandantului ca sol, nu-i așa? Crezi că o să mă ia în seamă?

— Sper. Le propun francezilor să le las liberă retragerea. Restul îl las în seama dumitale.

— Bine. Să le spun că știm de execuția proiectată?

— Nu.

— Și că suntem atât de aproape de oraș?

— Și mai puțin.

— Am înțeles, și nădăjduiesc că vei fi mulțumit de felul cum îmi voi îndeplini misiunea.

— Sunt convins de asta. Dar, presupunând că nu vor lua în considerare însărcinarea dumitale și te vor aresta?

— Fii fără grijă. Și chiar dacă s-ar întâmpla așa, știu că mă pot bizui pe prietenii mei. Adios, senior.

Și zicând acestea, Sternau dădu pinteni calului și porni alături de Andrei. Când, după câteva minute, întoarse capul, îi văzu pe călăreții plecați după el în urma lui.

— Acum e ora unsprezece înainte de amiază, îi zise el lui Andrei. Unsprezece ceasuri de drum, deci vom fi la ora nouă seara la Chihuahua. Cunoști bine locul pentru execuție?

— Eu nu, dar seniorita trebuie să-l știe.

— Bine. Cum vom ajunge, mergem împreună la ea.

Călăriră fără popas până pe-nserate. Caii de-abia își mai trăgeau sufletul. Se opriră când se înnop-

tă ca să-i lase niţel să răsufle, apoi porniră iar în galop.

— Se poate găsi aici vreun loc sigur pentru ascuns caii? îl întrebă doctorul pe Andrei când fură aproape de oraş.

— Cum să nu! Ar fi chiar mai bine să intrăm neobservaţi, răspunse el. Să-i legăm de un copac în păduricea de colo.

Zis şi făcut. Cei doi călăreţi îşi luară apoi armele şi intrară în oraş. Andrei coti după un colţ şi-i zise în şoaptă lui Sternau:

— Uite, aici e cârciuma unde am găzduit ieri.

— Şi casa senioritei?

— Aceea mare de peste drum.

— Văd că e întuneric peste tot. Dar nu face nimic, să intrăm.

— Ferestrele au obloane care se închid seara.

Strada era pustie şi întuneric beznă. Trecură poarta, pe care o găsiră descuiată.

În gang era întuneric; probabil însă că fuseseră zăriţi, căci se auzi un glas întrebând:

— Cine-i acolo?

— Dar dumneata cine eşti?

— Portarul.

— Şi eu sunt micul Andrei.

— În sfârşit, bine c-a dat Dumnezeu! De-abia te aşteptam, senior. Ai închis poarta la loc?

— Da.

— Atunci, stai să fac lumină. Credeam că n-ai să mai vii.

— Seniorita e acasă?

— Da. Şi e tare supărată.

Flacăra izbucni. Portarul rămase foarte surprins când văzu că Andrei nu e singur.

— A, încă un senior! zise el nemulțumit.

— E un prieten și trebuie să vorbească numaidecât cu seniorita.

— Bine, veniți după mine.

Când păsiră în coridor, o ușă se deschise și în prag se ivi Emilia. Auzise pași și nerăbdarea nu-i dădu astâmpăr, venise singură să deschidă. Când îl văzu pe doctor rămase încremenită.

— Cine e străinul acesta și ce caută? întrebă ea, neștiind ce să creadă.

— Străin, dar prieten, se scuză germanul înclinându-se și lăsându-l pe Andrei să treacă înainte.

— A, senior Andrei! strigă ea acum cu bucurie. Poftiți, poftiți în camera mea, repede, repede...

— Dă-mi voie mai întâi să-ți prezint pe acest domn, răspunse Andrei zâmbind. E senior Sternau, despre care ți-am mai vorbit.

— A, senior Sternau! îmi pare bine, dar intrați vă rog. Și-acum, urmă ea după ce-i pofti să șadă, ce veste îmi aduceți?

— Veste bună, răspunse Andrei ca să-i risipească de la început îngrijorarea.

— Slavă Domnului! Așadar, Juarez...

— Va sosi la timp, condamnații sunt salvați.

— Mulțumită dumitale, senior Andrei. Sărmanii, prin ce chinuri grozave trec ei acum... L-ai găsit pe Juarez la locul de întâlnire?

— Nu, m-am dus să-i ies înainte.

— Departe?

— Cam... răspunse cu modestie vânătorul.

— Stai, să-ți spun eu, seniorita, de ce a fost în stare omul acesta, începu doctorul cu însuflețire. Senior Andrei a călărit timp de nouă ore

fără să se oprească o clipă până ce a dat de noi, pe urmă alte unsprezece înapoi. E ceva peste puterile omenești. Numai lui îi datorează condamnații salvarea, căci fără el n-am fi putut sosi la timp.

Emilia îi întinse amândouă mâinile lui Andrei și zise cu ochii scăldați în lacrimi:

— Îți mulțumesc în numele lor, senior. Ai dat dovadă că într-un trup mic poate încăpea un suflet mare. Dar aș putea să aflu și eu ce măsuri s-au luat pentru salvarea condamnaților?

— Mai întâi, noi am pornit înainte pentru a te înștiința că ajutorul se apropie, restul îl vor hotărî împrejurările. Cunoști exact locul execuției?

— Da. La un cot pe care șoseaua pe care ați venit îl face, se află la malul râului o limbă de pământ în formă de semicerc. Aici e hotărâtă execuția.

— E adâncă apa în locul acela?

— Adâncă și repede. Cadavrele condamnaților vor fi aruncate în râu ca să le ducă apa la vale.

— Nu e nici o speranță ca nenorociții să fie grațiați?

— Nici una, mai ales că e și colonelul Laramel aici.

— Ce fel de om e?

— Bun militar, dar aspru în ce privește îndeplinirea ordinelor.

— Am înțeles.

Tonul cu care fuseseră spuse aceste cuvinte îi trezi interesul spioanei.

— Ce vrei să spui, senior? întrebă ea curioasă.

— Că trebuie să vorbesc neapărat cu el.

— După luptă, probabil, dacă va mai fi în viață.

— Ba nu, înainte.

— Imposibil.

— De ce? Crezi că-l pot găsi acasă la comandant?

— De găsit îl găsești, fiindcă toți ofițerii sunt adunați acolo și așteaptă ora execuției.

— Cu atât mai bine.

— Nu cumva vrei să te duci acolo? strigă ea speriată.

— Da, răspunse foarte calm Sternau.

— Nu, nu, să nu faci una ca asta, senior. Ai fi pierdut!

— Nu cred. Vin doar în calitate de trimis lui Juarez și trebuie să mi se dea ascultare.

— Te înșeli, senior. Ți se va răspunde că nu vor să trateze nici cu Juarez și nici cu un trimis de-al său, deoarece e republican, deci considerat drept bandit. Te duci singur la moarte, crede-mă.

Doctorul se ridică în picioare.

— Spune drept, seniorita, fac eu impresia unui om căruia nu trebuie decât să-i întinzi mâna ca să-l legi la stâlp și să-l împușți?

— Asta nu. Îmi pari mai degrabă unul din personajele acelea din vechile legende care biruie pretutindeni. Dar ce poate face cel mai puternic uriaș împotriva unui glonț perfid pornit dintr-o țeavă de pușcă sau revolver?

— Nu iau în seamă astfel de considerente. I-am dat cuvântul lui Juarez că mă voi duce la comandant, și mă voi duce.

— Văd că nu vrei s-asculți de rugămintea mea, te rog însă să-mi îndeplinești o dorință.

— Care?

— Să-l iei cu dumneata pe un cunoscut de-al meu. Nu e om de seamă, dar foarte cumsecade și înflăcărat patriot. Ca și fratele său, portarul locuinței mele, e cunoscut ca unul din cei mai credincioși partizani ai lui Juarez. De-abia așteaptă să vadă Chihuahua scăpată de francezi și va face tot ce e cu putință să contribuie la izbânda prezidentului.

— Cine e omul acesta?

— Intendentul primăriei. De la el am aflat că ofițerii sunt toți adunați acolo la comandant, care locuiește în clădirea municipiului orașului.

— Și crezi că pot intra și ieși cu ajutorul lui din clădire?

— Cheile sunt toate la el.

— Bine, fie și-așa. Trebuie însă să mă grăbesc, timpul trece.

— O să chem îndată portarul ca să te ducă la el.

Sternau porni însoțit de mexican pe străzile pustii ale orașului.

— Aici e spatele primăriei, senior, zise portarul oprindu-se în fața unei uși. Mă duc să vorbesc cu frate-meu. Dumneata aștepți nițel că mă întorc numaidecât.

Se înapoie însă de-abia după vreun sfert de ceas.

— L-ai găsit? îl întrebă Sternau.

— Da. S-a învoit fără să se codească un moment, vine și el îndată. Să trecem la ușa cealaltă.

Se auziră pași coborând scara, o cheie scârțâi în broască și ușa se deschise binișor.

— Intrați, șopti un glas.

După ce Sternau și însoțitorul său trecu pragul, ușa fu zăvorâtă iar intendentul scoase de sub manta un felinar orb; lăsă lumina să cadă pe chipul medicului zicând:

— Frate-meu mi-a adus o veste pe care nu-mi vine s-o cred. E adevărat, senior, că Benito Juarez e prin apropiere?

— Așa e, o să-l vedeți în curând printre voi.

— Sfânta Fecioară să te răsplătească pentru cuvintele astea. Eu o să caut să te slujesc pe cât îmi stă în putință. Frate-meu mi-a spus despre ce e vorba. El o să te aștepte aici în timp ce eu o să te duc sus. Vino după mine să-ți arăt drumul.

Urcă scara și se opriră într-un coridor slab luminat, în care nu se afla nimeni și care dădea într-o anticameră.

— Vezi ușa asta? zise intendentul, duce la camera unde sunt adunați ofițerii. Eu o să stau să te aștept aici. Dacă vei vedea că e primejdie, fugi repede și încuie ușile după dumneata. Pe urmă ia-o pe coridor și coboară scara. Cheia și felinarul le poți lăsa fratelui meu.

— Am înțeles. Acum putem începe, nu-i așa? întrebă Sternau.

— Du-te, senior, și Dumnezeu să-ți ajute!

Doctorul coborî scara și se întoarse la locul unde-l lăsase pe portar și se îndreptă apoi spre intrarea principală. Găsi poarta descuiată și gangul cel mare luminat. În coridor nu se afla nici o santinelă, dar ușa la camera de gardă era dată de perete. Când vru să treacă, un sergent îl văzu și-l întrebă foarte politicos:

— Ce doriți, domnule?

— Aș vrea să vorbesc cu domnul comandant.

— Acum, la ora asta?

— Nu te privește pe dumneata. Ți-am spus că vreau să vorbesc cu domnul comandant, și vreau să știu dacă este acasă.

Îndrăzneala lui îl intimidă pe sergent.

— Da, domnule, răspunse el respectuos.

— Atunci fii bun și mă anunță.

— Cine să-i spun că-l caută?

— Doctorul Sternau.

— Am înțeles. Poftiți după mine.

Ofițerii stăteau la taifas la un pahar de vin, discutând politică și militărie.

— Trăiți, domnule comandant, vă caută cineva, zise sergentul salutând.

— Așa de târziu? Cine e? întrebă plictisit comandantul.

— Zice că-l cheamă doctorul Sternau.

— E un nume străin. Trebuie să fie vreun chirurg sau felcer de la batalioanele belgiene sau din armata împăratului. Spune-i să intre.

— Poftiți! strigă sergentul cu glas sforăitor.

Ochii tuturor se îndreptară spre ușă. În locul unui neînsemnat subaltern cum se așteptau ei, văzură intrând un domn impunător, îmbrăcat într-un foarte bogat costum mexican.

— Bună seara, domnilor, zise el înclinându-se.

Impresionați de distincția străinului, ofițerii se ridicară în picioare și-i răspunseră la salut.

— Aș vrea să vorbesc ceva cu domnul comandant al armatelor de ocupație din Chihuahua, spuse acesta.

— Eu sunt, vă rog, luați loc, răspunse cu amabilitate colonelul. Mai înainte însă, dați-mi voie să vi-i prezint pe camarazii mei.

Sternau înclină ușor capul la numele fiecăruia, apoi se așează pe un scaun.

— Cum să-mi explic cinstea vizitei dumneavoastră, domnule doctor? întrebă foarte politicos comandantul.

— O întâmplare cât se poate de ciudată și neașteptată, atât pentru dumneavoastră, cât și pentru mine, domnule colonel. Eu sunt străin...

— Se cunoaște după nume.

— Din motive independente de prezența mea aici, întru totul personale, aveam intenția să mă îndrept spre México, venind dintr-o călătorie îndepărtată. În drum, am avut prilejul să fac cunoștința unui om al cărui nume e strâns legat de istoria Mexicului, poate că ați ghicit, domnilor, despre cine e vorba...

— Juarez! strigă Laramel, sărind drept în picioare.

— Da, domnule colonel, Juarez.

— Admirabil! Vom afla în sfârșit ceva mai amănunțit. Unde e acum?

— Vă rog să-mi dați voie să-mi continui spusele, urmă doctorul pe un ton foarte politicos.

— Mai târziu. Răspundeți mai întâi la întrebarea mea, asta e principalul, îi curmă Laramel vorba.

— Și cum vă spuneam, urmă Sternau fără să se tulbure, l-am cunoscut pe Juarez în timpul...

— Te-am întrebat unde se află Juarez, se răsti colonelul cu glas poruncitor.

Medicul se întoarse spre el și răspunse cu un zâmbet ironic:

— Vă rog să nu uitați, domnule colonel, că nu vă aflați în fața unei companii de disciplină,

ci înaintea unui om obișnuit să vorbească după cum îi place. Și-apoi, nici nu îngădui să fiu întrerupt; dacă totuși se întâmplă, buna-cuviința cere să o faceți într-un chip manierat, cu atât mai mult cu cât am venit să vorbesc cu domnul comandant al Chihuahuei iar nu cu dumneavoastră...

Era pentru prima oară când cineva cuteza să-l pună la locul lui pe trufașul colonel.

— Domnule, mă insulți! strigă el punând mâna pe mânerul sabiei.

— Nicidecum. Am căutat numai să impun respectul care se cuvine unui om de condiția mea.

Comandantul se temu ca lucrurile să nu ia proporții, de aceea zise împăciuitor:

— Incidentul e închis. Domnul doctor a recunoscut că n-a avut intenția să-l jignească pe camaradul meu, pe care îl rog să-l lase pe domnul doctor să termine ce are de spus. Ne-am înțeles, nu-i așa? Și-acum, mai departe...

Cuvintele comandantului fură spuse pe un ton foarte amabil, de aceea Sternau înclină ușor capul, apoi urmă:

— Ziceam deci că l-am cunoscut pe Juarez într-o excursie la Paso del Norte. Nu cred să fie o crimă politică dacă mărturisesc că am simțit pentru omul acesta o vie simpatie care pare să fie reciprocă.

— Vreți să spuneți prin asta că sunteți un prieten al lui Juarez? îl întrebă comandantul foarte serios.

— Da, chiar așa, răspunse fără teamă acesta.

— După cum văd, sunteți foarte sincer, zise comandantul încruntând sprâncenele.

— Cred că sinceritatea e o mare virtute.

— Posibil; în anumite împrejurări însă, poate deveni foarte primejdioasă.

— Nu mi s-a întâmplat până acum.

— Totuşi v-aţi declarat partizanul lui Juarez...

— Nicidecum. Poţi fi prietenul cuiva fără să-i împărtăşeşti opiniile lui politice. Dar să trecem mai departe. Repet deci că am avut prilejul să-l cunosc pe Juarez şi să-i câştig încrederea. Dovadă e prezenţa mea aici, deoarece vin în calitate de trimis al său la dumneavoastră.

— Ah! exclamă comandantul. Ca trimisul lui? Poate chiar ca împuternicit...

— Da, am însărcinarea să tratez cu dumneavoastră.

Laramel râse ironic şi dispreţuitor.

— Cuvintele dumneavoastră sunt... cum să zic? cam ciudate... Crezi că merită Juarez ca un om de seama mea să-l ia în consideraţie? întrebă îndârjit comandantul.

— Sunt încredinţat de asta.

— Atunci te înşeli grozav. Nici o autoritate din lume nu va intra în tratative cu un trădător de ţară, cu un criminal. Asta o ştie orice om ceva mai cult.

— Sunt şi eu de părerea dumneavoastră, numai că nu ştiu prin ce s-a făcut Juarez vinovat de aceste acuzări.

— Cum? Complotează împotriva noastră, aţâţă poporul la revoltă... Ne opune putere armată...

— Curios, Juarez zice acelaşi lucru despre dumneavoastră, replică doctorul clătinând din cap.

— A! exclamară ofiţerii în cor.

— Da, da, urmă Sternau fără să se tulbure. El susține că e încă prezident. Poporul l-a ales în capul statului și nu i s-a spus să plece. Mai susține că un om acuzat de *les-majestate* nu e un criminal de rând și nu trebuie considerat ca atare, dar că francezii au pătruns cu forța în Mexic, punând stăpânire pe țară.

Laramel sări drept în picioare.

— Îngădui o astfel de insultă, camarade? strigă el indignat.

— Nu, răspunse comandantul ridicându-se și el de pe scaun, apoi întorcându-se spre doctor: Cuvintele dumitale, domnule, sunt mai mult decât o jignire.

— Defel. Spuneți același lucru despre Juarez ca și Juarez despre dumneavoastră. Eu n-am nici un amestec și părerile mele nu contează.

— Cred și eu! Consider această vizită ca nefolositoare și primejdioasă. Nefolositoare pentru Juarez și primejdioasă pentru dumneavoastră, domnule.

Sternau se prefăcu foarte mirat.

— Întrucât îmi poate fi primejdioasă nu înțeleg...

— Pentru că îți primejduiești libertatea, poate chiar viața. Juarez nu riscă nimic, pe când, după ordinul pe care l-am primit ieri, orice partizan al lui e considerat drept bandit, deci trebuie împușcat imediat.

— Ei drăcia dracului! râse acesta, voi avea atunci plăcerea să fiu luat drept tâlhar?

— Cam așa ceva. Îmi pare rău că sunt silit să-ți spun două lucruri: în primul rând nu pot considera pe un trimis al fostului prezident drept

persoană diplomatică, și al doilea că, date fiind împrejurările, te declar arestat.

Doctorul puse un picior peste celălalt și zise foarte liniștit:

— Despre al doilea punct vom discuta mai târziu. Deocamdată să lămurim pe cel dintâi. Cu toată împotrivirea dumneavoastră, trebuie să mă achit de însărcinarea care mi-a fost dată și să vă spun că...

— Nici un cuvânt! Orice ai spune ar fi o insultă! strigă Laramel înfuriat.

Sternau înălță din umeri.

— Am accentuat adineauri că am venit aici să vorbesc cu comandantul Chihuahuei și nu cu altcineva, oricine ar fi el, urmă el. Chiar dacă nu vreți să luați în seamă pe un împuternicit al lui Juarez, nu strică să auziți ce vă spune o persoană, ale cărei comunicări pot fi de folos.

— N-avem nevoie de comunicările dumitale! zise cu asprime comandantul.

— Totuși pot împiedica un dezastru, chiar dacă nu pot face ca tot ce s-a petrecut până acum să nu se fi întâmplat. Dumneavoastră nu vreți să recunoașteți în Juarez o persoană cu care puteți intra în tratative, veți fi siliți însă s-o faceți prin puterea faptelor sale.

— Ce fel de fapte? întrebă batjocoritor comandantul. Vrei să spui fuga, neputința și lașitatea lui?

— Fuga? Nici prin gând nu i-a trecut să fugă, s-a retras numai. Neputincios? Un om care v-a zădărnicit toate planurile din ultimul timp?

— Ia seama la ce vorbești, domnule! strigă comandantul indignat. Nu știu ce vrei să spui

prin „zădărnicit". Trei din companiile mele sunt în drum spre nordul țării ca să împrăștie ca potârnichile așa-zisa armată a lui Juarez.

— Și credeți că o să reușească?

— Cu siguranță.

— Și eu vă spun că vă înșelați. Încercarea dumneavoastră a dat greș.

Ofițerul tresări speriat.

— Cum așa? Ce știi de planurile mele?

— O, Juarez le cunoștea de mult și-și luase măsurile necesare. Atacul de la fortul Guadalupe a avut loc, dar a fost respins cu pierderi mari pentru dumneavoastră.

Toți ofițerii săriră de la locurile lor.

— Cu neputință! Cine l-a zădărnicit? strigă colonelul.

— Juarez.

— Atunci se află la Guadalupe?

— S-a dus acolo imediat ce a aflat de atacul plănuit.

— Și ai fost de față la luptă?

— Da.

— Nu face nimic. Trupele mele viteze vor reuși totuși să ia în stăpânire fortul.

— Trebuie să vă spun că așa ceva e imposibil.

— Pentru ce? întrebă comandantul îngălbenindu-se.

— Fiindcă nu mai aveți nici un soldat acolo. Trupele dumneavoastră au fost complet nimicite.

— Nu cumva îmi întinzi o cursă, domnule?

— Nicidecum. Vă spun doar adevărul. Din toți soldații dumneavoastră n-a mai rămas nici unul.

— Minți cu nerușinare! răcni colonelul Laramel tremurând de indignare.

Sternau nu se uită la el și-i zise comandantului:

— Vă rog, domnule colonel, interveniți să fiu scutit de astfel de insulte, altminteri mă voi vedea silit să-mi iau singur apărarea.

— Minți, nemernicule! repetă Laramel și mai înfuriat.

Dar de-abia spuse aceste cuvinte și ofițerul zăcea grămadă la pământ, izbit în cap de pumnul zdravăn al doctorului.

— Cum ai îndrăznit, domnule, să lovești un ofițer superior? zbieră de astă dată comandantul. O astfel de insultă se pedepsește cu moartea. Voi da ordin să fii arestat imediat.

— Stai! porunci cu glas tunător Sternau comandantului, care vroia să se îndrepte spre ușă.

— Ai înnebunit, domnule, de îndrăznești să-mi vorbești mie pe tonul ăsta, zise comandantul, care rămase o clipă înmărmurit pe loc, apoi trase repede sabia din teacă. Ofițerii priveau înlemniți la scena care se desfășura sub ochii lor.

— Lasă sabia în pace, domnule comandant, și dumneavoastră domnilor, adăugă doctorul văzându-i pe ofițeri dezmeticiți și imitându-l pe superiorul lor. Am venit aici să fiu ascultat și mă veți asculta. Eu nu mă tem de săbiile dumneavoastră și știu că voi vă temeți de gloanțele mele, care sunt ceva mai primejdioase.

Cu aceste cuvinte Sternau scoase două pistoale de la brâu și îndreptă țevile spre ofițeri.

— Ai de gând să tragi într-adevăr? strigă colonelul impresionat de atitudinea hotărâtă și statura impunătoare a medicului.

— Vă dau cuvântul meu de onoare că la cea mai mică mișcare pe care o va face vreunul din dumneavoastră de a se apropia de mine sau să iasă din cameră, îi reped un glonte în creier.

— Nemaiauzit! Atâta îndrăzneală! zise comandantul uluit. Totuși ești pierdut...

— Nu încă. Ziceați adineauri că aveți ordinul să considerați pe orice republican drept bandit și să-l împușcați. Sunteți hotărât să îndepliniți acest ordin?

— Fără cea mai mică șovăire.

— Bine. Aflați atunci că Juarez va proceda în același fel cu oamenii dumneavoastră. Al doilea, Juarez vă poruncește să părăsiți imediat orașul.

— Știi că are haz! râse comandantul, forțat.

— Totuși e foarte serios ceea ce vă spun. Prezidentul vă îngăduie retragerea dacă vă conformați poruncilor sale.

— Porunci? Ce fel de expresii întrebuințezi, domnule... Repet că voi executa cu strictețe ordinul primit de la Marele Stat Major, m-ai înțeles?

— Îmi pare rău, mai ales pentru dumneavoastră.

— Mai mult încă, voi începe chiar de acum cu dumneata. Ești prizonierul meu. Vei reuși poate să împuști pe vreo câțiva din noi, dar te vom dezarma pe urmă repede și nu ne mai scapi, fii pe pace!

— Nu prea cred. Și fiindcă nu-mi place să vărs degeaba sânge omenesc, uite, îmi pun iar pistoalele la loc.

— Și foarte bine faci. Așadar te predai?

— Nici prin gând nu-mi trece. Vreau numai să-mi iau rămas-bun de la dumneavoastră. Noapte bună, domnilor!

Și făcând o plecăciune ironică, Sternau se îndreptă spre ușă.

— Puneți mâna pe el! Nu-l lăsați! strigă comandantul și se repezi după doctor.

Acesta însă ieși repede și încuie ușa în urma lui.

— Fuga! După el! răcni colonelul ofițerilor și începură să izbească toți cu pumnii în ușă înnebuniți de furie.

După o bună bucată de vreme, cineva descuie ușa și ofițerii dădură buzna pe coridor. Era intendentul, care se prefăcu uluit când îi văzu.

— *Dios mio!* Cine a încuiat pe domnii ofițeri în cameră! zise el cu o mirare prefăcută.

— Unde ai fost, omule?

— Jos, la poartă, senior, răspunse cu un aer nevinovat mexicanul.

— N-ai văzut pe nimeni ieșind din curte?

— Ba da, pe seniorul acela străin care a venit mai adineauri.

— Încotro a luat-o?

— Pare-mi-se la stânga. Gonea calul cât putea.

— Cum, era călare?

— Da, senior, îl mai aștepta un călăreț afară care ținea caii de dârlogi; cum a ieșit străinul au încălecat amândoi și au pornit în galop.

— Noi n-am auzit tropot de cal. Cum se face asta?

— Cum era să auziți, că făceați o gălăgie de speriat.

— Și încotro zici că s-au îndreptat?

— Au cotit la stânga, pe urmă nu i-am mai văzut că e un întuneric afară de-ți vâri degetele în ochi.

— Bine. Acum sunt sigur că nu ne poate scăpa. Să trimitem imediat un pluton de soldați după el. Care din dumneavoastră, domnilor, vrea să ia comanda plutonului?

— Eu... eu... eu... strigară ofițerii în cor.

Comandantul alese pe unul din ei și peste puțin un locotenent pornea în capul unui pluton de cavaleriști pe urmele arătate de mexican după fugari.

După ce încuiase ușa în urma lui, Sternau îl zărise imediat pe intendent asteptându-l.

— Repede, senior, dă fuga jos și predă fratelui meu felinarul și cheia, îi șopti el.

Doctorul își găsi calul în locul unde-l lăsase. Stătu o clipă să chibzuiască dacă să mai aștepte sau să plece imediat, cînd auzi pași apropiindu-se. Se lipi de copac. O umbră tuși încet.

— Andrei! șopti el recunoscându-l pe noul sosit.

— A, te-ai și întors? întrebă vânătorul. Iartă-mă, te rog, că mi-am părăsit postul, dar nu mă răbda locul de îngrijorat ce eram. Am plecat de la seniorita cu gând să văd dacă nu vin ai noștri.

— Ar fi cu neputință.

— Apașii ăștia călăresc ca niște diavoli și nici Juarez nu s-a lăsat mai prejos.

— Cum, au și sosit?

— Adineauri. Era să le crape caii sub ei.

— Câți sunt?

— Juarez, cei doi șefi indieni, vânătorii și o sută de apași bine înarmați.

— O sută? prea de-ajuns! Acum să mergem repede la ei.

Îi găsiră la marginea orașului. Era atât de întuneric, încât nu se puteau recunoaște decât după glas.

— Ah, senior, îi zise Juarez lui Sternau, sunt ca bătut cu maiul... Atâta goană n-am făcut în viața mea.

— Atunci trebuie să te odihnești nițel. Spune-ne nouă ce e de făcut și cred că vom ști să ne achităm de însărcinare.

— Nu, nu, vreau să fiu și eu de față la cele ce se vor întâmpla.

— Chiar dacă libertatea sau viața dumitale ar fi în joc?

— Mai ales atunci. Sunt dator să le arăt mexicanilor mei că patriotismul meu nu e numai de paradă și că sunt hotărât să-mi dau viața pentru binele obștesc. Senior Andrei mi-a spus că ai fost la comandant. Ei, ce ți-a spus?

— Ceea ce prevedeam. Comunicatul de la 3 octombrie va fi executat cu strictețe și orice republican va fi împușcat. Nu recunosc în dumneata persoana demnă de a intra cu ea în tratative. Vroiau să mă aresteze și pe mine și să mă execute la repezeală.

— Le-ai spus că sunt hotărât să iau și eu aceleași măsuri împotriva lor?

— Da, și au râs de mine.

— Nu aflaseră încă de cele întâmplate la fortul Guadalupe?

— Nu, le-am spus-o eu, dar n-am avut timp să-mi dau seama de impresia făcută, deoarece a trebuit să fug cât mai repede ca să mă pun în siguranță.

— Și ce e cu prizonierii care trebuie împușcați la noapte?

— Ordinul va fi executat. Vroiau să mă împuște și pe mine odată cu ei.

— Nu ne rămâne deci decât să aşteptăm momentul, ca să împiedicăm execuţia. Împresurăm plutonul şi-l facem inofensiv. Îmi pare destul de rău, crede-mă, să omorâm nişte bieţi oameni care n-au nici o vină, dar nu se poate altfel.

— Dacă vrei să-i cruţi, aş şti eu un mijloc bun şi sigur. Punem mâna pe toţi ofiţerii şi-i silim să ne predea oraşul fără vărsare de sânge.

— *Caramba!* Dacă ar fi cu putinţă...

— Nu e cine ştie ce greutate, senior. Ofiţerii sunt acuma adunaţi la comandant. Ne furişăm în casă şi-i luăm prizonieri. Am auzit că aţi adus cu dumneavoastră o sută de războinici apaşi; jumătate din ei ajung ca să punem mâna pe toţi.

— Şi crezi că ne putem strecura nesimţiţi?

— Sunt sigur. Intendentul primăriei e de-ai noştri. Datorită lui am putut fugi adineauri.

— Cine e omul acesta?

— Fratele portarului senioritei Emilia.

— Aha, aşa da! Aş putea-o vedea pe seniorita fără să mă expun la vreo primejdie?

— Da. Voi face eu aşa ca să intri şi să ieşi fără să te vadă cineva.

— Bine. Atunci să mergem. Trebuie neapărat să mă-nţeleg cu ea înainte de a lua o hotărâre definitivă.

Oraşul era cufundat în întuneric, străzile pustii. Îl găsiră pe portar în gangul neluminat.

— Cine e? strigă el auzind paşi.

— Eu, Sternau. Ce-a mai fost la primărie după ce am plecat eu?

— Bine. Frate-meu i-a spus comandantului că te-a văzut încălecând şi îndreptându-te spre răsărit. Au trimis oameni călări după dumneata.

— Bună idee a avut că le-a dat o direcție greșită. Aș putea să vorbesc cu seniorita? E acasă?

— Pentru dumneata oricând, senior. Poftiți sus. Să vă aprind felinarul?

— Nu e nevoie, cunosc drumul.

Când îl văzu pe prezident, spioana scoase un țipăt de bucurie și-i întinse mâna.

— Bine-ai sosit în orașul dumitale, senior, și mă simt onorată că sunt cea dintâi dintre cetățeni care să te întâmpine. Să dea Dumnezeu ca venirea dumitale să aducă roadele pe care le așteptăm.

— Mulțumesc pentru urare, seniorita, și-ți mărturisesc că ai contribuit mult pentru reușita întreprinderii mele, răspunse Juarez cu seriozitatea lui blândă. La drept vorbind, ar trebui să-ți dau acuma pace, dar voi fi atât de nerecunoscător și te voi pune din nou la treabă.

— Vreo nouă misiune? întrebă ea veselă.

— Da. Am intenția să te trimit la México ca să te duci la împărat.

— Oficial?

— Cum vrei s-o iei. Misiunea e în folosul statului, trebuie însă ținută secret deocamdată. Dar să ne ocupăm acum de prezent. Ce fel de om e comandantul militar al Chihuahuei?

— Nici prea viteaz, nici prea laș; nițel ambițios și nițel cam ușuratic. Nu e om rău; nici mândru și nici slugarnic. În definitiv destul de cumsecade.

— Deci, nu prea e de temut.

— Asta nu.

— Dar ceilalți ofițeri?

— Băieți de viață și bine crescuți. Singur colonelul Laramel, sosit de curând, pare să fie mai deosebit, cred însă că, deși bun militar, e prea violent ca să poată fi la un moment dat chibzuit în acțiunile lui.

— Am auzit și eu despre acest om și aș vrea să-l văd mai de aproape. Trebuie să știi că senior Sternau a fost de părere să nu așteptăm ora execuției ci să pun mai-nainte mâna pe toți ofițerii.

— Foarte bine! Odată ofițerii scoși din luptă, puneți fără zăbavă stăpânire pe oraș.

— Așa ar fi dacă ne-am putea asigura de reușită.

— O să reușiți, nu mai încape-ndoială. Să trimitem pe portar la intendent ca acesta să ne descuie poarta din dos, zise doctorul și îi istorisi lui Juarez cum scăpase de acolo.

Prezidentul clătină îngândurat capul.

— Știu că mulți francezi nu se află în oraș, răspunse el. Apașii mei sunt în stare să țină în respect armata și să-i păzească pe ofițeri până ce vor sosi ai noștri.

— Îmi dai voie să-ți fac și eu o propunere, senior?

— Care?

— Vom pune cincizeci de apași să păzească la principalele ieșiri ale orașului. Conducătorii vor fi Mariano, Andrei și cei doi șefi indieni. Noi, împreună cu ceilalți cincizeci, ne furișăm în primărie și punem mâna pe ofițeri. Îi vom lua prin surprindere, să nu aibă timp să se împotrivească, și-i vom amenința cu moartea dacă vor face cel mai mic gest de nesupunere. Fiind puțini, nu vor

avea încotro. Fără ofițeri, soldații nu vor avea curajul să se ia la luptă cu ai noștri.

— Ar fi într-adevăr calea cea mai bună să se evite o vărsare de sânge.

— În cele din urmă, continuă Sternau, în timp ce primăria va fi în stăpânirea noastră până la ziuă, când vom putea vedea mai bine ca să știm ce avem de făcut, sosesc ai noștri și împresoară orașul ținându-l sub stare de asediu.

— Nu e nevoie să vă bizuiți numai pe spioană. Printre cei patrusprezece mii de locuitori ai orașului se află sute și mii de cetățeni credincioși cauzei noastre care, la vestea sosirii prezidentului, vor pune și ei mâna pe arme ca să-l apere. Îi cunosc pe toți. Voi trimite, deși e încă noapte, o ștafetă la ei ca să-i înștiințeze, dacă nu pe toți, cel puțin pe cei mai de seamă dintre ei.

— Nici planul ăsta nu e rău. dar vreau ca dumneata să rămâi afară din cauză, seniorita, fu de părere Juarez. Spune-mi pe unul din ei pe care să mă pot bizui mai cu temei.

— Bine. Omul acesta, deși o persoană foarte modestă, e hangiul de peste drum de mine. Ar fi în stare să se lase omorât pentru dumneata. El cunoaște mai bine ca oricine pe cei mai dârji republicani din oraș.

— O fi încă treaz la ora asta?

— Chiar dacă 'nu, îl putem trezi lesne.

— Atunci așa rămâne. Eu voi începe îndată să-mi iau măsurile. Știu că atât Mexicul cât și persoana mea îți sunt străine, senior Sternau, dar mi-ai arătat până acum atâta interes, încât sper că mă pot bizui și de-acum încolo pe ajutorul dumitale.

— Nici nu încape vorbă că vă stau oricând la dispoziție, răspunse doctorul. Hotărâți ce am de făcut.

— Atunci te rog să te duci la ai noștri și să începi pregătirile despre care spuneai. Încearcă să-i aduci aici pe cei cincizeci de apași fără să simtă cineva, pe urmă să ne îndreptăm spre primărie în tăcere. Trimite-mi, te rog, sus pe portar.

Sternau plecă și peste puțin veni și portarul.

— Sfinte Dumnezeule! strigă el plin de bucurie când dădu cu ochii de Juarez. Domnul prezident! E cu putință?...

Juarez îi întinse mâna.

— Da, eu sunt. De unde mă cunoști?

— V-am văzut când ați trecut spre Paso del Norte. Dar știți, senior, ce lucru primejdios ați făcut venind la Chihuahua?

— Nu atât pe cât crezi, dragul meu. Sper ca să pun chiar astăzi stăpânire pe oraș, și pentru asta am trebuință de ajutorul dumitale.

— Cereți-mi orice, senior, nu mă dau în lături de la nimic, răspunse cu însuflețire portarul.

— Bine. Ai destulă încredere în intendentul primăriei?

— Vai de mine, senior! Frate-meu e tot atât de bun republican ca și mine.

— Atunci du-te și spune-i să-mi descuie poarta din spate a primăriei.

— Vreți să vă duceți la comandant? Au să pună ofițerii mâna pe dumneavoastră.

— Au încercat acest lucru și cu senior Sternau dar n-au reușit, deși nu era însoțit de nimeni. Eu însă voi avea cu mine cincizeci de apași cu ajutorul cărora voi pune eu mâna pe ofițeri.

— Cincizeci de indieni? Sunt prea de-ajuns. Lovitura va reuși cu siguranță și orașul va fi în sfârșit al dumneavoastră. Alerg să-l înștiințez, pe fratele meu, și fiți sigur, senior, că toate ușile vă vor sta deschise.

— Bine. Du-te acum peste drum la han și spune-i hangiului să vină numaidecât aici.

Hangiul fu pus să scrie pe un petec de hârtie numele celor mai înfocați republicani.

Peste puțin se întoarse și doctorul să spună că apașii sunt gata și pot porni îndată. Spioana îl rugă pe prezident să fie cât se poate de prudent, deoarece întreaga țară așteaptă de la el salvarea.

— Știi ce, seniorita, îi zise Juarez deodată; ai avea curajul să ne însoțești?

— Fără cea mai mică șovăire, răspunse cu hotărâre ea; dar cu ce scop?

— După cum ți-am spus, vei fi trimisă de mine la împărat — îți voi da mai târziu instrucțiunile trebuincioase — și trebuie să te prefaci că ești o monarhistă convinsă. Acum uite ce să faci. Intri înaintea noastră la comandant și îi spui că ai aflat de la spionii dumitale că eu sunt în drum spre Chihuahua și pot sosi dintr-un moment într-altul. Probabilitatea e — vei adăuga dumneata — că mă voi îndrepta fără zăbavă spre primărie pentru a pune stăpânire pe reședința comandantului. Îl vei sfătui deci să-și ia măsurile de apărare și așa mai departe — știi ce trebuie să mai spui. Rămâi îmbrăcată așa cum ești, ca să ai aerul că vestea te-a tulburat într-atât încât nici n-ai avut vreme să-ți schimbi rochia de casă.

Juarez, doctorul și spioana plecară imediat, și când ajunseră la poarta primăriei îl găsiră pe intendent așteptându-i.

— Totul e în regulă? întrebă prezidentul.

— Da, senior.

— Unde e fratele dumitale?

— Vă așteaptă pe scară cu felinarul, ca să vă conducă, fiindcă eu trebuie să rămân să încui ușa.

— Ofițerii sunt toți la un loc?

— Da.

— Unde sunt indienii? întrebă Juarez pe Sternau, căci nu zăresc nici unul până acum.

Deodată o umbră se ivi lângă el și șopti:

— Aici suntem.

Într-o clipă fu înconjurat de cei cincizeci de apași care răsăriseră ca din pământ.

Colonelul Laramel se dezmetici cu greu din lovitura de pumn pe care i-o dăduse doctorul.

— Pun eu mâna pe ticălosul ăla, și praf îl fac! spunea el spumegând de furie.

— Lasă că nu ne scapă, fii pe pace, căuta comandantul să-și liniștească prietenul.

În momentul acela cineva bătu în ușă și în prag apăru spioana, foarte tulburată.

Ofițerii săriră toți în picioare.

— Dumneata aici, atât de târziu, seniorita? o întrebă cu mirare comandantul.

— Știu că nu e oră de vizită, dar datoria m-a silit să vin, răspunse mexicana cu o agitație prefăcută.

— Datoria? Pentru ce acest cuvânt atât de grav?

— Situația e într-adevăr foarte gravă, domnule comandant. Trebuie să vă comunic ceva cât se poate de important.

— Mă rog, ia loc.

— Timpul zorește, senior. Am venit în fugă să vă avertizez. Vă amenință o mare primejdie.

Zâmbetul pieri de pe buzele comandantului.

— O primejdie, ce anume? întrebă el îngrijorat.

— Juarez se apropie.

— Așa? Cu atât mai bine. Credeam că e vorba de ceva mai rău.

— Cum? Vestea aceasta nu te sperie?

— Defel. De altminteri, știam. Mi s-a mai spus astă-seară că Juarez a plecat de la Paso del Norte cu gând să pună stăpânire pe Chihuahua, dar indianul acesta îngâmfat care își închipuie că e prezident al Mexicului nu ne e întru nimic primejdios.

— Te înșeli, senior. Mi s-a comunicat adineauri că Juarez a învins trupele trimise de dumneavoastră la Guadalupe.

— Așa mi s-a spus și mie.

— Și nu dai nici o importanță unui zvon atât de serios?

— Nu, căci e numai o minciună, ca să mă sperie.

Comandantul nu era tocmai convins de cele ce spunea, dar nu vroia s-o mărturisească în fața spioanei.

— Totuși, eu sunt încredințată că e adevărat, urmă ea. Vestea mi-a adus-o un om pe cuvintele căruia mă pot bizui. Știți că am în toate părțile oamenii mei datorită cărora vă pot fi de folos.

Printre aceştia e şi un miner mexican care vine de la Guadalupe şi a văzut *cu ochii lui* ce s-a petrecut.

— Unde e minerul acum?

— Acasă la mine, a sosit chiar aseară.

— Aş putea să vorbesc şi eu cu el?

— O să ţi-l trimit mâine dimineaţă, dacă o să mai fie vreme.

— Zău? Din spusele dumitale pare să fie ceva foarte grabnic.

— Aşa şi e. Omul a venit de la Guadalupe fără să se oprească o clipă în drum, şi zice că Juarez e în urma lui.

— Palavre! Nu e Juarez atât de prost să se expună la primejdia de-a fi prins de noi şi împuşcat.

— Crezi că vine singur, domnule colonel?

— O fi având câţiva derbedei cu el, mare lucru nu poate să fie.

— Te înşeli. E însoţit de câteva sute de apaşi.

— Ei şi! Nici câteva mii nu pot lua Chihuahua. Indianul nu e în stare să cucerească un oraş, mai ales unul cu atâţia locuitori.

— Dar îl poate asedia.

— N-are decât! zise cu dispreţ comandantul.

— Şi cine îţi dă dumitale siguranţa că Juarez n-a şi intrat în oraş? Are destui partizani în Chihuahua.

Acum se amestecă şi Laramel în vorbă.

— Mulţumesc pentru interesul pe care ni-l porţi, seniorita, zise el, dar chiar dacă Juarez s-ar afla în oraş, un ordin de-al meu şi bravii mei soldaţi îl curăţă la moment şi pe Juarez şi pe partizanii lui.

— Încearcă! se auzi în clipa aceea un glas și în prag apăru un bărbat în costumul mexican, al cărui chip păstra încă obârșia lui indiană. Ochii lui scânteiau și pe buze îi flutura un zâmbet ironic.

— Cine îndrăznește? se răsti comandantul.

— Eu, Juarez, prezidentul Mexicului, răspunse omul cu glas potolit.

— Așa e... el e! strigă Laramel punând mâna pe sabie. I-am văzut fotografia... Prindeți-l!... Nu-l lăsați să scape...

— Domnilor, zise Juarez grav, predați-vă. Orice împotrivire ar fi zadarnică.

— Puneți mâna pe el! strigă ca nebun Laramel și se îndreptă spre Juarez.

Acesta se dădu la o parte, și prin ușa rămasă deschisă ceata de apași năvăli înăuntru și se repezi la ofițeri pe care îi legă cobză.

— Senior Sternau, strigă acum Juarez.

Acesta apăru imediat.

— Lasă-mi aici zece oameni și cu ceilalți du-te jos în camera de gardă și leagă-i pe soldații care se află acolo. Mai înainte însă, să vedem ce facem cu fata asta, adăugă el arătând spre spioană.

Emilia se ghemuise într-un colț și se făcea că tremură toată de frică.

— Am prins adineauri câteva din vorbele dumitale, zise Juarez cu glas aspru. Cine ești și ce cauți aici?

Emilia tăcea cu ochii în pământ.

— Răspunde! se răsti el.

— Mă cheamă Emilia... bâigui ea.

— A, seniorita Emilia... am auzit eu de dumitale. Dușmanul meu cel mai neîmpăcat.

Mult rău mi-ai adus... mai mult chiar decât o întreagă brigadă de francezi. Dar acum ți s-a înfundat, fii pe pace. Și, mă rog, unde locuiești dumneata?

— În strada del Emyrado.

— Foarte bine. Vom percheziționa cu de-amănuntul casa. Dacă găsim ceva compromițător, pun să te spânzure îndată ca pe un spion. Senior Sternau, ia-o pe femeia asta cu dumneata. Pune s-o lege zdravăn și să fie ținută sub pază până ce vom hotărî ce facem cu ea.

Doctorul o legă destul de strâns în aparență, apoi îi porunci cu glas aspru:

— Mișcă, nemernico!

Când ajunseră afară, o dezlegă și-i șopti scuzându-se:

— Iartă-mă, te rog, seniorita, dar trebuia să procedez așa.

— Nici nu se putea altfel, răspunse ea zâmbind. Și-acuma, rămân și eu cu dumneata?

— Nu, nu, nu se poate! Cine știe ce se mai poate întâmpla... Du-te cu intendentul la locuința lui și te vom înștiința la vreme dacă lovitura a reușit sau nu.

Spioana îi ascultă sfatul în timp ce Sternau se îndreptă spre camera de gardă. Soldații și gradații care se aflau aici habar n-aveau de ce se petrecuse sus. Stăteau întinși pe bănci și-și povesteau anecdote de cazarmă, când văzură năvălind pe ușă o droaie de indieni care într-o clipă îi legară burduf fără ca să aibă vreme să se apere. Doctorul puse pe urmă să se încuie poarta ca să nu se simtă în oraș ce se întâmplase în clădirea primăriei.

În timp ce se petreceau acestea, Juarez avea o convorbire serioasă cu comandantul garnizoanei.

— Din puţinele cuvinte pe care le-am surprins adineauri schimbate între dumneata şi spioană, am aflat că eşti comandantul militar al oraşului, e-adevărat?

— Da, răspunse scurt ofiţerul.

— Bine. Îmi voi permite atunci o mică explicaţie.

— Să nu crezi că-ţi voi răspunde un singur cuvânt dacă mă ţii legat ca pe un tâlhar, răspunse mândru comandantul. Numai la barbari e obiceiul să-l lege pe un comandant.

— Dumneavoastră aţi făcut mai mult decât atât, ne-aţi împuşcat generalii.

— Erau nişte răzvrătiţi care vârau zâzanie în ţară.

— Cum, eu sunt un răzvrătit dacă nu-i las pe străini să-mi intre cu forţa în casă şi să mă jefuiască de avutul meu?

— Aşa e războiul.

— Se poate, dar fiecare are dreptul să-şi apere ogorul. Aveam intenţia să fiu cât se poate de îngăduitor cu dumneavoastră, dar după cum văd va trebui să renunţ.

— Nu mă tem! făcu dârz colonelul.

— Şi foarte rău faci, domnule. Uiţi probabil situaţia. Eu nu sunt chiar aşa de nevătămător pe cât îţi închipui dumneata.

— Asta o vor dovedi trupele mele.

— Trupele dumitale! În momentul de faţă oraşul e asediat, aşa că nimeni nu poate intra sau ieşi fără voia mea. Soldaţii din corpul de gardă sunt toţi legaţi. Armata trimisă de dumneata

împotriva mea e nimicită. Cetățenii Chihuahuei vor sări ca un singur om în ajutorul meu. Ai la dispoziție mii de oameni care să mi se opună? Cei două, trei sute cât se găsesc aici vor fi învinși în cinci minute. Cel mai cuminte lucru ar fi să cădem la învoială, crede-mă.

— Nu te pot considera drept o persoană cu care pot intra în tratative.

Juarez se încruntă.

Ai spus același lucru și trimisului meu. Mai mult încă: ai îndrăznit să-l amenințI cu moartea, iar pe mine, adevăratul stăpânitor al Mexicului, să mă numești bandit și tâlhar. Ești în puterea mea și aș putea să fac cu dumneata ce vreau. Totuși, iau în considerație că ești un ofițer francez și te cruț.

Comandantul tăcu.

— Aș vrea însă să aflu un lucru: cum a ajuns până aici comunicatul de la 3 octombrie?

— Mi l-a adus colonelul Laramel.

— E adevărat că republicanii sunt considerați în afara legii?

— Da.

— Și să fie supuși pedepsei cu moartea?

— Adevărat.

— Și dumneata erai gata să asculți?

— Ascultarea e datoria soldatului.

— Dăduseși ordin ca partizanii mei să fie executați în noaptea asta?

— De unde știi? strigă comandantul înmărmurit.

— Treaba mea! Vroiam numai să-ți arăt că nu te poți bizui nici chiar pe oamenii dumitale. Hotărâsem să vin aici de-abia peste câteva zile,

dar pentru a-i salva pe nenorociții aceia mi-am grăbit sosirea. Ți-am trimis mai întâi un împuternicit, dar nici nu l-ai luat în seamă și l-ai amenințat cu moartea. Nu te așteptai la represalii?

— Ba da.

— Totuși, n-ai vrut să renunți la procedeul dumitale. Acum îți declar că orice străin care a pătruns cu arma în mână în Mexic, e considerat de mine drept bandit și... ochi pentru ochi, dinte pentru dinte. Să răspund și eu cu aceeași măsură, senior! Eu sunt acum stăpân în Chihuahua. Vreau să mă recunoști ca atare și să te retragi în liniște la marele cartier general al lui Bazaine — bineînțeles cu promisiunea că nici dumneata și nici trupele care se mai află aici nu vor ridica arma împotriva mea — te las liber să pleci împreună cu oamenii dumitale, după ce veți fi mai întâi dezarmați cu toții. Te-nvoiești — bine; nu — pun să-i împuște pe soldați, iar pe dumneata și pe ofițeri să vă înece în râu chiar pe locul unde trebuiau executați republicanii. Acum te las să chibzuiești. Peste zece minute mă întorc. Îmi vei răspunde printr-un „da" sau „nu" și nimic mai mult! încheie Juarez și ieși pe ușă.

Coborî în camera de gardă, unde îl găsi pe Sternau așteptându-l. Vreo treizeci de soldați stăteau înșirați pe jos legați fedeleș.

— Așa de curând ai isprăvit, senior? îl întrebă el mirat când îl văzu intrând pe ușă.

— Nu, n-am isprăvit încă, dar i-am lăsat pe francezi singuri ca să se sfătuiască, răspunse Juarez foarte liniștit.

— Le-ai pus probabil două alternative, nu-i așa?

— Da. Vreau să înlătur o vărsare de sânge, ca numele meu să rămână nepătat ca şi până acum.

— Îmi dai voie să te întreb care sunt aceste alternative?

— Sau pleacă în linişte, sau pun să se împuşte soldaţii şi să înece pe toţi ofiţerii.

— În amândouă cazurile, grea lovitură pentru mândria lor de francezi. Eu cred că vor încerca să intre în tratative.

— Le-am spus că eu poruncesc. Le-am dat zece minute de gândire. Ce-ai fi făcut în locul meu?

— Probabil că aş fi procedat la fel.

— Atunci rămâne cum am hotărât. Le-am mai spus că dacă nu cedează ofiţerii vor fi înecaţi în locul hotărât pentru execuţie. Mai mult încă: chiar la aceeaşi oră. Şi-acum, senior, pentru că am putut să mă conving de toată prietenia dumitale, te-aş ruga să mai faci ceva pentru nenorociţii aceia de republicani care trebuie să fie într-o stare de nedescris ştiind că îi aşteaptă moartea.

— Cu toată dragostea. Ce trebuie să fac?

— Să te duci să-i scoţi din închisoare.

— Ştii unde sunt închişi?

— Nu, dar o să ne spună intendentul. Întreabă-l dumneata, eu mă duc să văd ce răspuns îmi dă comandantul; cele zece minute au trecut.

În timp ce Juarez urca scara, Sternau se duse la intendent; bietul om tremura de frică închis în odaie cu nevastă-sa. Emilia era şi ea acolo.

— Ce s-aude? întrebă ea repede când îl văzu

— Deocamdată bine, răspunse medicul, apoi adresându-se intendentului: Unde sunt închişi condamnaţii?

— Ca să fie mai bine păziți, i-au adus aici la primărie, zise omul mai venindu-și în fire.

— Cu atât mai bine. În ce încăpere?

— Jos, în subsol. Sunt legați burduf.

— Mai e cineva cu ei?

— Da, cinci soldați și trei preoți militari.

— Mă duc s-aduc vreo câțiva apași, pe urmă să ne duci la condamnați.

După câteva momente Sternau se întoarse însoțit de zece indieni voinici cu frânghii groase, ca să aibă cu ce-i lega pe soldați, pe urmă coborâră o scară masivă de piatră care ducea în subsol. Se opriră la o ușă grea de fier cu două zăvoare.

— E lumină înăuntru? întrebă doctorul.

— Da, senior.

— Bine, stinge felinarul ca să nu-i vadă soldații pe indienii mei. Vor intra de-abia atunci când soldații vor căuta să se împotrivească.

Intendentul trase zăvorul și deschise ușa. Încăperea în care se aflau condamnații era mare și spațioasă, luminată slab de o lampă atârnată în tavan. Soldații dormeau întinși pe jos. Într-o clipă fură legați burduf de apașii care nici nu le dădură vreme să se dezmeticească.

— Ah, rosti unul din indieni vrând să spună prin exclamația aceasta că treaba s-a făcut. Sternau privi acum în juru-i. Mexicanii erau legați de niște verigi de fier prinse în zid.

— Dezlegați-i! porunci el, dar vedeți să nu tăiați frânghiile, căci vom avea în curând nevoie de ele.

— Santa Madonna, oftă unul din condamnați. Ne și duce la tăiere?

— Nu, sunteţi liberi! răspunse doctorul cu milă.

— Liberi? murmurară câţiva nevenindu-le să creadă.

— Da, liberi. Am venit să vă spun că Juarez a sosit la timp ca să vă scape de la moarte.

— Juarez! strigară mexicanii plini de bucurie şi se porniră pe întrebări.

— Tăceţi, domnilor, îi rugă Sternau. Oraşul nu e încă în mâinile noastre, aşa că trebuie să fim cu mare băgare de seamă la fiecare gest al nostru. Aţi fi în stare, dacă v-aş da arme, să luptaţi voi toţi pentru prezidentul vostru?

— Da, da! răsună din toate piepturile.

Când intră Juarez la comandant, îi găsi în aceeaşi stare. Apaşii puşi de strajă nu-i slăbiseră o clipă din ochi.

— Ei, domnilor, vă predaţi sau nu? îi întrebă el cum trecu pragul.

— Condiţiile puse sunt prea aspre... începu comandantul. Sper că...

— Da sau nu? îi tăie Juarez scurt vorba.

— Moartea noastră va fi răzbunată...

— Nu-mi pasă mie de ameninţări! Şi ca să vă arăt că nu glumesc...

— Ce vrei să faci, domnule?

Colonelul Laramel l-a insultat pe omul trimis de mine ca ambasador. Îl voi pedepsi mai întâi pe el pentru insulta persoanei mele. Apoi, întorcându-se spre unul din indieni, Juarez îi zise în dialectul apaşilor arătând spre cârligul polican-drului.

— *Ni ti päsettloh gos akäya at-ägo lariatdasa,* ceea ce în traducere ar însemna: spânzură cu lasoul tău pe omul acela de colo.

— Prea bine, rosti apașul și într-o clipă își desfăcu lasoul din jurul mijlocului, făcu un laț și-l aruncă de gâtul colonelului.

— Ăsta e un asasinat ordinar... Protestez! răcni comandantul.

— Protestele dumitale mi se par caraghioase, colonele. Singura voastră salvare e să cedați.

— Nu, nu, nu ne predăm... Purtarea dumitale e o mișelie pe care nu putem s-o tolerăm... strigă comandantul, care făcea spume la gură de furie.

— Bine, numește-o cum vrei, zise liniștit Juarez și făcu semn apașului care, cu o îndemânare uimitoare, aruncă în sus capătul lasoului și-l trecu prin cârligul tavanului.

Trupul lui Laramel se ridică de la pământ, chipul începu să i se congestioneze.

— Ucigașule! Ucigașule! răcnea cât putea comandantul.

— Stai că-ți astup eu numaidecât gura, zise Juarez și făcu iar un semn apașului; acesta vârî un căluș în gura comandantului apoi înnodă lasoul de drugul căminului.

Juarez ieși pe urmă foarte liniștit din cameră fără să se mai uite îndărăt. Întrebă de Sternau. I se spuse că e jos la prizonieri. Coborî scara. Coridorul era foarte slab luminat de felinarul intendentului, așa că aceștia trecură pe lângă el fără să-l recunoască.

— Aici erau închiși bravii mei republicani? îl întrebă prezidentul pe doctor.

— Din fericire da. Am reușit foarte lesne să-i eliberăm, răspunse acesta.

— Cine-i păzea?

— Cinci soldați și trei preoți militari. I-am legat zdravăn și i-am încuiat colo.

— Bine ai făcut. Văd însă pe unii din mexicani purtând arme. Pentru ce?

— Am intenția să-i înarmez pe toți cu puștile soldaților din camera de gardă ca să-i pun să lupte alături de noi.

— Le-ai spus-o?

— Da, și sunt gata să meargă și la moarte pentru prezidentul lor.

— Mulțumesc, domnilor, ajutorul vostru ne va fi de mare folos, zise Juarez câtorva din mexicanii care se opriseră pe gang și ascultau la discuția lor.

De-abia acum recunoscură ei cine era omul acela și din piepturile tuturor izbucniră strigăte de bucurie.

Juarez se duse însoțit de ei, după ce mai întâi fură toți înarmați; în camera unde-i lăsase pe ofițeri, Laramel își dăduse sufletul și acum atârna țeapăn de tavan, cu limba scoasă.

— După cum vedeți, domnilor, începu Juarez, pedeapsa vinovaților a și început. Omul acesta v-a fost cel mai neîmpăcat dușman. El a adus sentința voastră de moarte. Am vrut să le dau celorlalți un exemplu de felul cum știe Juarez să-și răzbune partizanii. Le-am propus să le redau libertatea și să-i las să plece nesupărați de nimeni, dar francezii sunt dârji — n-au primit. Mă închin în fața lor ca soldați, dar trebuie să-mi fac și eu datoria.

— Ceea ce fac ei, senior, zise Sternau, e o nebunie. Orașul e în mâinile noastre. Ce poate o mână de oameni împotriva a sute de apași și vânători ca ai noștri? Și-apoi, toți cetățenii Chihuahuei nu așteaptă decât un semn ca să sară în ajutorul nostru.

La cuvintele acestea pe care Sternau le spusese indienilor, comandantul făcu semn că vrea să vorbească. Juarez puse să i se scoată călușul din gură.

— Ei, ce ai de spus? îl întrebă el.

— Îți menții propunerea-dumitale și acum?

— Ți-am dat zece minute de gândire. Le-ai nesocotit, vei suporta deci consecințele.

Ofițerul văzu că e pierdut.

— Și dacă totuși ți-aș cere — nu pentru mine, mie poți să-mi faci ce vrei —, pentru soldații mei, să-i ierți? zise cu glas tremurat comandantul.

Juarez șovăia.

— Dumneata ce zici, senior, îl întrebă el pe doctor.

— Părerea mea e că iertarea e mai creștinească decât răzbunarea. Cred însă că nu e vorba de părerea mea...

— Totuși o voi lua în seamă. Așadar, adăugă el întorcându-se spre comandant, voi fi îngăduitor, cu condiția să faci întocmai după cum îți voi spune eu. Cea mai mică împotrivire atrage după sine moartea tuturor francezilor aflați în oraș. Îmi vei preda imediat toate armele și munițiile voastre, părăsiți ținutul și plecați de aici direct la México.

— Bine.

— Pe urmă, te obligi să încetezi orice tentativă de luptă — adică nu dumitale personal, ci toate trupele aflate în Chihuahua.

— Primesc.

— Vei semna dumneata și toți ofițerii aceste condițiuni trecute pe hârtie.

— Da.

— A, era să uit ceva: Femeia pe care am găsit-o adineauri aici e spioana voastră, nu-i așa?

Comandantul tăcu.

— Tăcerea dumitale e cel mai bun răspuns. Aș putea s-o spânzur îndată ca pe orice spion, dar mă gândesc că nu e cine știe ce titlu de glorie să omori o femeie. Aici însă nu mai poate rămâne.

— Atunci... aș vrea să-ți fac o rugăminte. Să-i dai voie să vină cu noi la México.

— Hm! Ca să o lași undeva în drum și să se întoarcă să unelteasca iar împotriva noastră.

— Pe cuvântul meu de onoare că domnișoara Emilia nu se va despărți de noi decât în momentul când va ajunge la México.

— Bine, mă-ncred în cuvântul dumitale de francez. Te învoiești să părăsești chiar mâine dimineață Chihuahua?

— Da.

— Atunci vă voi dezlega numaidecât atât pe dumneata cât și pe ofițeri. Colonelul Laramel a fost victimă a îndărătniciei dumitale. Vom redacta îndată și documentul.

La un gest al prezidentului, apașii îi dezlegară pe ofițeri și le scoaseră călușurile din gură. Hârtie și cerneală erau la îndemână și se făcu imediat documentul pe care ofițerii, în cap cu comandan-

tul, îl semnară cu mână tremurătoare. Ieșiră apoi în stradă și comandantul puse să se sune adunarea. Soldații aflați pe la posturi și prin oraș auzind că sunt chemați în puterea nopții, înțeleseră că trebuie să se petreacă un lucru neobișnuit și veniră în fugă.

— Să-i pun în rând? întrebă comandantul.

— Nu; doi din ofițeri să stea la poarta gangului și să-i trimită unul câte unul sus, în sala cea mare, răspunse Juarez, apoi îl trimise pe Andrei, care venise și el, să-l cheme pe hangiul de peste drum. Când acesta veni, prezidentul îi dădu ordin să-i adune la primărie pe toți cetățenii orașului cunoscuți ca republicani.

Sala în care fură duși soldații era destul de mare ca să încapă toți. Când li se spuse despre ce e vorba și că trebuie să predea armele, avură un gest de revoltă, dar la vederea apașilor care îi priveau amenințători, n-avură încotro.

În vremea asta, Juarez se duse la Emilia ca să-i spună ce avea de făcut la México.

Locuitorii orașului fuseseră și ei treziți din somn la sunetul goarnei. Bănuiau că se petrec evenimente grave și numai cei mai curajoși îndrăznină să se apropie de primărie. Ferestrele erau acum toate luminate și se vedeau deslușit grupuri de apași și vânători. Un om ieși dintr-un grup de indieni și se apropie de cetățenii adunați ceva mai la o parte. Era Mariano.

— Sunteți curioși să aflați ce se petrece, nu-i așa, domnilor? îi întrebă el.

— Da, răspunseră mai multe glasuri.

Mariano le expuse situația și din piepturile lor

izbucniră strigătele de „Trăiască Juarez!", „Trăiască Republica!"

— Alergați și spuneți tuturor vestea cea bună și cine e cu adevărat republican să ia arma în mână și să vină să lupte alături de prezidentul nostru, zise cu însuflețire unul din ei.

Alergătura hangiului fu de prisos, căci nici n-apucase să se lumineze bine de ziuă și străzile orașului mișunau de mii de oameni gata să-și dea viața pentru țară și pentru prezidentul lor.

Ca să nu dea loc la tulburări și să nu lase o impresie urâtă, mica trupă de francezi părăsi orașul pe o stradă lăturalnică. Totuși fură zăriți de câțiva cetățeni, care îi luară la huiduieli pe când inimile soldaților sângerau de durere și umilință. În ziarul local, partizan al francezilor, apăru după câteva zile următorul comunicat:

„Pentru a dezminți unele zvonuri răuvoitoare relativ la retragerea trupelor din Chihuahua, suntem în măsură a da următoarea informație. Din motive strategice, comandantul garnizoanei din orașul nostru a trebuit să se supună ordinului marelui cartier general de a-și îndrepta trupele spre un punct unde e mai mare trebuință de ele. În provincia Chihuahua și Monclava domnește cea mai desăvârșită liniște și ordine, locuitorii acestor orașe fiind oameni pașnici și cetățeni supuși Maiestății Sale Maximilian al Mexicului."

Trebuie să spunem că Monclava căzuse și ea în mâinile lui Juarez care, simțindu-se acum stăpân pe situație, se gândi că e timpul să se ducă să

se întîlnească la râul Sabinelor cu lordul Dryden care îl va fi așteptând cu nerăbdare.

Numărul partizanilor săi crescuse la mii și mii, așa că putea lua cu el vreo două sute de călăreți fără să li se simtă lipsa. Sternau și tovarășii săi vrură de asemenea să-l însoțească, și bine înțeles că Juarez primi cu bucurie propunerea lor. Care trase de boi urmau convoiul. Era nevoie de ele ca să fie încărcate armele și munițiile aduse de Dryden pentru a le putea transporta la oraș.

Cel mai bucuros dintre toți era Mariano, gândindu-se că în curând îl va revedea pe lord și va putea vorbi cu el despre Amy, pe care n-o mai văzuse de atâta amar de vreme și pe care o iubea și-acum ca în clipa când o cunoscuse. Sau poate... se va fi măritat în timpul acesta? Trebuia să afle cu orice preț.

Provincia Chihuahua e în întregime împădurită, aşa că foarte greu poate fi străbătută de grupuri mai mari de oameni. Drumul e accesibil numai pe malurile râurilor, destul de numeroase în regiunile acelea.

De la Monclava la Rio Sabinas unde acesta se împreună cu Rio Salado — locul de întâlnire al lui Juarez cu Dryden — sunt numai codri deşi cu pomi seculari, pe când spre răsărit se întind fâşii lungi de şesuri care întretaie pădurile. Era deci indicat să se urmeze calea aceasta, deşi ocolul era simţitor. Totuşi călăreţii îl făcură într-un timp destul de scurt. Porniseră în zori şi acum soarele se lăsa spre asfinţit. În frunte călăreau cei doi şefi ai apaşilor cu Ucigătorul-de-bivoli, în urma lor Juarez, Sternau şi Mariano. Aceştia erau tocmai cufundaţi într-o discuţie aprinsă când Inimă-de-urs se opri brusc în loc, sări de pe cal şi se apucă să cerceteze nişte urme întipărite în ţărână.

— Staţi, le strigă doctorul mexicanilor. Nu mai faceţi nici un pas. Se văd urme care nu trebuie şterse cu nici un preţ. Ce-ai găsit? îl întrebă el apoi pe indian.

— Vede fratele meu alb urmele astea? întrebă Inimă-de-urs. Sunt urme lăsate de albi.

Ochi-de-urs măsură urmele şi adăugă:

— Au trecut pe-aici de cinci ori câte zece călăreţi. Veneau de la miazăzi şi s-au îndreptat spre miazănoapte, urmă apaşul. Au acelaşi drum cu noi şi se duc probabil să-l găsească pe lordul Dryden. Oare cine să fie?

Sternau examină şi el urmele copitelor.

— E şi fratele meu, apaşul, de părere că aceşti călăreţi au trecut de curând pe-aici? îl întrebă doctorul pe Inimă-de-urs.

— Da, întări apaşul, nu va fi mai mult de o jumătate din ceea ce numesc fraţii mei albi un ceas.

— Atunci să nu mai zăbovim o clipă şi să ne luăm după ei.

Încălecară amândoi şi porniră în goană. Din ce în ce urmele se vedeau mai deslușit. Trecu vreo jumătate de ceas. Soarele apusese şi în curând avea să se întunece. Deodată Ochi-de-urs se ridică în şa şi strigă arătând înaintea lui:

— Ah, uite-i!

— Să-i ajungem din urmă? întrebă Sternau.

— Nu, răspunse Inimă-de-urs. Trebuie să iscodim ce-au de gând. Lăsaţi-mă pe mine, şi zicând aceste cuvinte dădu pinteni calului.

Doctorul îi sfătui pe ceilalţi să se împrăştie ca să nu trezească atenţia, nepierzându-i însă din ochi pe călăreţi.

— Au intrat în pădurea de colo.

— Atunci să descălecăm, îşi dădu cu părerea germanul.

— Pentru ce? întrebă Juarez mirat.

— Fiindcă e mai bine să rămânem la loc descoperit decât să ne expunem la cine ştie ce atac neprevăzut. Eu cu Inimă-de-urs o să ne ducem să vedem încotro au luat-o călăreţii aceia străini.

Șesul nu era decât o fâșie îngustă de pământ care mărginea pădurea în care intraseră călăreții. Sternau înaintă pe sub copaci urmat de apaș. Se întunecase aproape de tot și peste puțin timp noaptea își întinse zăbranicul ei peste pământul adormit.

Deodată zăriră o flacără printre copaci.

— Au făcut popas, șopti apașul. Să ne despărțim ca să meargă mai repede.

— Unde ne întâlnim pe urmă? întrebă doctorul.

— Tot aici, dacă nu cumva ne vom întâlni în drum.

— Bine. Ia-o tu la dreapta și eu la stânga. Să căutăm mai întâi de toate să aflăm unde și-au lăsat caii. Nechezatul lor, dacă ne vor simți, ne-ar putea trăda.

După o clipă apașul pieri în noapte. Pitulându-se după fiecare copac, Sternau se apropie de lagărul drumeților. Îi văzu culcați. Erau vreo cincizeci de inși întinși în jurul unui foc de jar unde își făcuseră de mâncare. Erau îmbrăcați toți în costum mexican, dar în diferite porturi, după provinciile de unde erau.

Doctorul se lăsă la pământ și începu să se târască pe burtă până la un loc de unde putea auzi ce vorbesc.

— Și eu îți spun hotărât că ne-am rătăcit, zicea unul din ei altuia.

— Ei aș! Am mai fost pe aici și cunosc bine ținutul, răspunse celălalt.

— Parcă tot era mai bine să aflăm și de la alții, nu să ne bizuim numai pe tine. Ce-o să zică senior Cortejo?

La auzul acestui nume Sternau tresări. Să fie şi aici un Cortejo sau e acelaşi pe care-l ştia el?

— Cortejo! zise mexicanul cu dispreţ.

— Ori seniorita Josefa, frumuseţea lui de faţă...

Şi iarăşi tresări doctorul. Îl cunoscuse şi pe Cortejo şi pe fiica lui.

— Că mult îmi pasă mie de ea! spuse mexicanul râzând.

— Credeam că te-ai îndrăgostit de ea, zise celălalt în bătaie de joc.

— Ce, mă, sunt nebun?

— Păi, parcă îi porţi fotografia în sân.

— Şi tu. Aşa a dat ordin, ca să ştie care sunt credincioşii ei.

— Şi să te facă ministru când o fi tată-său prezident al republicii.

— Nu glumi, mă. Nu sunt nici eu mai prost ca altul, şi ca să fii ministru nu se cere cine ştie ce deşteptăciune. De altminteri, te pomeneşti că secătura asta dă lovitura. Dar ce-o fi căutând unde ne ducem acum?

— Ca să-i ia englezului banii.

— Şi armele.

— Aduse pentru Juarez. O să crape de necaz zapotecul când o afla că i-a luat-o ăsta înainte.

Sternau aflase destul ca să ştie ce are de făcut. Se întoarse la copacul unde trebuia să-l întâlnească pe apaş.

Pentru un altul ar fi fost foarte greu să nimerească, dar un bun vânător se orientează cu uşurinţă.

Peste puţin timp veni şi indianul.

— Fratele meu să vină îndată cu mine, îi şopti el.

Ieșiră din pădure.

— De cinci ori câte zece oameni, zise apașul.

— Da, i-am văzut și eu. Dar caii unde le sunt? întrebă medicul.

— Sunt legați în pădure, aproape de lagăr.

— A aflat ceva fratele meu din vorbele lor?

— Am auzit pe unul vorbind despre un arendaș osândit să moară de foame. Zicea că parcă are mereu înaintea ochilor chipul bătrânului și nu știe ce să facă să scape de chinul ăsta.

— Omul e fără îndoială un ticălos care a făcut o mișelie, dar îl mustră cugetul. A mai auzit fratele meu și altceva.

— Nu. A trebuit să caut locul unde le sunt caii, și după ce l-am găsit am venit încoa.

— Să ne întoarcem repede la camarazii noștri.

— A aflat fratele meu alb mai mult decât prietenul său?

— Da, mult mai mult, și ceva foarte important.

Grăbiră pasul și ajunseră la locul unde ceilalți îi așteptau cu nerăbdare.

— I-ați găsit? îi întrebă Juarez.

— Foarte ușor chiar, răspunse Sternau. Vorbeau atât de tare încât se auzea de departe. Sunt oameni de-ai lui Cortejo.

— Atunci trebuie să punem cât mai curând mâna pe ei. Timp mult n-avem de pierdut fiindcă trebuie neapărat să mă întâlnesc astă seară cu sir Dryden.

— Aștept ordinele dumitale.

— Fă dumneata cum crezi, eu nu mă pricep.

— Sunt de părere să lăsăm caii aici în pădure, nu prea au ce să pască și nechezatul lor ne-ar putea

da de gol. Lăsăm zece oameni să-i păzească, iar noi cu ceilalţi, adică o parte conduşi de mine şi alta de Inimă-de-urs care ştim unde se află lagărul, îl împresurăm pe nesimţite şi ce va urma vom vedea noi.

— Dacă ar fi oameni deştepţi, nemernicii ăştia nici n-ar căuta să se împotrivească. Ar fi mai bine din două puncte de vedere. Întâi pentru că n-aş vrea să se facă vreo vărsare de sânge, şi al doilea fiindcă de la morţi nu poţi afla nimic.

— Aş face atunci o propunere, senior, zise doctorul. Unul sau doi din noi să se ducă în lagăr şi să se dea drept vânători. Nu cred că s-ar expune la vreo primejdie. Eu o să imit la un moment dat ţipătul bufniţei; va fi semnalul că lagărul e asediat. Li se va spune apoi oamenilor cine suntem şi vom cere trupelor să se predea. Cred că e cel mai bun mijloc pentru a evita o vărsare de sânge.

— Se poate să ai dreptate, senior, dar rolul acestor doi ar fi cât se poate de primejdios. Crezi că ar vrea cineva să-şi expună aşa de lesne viaţa?

— Eu da! se auziră mai multe voci.

— Avem, după cum vezi, destui oameni curajoşi, zise cu mândrie Sternau.

— Atunci alege pe cine vrei...

— O să fie foarte greu fiindcă nu vreau să jignesc pe nimeni. De indieni nu poate fi vorba. Eu cred că mai nimerit dintre toţi ar fi Mariano şi Săgeata-trăsnetului.

Aceştia fură foarte bucuroşi de alegere; îşi despiedicară caii şi porniră numaidecât.

— Cine să spunem că suntem? îl întrebă Mariano în drum pe Unger.

— Vânători, bineînţeles.

— De ce origine?

— Eu german m-am născut, german vreau să rămân.

— Bine. Eu o să mă dau drept francez.

— Și numele?

— Unger mă cheamă, cum m-a chemat întotdeauna.

— Și eu Lautreville, e un nume pe care l-am purtat odinioară. Vom spune că venim din Texas.

— Bine zici. Am trecut Rio Grande pe la Laredo și acum ne ducem la... la... A, am găsit: la francezi ca să luptăm împotriva afurisitului ăla de Juarez.

— Minunat! râse Mariano.

Făcură un ocol ca să pară că vin dintr-o direcție opusă, pe urmă intrară în pădure. Zăriră o lumină de foc care străbătea printre copaci și auziră zvon de glasuri omenești.

— Oare ce foc să fie ăsta? se făcu Unger că întreabă cu glas tare.

Vocile celor din lagăr amuțiră și cineva strigă după câteva momente:

— Cine e acolo?

— Suntem doi drumeți vânători. Ne îngăduiți să ne apropiem și noi de foc? spuse Unger.

— Așteptați nițel.

Câțiva inși se ridicară de jos și veniră cu nuiele aprinse să vadă cine sunt călătorii. Unul din ei, un om cu chipul aspru și privirea încruntată, întrebă:

— Mai vin și alții în urma voastră?

— Nici dracu! răspunse Mariano râzând.

— N-avem trebuință de voi, vedeți-vă de drum.

— N-oi fi având dumneata, dar avem noi...

— Pentru ce?

— I-auzi, frate, întrebare! Cine nu se bucură cînd dă prin pustietăţile astea de camarazi!...

— Vă bucuraţi degeaba.

— Nu fi prost, omule! Venim de departe, suntem frânţi de oboseală şi taman vroiam să ne odihnim şi noi niţel când zărirăm lumină. N-o fi cine ştie ce pagubă pentru voi dacă ne-om încălzi şi noi niţel la foc.

— Bine, apropiaţi-vă, dar să ştiţi că dacă umblaţi cu mişmaşuri n-aţi nimerit-o. Nu s-alege nici praful de voi.

Cei doi presupuşi vânători descălecară, luară căpăstrul în mână şi cu caii după ei se apropiară de foc. Dădură apoi jos şeile şi le puseră lângă foc ca să le slujească de căpătâi.

— Îmi îngăduiţi să vă întreb ceva? întrebă mexicanul (era acelaşi, trimis de Josefa cu scrisoarea la Cortejo). Sunteţi vânători?

— Da.

— Şi de unde veniţi?

— Din lumea largă. Căutăm şi noi vânatul unde-l găsim.

— Nu asta vreau să ştiu. Din ce ţară?

— Eu sunt german şi mă cheamă Unger.

— Dar camaradul dumitale?

— E francez. Îi zice Lautreville.

— Dincotro?

— De departe, de dincolo de Rio Grande.

— Unde vă duceţi acum?

— Vrei numaidecât să ştii? Bine, să-ţi fac gustul. Nu cumva sunteţi oameni de-ai lui Juarez?

— Să ne ferească Dumnezeu! Nu slujim noi un indian.

— Păi atunci uite ce e: camaradul meu e francez și l-a apucat dorul de ai lui. Eu, am o răfuială veche cu Juarez și ne-am gândit să ne ducem la México să aflăm cum am putea da de zapotec ca să-l scărmănăm niţel.

— Aţi vrea, cum s-ar zice, să intraţi în armată?

— Cam așa ceva.

— Dar de ce tocmai la francezi?

— Fiindcă prietenul meu e de-al lor.

— Așa e, asta ar fi ceva, numai că Bazaine are destui soldaţi, n-are el nevoie de voi.

— Păi atunci ne-a fost drumul degeaba.

— Degeaba n-ar fi dacă mi-aţi asculta sfatul. Așa-zisului căpitan îi pierise orice bănuială.

— S-auzim, de stricat n-are ce strica.

— Să veniţi cu noi.

— Cu voi? Hm! Și cine sunteţi voi?

— Aţi auzit voi de Pantera Sudului?

— Cum să nu!

— Dar de Cortejo?

— Poate, nu-mi aduc însă aminte.

— Aflaţi atunci că aceștia doi s-au întovărășit și luptă acum ca s-ajungă Cortejo prezident al Mexicului.

— Auzi, domnule! Știi că nu e prost Cortejo ăsta al vostru?

— Adună partizani și dacă reușește să s-aleagă, o să pricopsească pe oricine a fost de partea lui. Ei, ce ziceţi, veniţi și voi cu noi?

— De, știu și eu! Să mă mai gândesc. Și unde se află acum Cortejo?

— La hacienda del Erina.

Unger tresări. Fu cât p-aci să se dea de gol. Mariano de asemenea.

— Del Erina? E proprietatea lui? întrebă mai departe Unger.

— Da. O cunoști?

— Am rămas o noapte acolo. E mult de-atunci. Dar parcă hacienda era a altuia. Mi se pare că-l chema... îl chema...

— Arbellez, întregi mexicanul.

— Așa e, Arbellez. Și ce e cu el, a murit?

— Nu, n-a murit, dar nici mult nu mai are.

— E bolnav rău?

— Nici.

— Cum vine asta? Nici mort nici bolnav?...

— Am dat năvală la conac. Cortejo și-a păstrat hacienda și noi am jefuit tot ce era în casă.

— Nu mai spune!

Ochii lui Unger azvârleau fulgere. Îi venea să-i tragă ticălosului un glonț în frunte, dar se stăpâni.

— Ei, ce zici, așa-i că v-ar plăcea și vouă o astfel de pleașcă?

— Ba bine că nu! Dar Ar... Arbellez ori cum îl cheamă... ce zice?

— Ce vrei să zică? L-au închis în beci ca să scape de el.

— L-au închis, ești sigur?

— Uite, întreabă-l și pe ăla de colo, a fost de față.

Unger tăcu. Simțea că-i vine să înnebunească. Se stăpâni totuși, deși cu mare greutate.

— Da, chiar eu l-am dus în beci, zise omul

arătat de căpitan. Mi-au poruncit să-l las să moară de foame.

— Cine ți-a poruncit? întrebă germanul.

— Seniorita Josefa.

— Cine e asta?

— Fata lui Cortejo.

— E și ea la conac?

— Da, de vreo câteva zile.

— Și Cortejo?

— Nu, el a plecat pentru câtva timp.

— Unde?

În clipa aceea se auzi un țipăt de bufniță. Era semnalul convenit.

— Prea vrei să știi multe, zise căpitanul, bănuitor. Sunteți niște străini pentru noi. Când veți fi de-ai noștri o s-aflați mai multe.

— Bine, bine, dar trebuie mai întâi să știm încotro vă duceți.

— Asta pot să ți-o spun. Ne ducem la Rio del Norte să-l strângem nițel în chingi pe englez ca să ne dea bani.

Unger își mușcă buzele și murmură printre dinți:

— Nu prea cred că o să izbutiți.

— Cum, ce-ai spus? întrebă încremenit mexicanul. Nu te-nțeleg.

— Atunci o să fiu mai lămurit, strigă înfuriat acesta, scoase repede revolverul de la brâu, îi puse ticălosului țeava în tâmplă și trase. Nemernicul se prăbuși mort la pământ.

Ceilalți rămaseră un moment înlemniți, ceea ce-i dădu lui Unger răgaz să mai descarce încă vreo câteva gloanțe. Mariano făcu același lucru. Mexicanii se dezmeticiră însă repede și puseră

mâna pe arme, dar n-avură timp să tragă căci deodată glasul lui Sternau se auzi ca un tunet:

— Foc!

O salvă asemenea unei descărcături de tun bubui, apoi alta şi iar alta. Trăgeau fără ţintă, unde nimereau, secerându-i pe mexicani. Două sute de gloanţe la cincizeci de inşi era prea de-ajuns.

— Pentru ce ai tras? îl întrebă doctorul pe Unger după ce văzu că din mexicani nu mai rămăsese nici unul în viaţă.

— N-ai auzit ce spunea ticălosul acela?

— Nu, dar când am auzit împuşcătura dumitale am dat ordin la ai noştri să tragă.

— Atunci află că nemernicii ăştia au meritat de zece ori moartea nu o dată. Au dat năvală la conacul del Erina şi după ce au jefuit tot din casă, l-au închis pe bietul socru-meu în beci.

Sternau se înspăimântă de cele ce auzi.

— Eşti sigur?

— Mi-a spus-o chiar conducătorul lor.

— Atunci a fost o bandă de tâlhari. Eu credeam că sunt oameni de-ai lui Cortejo.

— Aşa şi e. Cortejo a poruncit să se prade conacul şi fata lui, Josefa, să-l închidă în beci pe bătrân şi să-l lase să moară de foame.

— Ce ticăloşie! Vom vedea însă mai târziu ce e de făcut. Acum să ne încredinţăm dacă din ticăloşii ăştia a mai rămas vreunul în viaţă.

Dar muriseră toţi. Unul singur mai respira încă. Privea cu ochii sticloşi şi murmura horcăind:

— Arendaşul... Uite-l... Arendaşul!

— Ce zice? întrebă mirat Juarez.

Vorbește de un arendaș, răspunse Unger și izbi cu piciorul în muribund. Ăsta e acela care l-a închis pe bietul bătrân în beci.

— Trebuie neapărat să aflăm de la cel ce-a fost la conac, poate că va mai trăi câteva momente. Unde e rănit? întrebă Sternau.

— Un glonte i-a străbătut pieptul.

Doctorul se aplecă și-l examină pe rănit.

— Nu mai e scăpare, zise el apoi ridicându-se de jos.

— Nu... horcăi muribundul. Arendașul... Uite-l, cere socoteală.

Privirea lui era plină de groază. Deodată ochii lui rătăciți se opriră la mortul de lângă el. Era conducătorul mexicanilor.

— Mort... și el... Scrisoarea... cine duce scrisoarea?... murmură el cu glas stins.

— Ce scrisoare? îl întrebă Sternau.

— Pentru... Cortejo...

— Și unde e acum Cortejo?

— La... la... San Juan...

— Dar scrisoarea?

Omul mai deschise o dată ochii și șopti cu ultima suflare:

— În... cizmă...

Un val de sânge îi năpădi apoi din gură și trupul se destinse ca un arc. Crezură că s-a sfârșit, dar ca împins de un resort, omul se ridică într-o rână și strigă cu un glas ca de pe cealaltă lume:

— Iartă-mă, Doamne!... Nu l-am lăsat să moară... i-am dat pâine și apă...

Cu aceste din urmă cuvinte nenorocitul își dădu sufletul.

— Ce-o fi vrut să spună? se întrebă Mariano pe când toți stăteau tăcuți în jurul mortului.

— Cine știe! Și-a dus taina cu el în mormânt, răspunse Unger îngândurat.

— Poate că nu, zise doctorul. Probabil că-l mustra conștiința, de aceea avea mereu înaintea ochilor chipul celui închis de el, și ca să fie izbăvit de păcat, zicea că i-a dat pâine și apă să nu-l lase să moară de foame. Merita, nenorocitul, să-i cruțăm. Acum e prea târziu.

— Dar despre ce scrisoare vorbea? întrebă Juarez.

— O scrisoare pentru Cortejo care se află acum la San Juan ca să-l prindă pe sir Dryden. Oamenii aceștia erau trimiși de cineva să-i ducă scrisoarea.

— De la cine?

— Poate de la fiică-sa, care a rămas la hacienda del Erina.

— Așadar, scrisoarea e în cizma... cui?

— În orice caz trebuie să căutăm mai întâi la căpitan, căruia probabil i-a fost încredințată.

Așa și era. În căptușeala carâmbului găsiră o scrisoare, pe care Sternau i-o întinse lui Juarez.

După ce acesta o citi, zise foarte grav celorlalți:

— Trebuie să vă comunic și dumneavoastră, domnilor, ceea ce scrie aici. Ascultați.

Juarez citi în întregime cele ce îi scria Josefa tatălui ei, pe urmă vârî scrisoarea în buzunar și încheie cu aceste cuvinte:

— Scrisoarea aceasta e de mare importanță pentru noi. E o mărturisire pe față a tuturor crimelor săvârșite de acești doi mizerabili. Și-acu ce facem?

— Să por im imediat la râul Sabinas pentru a ne încredința că lordului Dryden nu i s-a întâmplat nimic, fu de părere Sternau.

— Dar Arbellez, care zace în închisoare... încercă să protesteze Unger.

— Ne vom duce pe urmă la hacienda. Acum e vorba să-l salvăm pe lord și cele aduse de el, și să punem mână pe Cortejo. Până la râul Sabinas nu mai avem decât două ore de drum. Luați armele acestor mexicani și tot ce vi se pare de trebuință și să pornim imediat, căci nu e timp de pierdut.

Sfîrșitul volumului 3

CUPRINS

1. **În Harar** 5
2. **Vândută ca sclavă** 21
3. **Căpitanul de marină Wagner** 58
4. **Sultanul păcălit** 98
5. **O insulă pierdută în ocean** 122
6. **Gerard cel oacheș** 136
7. **Patul de pușcă** 177
8. **Un tron în primejdie** 206
9. **Matava-se revine** 229
10. **Sabie și tomahawk** 263
11. **După bătălia indienilor** 296
12. **Între viață și moarte** 318
13. **Cucerirea haciendei del Erina** 333
14. **O veste rea** 355
15. **Comunicatul de la 3 octombrie 1865** 378
16. **În goană nebună** 414
17. **Eliberarea Chihuahuei** 437
18. **Scrisoare ascunsă** 463

3

karl may

OPERE

DE PE TRON LA EȘAFOD

Capodoperă a romanului de aventuri, tradusă pe toate meridianele lumii în milioane de exemplare, apare într-o versiune românească, pentru prima oară în volum. Dragoste și ură, răpiri și travestiuri, urmăriri și execuții, trădare și răzbunare, situații tensionate și caractere romantice, încleștate într-un conflict dramatic pe viață și pe moarte, în noul serial de excepție.

Achiziționați din vreme „Opere", vol. 4 :

PLISC-DE-ULIU

cu următorul sumar :

Un lord ciudat * O revedere pe Rio Grande * Semnalul mixtecașilor * Grandeprise, vânătorul * Doctorul Hillario * Păcăliți * Un rămășag * Un locotenent din burghezie printre nobili * Emisari politici * Două provocări la duel * „Maiestatea Sa Regele" * Față în față * Misterul pendulei din perete * Braconierul pașnic * Farsă de carnaval la Mainz * Plisc-de-uliu face pozne * Plisc-de-uliu în audiență la Bismarck.

Vol. 3 - Lei 2500